

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Schiller, Fredrich.; af Friedrich Schiller ; oversat af Johannes Magnussen.

Titel | Title:

Fiesco, Kabale og Kærlighed : To Sørgespil

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kbh. : Jacob Erslevs Forlag, 1892

Fysiske størrelse | Physical extent:

359 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

56.-90.-80

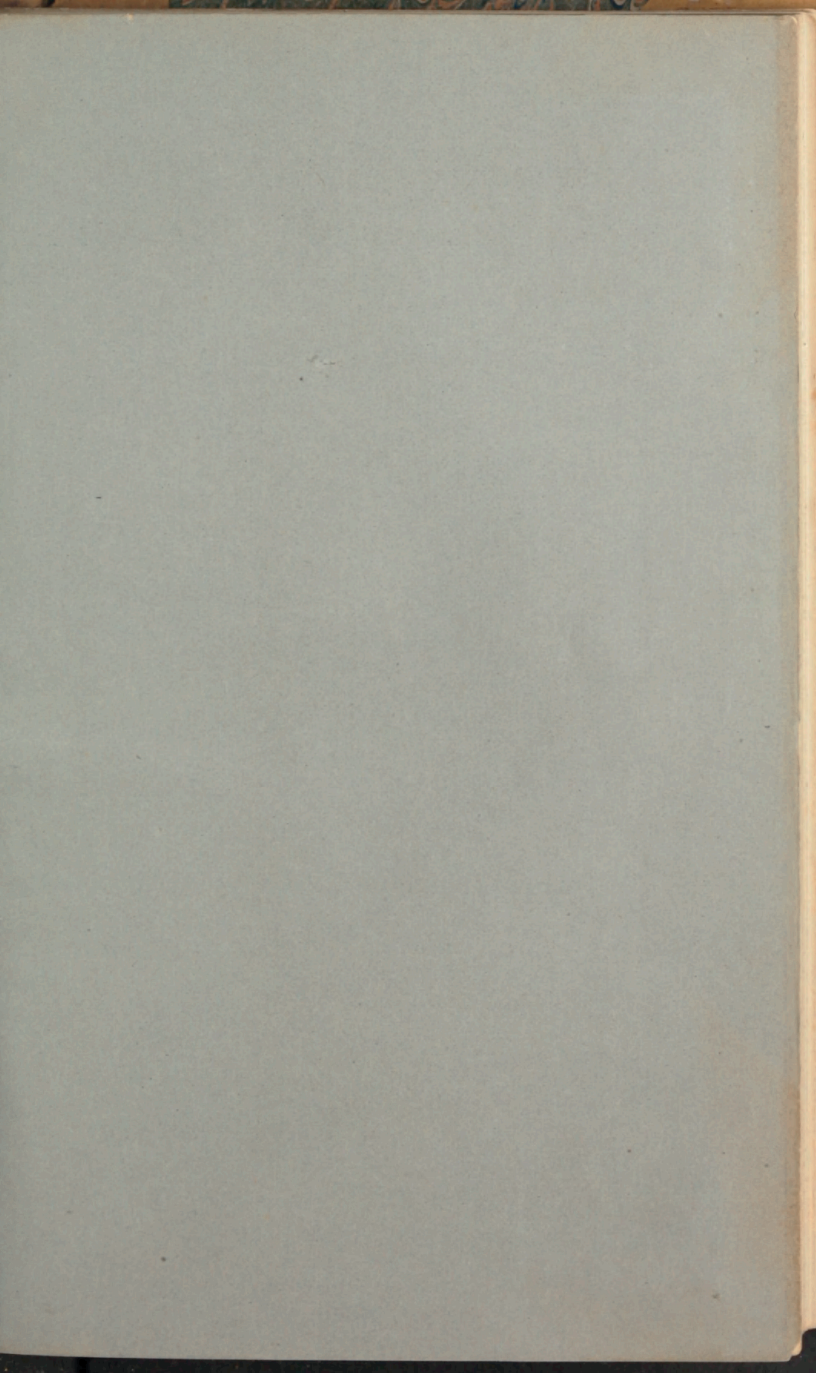
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 56 8°

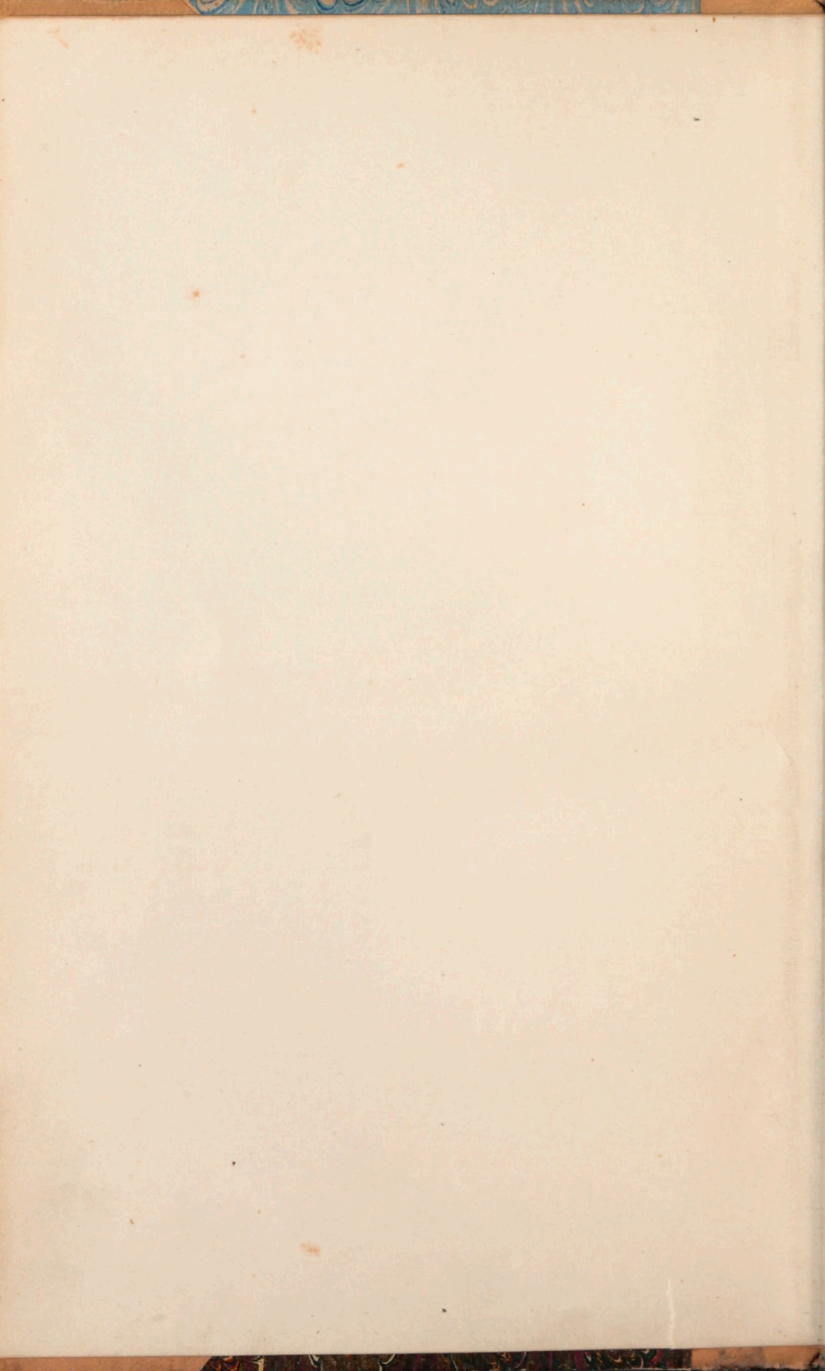

1 1 56 0 8 00667 6

+Rex

FIESCO

KABALE OG KÆRLIGHED

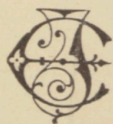
TO SØRGESPIL

AF

FRIEDRICH SCHILLER

OVERSAT AF

JOHANNES MAGNUSSEN

KØBENHAVN
JACOB ERSLEVS FORLAG

SALLY B. SALMONS BOOTH

1892

FIESCOS SAMMENSVÆRGELSE.

ET REPUBLIKANSK SØRGESPIL.

-- Nam id facinus inprimis ego memorabile
existimo, sceleris atque periculi novitate.

SALLUST OM CATILINA.

PERSONERNE.

Andreas Doria, Doge i Genua. Ærværdig Olding paa 80 Aar. Spor af Ildfuldhed. Et Hovedtræk hos ham: Vægtighed og stræng, bydende Korthed.

Gianettino Doria, den foregaaendes Brodersøn, Prætendent. 26 Aar gammel. Barsk og stødende i Tale, Gang og Manerer. Bondsk-stolt. Uordentligt Ydre.
(Begge Doria'er bærer Skarlagten).

Fiesco, Greve af Lavagna, Sammensværgelsens Fører. Ung, rank, blomstrende smuk Mand paa 23 Aar — stolt med Anstand — venlig med Majestæt — hofmandsmæssig smidig og underfundig.

(Alle Nobili ere sortklædte. Dragten fuldstændig gammeltyesk).

Verrina, republikansk sammensvoren. 60 Aar. Tung, alvorlig og mørk. Dybe Træk.

Bourgognino, sammensvoren. 20 Aar. Ædel og elskværdig. Stolt, rask og naturlig.

Calcagno, sammensvoren. Mager Vellystning. 30 Aar. Vindende og foretagsom.

Sacco, sammensvoren. 45 Aar. Hverdagsmenneske.

Lomellino, Gianettinos fortrolige. Tør, forstenet Hofmand.

Zenturione
Zibo } misfornøjede.
Asserato

Romano, Maler. Frimodig, jævn og stolt.

Muley Hassan, Mor fra Tunis. Tyvebrændt Negerfjæs. Hans Fysiognomi en ejendommelig Blanding af Keltringeagtighed og Lune.

Tysker af Hertugens Livvagt. Ærlig Enfoldighed. Solid Tapperhed.

Tre oprørske Borgere.

Leonore, Fiescos Hustru. 18 Aar. Bleg og spinkel. Fin og følsom. Meget tiltalende, men mindre blendende. Ansigtet har et sværmerisk, melankolsk Udtryk. Sortklædt.

Julia, Grevinde Imperiali, Enke, Dorias Søster. 25 Aar. Høj og fyldig. Stolt Kokette. Skønhed, skæmmet ved Bizarreri. Blendende, men ikke vindende. Ansigtet har en ond, spottende Karakter. Sortklædt.

Bertha, Verrinas Datter. Uskyldig Pige.

Rosa, *Arabella*, Leonores Kammerpiger.

Nobili. Borgere. Tyskere. Soldater. Tjenere. Tyve.

Skuepladsen: Genua. Tiden: 1547.

FØRSTE AKT.

Sal hos Fiesco. Man hører Dansemusik og Baltummel i det fjerne.

FØRSTE SCENE.

LEONORE (maskeret). ROSA, ARABELLA (styrter forvirrede ind paa Scenen).

LEONORE (river Masken af).

Nej! Ikke et Ord mere! Det er klart og tydeligt.
(Hun kaster sig paa en Stol.) Det knuser mig!

ARABELLA.

Naadige Frue —

LEONORE (rejser sig).

Lige for mine Øjne! En bekendt Kokette! Lige for hele den genuesiske Adels Øjne! (Vemodig.) Rosa! Bella! lige for mine taarefyldte Øjne!

ROSA.

Tag hellere Sagen for hvad den virkelig var — lidt Galanteri —

LEONORE.

Galanteri? — Og hendes Øjnes ivrige Leg! Hans spændte Forventning! Det lange, dvælende Kys paa

hendes blottede Arm; Sporet af hans Tænder blev jo tilbage i den flammende røde Plet! Ja, og saa den dybe Bedøvelse, han sad hensunken i, ligesom et Billede paa Henrykkelse, ganske som om hele Verden omkring ham var blæst bort, og han var alene med denne Julia i det evige tomme Rum! Galanteri? — min gode Pige, du har aldrig elsket, tal du ikke med mig om Galanteri og Kærlighed!

ROSA.

Saa meget des bedre, Madonna! At miste en Mand er det samme som at vinde ti Cicisbei.

LEONORE.

Miste? — Skulde jeg have mistet Fiesco, fordi han har en kort, flygtig Følelse for en anden Kvinde? Gaa din Vej, du giftige Klaffertunge! — lad mig aldrig se dig for mine Øjne igen! — En uskyldig Spøg — maaske kun Galanteri? Er det ikke rigtigt, min kære Bella?

ARABELLA.

Jo, det er det ganske sikkert, Frue!

LEONORE (grublende).

Er det muligt, at hun virkelig skulde opfylde hans Hjerte? — at hendes Navn skulde ligge skjult bag alle hans Tanker? — tale til ham, hver Gang han beundrer Naturen? — Hvad skal det sige? Hvortil fører dette? Skulde den skønne, majestætiske Verden ikke være andet for ham end en prægtig Ædelsten, paa hvilkèn kun hendes Billed — kun hendes

Billed er ridset? — Er det muligt, at han elsker hende — Julia? Kom med din Arm, Bella, støt mig!

(Pavse. Der høres atter Musik.)

LEONORE (farer op).

Hør! Var det ikke Fioscos Røst, som overdøvede Larmen? Kan han le, naar Leonore er alene og græder? Nej, Barn! Det var Gianettino Dorias bondske Stemme.

ARABELLA.

Ja, Signora! Men kom med ind i et andet Værelse.

LEONORE.

Du rødmer, Bella! Du lyver! — Der er noget, jeg læser i eders Øjne — i Genuesernes Ansigt — noget. (Skjuler sit Ansigt.) Ja, sandelig! Disse Genuesere ved mere, end en Hustrus Øren har godt af at høre.

ROSA.

Aa, den Skinsyge, som faar alt til at svulme op.

LEONORE (tungsindig, sværmerisk).

Da han endnu var Fiesco — da han traadte ind i Orangelunden, hvor vi unge Piger vandrede, en blomstrende Apollo, en mandig skøn Antinous! Han var saa stolt og herlig, at man skulde tro, han bar det høje Genua paa sine unge Skuldre; vi listede os til at se paa ham; men naar hans lynende Blik faldt paa os, slog vi Øjnene ned, som om vi var blevne grebne i den største Forbrydelse. Ak, Bella, hvor slugte vi ikke hans Blikke, hvor ængstelig misundelig troede ikke hver især, at han havde set paa den

anden! Hans Blik faldt ned iblandt os, som Eris' Guldæble, ømme Øjne funkede lidenskabeligere, blide Hjerter bankede heftigere, Skinsygen bragte Splid imellem os.

ARABELLA.

Ja, jeg mindes, at alle Kvinder i Genua kappedes om at gøre denne skønne Erobring.

LEONORE (begeistret).

Og saa at kalde ham min! Hvilken forvoven, forfærdelig Lykke! Genuas største Mand min! (Med Ynde.) Han, som sprang fuldendt ud af den utrættelige Kunstners Mejsel og forenede alle sit Køns store Egenskaber i den skønneste Harmoni. — Hør engang, Piger! Jeg kan dog ikke fortie det mere! Hør engang, Piger, jeg vil betro eder noget, (hemmelighedsfuldt) en Tanke — da jeg stod for Altret ved Fiescos Side, og hans Haand laa i min — da havde jeg en Tanke, som det er Kvinden forbudt at tænke: — Denne Fiesco, hvis Haand nu hviler i din — din Fiesco — men stille! ingen maa høre, hvor højt vi praler af den fordum saa herlige Mand — denne Fiesco — Ve eder, hvis denne Følelse ikke gør eder begejstrede — han vil — han maa befri Genua fra dets Tyranner!

ARABELLA (forbavset).

Og denne Tanke kunde en Kvinde have paa sin Bryllupsdag?

LEONORE.

Ja, du forbavses, Bella! At Bruden har saadan en Tanke under al den Salighed! (Med mere Liv.) Jeg er

Kvinde — men jeg føler mit Blods Adel; jeg kan ikke taale, at Slægten Doria vokser op over vore Aner. Den blide Andreas — det er en Fryd at holde af ham — lad ham kun være Hertug af Genua — men Gianettino er hans Brodersøn — hans Arving — og Gianettino har et frækt, hovmodigt Sind. Genua skælver for ham, og Fiesco (vemodig) — Fiesco — græd over mig! — elsker hans Søster.

ARABELLA.

Stakkels, ulykkelige Frue —

LEONORE.

Gaa nu og se Genuesernes Halvgud sidde i en skamløs Kreds af Svirebrødre og Bolersker, kildre deres Øren med upassende Vittigheder, fortælle dem Eventyr om forheksede Prinsesser — — Det er Fiesco! — Ak, Piger! Det er ikke blot Genua, der har mistet sin Helt — ogsaa jeg har mistet min Ægtefælle!

ROSA.

Tal ikke saa højt! Der kommer nogen i Galleriet.

LEONORE (farer sammen).

Fiesco kommer. Fly! Fly! Synet af mig kunde skaffe ham et mørkt Øjeblik. (Hun iler ind i et Sideværelse. Pigerne følger hende.)

ANDEN SCENE.

GIANETTINO DORIA (maskeret, i en grøn Kappe). EN MOR. (De er i Samtale).

GIANETTINO.

Du har altsaa forstaaet mig?

MOREN.

Ja vel.

GIANETTINO.

Den hvide Maske.

MOREN.

Ja.

GIANETTINO.

Jeg siger — den hvide Maske!

MOREN.

Ja! Ja! Ja!

GIANETTINO.

Hører du? Du rammer mig, hvis du ikke rammer ham der. (Peger paa hans Bryst.)

MOREN.

Vær ubekymret!

GIANETTINO.

Det maa være et ordentligt Stød.

MOREN.

Han skal blive tilfreds.

GIANETTINO (ondskabsfuldt).

For at den stakkels Greve ikke skal komme til at lide længe.

MOREN.

Undskyld — hvor meget mon omtrent hans Hoved vejer?

GIANETTINO.

Hundrede Sekiner.

MOREN (blæser gennem Fingrene).

Puh! Det var let som en Fjer!

GIANETTINO.

Hvad er det, du mumler i Skægget?

MOREN.

Jeg siger, det er et let Arbejde.

GIANETTINO.

Det bliver din Sag. Dette Menneske er en Magnet. Alle urolige Hoveder flyver hen imod ham. Hør, du, faa endelig godt fat i ham!

MOREN.

Men, Herre — saa snart det er gjort, maa jeg til Venedig!

GIANETTINO.

Saa modtag min Tak forud! (Kaster en Anvisning hen til ham). Om tre Dage senest maa han være kold! (Gaar.)

MOREN (idet han tager Anvisningen op fra Gulvet).

Det kalder jeg Kredit! Herren tror mig paa mit Gavtyveord uden noget skriftligt. (Gaar.)

TREDJE SCENE.

CALCAGNO (efter ham). SACCO. (Begge i sorte Kapper.)

CALCAGNO.

Du belurer alle mine Skridt.

SACCO.

Og du skjuler dem for mig! Hør engang, Calcagno. I de sidste Uger har der været et Udtryk i dit Ansigt, som just ikke vidner om, at du tænker paa dit Fædreland alene. — Vi kunde vist gerne betro hinanden vore Hemmeligheder, uden at nogen af os tabte ved denne hemmelige Handel. — Vil du være oprigtig?

CALCAGNO.

Ja, saa oprigtig, at hvis dine Øren ikke har Lyst til at gaa ned i mit Bryst, saa skal mit Hjerte komme dig halvvejs i Møde paa min Tunge. — Jeg elsker Grevinde Fiesco.

SACCO (træder forundret tilbage).

Det var jeg ikke faldet paa, selv om jeg havde tænkt mig alle Muligheder — dit Valg lægger min Forstand paa Pinebænken; men det er ude med den, hvis du har Held med dig.

CALCAGNO.

Man siger, at hun er et Mønster paa den strengeste Dyd.

SACCO.

Man lyver! Hun er Dyden selv i dens hele usmagelige Person. Et af to, Calcagno, enten maa du opgive din Haandtering eller dit Hjerte! —

CALCAGNO.

Greven er hende utro. Skinsygen er den mest udspekulerede Koblerske. Et Anslag imod Doriaerne maa holde Greven i Aande og give mig noget at

bestille i Paladset. Medens han jager Ulven ud af Kvægfolden, lister Maaren sig ind i hans Høsehus.

SACCO.

Du er uforbederlig, Broder. Tak skal du have! Du har fritaget mig for pludselig at blive rød i Hovedet. Jeg kan nu sige dig højt, hvad jeg har skammet mig ved at tænke. Jeg er tiggefærdig, hvis den nuværende Forfatning ikke falder sammen.

CALCAGNO.

Er din Gæld saa stor?

SACCO.

Saa uhyre stor, at jeg i det hele taget ikke ved, hvorledes jeg nogen Sinde skal kunne rede mig ud af den. Men jeg haaber, at en Statsomvæltning skaffer mig Luft. Selv om den ikke hjælper til at betale mine Kreditorer, vil den dog gøre dem kede af at rykke mig.

CALCAGNO.

Jeg forstaar dig. — Hvis Genua ved den Lejlighed bliver fri, lader Sacco sig kalde Fædrelandets Fader! Lad nu bare en komme og opvarme det forslidte Eventyr om Redelighed; en Døgenigts Fallit og en Udhalers Vellyst er afgørende for en Stats Lykke! Ved Gud, Sacco, i os to beundrer jeg Himlens fine Spekulation; den redder Legemets Hjerter ved Hjælp af Lemmernes Bylder. — Ved Verrina noget om din Plan?

SACCO.

Ja, hvad en Patriot maa vide om den! Du ved,

at Genua er den Akse, om hvilken alle hans Tanker drejer sig med urokkelig Troskab. Hans Falkeøjede hviler nu paa Fiesco. Han haaber ogsaa halvvejs paa, at du er med til et dristigt Komplot.

CALCAGNO.

Han har en udmærket Næse. Kom, lad os opsøge ham og ægge hans Frihedssans ved vor egen! (De gaar.)

FJERDE SCENE.

JULIA (ophidset). FIESCO (med en hvid Kappe paa, iler efter hende).

JULIA.

Lakajer! Løbere!

FIESCO.

Hvor vil De hen, Grevinde? Hvad har De i Sinde at gøre?

JULIA.

Intet, ikke det mindste! (Til Tjenerne.) Lad min Vogn køre frem!

FIESCO.

Nej, undskyld — det maa den ikke. En eller anden maa have fornærmet Dem.

JULIA.

Fornærmet mig! Nej — Gaa! De river min Garnering i Stykker — Fornærmet mig? Hvem kan fornærme mig her? Saa gaa dog Deres Vej!

FIESCO (bøjer det ene Knæ).

Jeg gaar ikke, før De siger mig, hvem den forvovne er.

JULIA (staar stille og sætter Armene i Siden).

Det er nydeligt, nydeligt! Umagen værd at se! Jeg vilde ønske, nogen vilde kalde paa Grevinden af Lavagna, saa hun kunde se dette yndige Skuespil! — Hvor er Deres Hustru, Hr. Greve? Denne Stilling vilde tage sig udmærket ud i Deres Hustrus Sovekammer, naar hun blader i Deres Kærtagnes Almanak og finder et Hul i Regningen. Rejs Dem dog! Gaa til Damer, som De kan faa for en billigere Penge! Men saa rejs Dem dog! Eller skal maaske Deres Galanteri bøde paa Deres Hustrus Uforskammethed?

FIESCO (springer op).

Uforskammethed? Mod Dem?

JULIA.

Hun bryder op — hun støder sin Stol tilbage — hun vender Ryggen til Bordet — det Bord, ved hvilket jeg sidder, Hr. Greve!

FIESCO.

Det kan ikke undskyldes.

JULIA.

Er der ikke mere at sige om det? Fy, det Fjæs! Er det min Skyld (smiler ad sig selv), at Greven har Øjne i Hovedet?

FIESCO.

Det er Deres Skønheds Skyld, Madonna, at han kun har Øje for Dem.

JULIA.

Ingen Artigheder, Hr. Greve, naar der er Tale om Æren. Jeg fordrer Satisfaktion. Vil De give mig den? Eller skal jeg ty til Hertugens Magt?

FIESCO.

Nej, til Kærligheden, som beder Dem undskylde det Fejltrin, der er begaaet af Skinsyge.

JULIA.

Skinsyge? Skinsyge? Hvad bilder hun sig da ind? (Gestikulerer foran et Spejl.) Kan hun vente nogen bedre Anerkendelse af sin Smag, end at jeg erklærer den for min? (Stolt.) Doria og Fiesco! — maa ikke Grevinden af Lavagna føle sig hædret, naar Hertugens Broderdatter finder hendes Valg misundelsesværdigt? (Venlig, idet hun rækker Greven sin Haand til Kys). Sæt, at jeg fandt det, Greve?

FIESCO (med Liv).

Og saa piner De mig dog, grusomme! — Jeg ved, guddommelige Julia, at jeg kun burde føle Ærefrygt for Dem. Min Fornuft byder mig undersøgtlig at bøje Knæ for en Ætling af Slægten Doria; men mit Hjerte tilbeder den skønne Julia. Min Elskov er en Forbryder, men en Helt tillige, dristig nok til at bryde igennem Rangens Ringmur og flyve op imod Majestætens brændende Sol.

JULIA.

Det er en stor grevelig Løgn, som kommer humpende paa Stylder. — Hans Tunge forguder mig, hans Hjerte banker under en andens Silhouette.

FIESCO.

Eller rettere sagt, Signora, det slaar uvilligt imod den og vil have den bort. (Tager Leonores Silhouette, som hænger i et himmelblaat Baand, af og giver den til Julia.) Stil Deres Billede paa dette Alter, saa kan De ødelægge denne Afgud.

JULIA (gemmer hurtig Billedet, fornøjet).

Det er et stort Offer, paa min Ære, og det fortjener min Tak. (Hænger sit Billede om hans Hals.) Saa, Slave, bær din Herres Farve! (Hun gaar.)

FIESCO (ildfuldt).

Julia elsker mig! Julia! Jeg misunder ikke nogen Gud. (Jublende omkring i Salen.) Denne Nat skal være en Festnat for Guder, Glæden skal gøre sit Mesterstykke! Halløj der, halløj! (Mange Tjenere.) Gulvet i mine Sale skal smage kyprisk Nektar, Musiken skal vække Midnatten op af dens blytunge Søvn, tusind straalende Lamper skal faa Morgensolen til at blegne — Glæden skal være almindelig, den bakkantiske Dans skal trampe Dødsriget i Ruiner!

(Han gaar. Brusende Allegro, under hvilken Mellemtæppet gaar op, og man ser en stor, oplyst Sal, i hvilken mange Masker danser. Ved Siden Skænke og Spilleborde, hvorved der sidder Gæster.)

FEMTE SCENE.

GIANETTINO (beruset), LOMELLINO, ZIBO, ZENTURIONE, VERRINA, SACCO, CALCAGNO (alle maskerede). Flere DAMER og NOBILL.

GIANETTINO (larmende).

Bravo! Bravo! Disse Vine glider dejlig ned, og vore Damer springer à merveille. Gaa, en af jer,

og udbred i Genua, at jeg er i godt Humør, og at man kan gøre sig til gode. — Ved min Fødsel! De sætter en rød Streg ved den Dag i Almanakken og skriver nedenunder: I Dag var Prins Doria lystig!

GÆSTER (klinker).

Republiken leve! (Trompetstød.)

GIANETTINO (slynger sit Glas ned mod Gulvet).

Der ligger Skaarene. (Tre sorte Masker farer op og nærmer sig Gianettino.)

LOMELLINO (gaar frem i Forgrunden med Prinsen).

Naadige Herre, De fortalte mig forleden om et Fruentimmer, som De havde set i Lorenzokirken.

GIANETTINO.

Ja, jeg gjorde, du, og jeg maa gøre hendes Bekendtskab.

LOMELLINO.

Det kan jeg besørge, Deres Højhed.

GIANETTINO (hurtig).

Saa? Kan du? Lomellin, du har meldt dig som Ansøger til Prokuratorværdigheden. Du skal faa den.

LOMELLINO.

Naadigste Prins, det er det næsthøjeste Embede i Staten; det søges af mere end tresindstyve Adelsmænd, som alle er rigere og mere ansete end Deres Højheds underdanige Tjener.

GIANETTINO (fnyser trodsigt ad ham).

Torden og Doria! Du skal være Prokurator!
(De tre Masker kommer nærmere.) Adelen i Genua? Lad dem smide alle deres Aner og Vaaben i Vægtskaalen, og der behøves ikke mere end eet Haar af min Onkels hvide Skæg for at vippe hele Genuas Adel op i Luften. Jeg vil, at du skal være Prokurator, det er lige saa meget som alle Signoria'ens Stemmer.

LOMELLINO (sagtere).

Pigen er en vis Verrinas eneste Datter.

GIANETTINO.

Pigen er smuk, og jeg maa have hende trods alle Djævle!

LOMELLINO.

Naadige Herre, det er en stivsindet Republikaners eneste Barn!

GIANETTINO.

Gaa til Helvede med din Republikaner! At sammenligne en Vasals Vrede med min Lidenskab! Det vil sige: Fyrtaarnet maa styrte sammen, naar Drengene kaster efter det med Muslingeskaller! (De tre sorte Masker nærmer sig hurtigt.) Har Hertug Andreas faaet sine Ar i disse republikanske Pjaltes Slag, for at hans Brodersøn skal tiltigge sig deres Døtres og Kæresters Gunst? Torden og Doria! Denne Lyst maa de finde sig i, eller jeg planter en Galge paa min Onkels Grav, i hvilken deres genuesiske Frihed skal sprælle sig til Døde. (De tre Masker træder tilbage.)

LOMELLINO.

Pigen er alene i dette Øjeblik. Hendes Fader er her. Det er en af de tre Masker.

GIANETTINO.

Det er godt, Lomellin. Før mig straks til hende!

LOMELLINO.

Men De venter at træffe en Kurtisane, og De vil finde en sentimental Pige.

GIANETTINO.

Vold er den bedste Veltalenhed. Før mig straks derhen. Jeg gad nok se den republikanske Hund, der knyr ad Bjørnen Doria. (Han møder Fiesco i Døren.) Hvor er Grevinden?

SJETTE SCENE.

DE FORRIGE. FIESCO.

FIESCO.

Jeg har fulgt hende til hendes Vogn. (Han tager Gianettinos Haand og trykker den mod sit Bryst.) Prins, jeg er nu dobbelt i Deres Snarer. Gianettino hersker over mit Hoved og Genua, Deres elskværdige Søster over mit Hjerte.

LOMELLINO.

Fiesco er helt bleven Epikuræer. Den fornemme Verden har tabt meget i Dem.

FIESCO.

Men Fiesco intet i den fornemme Verden. At leve

vil sige at drømme; at være vis, Lomellin, vil sige at drømme behageligt. Kan man gøre det bedre under Tronens Torden, medens Regeringens Hjul evig og altid knager og brager i ens Øren, end ved en smægtende Kvindes Barm? Gianettino Doria kan herske over Genua! Fiesco vil elske.

GIANETTINO:

Af Sted, Lomellin. Det er nær ved Midnat. Tak for i Aften, Lavagna. Jeg har været tilfreds.

FIESCO.

Det er alt, hvad jeg kan ønske, Prins.

GIANETTINO.

Naa, god Nat da. I Morgen er der Spil hos Doria, og Fiesco er indbudt. Kom, Prokurator!

FIESCO.

Musik! Lys!

GIANETTINO (baner sig trodsig Vej mellem de tre Masker.)

Plads for Hertugens Navn!

DEN ENE AF DE TRE MASKER (mumler vredt).

I Helvede! Aldrig i Genua!

GÆSTER (i Bevægelse).

Prinsen bryder op. God Nat, Lavagna!

(Tumler ud.)

SYVENDE SCENE.

DE TRE SORTE MASKER. FIESCO.

Pavse.

FIESCO.

Jeg ser Gæster her, som ikke tager Del i Festens Glæder.

MASKERNE (mumler fortrædeligt).

Nej, ingen af os!

FIESCO (høfligt).

Med min gode Vilje skal ikke een Genueser gaa sin Vej misfornøjet? Hurtigt, Lakajer! Ballet skal begynde igen, og de store Pokaler fyldes! Jeg vil ikke, at nogen skal kede sig her. Maa jeg glæde Deres Øjne med Fyrværkeri? Vil De høre min Harlekins Kunster? Maaske mine Damer kan adsprede Dem? Eller skal vi sætte os til Faraobordet og fordrive Tiden med Spil?

EN MASKE.

Vi er vant til at udfylde den med Gerninger.

FIESCO.

Et mandigt Svar, og — det er Verrina!

VERRINA (tager Masken af).

Fiesco genkender lettere sine Venner under deres Masker end de ham under hans.

FIESCO.

Det forstaar jeg ikke. Men hvad betyder det Sørgefior om din Arm? Skulde Verrina have begravet nogen, uden at Fiesco ved af det?

VERRINA.

Sørgelige Budskaber passer ikke sammen med Fioscos muntre Fester.

FIESCO.

Jo, naar det er en Ven, der lægger Beslag paa ham. (Trykker varmt hans Haand.) Du min Sjæls Ven! Hvem er død for os to?

VERRINA.

For os to! For os to! Det er kun alt for sandt! — Men det er ikke alle Sønner, der sørger over deres Moder.

FIESCO.

Din Moder er jo død for længe siden.

VERRINA (med Eftertryk).

Jeg mindes, at Fiesco har kaldt mig Broder, fordi jeg er en Søn af hans Fædreland.

FIESCO (spøgende).

Naa, det var saaledes du mente! Du vilde spørge? Du gaar i Sorg for Genua? Og det er sandt, at Genua virkelig ligger for Døden? Den Tanke er enestaaende og ny. Vor Ven begynder at blive et vittigt Hoved.

CALCAGNO.

Han talte alvorligt, Fiesco.

FIESCO.

Ja, naturligvis! Det mener jeg jo ogsaa. Han sagde det saa tørt og ynkeligt. Der er ikke noget ved en Spøg, naar Spøgefuglen selv ler. Han sagde

det med en rigtig Bedemandsmine. Hvem skulde nogen Sinde have troet, at den mørke Verrina skulde blive saadan en Spasmager paa sine gamle Dage?

SACCO.

Verrina, kom! Han bliver aldrig vor Mand.

FIESCO.

Bare lystig, Landsmand! Lad os se ud som listige Arvinger, der gaar grædende bag Kisten og ler saa meget des højere i deres Lømmetørklæder. Det kunde jo være, at vi til Gengæld fik en haard Stifmoder. Naa! lad hende skælde; vi svirer.

VERRINA (i heftig Bevægelse).

Himmel og Jord! — og gør ingen Ting? — Hvad er der blevet af dig, Fiesco? Hvor er den store Tyranhader nu? Jeg mindes en Tid, da du kunde være bleven syg ved Synet af en Krone. — Du, Republikens faldne Søn! det kommer over dit Hoved, at jeg ikke giver en Hvid for min Udødelighed; thi jeg ser jo, at Tiden ogsaa kan gøre Aanden ringere.

FIESCO.

Du fanger altid Griller. Lad ham putte Genua i Lommen og sjakre det bort til en Sørøver fra Tunis. Hvad bryder vi os om det? Vi drikker Kyprier og kysser smukke Piger.

VERRINA (ser alvorlig paa ham).

Er det din sande, alvorlige Mening?

FIESCO.

Hvorfor ikke, min Ven? Er det da en Nydelse at være det dorske, mangebenede Dyr Republikens Fod? Tak den, der giver den Vinger og afsætter Fødderne fra deres Embede! Gianettino Doria bliver Hertug. Statssager vil ikke sætte os flere graa Haar i Hovedet.

VERRINA.

Fiesco! — Er det din sande, alvorlige Mening?

FIESCO.

Andreas erklærer sin Brodersøn for sin Søn og Arving til sine Godser; hvem vil være saa taabelig at nægte ham at arve hans Magt?

VERRINA (i den heftigste Vrede).

Saa kom, Genuesere! (Han gaar hurtigt, de andre følger ham.)

FIESCO.

Verrina! — Verrina! — Denne Republikaner er hard som Staal!

OTTENDE SCENE.

FIESCO. EN UBEKENDT MASKE.

MASKEN.

Har De et Minut tilovers, Lavagna?

FIESCO (forekommende).

En Time for Dem!

MASKEN.

Vil De saa være saa naadig at gaa en Tur med mig uden for Byen?

FIESCO.

Det er straks Midnat.

MASKEN.

De er saa naadig, Hr. Greve!

FIESCO.

Jeg skal lade spænde for.

MASKEN.

Det behøves ikke. Jeg sender min Hest i Forvejen. Mere behøves ikke; thi jeg haaber, at kun een af os kommer tilbage.

FIESCO (studser).

Hvad er der da?

MASKEN.

Man vil kræve Dem blodigt til Ansvar for en Taares Skyld.

FIESCO.

Hvem har udgydt den Taare?

MASKEN.

En vis Grevinde Lavagna. Jeg kender denne Dame meget godt og vil vide, hvormed hun har gjort sig fortjent til at blive ofret for et tosset Kvindfolks Skyld.

FIESCO.

Nu forstaar jeg Dem. Maa jeg faa denne sælsomme Talsmands Navn at vide?

MASKEN.

Det er den samme, som fordem tilbad Frøken Zibo og traadte tilbage for Fiesco som Bejler.

FIESCO.

Scipio Bourgognino!

BOURGOGNINO (tager Masken af).

Og som nu møder for at indløse den Ære, han satte i Pant, da han veg for en Medbejler, som tænker smaaligt nok til at kunne pine en sagtmodig Kvinde.

FIESCO (omfavner ham med Varme).

Ædle, unge Mand, jeg takker min Hustrus Lidelser for, at jeg gør saa kært et Bekendtskab! Jeg føler, hvor skøn Deres Vrede er; men jeg slaas ikke.

BOURGOGNINO (træder et Skridt tilbage).

Grev Lavagna skulde være for fejj til at maale sig med mit jomfruelige Sværd?

FIESCO.

Bourgognino! Jeg byder Frankrigs hele Magt Trods, men ikke Dem! Jeg ærer denne skønne Ildfuldhed for en skønnere Genstand. Viljen fortjener en Lavrbærkrans; men Gerningen vilde være barnagtig.

BOURGOGNINO (ophidset).

Barnagtig, Hr. Greve? Kvinden kan kun græde over Mishandlinger — hvorfor er Manden til?

FIESCO.

Det er ualmindelig godt sagt; men jeg slaas ikke.

BOURGOGNINO (vender ham Ryggen og vil gaa).
Jeg foragter Dem.

FIESCO (med Liv).

Nej, ved Gud, unge Mand, det vil du aldrig, selv om Dyden skulde falde i Pris. (Griber tankefuldt hans Haand.) Har De nogen Sinde lige over for mig følt noget af det, som man — hvad skal jeg sige? — kalder Højagtelse?

BOURGOGNINO.

Tror De, at jeg vilde være vejet for en Mand, som jeg ikke indrømmede var det første Menneske?

FIESCO.

Altsaa, min Ven, en Mand, som engang fortjente min Højagtelse, vilde jeg — tøve noget med at foragte. Jeg skulde dog mene, at en Mesters Vævning maa være for kunstig til, at den straks kan staa klart og tydeligt for den flygtige Begynder. — Gaa hjem, Bourgognino, og giv Dem Tid til at overveje, hvorfor Fiesco handler saaledes og ikke anderledes. (Bourgognino gaar i Tavshed.) Farvel, ædle Yngling! Naar disse Flammer slaar ud til Gavn for Fædrelandet, saa gælder det for Doriaerne om at staa fast!

NIENDE SCENE.

FIESCO. MOREN (træder ængstelig ind og ser sig omhyggelig om).

FIESCO (betragter ham skarpt og længe).
Hvad vil du, og hvem er du?

MOREN (som før).

En Slave af Republikken.

FIESCO.

Slaveri er et elendigt Haandværk. (Betragter ham stadig skarpt.) Hvad vil du?

MOREN.

Herre, jeg er en ærlig Mand.

FIESCO.

Hæng altid det Skilt for dit Ansigt, det er ikke overflødigt. Hvad er det saa, du vil?

MOREN (søger at komme ham nærmere, Fiesco undgaar ham).

Herre, jeg er ingen Hallunk!

FIESCO.

Det er godt, at du tilføjer det og — paa den anden Side dog ikke godt. (Utaalmodigt.) Men hvad vil du saa?

MOREN (kommer igen nærmere).

Er I Grev Lavagna?

FIESCO (stolt).

De blinde i Genua kender mig paa Gangen. — Hvad vil du Greven?

MOREN.

Vær paa jer Post, Lavagna! (Gaar tæt hen til ham.)

FIESCO (gaar til Side).

Det er jeg ogsaa.

MOREN (som før).

Man har ondt i Sinde mod jer, Lavagna.

FIESCO (trækker sig atter tilbage).

Det ser jeg.

MOREN.

Vogt jer for Doria!

FIESCO (nærmer sig ham roligt).

Skulde jeg dog have gjort dig Uret, min Ven?
Det Navn er jeg virkelig bange for.

MOREN.

Saa flygt for Manden! Kan I læse?

FIESCO.

Det var et morsomt Spørgsmaal! Du maa kende
mange Kavalerer. Har du noget skriftligt?

MOREN.

Ja, jert Navn paa Listen over dødsdømte. (Rækker
ham en Seddel og gaar tæt hen til ham. Fiesco træder hen foran et
Spejl og skeler over Papiret. Moren gaar lurende omkring ham; endelig
drager han Dolken og vil støde til.)

FIESCO (drejer sig behændigt og griber Morens Arm).

Saa sagte, Canaille! (River Dolken fra ham.)

MOREN (stamper vildt i Gulvet).

For Satan! — Jeg beder om Forladelse! (Vil gaa.)

FIESCO (tager fat paa ham. Raaber).

Stephano! Drullo! Antonio! (Tager Moren i Kraven.)
Vent lidt, min gode Ven! Det var da nogle Helvedes

Keltringestreger! Vent lidt og svar mig. Det er et daarligt Arbejde, du har gjort. Hos hvem skal du have din Dagløn?

MOREN (efter mange forgæves Forsøg paa at liste sig bort, resolut).

Man kan ikke hænge mig højere end i Galgen.

FIESCO.

Nej! Vær du rolig! Ikke i Maanen, men højt nok til, at du skal anse Galgen for en Tandstikker. Dit Valg er for statsklogt til, at jeg kan tiltro dig selv at have fundet paa det. Hvem er det, der har lejet dig?

MOREN.

Herre, I kan kalde mig en Skurk; men jeg frabeder mig, at I anser mig for et Fæ.

FIESCO.

Er det Dyr stolt? Tal, Dyr, hvem har lejet dig?

MOREN (tankefuld).

Hm! Saa er det dog ikke alene mig, der er bleven til Nar! — Hvem der har lejet mig? — Det var jo kun lumpne hundrede Sekiner! — Hvem der har lejet mig? — Prins Gianettino!

FIESCO (gaar forbitret frem og tilbage).

Hundrede Sekiner — ikke mere for Fiescos Hoved! (Haanligt.) Skam dig, Kronprins af Genua! (Skynder sig hen til et Chatol.) Knægt, her er tusind, og sig saa til din Herre, at han er en gnieragtig Morder!

(Moren betragter ham fra øverst til nederst).

FIESCO.

Betænker du dig, Knægt?

(Moren tager Pengene, lægger dem fra sig, tager dem igen og betragter ham med stigende Forbavselse.)

FIESCO.

Hvad er der, Knægt?

MOREN (kaster Pengene hen paa Bordet).

Herre, de Penge har jeg ikke fortjent.

FIESCO.

Dit Fæ af en Gavtyv! Du har fortjent Galgen. Den opbragte Elefant søndertræder Mennesker, men ikke Orme. Dig vilde jeg lade hænge, hvis det kostede blot (knipser med Fingrene) saa meget mere end to Ord.

MOREN (med et glad Buk).

Herren er alt for venlig.

FIESCO.

Nej, ikke imod dig. Det morer mig kun, at mit Lune kan gøre en Skurk som dig til noget eller intet, og derfor slipper du. Forstaa mig ret! Din Ubehændighed er mig et Pant fra Himlen paa, at jeg er bestemt til noget stort; derfor er jeg naadig, og du slipper.

MOREN (trohjertet).

Slaa til, Lavagna! Den ene Ære er den anden værd. Hvis I synes, at der er en Hals for meget her paa denne Halvø, saa befal, og jeg skærer den gratis over paa vedkommende.

FIESCO.

Et høfligt Dyr! Det vil takke med fremmede Folks Halse.

MOREN.

Man tager ikke imod Foræringer, Herre. Folk som jeg har ogsaa Ære i Livet.

FIESCO.

Er det Snigmorderære?

MOREN.

Den er vist paalideligere end de ærlige Folks. De bryder deres Eder til Vorherre; vi holder punktlig vore Eder til Djævelen.

FIESCO.

Du er en komisk Gavtyv.

MOREN.

Det glæder mig, at I synes om mig. Sæt mig paa Prøve, og I vil lære en Mand at kende, som kan sin Kunst til Gavns. Forlang, hvad I vil. Jeg kan vise jer et Vidnesbyrd fra hvert eneste Gavtyvelav, lige fra det højeste til det laveste.

FIESCO.

Nej, vil man se! (Sætter sig.) Gavtyve har ogsaa Love og Rang! Lad mig høre noget om de laveste.

MOREN.

Fy, naadige Herre, det er de langfingredes foragtelige Hær. Et elendigt Haandværk, som ikke

frembringer nogen stor Mand; det har kun Ris og Forbedringshus til Maal og fører i det højeste — til Galgen.

FIESCO.

Et herligt Maal! Jeg er nysgerrig efter at kende de bedre.

MOREN.

Det er Spionerne og Agenterne. Vigtige Herrer, hvem de store laaner Øre; derfra har de deres Alvidenhed! De bider sig fast i Sjæle som Blodigler, suger Giften ud af Hjertet og spyr den ud mod Avtoriteterne.

FIESCO.

Det kender jeg — videre!

MOREN.

Saa kommer Banditerne, Giftblanderne og alle dem, der trækker det længe ud med deres Offer og griber det fra et Baghold. Det er ofte fejge Kujoner, men dog Karle, som betaler Fanden Lærepenge med deres arme Sjæl. Her gør Retfærdigheden lidt mere; den lægger deres Krop paa Stejle og sætter deres snedige Hoved paa Stage. Det er det tredje Lav.

FIESCO.

Men sig mig, naar kommer dit?

MOREN.

Død og Pine, naadige Herre. Det er netop det fine ved det; jeg har gennemgaaet dem alle. Mit Geni sprang tidligt over alle Hegn. I Gaar Aftes

gjorde jeg mit Mesterstykke i det tredje Lav, for en Time siden var jeg — en Stymper i det fjerde.

FIESCO.

Og det er?

MOREN.

Det bestaar af Mænd, (heftig) som søger deres Mand inden for fire Vægge, hugger sig gennem Farer, gaar lige ind paa Livet af ham og ved den første Hilsen sparer ham Takken for den anden. Man kalder dem, mellem os sagt, kun Helvedes Ekstrapost. Naar Mefistofeles faar Lyst, behøver han kun at vinke, saa faar han Stegen ganske varm.

FIESCO.

Du er en forhærdet Synder. En saadan Karl har jeg længe savnet. Giv mig din Haand. Jeg vil beholde dig hos mig.

MOREN.

Er det Alvor eller Spøg?

FIESCO.

Ramme Alvor. Jeg giver dig tusend Sekiner om Aaret.

MOREN.

Top, Lavagna! Jeg er eders, og Fanden i Vold med Privatlivet! Brug mig til, hvad I vil! Til jer Sporhund, jer Parforcehund, jer Ræv, jer Slange, jer Kobler og Rakkerknægt! Til alle Kommissioner, Herre, men for Guds Skyld ikke til nogen ærlig — saa er jeg saa plump som en Træklods.

FIESCO.

Vær du rolig! Naar jeg forærer et Lam bort, lader jeg ikke en Ulv overlevere det. Gaa nu straks i Morgen omkring i Genua og søg at faa at vide, hvorledes den politiske Stemning er. Søg at udforske, hvad man tænker om Regeringen og hvisker om Slægten Doria; faa tillige at vide, hvad mine Medborgere mener om mit Slaraffenliv og min Elskovsroman! Øs Vin ud over deres Hjerner, til deres Hjertensmeninger løber over. Her har du Penge. Lad Silkehandlerne faa nogle af dem!

MOREN (ser betænkelig paa ham).

Herre —

FIESCO.

Du behøver ikke at være bange. Det er ikke noget ærligt. — Gaa! Kald hele din Bande til Hjælp! Jeg vil have Efterretninger fra dig i Morgen. (Han gaar.)

MOREN (følger ham).

Stol paa mig. Nu er Klokken fire. I Morgen Klokken otte har I hørt alt det nye, som kan rummes i to Gange halvfjerdsindstve Øren.

TIENDE SCENE.

Værelse hos Verrina.

BERTHA (ligger paa en Sofa og støtter sit Hoved med Haanden).

VERRINA (træder mørk ind).

BERTHA (forskrækket, springer op).

Store Gud! Der er han.

VERRINA (bliver staaende, ser forundret paa hende).

Bliver min Datter bange for sin Fader?

BERTHA.

Fly! Lad mig fly! De er skrækkelig, Fader!

VERRINA.

Og det synes mit eneste Barn?

BERTHA (med et tungt Blik paa ham).

Nej! De maa have een Datter til!

VERRINA.

Tynger min Kærlighed for tungt paa dig?

BERTHA.

Ja, den knuser mig, Fader.

VERRINA.

Hvad skal det sige? Hvad er det for en Modtagelse, min Datter? Naar jeg ellers kom hjem, og der laa bjærgtunge Byrder paa mit Hjerte, saa sprang Bertha mig i Møde, og Bertha lo, til jeg ikke følte Tyngden længer. Kom, omfavn mig, min Datter! Mit Hjerte, som stivner af Kulde ved Fædrelandets Dødsleje, skal atter blive varmt ved dit glødende Bryst. Jeg har i Dag holdt Afregning med al Livets Glæde, og (meget tungt) jeg har kun dig tilbage.

BERTHA (ser paa ham med et dvælende Blik).

Min ulykkelige Fader!

VERRINA (omfavner hende beklemt).

Bertha! Mit eneste Barn! Bertha, mit sidste Haab! — Det er ude med Genuas Frihed! — Jeg

har opgivet Fiesco — (idet han omfavner hende heftigere, mellem Tænderne:) Gaa du hen og bliv Skøge!

BERTHA (river sig løs).

Store Gud! De ved? —

VERRINA (bævende).

Hvad?

BERTHA.

Min jomfruelige Ære —

VERRINA (rasende).

Hvad?

BERTHA.

I Nat —

VERRINA (som en vanvittig).

Hvad?

BERTHA.

Vold! (Synker om ved Sofaen.)

VERRINA (efter en lang, skrækkelig Pavse, med tonløs Røst).

Endnu et Aandedrag, min Datter — det sidste!
(Med hul, brudt Røst.) Hvem?

BERTHA.

Ve mig! Aa, denne ligblege Vrede! Hjælp mig,
Gud, han stammer og skælver.

VERRINA.

Det ved jeg ikke noget af — min Datter! Hvem?

BERTHA.

Rolig! Rolig! Min bedste, kæreste Fader!

VERRINA.

For Guds Skyld! — Hvem? (Vil knæle for hende.)

BERTHA.

En Maske.

VERRINA

(træder tilbage, efter at have tænkt sig om i stor Sindsbevægelse).

Nej! Det er umuligt! Den Tanke kommer ikke fra Gud. (Ler bittert.) Gamle Tosse, som om al Gift kun blev udspyet af een og samme Øgle! (Mere fattet.) Var han omtrent saa høj som jeg eller mindre?

BERTHA.

Mindre.

VERRINA (hurtigt).

Hvordan var Haaret? Sort? Krøllet?

BERTHA.

Kulsort og krøllet.

VERRINA (fjerner sig vaklende fra hende).

Aa, Gud! Mit Hoved! mit Hoved! — Hvorledes var hans Stemme?

BERTHA.

Barsk — dyb!

VERRINA (heftig).

Hvilken Farve? — Nej, jeg vil ikke høre mere!
— Hvad Farve havde hans Kappe?

BERTHA.

Jeg synes, den var grøn.

VERRINA (skjuler Ansigtet i sine Hænder og sætter sig paa Sofaen).

Vær rolig! Det er kun lidt Svimmelhed, min Datter! (Lader Hænderne synke, er ligbleg.)

BERTHA (vrider sine Hænder).

Barmhjertige Himmel! han ligner jo slet ikke min Fader mere.

VERRINA (efter en Pavse, med bitter Latter).

Det er rigtigt, det er rigtigt, fejge Verrina! — At Skurken gjorde Indgreb i Lovenes Helligdom — den Udæskning var dig for mat! — Skurken maatte gøre Indgreb i dit Blods Helligdom. — (Springer op.) Hurtig! Kald paa Nicolo — han skal komme med Bly og Krudt — nej, vent, vent! der er noget andet — noget bedre — Hent mit Sværd, bed et Fadervor! (Lægger Haanden paa sin Pande.) Hvad er det, jeg vil?

BERTHA.

De gør mig ganske ængstelig, Fader.

VERRINA.

Kom, sæt dig her ved Siden af mig. (Med Eftertryk.) Bertha, fortæl mig — Bertha, hvad var det, hin hvidhaarede Romer gjorde, da man ogsaa — hvad skal jeg kalde det? — da man ogsaa fandt hans Datter saa indtagende? Hør Bertha, hvad sagde Virginius til sin vanærede Datter?

BERTHA (gysende).

Jeg ved ikke, hvad han sagde.

VERRINA.

Tossede Pige! — Han sagde ingenting!
(Farer pludselig op og griber et Sværd.) Han greb en Dolk —

BERTHA (kaster sig forskrækket om hans Hals).

Store Gud, hvad vil De gøre?

VERRINA (kaster Sværdet fra sig).

Nej, endnu er der Retfærdighed i Genua!

ELLEVTE SCENE.

SACCO. CALCAGNO. DE FORRIGE.

CALCAGNO.

Gør dig hurtig færdig, Verrina! I Dag begynder Republikens Valguge. Vi maa tidlig hen i Signoriaen og vælge de nye Senatorer. Gaderne myldrer af Mennesker. Hele Adelen strømmer til Raadhuset. Du ledsager os da (spotsk) for at se vor Friheds Triumf?

SACCO.

Der ligger et Sværd, Verrina ser rasende ud, og Bertha har røde Øjne!

CALCAGNO.

Ja, du har Ret, Sacco — her maa være sket en Ulykke.

VERRINA (stiller to Stole hen til dem).

Sæt jer!

SACCO.

Min Ven, du gør os bange.

CALCAGNO.

Saaledes har jeg aldrig set dig før, kære Ven. Hvis ikke Bertha græd, vilde jeg spørge, om det er Genua, der gaar til Grunde.

VERRINA (vildt).

Til Grunde! Sæt jer!

CALCAGNO (forskrækket, idet de begge sætter sig).

Menneske, jeg besværges dig!

VERRINA.

Hør efter!

CALCAGNO.

Jeg faar en Anelse, Sacco!

VERRINA.

Genuesere! — I ved begge, hvor gammelt mit Navn er. Eders Aner har baaret mine Aners Slæb. Mine Fædre kæmpede i Statens Slag. Min Slægts Kvinder var Mønstre for Genueserinderne. Ære var vor eneste Kapital og gik i Arv fra Fader til Søn — eller ved nogen maaske noget andet?

SACCO.

Nej!

CALCAGNO.

Saa sandt Gud er til, nej!

VERRINA.

Jeg er den sidste af min Slægt. Min Hustru er død. Denne Datter er det eneste, hun har efterladt mig. Genuesere, I har været Vidne til, hvorledes jeg

har opdraget hende. Kan nogen klage over, at jeg har forsømt Bertha?

CALCAGNO.

Din Datter er mønsterværdig opdraget.

VERRINA.

Mine Venner, jeg er en gammel Mand. Naar jeg mister hende, kan jeg ikke haabe at faa nogen mere. Med hende dør Mindet om mig! — Jeg har mistet hende! Min Slægt er skændet!

BEGGE (grebne).

Det forbyde Gud! (Bertha vælter sig jamrende paa Sofaen.)

VERRINA.

Nej, du maa ikke fortvivle, min Datter. Disse Mænd er tapre og gode. Naar de græder over dig, saa vil en eller anden komme til at bløde. — I maa ikke se forundrede ud! (Langsomt, med Vægt.) Den, der underkuer Genua, kan vel ogsaa underkue en Pige!

BEGGE (farer op og støder Stolene tilbage).

Gianettino Doria!

BERTHA (med et Skrig).

Styrt sammen over mig, Mure! — Scipio!

TOLVTE SCENE.

BOURGOGNINO. DE FORRIGE.

BOURGOGNINO (ophidset).

Spring og dans, min Pige! Jeg har et glædeligt Budskab! — Ædle Verrina, min Lykke beror paa Dem!

Jeg har længe elsket Deres Datter, men aldrig vovet at bede om hendes Haand, fordi hele min Formue var ude paa det usikre Hav paa Vejen hertil fra Coromandelkysten. I dette Øjeblik er mine Skibe i Færd med at flyve ind i Havnen i god Behold, og man siger, at de bringer umaadelige Skatte med. Jeg er en rig Mand. Skænk mig Bertha; jeg skal gøre hende lykkelig.

(Bertha hyller sit Ansigt i et Sior. Lang Pavse.)

VERRINA (langsomt og med Eftertryk).

Unge Mand, har De Lyst til at kaste Deres Hjerte i en Mudderpøl?

BOURGOGNINO (griber sit Sværd, men trækker pludselig Haanden tilbage).

Det var hendes Fader, der sagde det —

VERRINA.

Det siger enhver Skurk i Italien. Tager De til Takke med Levningerne fra andre Folks Gæstebud?

BOURGOGNINO.

Gør mig ikke vanvittig, gamle Mand?

CALCAGNO.

Bourgognino, den gamle Mand taler Sandhed.

BOURGOGNINO (opfarende, idet han styrter hen imod Bertha).

Taler han Sandhed? Skulde det være en Skøge, der har narret mig?

CALCAGNO.

Tal ikke saa, Bourgognino. Pigen er ren som en Engel.

BOURGOGNINO (staar forbavset stille).

Saa sandt jeg ønsker at blive salig: ren og vanæret tillige, det forstaar jeg ikke. — De ser paa hverandre og siger ingen Ting. Der er et eller andet Uhyre af en Misgerning, som de ikke kan faa over deres bævende Læber. Jeg besværges jer! Hild ikke min Fornuft i Snarer! Er hun ren? Hvem sagde, at hun er ren?

VERRINA.

Min Datter er ikke skyldig.

BOURGOGNINO.

Der er altsaa øvet Vold imod hende! (Tager Sværdet op fra Gulvet.) Genuesere! Ved alle Synder under Solen, hvor — hvor er Røveren?

VERRINA.

Netop paa samme Sted, hvor du træffer Genuas Tyv. — (Bourgognino staar stiv af Forfærdelse. Verrina gaar tankefuld frem og tilbage, saa standser han.)

VERRINA.

Hvis jeg forstaar dit Vink, evige Forsyn, saa vil du befri Genua ved min Datter! (Han træder hen til hende, idet han langsomt tager Sørgefloret af sin Arm, siger derpaa højtideligt) Ingen Straale af Dagens Lys skal falde paa disse Kinder, før en Dorias Hjerteblood har bortvadsket denne Plet paa din Ære. Saa længe — skal du være blind!

(Han kaster Floret over hende.)

(Pavse. De andre betragter ham i Tavshed og Forvirring.)

VERRINA (højtideligere, idet han lægger sin Haand paa Berthas Hoved).

Forbandet være den Luft, som omvifter dig! For-

bandet den Søvn, som kvæger dig! Forbandet hvert menneskeligt Spor, som er dig velkomment i din Elendighed! Gaa ned i den dybeste Hvælvning i mit Hus! Klynk, hyl, lam Tidens Flugt med din Kval! (Idet han af og til gyser, vedbliver han.) Dit Liv skal være som den døende Orms krampagtige Vridninger — den haardnakkede, tilintetgørende Kamp mellem Væren og Ikke-Væren! — Denne Forbandelse skal hvile paa dig, til Gianettino har udrullet sit sidste Aandedræt! — Hvis ikke, saa kan du slæbe den med dig omkring i Evigheden, indtil man finder ud af, hvor denne Rings to Ender griber ind i hinanden.

(Lang Pavse. Forfærdelse i alle Ansigter. Verrina ser fast og gennem-borende paa hver enkelt.)

BOURGOGNINO.

Ravnefader! Hvad har du gjort? Hvorfor ud-slynger du denne forfærdelige Forbandelse mod din stakkels skyldfri Datter?

VERRINA.

Ja, ikke sandt — det er skrækkeligt, min kærlige Bejler! — (Med Eftertryk.) Hvem af jer vil endnu snakke om Koldblodighed og Opsættelse? Genuas Lod er faldet paa Bertha, mit Faderhjerte er givet min Borgerpligt i Vold. Hvem af os er nu Kryster nok til at forhale Genuas Frelse, naar han ved, at dette skyldfri Lam betaler hans Fejghed med uendelig Sorg? — Ved Gud, det var ikke en Nars Snak! — Jeg har svoret en Ed og vil ikke have Medynk med mit Barn, før en Doria vælter sig paa Jorden i Krampetrækninger, selv om jeg skulde udtænke raffinerede Kvaler som

en Bøddel, selv om jeg skulde knuse dette uskyldige Lam paa en barbarisk Pinebænk. De skælver — blege som Spøgelse betragter de mig gysende. — Endnu en Gang, Scipio, jeg gemmer hende som Gidsel for dit Tyranmord. Ved denne kære Traad holder jeg dig, mig selv, eder alle bundne til eders Pligt. Genuas Despot maa falde, eller Pigen gaar til Grunde. Jeg kalder ikke min Ed tilbage.

BOURGOGNINO (kaster sig for Berthas Fod).

Og han skal falde — falde for Genua, som en Offertyr. Saa sandt som jeg skal bore dette Sværd i Dorias Hjerte, saa sandt vil jeg trykke Brudgoms-kysset paa dine Læber. (Rejser sig.)

VERRINA.

Det er det første Par, hvis Forbund Furierne indvier. Giv hinanden Haanden! Vil du bore dit Sværd i Dorias Hjerte? Tag hende, hun er din!

CALCAGNO (knæler).

Her knæler en anden Genueser og lægger sit frygtelige Staal for den uskyldige Piges Fod. Gid Calcagno ikke maa finde Vejen til Himlen, hvis hans Sværd ikke finder Vejen til Dorias Hjerte! (Rejser sig.)

SACCO.

Sidst, men ikke mindre bestemt, knæler Raphael Sacco. Hvis dette blanke Sværd ikke aabner Berthas Fængsel, saa skal den bønhørende Herre lukke sit Øre for min sidste Bøn. (Rejser sig.)

VERRINA (frejdigere).

Genua takker jer gennem mig, mine Venner!
Gaa nu, min Datter! Glæd dig ved at være Fædre-
landets store Offer!

BOURGOGNINO (omfavner hende, idet hun gaar).

Gaa saa! Stol paa Gud og Bourgognino! Bertha
og Genua skal være fri paa een og samme Dag.
(Bertha gaar.)

TRETTENDE SCENE.

DE FORRIGE (uden Bertha).

CALCAGNO.

Endnu eet Ord, Genuesere, før vi gaar videre!

VERRINA.

Jeg gætter, hvad du mener.

CALCAGNO.

Er fire Patrioter nok til at styrte Tyranniets
mægtige Hydra? Bliver vi ikke nødte til at ophidse
Pøbelen og drage Adelen over paa vort Parti?

VERRINA.

Jeg forstaar dig. Hør altsaa: Jeg har allerede
for længere Tid siden lejet en Maler, der ødsler al sin
Kunst paa at male Appius Claudius' Fald med friske,
straalende Farver. Fiesco tilbeder Kunsten og ynder
at se Fremstillinger af slige ophøjede Scener. Vi
bringer Maleriet til hans Palads og er til Stede, naar

han betragter det. Maaske kan Synet af det kalde hans Genius til Live igen — maaske —

BOURGOGNINO.

Aa, blæse med ham! Helten vil have Faren fordoblet og ikke Hjælpernes Antal! Jeg har længe følt noget i mit Bryst, som intet kunde mætte. — Hvad det var, har jeg nu pludselig faaet at vide. (Idet han springer stolt op.) Ned med Tyrannen!

(Tæppet falder).

ANDEN AKT.

Forhal i Fiescos Palads.

FØRSTE SCENE.

LEONORE. ARABELLA.

ARABELLA.

Nej, siger jeg. De saa fejl. Det er Skinsygen, der faar Dem til at se noget saa hæsligt.

LEONORE.

Det var Julia, som hun gaar og staar. Det kan ikke nytte, du siger mig imod. Min Silhouette hang i et himmelblaat Baand; dette var ildrødt og vatret. Min Skæbne er afgjort.

ANDEN SCENE.

DE FORRIGE. JULIA.

JULIA (træder affekteret ind).

Greven har tilbudt mig at se Toget til Raadhuset herfra. Men Tiden vil vist falde mig lang. Vil De underholde mig, til Chokoladen er færdig, Frue? (Bella gaar, men kommer straks igen.)

LEONORE.

Befaler De, at jeg skal indbyde andre?

JULIA.

Smagløst! Som om jeg var nødt til at søge andre her? De skal adsprede mig, Frue! (Idet hun gaar selvbehageligt frem og tilbage.) Hvis De kan, Frue — thi jeg har intet at forsømme.

ARABELLA (ondskabsfuldt).

Des mere har denne kostbare sorte Silke at forsømme, Signora. Betænk dog, hvor grusomt det er at narre de unge Lapses Kikkerter for denne skønne Prise! Ja, og saa Perlernes funklende Spil, som næsten gør ondt i Øjnene. — Ved den almægtige Gud, De har jo udplyndret hele Havet!

JULIA (foran et Spejl).

Det er vel noget sjældent for hende, Jomfru! Men hør en Gang, Jomfru, har hendes Herskab ogsaa fæstet hendes Tunge? Det er charmant, Frue, at De lader Tjenestefolk komplimentere Deres Gæster.

LEONORE.

Det er en Ulykke for mig, Signora, at min Stemning formindsker Glæden over Deres Besøg.

JULIA.

Det er en Uartighed, som gør Dem kejtet og dum. Hurtig, livlig og vittig skal man være! Det er ikke den rigtige Maade at knytte Deres Mand til Dem.

LEONORE.

Jeg kender kun een Maade, Fru Grevinde. Lad Deres Udvej kun være et sympatetisk Middel!

JULIA (uden at ænse det).

Men hvorledes er det dog, De ser ud, Frue? Fy! De maa gøre noget mere for Deres Legeme. Tag Deres Tilflugt til Kunsten paa de Steder, hvor Naturen har behandlet Dem stedmoderligt! Smør lidt Farve paa Kinderne, Lidenskaben gør dem sygelige! Stakkels Væsen! I den Tilstand vil Deres Ansigt aldrig finde nogen Køber.

LEONORE (muntert til Bella).

Ønsk mig til Lykke, Pige! Jeg kan umulig have mistet min Fiesco, eller der er intet tabt ved, at jeg har mistet ham.

(Chokoladen bringes ind. Bella serverer den.)

JULIA.

De mumlede noget om at miste! Men, min Gud, hvor kunde De komme paa det tragiske Indfald at tage Fiesco? — Hvorfor vilde De op paa denne

Højde, mit Barn, hvor De nødvendigvis maa ses, maa sammenlignes med andre? Hør, min Skat, den, der koblete Dem sammen med Fiesco, var paa min Ære en Gavtyv eller en Tosse. (Tager medlidende hendes Haand.) Mit kære Barn, den Mand, som er velkommen i det gode Selskabs Assembleer, kunde aldrig være et Parti for dig. (Hun tager en Kop.)

LEONORE (idet hun ser smilende paa Arabella).

Eller han vilde ikke bryde sig om at være velkommen i dette gode Selskab.

JULIA.

Greven er en stolt Skikkelse — han er beleven, han har Smag. Greven har været saa heldig at gøre fornemme Bekendtskaber. Greven har Temperament, Liv. Han løsriver sig fra den fineste Kreds, varm som han er. Saa kommer han hjem. Hustruen byder ham velkommen med en hverdagsagtig Ømhed, slukker hans Ild med et fugtigt, koldt Kys, er saa økonomisk med sine Kærtegn som en Værtinde lige over for en Kostgænger. Den stakkels Ægtemand! Hist smiler et blomstrende Ideal til ham — her væmmes han ved vranten Følsomhed. For Guds Skyld, Signora, tror De ikke, han mister sin Forstand, eller hvad mon han vælger?

LEONORE (bringer hende en Kop).

Dem, Frue — naar han har mistet sin Forstand.

JULIA.

Det er godt! Lad dette Stik ramme dit eget

Hjerte! Skælv for denne Spot; men rødm, før du skælver!

LEONORE.

Kender De ogsaa det, Signora? Ja, hvorfor ikke? Det er jo et Toilettekneb.

JULIA.

Nej, se dog bare! Man maa gøre den lille vred, naar man vil have en Gnist af Vid ud af hende. Naa, nu kan det være nok for Øjeblikket. Det var Spøg, Frue! Giv mig Deres Haand til Forsoning.

LEONORE (giver hende Haanden med et meget sigende Blik).

Grevinde Imperiali, min Vrede skal ikke forstyrre Deres Ro.

JULIA.

De er ædelmodig! Men skulde ikke ogsaa jeg kunne være det, Fru Grevinde? (Langsomt og lurende.) Naar jeg har en Persons Billede hos mig, følger saa ikke deraf, at Originalen er mig kær? Eller hvad mener De?

LEONORE (rødmer, forvirret).

Hvad siger De? Jeg haaber, at det er for rask en Slutning.

JULIA.

Det tror jeg ogsaa. Hjertet kalder aldrig Sanserne til Hjælp. Sand Kærlighed forskanser sig ikke bag et Smykke.

LEONORE.

Store Gud, hvorledes kommer De til denne Sandhed?

JULIA.

Det er af Medlidenhed, kun af Medlidenhed — for ser De, det omvendte er ogsaa sandt — og De har Deres Fiasco endnu.

(Hun giver hende hendes Silhouette og ler onskabsfuldt.)

LEONORE (farer forbitret op).

Er det min Silhouette? Har han givet Dem den?
(Kaster sig smertelig paa en Stol.) Aa, den usalige Mand!

JULIA (triumferende).

Har jeg saa gengældt Deres Spydighed? Hvad? Har De ikke flere Naalestik rede, Frue? (Raaber ud.) Lad Vognen køre frem! Mit Hverv er udført. (Til Leonore, idet hun stryger hende under Hagen.) Trøst Dem, mit Barn; han gav mig Silhoutten i et Anfald af Vanvid.
(Gaar.)

TREDJE SCENE.

CALCAGNO (kommer).

CALCAGNO.

Grevinde Imperiali gik herfra i en ophidset Tilstand, og De er ogsaa bevæget, Madonna!

LEONORE (smerteligt).

Nej, det har man aldrig set Mage til!

CALCAGNO.

Himmel og Jord! De græder da vel ikke?

LEONORE.

En Ven af den umenneskelige! — Bort! jeg vil ikke se Dem.

CALCAGNO.

Hvem er den umenneskelige, De taler om?

LEONORE.

Min Mand! — Eller rettere sagt — Fiesco.

CALCAGNO.

Hvad siger De?

LEONORE.

Aa, det er kun en Skurkestreg, som er almindelig for jer Mænd.

CALCAGNO (griber heftig hendes Haand).

Naadige Frue, jeg har Hjerte for den grædende Dyd.

LEONORE (alvorlig).

De er en Mand — De har ikke Hjerte for mig.

CALCAGNO.

Jo, netop — mit Hjerte er opfyldt af Dem —
gid De vidste, hvor højt, hvor uendelig højt —

LEONORE.

Menneske, du lyver — du forsikrer, før du handler.

CALCAGNO.

Jeg sværger —

LEONORE.

En Mened! Hold op! I trætter Guds Griffel, der skriver dem op. I Mænd! I Mænd! Hvis eders Eder blev til lige saa mange Djævle, saa kunde de løbe Storm imod Himlen og bortføre Lysets Engle som Fanger.

CALCAGNO.

De fantaserer, Fru Grevinde! Deres Forbitrelse gør Dem uretfærdig. Skal hele Kønnet staa til Ansvar for den enkeltes Forbrydelse?

LEONORE (ser forundret paa ham).

Menneske! Jeg har tilbudt Kønnet i den enkelte, skal jeg saa ikke have Lov til at afsky det i ham?

CALCAGNO.

Gør et Forsøg, Fru Grevinde — Første Gang har De ikke givet Deres Hjerte til den rigtige. — Jeg ved et Sted, hvor det vilde være vel forvaret.

LEONORE.

I kan lyve Skaberen ud af hans Verden. — Jeg vil ikke høre mere.

CALCAGNO.

Denne Fordømmelse skulde De endnu i Dag tilbagekalde i mine Arme.

LEONORE (opmærksom).

Tal helt ud! I dine?

CALCAGNO.

I mine Arme, der aabner sig for at modtage en forladt Kvinde og holde hende skadesløs for den Kærlighed, hun har mistet.

LEONORE (betragter ham med et fint Blik).

Kærlighed?

CALCAGNO (knæler med Lidenskab).

Ja, nu er det sagt. Kærlighed, Madonna! Min Skæbne hviler paa Deres Læber. Hvis min Lidenskab er en Synd, saa lad Dyd og Last flyde sammen og Himmel og Helvede smelte sammen til een Forømmelse.

LEONORE (træder tilbage med Vrede og Højhed).

Det var det, din Deltagelse gik ud paa, du Hykler? — Med eet Knæfald forraader du Venskab og Kærlighed? Bort fra mig for stedse! Afskyelige Køn! Hidtil troede jeg, at du kun bedrog Kvinder; jeg har aldrig vidst, at du ogsaa var Forræder mod dig selv.

CALCAGNO (rejser sig forlegen).

Naadige Frue —

LEONORE.

Det er ikke nok, at han har brudt Tillidens hellige Segl; denne Hykler udaander ogsaa Pest mod Dydens rene Spejl og han vil ogsaa give mig uskyldige Undervisning i at bryde Eder.

CALCAGNO (hurtig).

Det er ikke Dem, der bryder Eder, Madonna.

LEONORE.

Jeg forstaar dig. Du vilde have, at min Vrede skulde bestikke min Følelse, ikke sandt? Du vidste ikke (højtideligt) at den ophøjede Ulykke, at et Kvindehjerne brister for Fiescos Skyld, er nok til at adle det. Gaa! Fiescos Skændsel faar ikke en Cal-

cagno til at stige i mine Øjne, men — Menneskeheden til at synke. (Gaar.)

CALCAGNO (ser forvirret efter hende, saa gaar han, idet han slaar sig for Panden og udbryder:)

Dumrian!

FJERDE SCENE.

MOREN. FIESCO.

FIESCO.

Hvem var det?

MOREN.

Marchese Calcagno.

FIESCO.

Der ligger et Lommetørklæde paa Sofaen. Min Hustru har været her.

MOREN.

Jeg mødte hende. Hun var meget ophidset.

FIESCO.

Dette Lommetørklæde er fugtigt. (Stikker det til sig.) Calcagno! Leonore ophidset! (Efter at have betænkt sig lidt, til Moren.) I Aften spørger jeg dig om, hvad der er sket her.

MOREN.

Jomfru Bella kan godt lide at høre, at hun er blond. Jeg skal svare.

FIESCO.

Der er gaaet tredive Timer. Har du udført mit Hverv?

MOREN.

Paa en Prik, Herre.

FIESCO (sætter sig).

Naa, hvad siger man saa om Doria og den nuværende Regering?

MOREN.

Aa, det er nogle ganske afskyelige Viser, man synger. Ordet »Doria« alene faar dem til at ryste, som om de havde Feber. Gianettino er dødelig forhadt. Alle knurrer. De siger, at Franskmændene har været Genuas Rotter. Dem har Hankatten Doria ædt, og nu tager han til Takke med Musene.

FIESCO.

Det er maaske sandt. — Naa, kendte de ingen Hund, som kunde faa Krammet paa den Kat?

MOREN (muntert).

Byen mumler vidt og bredt om en vis — en vis — naada! Mon jeg virkelig skulde have glemt Navnet?

FIESCO (rejser sig).

Fæ! Det er lige saa let at huske, som det har været vanskeligt at skabe. Er der mere end det ene i Genua?

MOREN.

Lige saa lidt, som der er to Grever af Lavagna.

FIESCO (sætter sig).

Ja, det vil sige noget! Hvad hvisker man om hans lystige Liv?

MOREN (ser paa ham med store Øjne).

Hør, Grev Lavagna! Genua maa have store Tanker om jer. Man kan ikke faa det i sit Hoved, at en fornem Kavaler — der er begavet og talentfuld — staar i sin fulde Kraft og har Indflydelse — ejer fire Millioner Pund — har Fyrsteblood i sine Aarer — en Kavaler som Fiesco, hvem alle Hjerter vilde flyve i Møde ved første Vink — —

FIESCO (vender sig bort med Foragt).

At man skal høre det af en Skurk! —

MOREN.

At Genuas store Mand sover under Genuas store Fald. Mange beklager, mange spotter, de fleste fordømmer jer. Alle beklager Staten, fordi den har mistet jer. En Jesuit mente at have lugtet, at der stak en Ræv i Faarepelsen.

FIESCO.

Den ene Ræv lugter den anden. — Hvad siger man til mit Eventyr med Grevinde Imperiali?

MOREN.

Det skal jeg nok lade være med at gentage.

FIESCO.

Ud med Sproget! Jo galere, des bedre! Hvad mumler man?

MOREN.

Man mumler ikke. I alle Kaffehuse, Billardstuer, Gæstgivergaarde, paa Promenaderne — paa Torvet — paa Børsen raaber man højt —

FIESCO.

Hvad? Jeg befaler dig at tale.

MOREN (idet han trækker sig tilbage).

At I er en Nar!

FIESCO.

Det er godt! Her har du en Sekin for det Budskab. Narrehuen har jeg taget paa for at faa disse Genuesere til at le; jeg skal snart lade mig kronrage, saa de laver Vrægebilleder af mig. Hvad sagde Silkehandlerne til mine Gaver?

MOREN (pudsigt).

Nar, de anstillede sig som stakkels dødsdømte Syndere —

FIESCO.

Nar? Er du gal, Knægt?

MOREN.

Undskyld, jeg vilde gerne have flere Sekiner.

FIESCO (ler og giver ham een).

Naa, som dødsdømte Syndere —

MOREN.

— der har lagt Hovedet paa Blokken og nu hører, at de faar Pardon. De er eders med Liv og Sjæl.

FIESCO.

Det glæder mig. Det er dem, der gør Udslaget hos Pøbelen i Genua.

MOREN.

De skulde have set det Optrin! Der manglede, Fanden tage mig, kun lidt i, at jeg fik Smag for Højmodighed. De omfavnede mig, som om de var vantro, det var næsten, som om Pigerne havde forgæbet sig i min Faders Farve, saa ivrigt kastede de sig over min Maaneformørkelse. Guldet er dog almægtigt, tænkte jeg. Det kan gøre selv en Morian hvid.

FIESCO.

Din Tanke var bedre end den Mistbænk, hvori den er vokset. — De Ord, du har meddelt mig, er gode; kan man af dem slutte sig til Gerninger?

MOREN.

Som af Himlens Brummen til den løsbrydende Storm. Folk stikker Hovederne sammen, samler sig i Hobe, siger Hm! naar en fremmed smutter forbi. Der hersker en trykkende Lummerhede i hele Genua. — Dette Mismod hænger som et tungt Uvejr over Republiken — kun et Vindstød, saa kommer der Hagel og Lyn.

FIESCO.

Tys! Hvad er det for en underlig summende Lyd?

MOREN (skynder sig hen til Vinduet).

Det er en Mængde Mennesker, der skraalende kommer ned fra Raadhuset.

FIESCO.

Der er Prokuratorvalg i Dag. Lad min Vogn køre frem! Mødet kan umulig være forbi allerede.

Jeg vil derop. Hvis det er gaaet lovligt til, kan det umuligt være forbi allerede. — Kom med min Kaarde og Kappe! Hvor er min Orden?

MOREN.

Den har jeg stjaalet og pantsat, Herre.

FIESCO.

Det glæder mig.

MOREN.

Naa! Kommer De snart frem med min Gave?

FIESCO.

Er det, fordi du ikke ogsaa tog Kappen?

MOREN.

Fordi jeg fandt Tyven.

FIESCO.

Larmen kommer herhen. Tys! Det er ikke Bifaldsraab. (Hurtigt.) Luk Porten op i en Fart! Jeg har en Anelse. Doria er dumdrstig. Staten svæver paa Afgrundens Rand. Jeg tør vædde om, at der har været Larm i Signoriaen.

MOREN.

Hvad er det? De kommer ned ad Balbigade — mange Tusinde — Hellebarderne funkler — Sværd — Halløj! Senatorerne — de kommer herhen. —

FIESCO.

Det er jo Oprør! Skynd dig ned til dem! Nævn mit Navn! Se at faa dem til at styrte herhen! (Moren iler

bort.) Hvad Myrens Fornuft møjsommeligt slæber til Bunke, det kan Tilfældets Vind samle i et Nu.

FEMTE SCENE.

FIESCO. — ZENTURIONE, ZIBO, ASSERATO (storme ind i Værelset).

ZIBO.

Hr. Greve, tilgiv, at vor Vrede driver os til at komme herind uden at lade os melde.

ZENTURIONE.

Jeg er beskæmmet, dødelig beskæmmet af Hertu-
gens Brodersøn i hele Signoriaens Paasyn!

ASSERATO.

Doria har besudlet den gyldne Bog, i hvilken
enhver genuesisk Adelsmand er et Blad.

ZENTURIONE.

Derfor er vi her. Hele Adelen er udfordret i min
Person. Hele Adelen maa tage Del i min Hævn. Til
at hævne min egen Ære vilde jeg næppe fordre Hjælp.

ZIBO.

Hele Adelen er udæsket i hans Person. Hele
Adelen maa spy Ild og Flamme.

ASSERATO.

Nationens Rettigheder er traadte under Fødder.
Den republikanske Frihed har faaet et Dødsstød.

FIESCO.

De spænder min Nysgerrighed.

ZIBO.

Han var den ni og tyvende af Valgherrerne og havde trukket en gylden Kugle til Prokuratorvalget. Der var samlet otte og tyve Stemmer. Fjorten var for mig, lige saa mange for Lomellino. Dorias og hans manglede endnu —

ZENTURIONE (afbryder ham hurtig).

— manglede endnu. Jeg stemte paa Zibo. Doria —
føl, hvor min Ære er krænkert! — Doria —

ASSERATO (afbryder ham).

Saadant noget har man ikke oplevet, saa længe Oceanet har bølget om Genua.

ZENTURIONE (fortsætter hidsigere).

Doria trak et Sværd frem, som han havde baaret skjult under Kappen, gennemborede min Stemmeseddel med det og raabte til Forsamlingen:

ZIBO.

»Senatorer! Den gælder ikke! Den er gennemboret! Lomellin er Prokurator!«

ZENTURIONE.

»Lomellin er Prokurator!« og saa kastede han sit Sværd paa Bordet.

ASSERATO.

Han raabte: »Den gælder ikke!« og kastede sit Sværd paa Bordet.

FIESCO (efter et Øjeblikks Tavshed).

Hvad har De besluttet Dem til?

ZENTURIONE.

Republiken har faaet et Dødsstød! Hvad vi har besluttet?

FIESCO.

Zenturione, et Vindpust kan knække et Siv. Til at splintre Ege kræves der en Storm. Jeg spørger, hvad De har besluttet.

ZIBO.

Jeg skulde mene, at man maa spørge om, hvad Genua beslutter.

FIESCO.

Genua? Genua? Tal ikke om det! Det er dødt, det brister, hvor De tager fat paa det. Gør De Regning paa Patricierne? Er det maaske, fordi de skærer Ansigter og trækker paa Skulderen, naar der er Tale om Statssager? Det har intet at sige! Deres Heltmod er gemt i levantiske Vareballer, deres Sjæle flagrer ængsteligt omkring deres ostindiske Flaade.

ZENTURIONE.

De maa lære at skatte vore Patriciere højere! Næppe var Dorias formastelige Bedrift udført, før nogle Hundrede af dem med sønderrevne Klæder ilede ud paa Torvet. Signoriaen splittedes ad.

FIESCO (spotsk).

Som Duer flagrer fra hverandre, naar en Høg farer ind i Dueslaget.

ZENTURIONE (heftig).

Nej, som Krudttønder, naar en Lunte falder ned imellem dem.

ZIBO.

Folket er ogsaa rasende — hvad formaar ikke et anskudt Vildsvin?

FIESCO (ter).

Den blinde, ubehjælpomme Kolos, der i Begyndelsen gør Larm med sine plumpe Knokler og truer med at sluge høje og lave, alt med sit gabende Svælg, og saa til sidst — snubler over en Traad! Genuesere, det er forgæves! Havbeherskernes Tid er forbi. Genua er ikke mere, hvad det har været. Genua er nu, hvad det uovervindelige Rom var, dengang da det som en Fjerbold faldt i den spærlemmede Dreng Oktavius' Raket. Genua kan ikke være fri mere. Genua maa opildnes af en Monark. Genua trænger til en Fyrste; hyld De derfor Fusentasten Gianettino!

ZENTURIONE (opbrusende).

Ja, naar de vrede Elementer bliver forsonede, og Nordpolen forener sig med Sydpolen. — Kom, Kammerater!

FIESCO.

Nej, vent lidt! Bliv! Hvad tænker De paa, Zibo?

ZIBO.

Paa intet eller paa en Farce, som skal hedde »Jordskælvet«.

FIESCO (fører dem hen til en Statue).

Se paa denne Figur.

ZENTURIONE.

Det er den florentinske Venus. Hvorfor skal vi se paa den?

FIESCO.

Synes De ikke om den?

ZIBO.

Jo, det skulde jeg mene. Ellers var vi daarlige Italianere. Men hvor gider De spørge om det nu?

FIESCO.

Jo. Rejs gennem alle Verdensdele og udsøg blandt alle levende Aftryk af den kvindelige Model det bedste, i hvilket alle denne drømte Skønhedsgudindes Yndigheder forener sig!

ZIBO.

Og hvad har vi saa for vor Ulejlighed?

FIESCO.

Saa vil De have overbevist Fantasiens om, at den er en Markskriger —

ZENTURIONE (utaalmodig).

Og hvad har vi vundet ved det?

FIESCO.

De har vundet den gamle Proces, som Naturen fører med Kunstnerne.

ZENTURIONE (hidsig).

Og saa?

FIESCO.

Saa? Saa? (Begynder at le.) Saa har De glemte at se, at Genuas Frihed gaar til Grunde!

(Zenturione, Zibo og Asserato gaar).

SJETTE SCENE.

FIESCO.

(Larmen uden for Paladset tager til).

FIESCO.

Bravo! Bravo! Republikens Straatag staar i Flamme. Ilden har allerede taget fat i Huse og Taarne. — Videre! Videre! Lad Branden blive almindelig og Vinden pibe skadefro over Ødelæggelsen!

SYVENDE SCENE.

MOREN (kommer hurtig). FIESCO.

MOREN.

Den ene Hob efter den anden!

FIESCO.

Slaa Portfløjene paa vid Gab! Lad alle dem, der har Ben at gaa paa, styrte ind!

MOREN.

Republikanere! Republikanere! De trækker deres Frihed under Aaget og stønner som Lastdyr under det aristokratiske Herredømme.

FIESCO.

Det er nogle Narre, de, der tror, at Fiesco af

Lavagna vil fortsætte, hvad Fiesco af Lavagna ikke har begyndt paa. Opstanden kommer som kaldet; men Sammensværgelsen maa være min. De stormer op ad Trapperne.

MOREN (raaber ud).

Halløj! Halløj! De kommer med Huset ind ad Døren! (Folk stormer ind. Døren bliver slaaet i Stykker.)

OTTENDE SCENE.

FIESCO. TOLV HAANDVÆRKERE.

ALLE.

Hævn over Doria! Hævn over Gianettino!

FIESCO.

Far med Lempe, kære Landsmænd! At I gør mig jer Opvartning paa denne Maade, vidner om jert gode Hjerte. Men mine Øren er for skrøbelige.

ALLE (heftigere).

Ned med Doria! Ned med Farbroder og Brodersøn!

FIESCO (tæller dem smilende).

Tolv er en anselig Hær —

NOGLE.

Disse Doriaer maa væk! Staten maa have en anden Regeringsform!

FØRSTE HAANDVÆRKER.

De har kastet vore Fredsdommere ned ad Trappen — vore Fredsdommere!

ANDEN.

Tænk dog bare, Lavagna, ned ad Trappen! Da de sagde dem imod ved Valgene.

ALLE.

Det bør ikke taales! Det må ikke taales!

EN TREDJE.

Han havde et Sværd med i Raadsforsamlingen —

DEN FØRSTE.

Ja, et Sværd! Tegnet paa Krig i Fredens Hal!

DEN ANDEN.

Han mødte i Senatet klædt i Skarlagen og ikke sort, som de andre Raadsherrer!

DEN FØRSTE.

Han kører med otte Hingste gennem vor Hovedstad!

ALLE.

Det er en Tyran! En Forræder mod Landet og Regeringen!

DEN TREDJE.

Han har købt to Hundrede Tyskere af Kejseren til sin Livvagt —

DEN FØRSTE.

Han benytter Udlændinge mod Fædrelandets Børn! Tyskere mod Italienerne! Soldater i Stedet for Loven!

ALLE.

Højforræderi! Mytteri! Det bliver Genuas Undergang!

DEN FØRSTE.

Han fører Republikens Vaaben paa sin Karét!

DEN ANDEN.

Andreas' Statue staar midt i Signoriaens Gaard!

ALLE.

Slaa den i Stykker! Slaa baade Statuen og Manden i tusind Stykker!

FIESCO.

Genuesere! Hvorfor fortæller I mig alt dette?

DEN FØRSTE.

I skal ikke taale det! I skal sætte ham Kniven paa Struben!

DEN ANDEN.

I er en klog Mand og maa ikke taale det. I skal have Forstand for os alle.

DEN FØRSTE.

I er en bedre Adelsmand end han! I skal lade ham faa Kærligheden at føle.

FIESCO.

Eders Tillid smigrer mig meget. Kan jeg fortjene den ved Gerninger?

ALLE (larmende).

Slaa ned! Styr dem! Frels os!

FIESCO.

Men jeg maa vel nok sige jer et fornuftigt Ord?

NOGLE.

Tal, Lavagna!

FIESCO (idet han sætter sig).

Genuesere! Der opstod engang en indre Strid i Dyrenes Rige, Partier kæmpede mod Partier og en Slagterhund bemægtigede sig Tronen. Hunden, der var vant til at drive Slagtekvæget til Kniven, huserede hundsk i Riget, bjæffede, bed og gnavede sit Folks Ben. Nationen knurrede, de kækkeste traadte sammen og kvalte den fyrstelige Køter. Saa blev der holdt Rigsdag for at afgøre det store Spørgsmaal, hvilken Regering der er den lykkeligste. Stemmerne var delt i tre Partier. Genuesere, hvad vilde I have stemt for?

FØRSTE BORGER.

For Folket! Alle for Folket!

FIESCO.

Folket vandt. Regeringen blev demokratisk. Hver Borger afgav sin Stemme. Flertallet var det afgørende. Der gik et Par Uger, saa erklærede Mennesket den nybagte Fristat Krig. Man holdt Raad. Hesten, Løven, Tigeren, Bjørnen, Elefanten og Næshornet optraadte og brølede højt: Til Vaaben! Saa kom Turen til de andre. Lammet, Haren, Hjorten, Æslet, hele Insekternes Rige, hele Fuglenes og Fiskenes menneskesky Hær — de klynkede alle: Fred! Ser I, Genuesere, der var fler af de fejge end af de kamplystne, flere dumme end kloge. — Flertallet satte sin Vilje igennem. Dyreriget strakte Vaaben, og Mennesket brandskattede dets Omraade. Dette Statssystem var

altsaa forkastet! Genuesere, hvad kunde I nu have ønsket?

FØRSTE OG ANDEN BØRGER.

Udvalg! Ja, Udvalg!

FIESCO.

Denne Mening vandt Bifald! Statssagerne blev fordelt mellem flere Kamre. Ulve besørgede Finanserne, Ræve var deres Sekretærer. Duer ledede Kriminalretten, Tigre var Forligsmæglere, Bukke udjævnede Ægteskabsprocesser. Harerne var Soldater; Løverne og Elefanterne passede paa Bagagen, Æslet var Rigets Gesandt og Muldvarpen Overopsynsmand over Embedernes Administration. Genuesere, hvad venter I jer af denne vise Fordeling? — Den, som Ulven ikke sønderrev, blev narret af Ræven. Den, der undslap fra denne, blev overvældet af Æslets Dumhed. Tigeren dræbte de uskyldige; Duen benaadede Tyve og Mordere, og til sidst, da Embederne blev nedlagte, fandt Muldvarpen, at de alle var blevne dadelfrit administrerede. — Dyrene gjorde Oprør. Lad os vælge en Monark, raabte de enstemmigt, en Monark, som har Kløer og Hjerne og kun een Mave! — og de hyldede alle eet Overhoved — eet, Genuesere! — Men (idet han med Højhed træder hen imellem dem) det var Løven!

ALLE (klapper i Hænderne og kaster deres Huer i Vejret).

Bravo! Bravo! Det var klogt gjort!

FØRSTE BØRGER.

Genua skal gøre det samme! Genua har allerede sin Mand dertil!

FIESCO.

Jeg vil ikke vide, hvem det er. Gaa hjem! Tænk paa Løven! (Borgerne gaar iarmende.) Det gaar efter Ønske. Folket og Senatet er imod Doria. Folket og Senatet er for Fiesco. — Hassan! Hassan! Jeg maa benytte denne Stemning. — Hassan! Hassan! — Jeg maa forøge dette Had, ægge denne Interesse! — Kom, Hassan! Du Helvedes Bastard! Hassan! Hassan!

NIENDE SCENE.

MOREN (kommer). FIESCO.

MOREN (vild).

Mine Fodsaaler brænder endnu. Hvad er der nu igen?

FIESCO.

Det, jeg befaler.

MOREN (smidig).

Hvor skal jeg først løbe hen og hvor saa?

FIESCO.

Du skal være fri for at løbe denne Gang! Du skal blive slæbt. Vær nu rede! Jeg udbasuner dit Snigmord og overleverer dig bunden til Kriminalretten.

MOREN (træder seks Skridt tilbage).

Herre! — Det er imod Aftalen.

FIESCO.

Vær du kun rolig! Det er kun Narrestreger. I

dette Øjeblik kommer det fremfor alt an paa, at Gianettinos Anslag mod mit Liv bliver bekendt. Du kommer i Forhør.

MOREN.

Skal jeg saa tilstaa eller nægte?

FIESCO.

Du skal nægte. Du bliver lagt paa Pinebænken. Du udholder den første Grad. Denne Straf kan du skrive paa dit Snigmords Konto. Ved den anden Grad tilstaar du.

MOREN (ryster betænkeligt paa Hovedet).

Fanden er en Skælm. De Herrer kunde jo beholde mig og lade mig radbrække bare for Løjer.

FIESCO.

Du slipper helt, det giver jeg dig mit Æresord paa. Jeg udbeder mig som Satisfaktion den Ret at bestemme din Straf, og saa benaader jeg dig i hele Republikens Paasyn.

MOREN.

Naa, lad gaa. De river mine Ledemod fra hinanden. Det gør en bøjeligere.

FIESCO.

Rids mig nu hurtig i Armen med din Dolk, saa det bløder. — Jeg lader, som om jeg lige havde grebet dig paa fersk Gerning. Det er godt! (Med et frygteligt Skrig.) Mord! Mord! Mord! Besæt Udgangene! Laas Porten af! (Han tager Moren i Kraven og slæber ham ud. Tjenere ile' over Skuepladsen tillige med Leonore, Rosa og Arabella. Tjenere raabe: »Mord! Mord!« »Herren myrdet,« osv.)

TIENDE SCENE.

LEONORE, ROSA (kommer forskrækkede ilende ind).

LEONORE.

De raabte Mord! Mord! Støjen kom herfra!

ROSA.

Det er sikkert kun blind Alarm, som vi hver Dag har her i Genua.

LEONORE.

De raabte Mord, og Folket mumlede tydeligt: Fiesco! — Elendige Bedragere! De vilde skaane mine Øjne; men mit Hjerte siger mig Sandheden. Il hurtig efter dem, se, hvorledes det er fat, og sig mig, hvor de slæber ham hen.

ROSA.

Fat Dem! Bella er allerede gaaet.

LEONORE.

Bella skal se det sidste, brystne Blik i hans Øje! Den lykkelige Bella! Ve mig, jeg er hans Morderske! Hvis Fiesco havde kunnet elske mig, havde han aldrig styrtet sig ud i Verden, aldrig udsat sig for Misundelsens Dolke! — Der er Bella! Af Sted! Sig ikke noget, Bella!

ELLEVTE SCENE.

DE FORRIGE. BELLA.

BELLA.

Greven lever og er uskadt. Jeg saa ham galoppere igennem Staden. Jeg har aldrig set vor naadige Herre

saa smuk. Hans Hingst pralede og jog med overmodig Hov Folkeskaren bort fra den fyrstelige Rytter. Han saa mig, da han red forbi, smilede naadigt, vinkede ad mig og kastede tre Kys herop. (Ondskabsfuldt.) Hvad skal jeg gøre med dem, Signora?

LEONORE (i Ekstase).

Letfærdige Sladder! Bring ham dem tilbage.

ROSA.

Nu bliver De atter blussende rød!

LEONORE.

Han kaster sit Hjerte bort til Pigerne, og jeg sukker efter et Blik fra ham! — Ak, Kvinder, Kvinder, hvor I er svage! (De gaar.)

TOLVTE SCENE.

I Andreas Dorias Palads.

GIANETTINO, LOMELLINO (kommer hurtigt).

GIANETTINO.

Lad dem brøle paa deres Frihed, som Løvinden brøler efter sin Unge! Jeg bliver ved mit.

LOMELLINO.

Men, naadige Herre —

GIANETTINO.

Gaa Fanden i Vold med jert Men, I, tre Timer gamle Prokurator! Jeg viger ikke et Haarsbred. Lad Genuas Taarne ryste paa Hovedet, og det larmende Hav brumme nej dertil! Jeg frygter ikke det Pak.

LOMELLINO.

Det er rigtignok Pøbelen, som er det brændende Ved; men Adelen puster til det. Hele Republiken, baade Folket og Patricierne, er i Bevægelse.

GIANETTINO.

Saa staar jeg ligesom Nero paa Bjærget og ser paa den morsomme Brand —

LOMELLINO.

Indtil hele den oprørske Masse kaster sig i Armene paa en Partimand, som er ærgerrig nok til at høste under Ødelæggelsen.

GIANETTINO.

Narrestreger! Narrestreger! Jeg kender kun een, som kunde blive frygtelig, og for ham er der sørget.

LOMELLINO.

Hans Højhed! (Andreas kommer. De bukker begge dybt.)

ANDREAS.

Signor Lomellin! Min Broderdatter ønsker at køre ud.

LOMELLINO.

Jeg skal have den Ære, at ledsage hende. (Gaar.)

TRETTENDE SCENE.

ANDREAS. GIANETTINO.

ANDREAS.

Broderson! Jeg er meget misfornøjet med dig.

GIANETTINO.

Laan mig Øre, min høje Farbroder.

ANDREAS.

Det laaner jeg den usleste Tigger i Genua, naar han fortjener det, men aldrig en Skurk, selv om det var min Brodersøn. Det er Naade nok, at jeg optræder som Farbroder lige over for dig; du fortjente at have at bestille med Hertugen og hans Signoria.

GIANETTINO.

Kun et Ord, naadigste Herre —

ANDREAS.

Hør, hvad du har gjort, og forsvar dig saa —
— du har ødelagt en Bygning, som jeg i et halvt Aarhundrede møjsommeligt har sammenføjet — din Farbroders Mausoleum, — hans eneste Pyramide — — Genuesernes Kærlighed! Den Letsindighed tilgiver Andreas dig.

GIANETTINO.

Min Farbroder og Hertug —

ANDREAS.

Afbryd mig ikke! Du har krænket Regeringens skønneste Kunstværk, som jeg selv har hentet ned fra Himlen til Genueserne, som har kostet mig saa mange Nætter, saa mange Farer og saa meget Blod. For hele Genuas Øjne har du besudlet min fyrstelige Ære, fordi du ikke viste Agtelse for mit Værk. For hvem skal det være helligt, naar en Slægtning af mig

foragter det? — Den Dumhed tilgiver din Farbroder dig.

GIANETTINO (fornærmet).

Naadigste Herre, De har opdraget mig til engang at blive Genuas Hertug.

ANDREAS.

Ti! — Du er Højforræder imod Staten og har saaret dens Livs Hjerte. Mærk dig det, Dreng! Man maa underkaste sig! — Du troede, at Hjorden var forladt, fordi Hyrden traadte tilbage om Aftenen efter sit Dagværk! Du trampede som en Gadedreng paa Lovene, fordi Andreas har hvidt Haar, ikke sandt?

GIANETTINO (trodsig).

Rolig, Hr. Hertug! I mine Aarer koger ogsaa Andreas' Blod, som Frankrig har skælvet for.

ANDREAS.

Ti, siger jeg dig. — Jeg er vant til, at Havet lytter, naar jeg taler. — Du har spyttet paa den ophøjede Retfærdighed midt i dens eget Tempel. Ved du, hvorledes man straffer det, Oprører? — Svar nu!

(Gianettino slaar Øjnene ned og tier.)

ANDREAS.

Ulyksalige Andreas! I dit eget Hjerte har du udruget den Orm, der tærer paa det gode, du har udrettet. — Jeg byggede Genueserne et Hus, som skulde trodse Forgængeligheden, og kaster selv den første Brand ind i det — ham der! Ubesindige, du kan takke dette graa Hoved, som vil stedes til Hvile af en

Slægtning — du kan takke min urimelige Kærlighed for, at jeg ikke kaster Oprørerens Hoved ned til den krænkede Stat — fra Skafottet! (Gaar hurtigt.)

FJORTENDE SCENE.

LOMELLINO (forskrækket og aandeløs). GIANETTINO (følger maalløs og forbitret Hertugen med Øjnene).

LOMELLINO.

Hvad var det, jeg saa? Hvad var det, jeg hørte?
Nu! Nu! Flygt, Prins! Nu er alt tabt.

GIANETTINO (forbitret).

Hvad var der at tabe?

LOMELLINO

Genua, Prins. Jeg kommer fra Torvet. Folket flokkedes om en Mor, der blev slæbt bunden af Sted. Greven af Lavagna og over tre Hundrede Nobili fulgte efter ham hen til Raadhuset, hvor Forbryderne bliver lagt paa Pinebænken. Moren var bleven grebet i et Snigmordsforsøg paa Fiesco.

GIANETTINO (stamper i Gulvet).

Hvad? Er alle Djæвле løse i Dag?

LOMELLINO.

Man forhørte ham skarpt om, hvem der havde bestukket ham. Moren tilstod ikke. Man lod ham gennemgaa den første Tortur. Han tilstod ikke. Man lod ham gennemgaa den anden. Han sagde, sagde

— naadige Herre, hvad tænkte De dog paa, da De gav Deres Ære til Pris for en Hallunk?

GIANETTINO (farer vildt op imod ham).

Spørg mig ikke om noget!

LOMELLINO.

Hør videre! Næppe var Ordet Doria udtalt — aa, jeg vilde hellere have læst mit Navn paa Djævelens Skrivetavle end hørt Deres her — saa viste Fiesco sig for Folket. De kender ham, denne Mand, der bønfalder, idet han befaler, og aagrer med Mængdens Hjerter. Hele Forsamlingen hang aandeløs ved hans Læber, ligesom stivnet af Forfærdelse. Han sagde kun lidt, men blottede sin blødende Arm, og de sloges om hans Bloddraaber, som om det var Relikvier. Det blev overladt til ham at straffe Moren, og Fiesco — det er et Dødsstød for os — Fiesco benaadede ham. Det tavse Folk lod sit Raseri komme til Udbrud i en brølende Lyd; hvert Aandedrag tilintetgjorde en Doria. Fiesco blev baaret hjem under tusindstemmige Jubelraab.

GIANETTINO (med dump Latter).

Lad Oprøret svulme helt op til Halsen paa mig! — Kejsers Karl! Med denne eneste Stavelse vil jeg kaste dem til Jorden, saa ikke en eneste Klokke skal brumme mere i hele Genua.

LOMELLINO.

Bøhmen ligger langt fra Italien. — Hvis Kejseren skynder sig, kan han lige komme tidsnok til Deres Ligfærd.

GIANETTINO (trækker et Brev med et stort Segl frem).

Saa er det heldigt, at han allerede er her! —
Undrer du dig, Lomellino? Troede du, at jeg var
dumdristig nok til at ægge rasende Republikanere,
hvis de ikke allerede var solgte og forraadte?

LOMELLINO (forvirret).

Jeg ved ikke, hvad jeg skal tænke.

GIANETTINO.

Jeg tænker noget, som du ikke ved. Beslutningen
er fattet. I Overmorgen falder tolv Senatorer. Doria
bliver Monark, og Kejser Karl beskytter ham. — For-
bavser det dig?

LOMELLINO.

Tolv Senatorer? Mit Hjerte er ikke stort nok
til tolv Gange at rumme en Blodskyld.

GIANETTINO.

Nar, den gaar paa Tronens Regning. Ser du,
Kejser Karls Ministre og jeg huskede paa, at Frankrig
endnu har et stærkt Parti i Genua, som for anden Gang
kunde spille Franskmændene det i Hænderne, hvis man
ikke udryddede det med Rode. Det bed paa den
gamle Kejser. Han underskrev min Plan — og du
skriver, hvad jeg dikterer.

LOMELLINO.

Jeg ved endnu ikke —

GIANETTINO.

Sæt dig! Skriv!

LOMELLINO.

Hvad skal jeg skrive? (Sætter sig.)

GIANETTINO.

De tolv Kandidaters Navne — Franz Zenturione.

LOMELLINO (skriver).

Til Tak for hans Stemmegivning anfører han
Ligtoget.

GIANETTINO.

Cornelio Calva.

LOMELLINO.

Calva.

GIANETTINO.

Mikael Zibo.

LOMELLINO.

Han skal svaies, fordi han er vred over, at han
ikke blev Prokurator.

GIANETTINO.

Thomas Asserato med tre Brødre.

(Lomellino standser.)

GIANETTINO (med Eftertryk).

Med tre Brødre.

LOMELLINO (skriver).

Videre.

GIANETTINO.

Fiesco af Lavagna.

LOMELLINO.

Pas paa! Pas paa! Denne sorte Sten knækker
De nok Halsen over engang.

GIANETTINO.

Scipio Bourgognino.

LOMELLINO.

Han kan holde Bryllup andetsteds.

GIANETTINO.

Hvor jeg er Brudefører. — Raphael Sacco. —

LOMELLINO.

Ham burde jeg skaffe Pardon, til han har betalt mig mine fem Tusinde Scudi. (Skriver.) Døden gør det kvit.

GIANETTINO.

Vincent Calcagno.

LOMELLINO.

Calcagno — den tolvte skriver jeg paa min egen Risiko, eller vor Dødsfjende er glemt.

GIANETTINO.

Naar Enden er god, er alting godt — Josef Verrina.

LOMELLINO.

Det var Ormens Hoved. (Rejser sig, strør Sand paa Papiret, ser det igennem og rækker Prinsen det.) Døden giver en prægtig Fest i Overmorgen og har indbudt tolv genuessiske Fyrster.

GIANETTINO (træder hen til Bordet og undertegner Dokumentet).

Det er sket. — Om to Dage er der Dogevalg. Naar Signoriaen er samlet, bliver de tolv ved et Signal

med et Lommetørklæde pludselig skudt ned, medens samtidig mine to Hundrede Tyskere stormer og besætter Raadhuset. Naar det er forbi, træder Gianettino Doria ind i Salen og lader sig hylde.

(Ringer.)

LOMELLINO.

Og Andreas?

GIANETTINO (haanligt).

Andreas er en gammel Mand. (En Tjener kommer.) Hvis Hertugen spørger efter mig, saa sig, jeg er til Messe. (Tjeneren gaar.) Den Djævel, som jeg har i mig, kan kun holde sig inkognito under en Helgenmaske.

LOMELLINO.

Men Papiret, Prins?

GIANETTINO.

Det tager du og lader det cirkulere i vort Parti. Dette Brev maa med Ilbud til Levanto. Det underretter Spinola om alt og byder ham at indtræffe her i Hovedstaden i Morgen tidlig Klokken otte. (Vil gaa.)

LOMELLINO.

Der kommer en Streg i Regningen, Prins! Fiesco møder ikke mere i Senatet.

GIANETTINO (raaber tilbage).

Der er da vel een Morder i Genua! — Det skal jeg sørge for. (Gaar ind i et Sideværelse, Lomellino ud en anden Vej.)

FEMTENDE SCENE.

Forhal hos Fiesco.

FIESCO (med Breve og Veksler). MOREN.

FIESCO.

Fire Galejer er altsaa indtrufne?

MOREN.

De ligger lykkeligt for Anker i Darsenaen.

FIESCO.

Det er godt. Hvorfra er Ekspresbrevene?

MOREN.

Fra Rom, Piacenza og Frankrig.

FIESCO (bryder Brevene, flyver dem igennem).

Velkommen, velkommen i Genua! (Meget livligt.)
 Kuriererne skal beværetes fyrsteligt.

MOREN (vil gaa).

Hm!

FIESCO.

Vent lidt! Her er Masser af Arbejde for dig.

MOREN.

Hvad staar til Tjeneste, Sporhundens Næse eller
 Skorpionens Brod?

FIESCO.

For Øjeblikket Lokkefuglens Fløjten. I Morgen
 tidlig lister to Tusind Mand sig fornummede ind i Byen
 for at gaa i min Tjeneste. Fordel dine Medhjælpere
 ved Portene med Ordre til, at de skal holde vaagent

Øje med de Folk, der kommer ind! Nogle møder som en Skare Pilegrimme, der valfarter til Loretto, andre som Ordensbrødre, Savoyarder eller Komedianter, andre igen som Kræmmere eller en Trop Musikanter, de fleste som afskedigede Soldater, der vil i genuesisk Tjeneste. Hver fremmed bliver spurgt om, hvor han tager ind. Svarer han: »I Guldslangen«, saa skal man hilse venligt paa ham og anvise ham min Bolig. Men jeg stoler paa din Kløgt, du!

MOREN.

Som paa min Ondskab, Herre. Hvis saa meget som en Haartot undslipper mig, saa kan I lade en Vindbøsse med mine Øjne og skyde Spurve med dem.
(Vil gaa.)

FIESCO.

Vent lidt! Der er endnu et Arbejde. Galejerne vil stikke Folk svært i Øjnene. Læg Mærke til, hvad der bliver sagt om dem. Hvis nogen spørger dig, saa har du hørt mumle om, at din Herre vil gøre Jagt paa Tyrkerne med dem. Forstaar du?

MOREN.

Ja. Der ligger Jødeskæg oven i Kurven; hvad der er i den, maa Fanden vide. (Vil gaa.)

FIESCO.

Vent lidt! Der er endnu een Ting. Gianettino har en ny Grund til at hade mig og lægge Snarer for mig. Gaa, iagttag dine Kammerater og se, om du ikke faar Færten af et Snigmord et eller andet Sted.

Doria besøger berygtede Huse. Slut dig til Glædens Døtre. Statens Hemmeligheder forputter sig tit i et Kvindeskørts Folder. Lov dem guldspyende Kunder — lov dem din Herre! Intet er for ophøjet til, at du ikke kan dyppe det ned i dette Morads, indtil du føler den faste Grund.

MOREN.

Det er sandt, jeg har Indpas hos en Dame, som hedder Diana Bononi, og har været Kobler for hende henimod fem Fjerdingaar. I Forgaars saa jeg Prokurator Lomellin komme ud af hendes Hus.

FIESCO.

Det er udmærket. Lomellin er netop Hovednøglen til alle Dorias Daarskaber. Du maa derhen straks i Morgen tidlig. Maaske han i Nat er denne kyske Lunas Endymion.

MOREN.

Endnu een Ting, naadige Herre! Hvis Genueserne spørger mig — og jeg vil lade mig hænge, hvis de ikke gør det — hvis de nu spørger mig: Hvad mener Fiesco? — Vil I endnu stadig bære eders Maske, eller hvad skal jeg svare?

FIESCO.

Svare? Vent lidt! Frugten er jo moden. Veer melder Fødselen. Du skal svare, at Genua ligger paa Blokken, og din Herre hedder Johan Ludvig Fiesco.

MOREN (strækker sig glad).

Og det skal jeg anbringe, saa det har vadsket sig, paa mit Æresord som Gavtyv! — Men nu til Værket, min Ven Hassan! Først til en Vinstue! Mine Ben

har Masser at gøre — jeg maa kæle for min Mave, saa den lægger et godt Ord ind for mig hos mine Ben. (Skynder sig bort, men kommer hurtig tilbage.) A propos! Det var jeg lige ved at glemme over al min Snak. I vilde jo gerne vide, hvad der gik for sig mellem eders Frue og Calcagno. — Der vankede en Kurv, Herre, det var det hele. (Løber sin Vej.)

SEKSTENDE SCENE.

FIESCO (alene).

FIESCO.

Det gør mig ondt, Calcagno! — Tror De maaske, at jeg vilde give noget saa helligt som mit ægte-skabelige Leje til Pris, hvis ikke min Hustrus Dyd og mit eget Værd gav mig tilstrækkelig Sikkerhed? Men dette Svogerskab skal være mig velkomment! Du er en god Soldat. Det skal vinde mig din Arm til Dorias Undergang! — — (Idet han gaar hurtig op og ned.) Kom nu an, Doria! Alle Hjulene i det store Vovestykkes Maskineri er i Gang, alle Instrumenter er stemte til den gyselige Koncert. Der mangler ikke andet end at rive Masken af og vise Genuas Patrioter Fiesco. (Man hører nogen komme.) Der kommer nogen! Hvem skal nu forstyrre mig?

SYTTENDE SCENE.

FIESCO. VERRINA. ROMANO (med et Billede). SACCO.

BOURGOGNINO. CALCAGNO. (Alle bukker for ham.)

FIESCO (gaar dem i Møde, meget munter).

Velkommen, mine brave Venner! Hvilket vigtigt

Anliggende fører Dem saa fuldtalligt til mig? — Er du ogsaa der, kære Broder Verrina? Jeg vilde snart glemme, at jeg kender dig, hvis ikke mine Tanker sysselsatte sig mere med dig end mine Øjne. Jeg har ikke set min Verrina siden det sidste Bal, vel?

VERRINA.

Læg mig det ikke til Last, Fiesco! Tunge Byrder har i Mellemtiden bøjet mit graa Hoved. — Men nok om det!

FIESCO.

Det er ikke nok for min videbegærlige Kærlighed. Du kommer til at sige mig mere, naar vi er alene. (Til Bourgognino.) Velkommen, unge Helt! Vort Bekendtskab er endnu grønt, men mit Venskab er modent, — er Deres Mening om mig blevet bedre?

BOURGOGNINO.

Den er paa Vejen dertil.

FIESCO.

Verrina, man siger mig, at denne unge Kavalerskab skal være din Datters Mand. Jeg lykønsker dig til dette Valg! Jeg har kun talt med ham een Gang, og jeg vilde dog være stolt, hvis han var min Svigersøn.

VERRINA.

Denne Dom gør mig forfængelig af min Datter.

FIESCO.

Sacco? Calgagno? Lutter sjældne Folk i mit Hus! Jeg kunde næsten skamme mig over min Gæstfrihed,

— naar Genuas ædleste Prydelser ikke vil tage imod den. — Og her hilser jeg en femte Gæst, der vel er mig fremmed, men tilstrækkelig anbefalet ved denne værdige Kreds.

ROMANO.

Det er slet og ret en Maler, naadige Herre, som hedder Romano, lever af at stjæle fra Naturen, ikke har noget andet Vaaben end sin Pensel og nu møder her (med et dybt Buk) for at finde de store Linier til et Brutushoved.

FIESCO.

Deres Haand, Romano! Deres Herskerinde er i Slægt med mit Hus. Jeg elsker hende broderligt. Kunsten er Naturens højre Haand. Denne har kun frembragt Skabninger, hin Mennesker. Hvad maler De, Romano?

ROMANO.

Scener fra den kraftige Oldtid. I Florens findes min døende Herkules, min Kleopatra i Venedig, den rasende Ajax i Rom, hvor Fortidens Helte — genopstaa i Vatikanet.

FIESCO.

Og hvad sysler Deres Pensel med for Øjeblikket?

ROMANO.

Den er kastet bort, naadige Herre. Der var mindre Talg i Geniets Lys end i Livets Lys. Naar man er kommet til et vist Punkt, brænder kun det Papir, der har været viklet om Lyset, da det blev sat i Stagen. Her er mit sidste Arbejde.

FIESCO (oprømt).

De kunde ikke komme i noget bedre Øjeblik. Jeg er ganske ualmindelig munter i Dag; der er en vis heroisk Ro over mit hele Væsen; det er netop aabent for den skønne Natur. Stil Deres Maleri op! Jeg vil fryde mig rigtig over det. Kom herhen, mine Venner! Lad os give os helt hen til Kunstneren. Stil det saa op!

VERRINA (med Tegn til de andre).

Pas nu paa, Genuesere!

ROMANO (stiller Maleriet op).

Lyset maa komme fra Siden. Vil De ikke trække det Gardin op og lade det andet falde? Det er godt! (Han træder til Side.) Det er Historien om Virginia og Appius Claudius.

(En lang, udtryksfuld Pavse, under hvilken de alle betragter Maleriet.)

VERRINA (begeistret).

Stød til, gamle Fader! — Skælver du, Tyran? — Hvor blege I Klodse af Romere staar — Følg ham, Romere. — Sværdet funkler. — Følg mig, I genuesiske Klodse! — Ned med Doria! Ned! Ned!

(Han slaar imod Maleriet.)

FIESCO (smilende til Maleren).

Fordrer De mere Bifald? Deres Kunst gør denne gamle Mand til en skægløs Drømmer.

VERRINA (udmattet).

Hvor er jeg? Hvad er der blevet af dem? De er bristede, som Bobler! Er du her, Fiesco? Lever Tyrannen endnu, Fiesco?

FIESCO.

Over alt det, du ser, glemmer du at bruge Øjnene. Finder du dette Romerhoved beundringsværdigt? Bort med det! Se paa Pigen her! Se, hvor blødt, hvor kvindeligt dette Udtryk er! Hvilken Ynde er der ikke i de visnende Læber! Hvilken Vellyst i det halvt brustne Blik! — Det er uforligneligt, guddommeligt, Romano! — Og se, det hvide, blendende Bryst, hvor yndigt det nu svulmer af Aandedragets sidste Bølger! Mal flere saadanne Nymfer, Romano, saa vil jeg knæle for Deres Fantasier og sende Naturen et Opsigelsesbrev.

BOURGOGNINO.

Verrina, er det den Virkning, du havde haabet paa?

VERRINA.

Fat Mod, min Søn! Gud har forkastet Fiescos Arm, han maa gøre Regning paa vor.

FIESCO.

Ja, det er Deres sidste Arbejde, Romano. Deres Kraft er udtømt. De rører ikke mere nogen Pensel. Men min Beundring af Kunstneren bringer mig til at glemme at sluge Værket. Jeg kunde staa her og stirre og være døv for et Jordskælv. Tag Deres Maleri bort! Hvis jeg skulde betale Dem dette Virginia-hoved, maatte jeg pantsætte Genua. Tag det bort!

ROMANO.

Kunstneren er betalt med Æren! Jeg skænker Dem Billedet. (Vil gaa.)

FIESCO.

Lidt Taalmodighed, Romano! (Gaar med majestætiske Skridt op og ned og synes at tænke paa noget stort. Af og til betragter han de andre flygtigt, men skarpt, endelig tager han Maleren ved Haanden og fører ham hen foran Billedet.) Kom herhen, Maler! (Stolt og med Værdighed.) Du staar saa trodsigt her, fordi du hykler Liv paa det døde Lærred og med ringe Bekostning foreviger store Bedrifter. Du praler med Digtervarmen, Fantasiens marvløse Marionetspil, uden Hjerter, uden den Kraft, der begejstrer til Daad; du styrter Tyranner paa Lærredet — du er selv en elendig Slave! Du befrier Republikker med en Pensel — og kan ikke bryde dine egne Lænker! (Stærkt og bydende.) Gaa! Dit Arbejde er Gøgleværk. — Skinnet skal vige for Virkeligheden. — (Med Højhed, idet han vælter Billedet.) Jeg har gjort, hvad du — kun har malet. (Alle grebne. Romano gaar bestyrtet med sit Billede.)

ATTENDE SCENE.

FIESCO. VERRINA. BOURGOGNINO. SACCO. CALCAGNO.

FIESCO (afbryder Pavsens, i hvilken de har staaet forbavsede).

Troede I, at Løven sov, fordi den ikke brølede? Var I forfængelige nok til at overtale eder til at tro, at I var de eneste, som følte Genuas Lænker? De eneste, som ønskede at sønderrive dem? Før I hørte dem klirre i det fjerne, havde Fiesco brudt dem. (Han aabner Chatollet og tager en Pakke Breve frem, som han spreder over Bordet.) Her er Soldater fra Parma — her franske Penge — her fire Galejer fra Paven. Mangler der endnu noget til at jage en Tyran ud af hans Rede

med? Har I noget at sige dertil? (Da de alle tier, træder han bort fra Bordet, med Selvfølelse) Republikanere, I er dygtigere til at forbande Tyranner end til at sprænge dem i Luften. (Alle undtagen Verrina kaster sig i Tavshed for Fiescos Fod.)

VERRINA.

Fiesco! — Min Aand bøjer sig for din — mit Knæ kan ikke gøre det. — Du er en stor Mand; — men — rejls jer, Genuesere!

FIESCO.

Hele Genua var forarget over den blødagtige Fiesco. Hele Genua bandede den løsagtige Skurk Fiesco. Genuesere! Genuesere! Mit Boleri har narret den lumske Despot, min Daarskab har skjult min farlige Visdom for eders Nyfigenhed. Sammensværgelsens storartede Værk laa indhyllet i Yppighedens Svøb. Det er nok! I eder kender Genua mig. Mit dristigste Ønske er opfyldt.

BOURGOGNINO (kaster sig uvilligt paa en Stol).

Er jeg da slet ingenting mere?

FIESCO.

Men lad os hurtig gaa fra Tanke til Gerning! Alle Forberedelser er trufne. Jeg kan storme Byen til Lands og til Vands. Rom, Frankrig og Parma dækker mig. Adelen er vanskelig. Pøbelens Hjerter tilhører mig. Tyrannerne har jeg dysset i Dvale. Republiken er moden til en Omstøbning. Der er intet mere afhængigt af Lykken. Intet mangler. — Men Verrina grubler!

BOURGOGNINO.

Vent lidt, jeg ved et lille Ord, som skal vække ham hurtigere end Basunstødene paa Dommedag. (Han træder hen til Verrina og siger med Eftertryk.) Vaagn, Fader! Din Bertha fortvivler.

VERRINA.

Hvem sagde det? — Til Værket, Genuesere!

FIESCO.

Overvej min Plan! Natten har overrasket os under denne alvorlige Samtale. Genua sover. Tyrannen falder udmattet sammen efter Dagens Synder. Vaag for dem begge!

BOURGOGNINO.

Lad os, før vi skilles, indvie det heltedige Forbund ved en Omfavnelse. (De slutter Kreds Arm i Arm.) Her gror Genuas fem største Hjerter sammen for at afgøre Genuas Lod. (De trykker hverandre fastere.) Naar Verdenernes Bygning falder fra hinanden, og Dommens Ord overskærer Blodets og Kærlighedens Baand, skal dette Femkløver vedblive at være helt! (De skilles ad.)

VERRINA.

Naar mødes vi igen?

FIESCO.

I Morgen Middag vil jeg høre eders Mening.

VERRINA.

Altsaa i Morgen Middag. God Nat, Fiesco! Kom, Bourgognino! Du vil faa underlige Ting at høre.
(De gaar.)

FIESCO (til de andre).

Gaa I ud ad Bagporten, saa Dorias Spioner ikke mærker noget! (Alle gaar.)

NITTEDE SCENE.

FIESCO (der gaar tankefuld frem og tilbage).

Hvilket Oprør i mit Bryst, hvilken hemmelig Flugt i mine Tanker! — Ligesom mistænkelige Brødre, der vil begaa en Forbrydelse, lister paa Tærne og vender deres ildrøde Ansigt frygtsomt mod Jorden, saaledes lister de yppige Gøglebilleder sig forbi min Sjæl. — Stands! Stands! Lad mig lyse jer ind i Ansigtet. — — En god Tanke styrker Mandens Hjerter og træder heltemodigt frem for Dagens Lys. — Ha, jeg kender jer! — Det er den evige Løgners Liberi — forsvind! (Atter en Pavse, derpaa livfuldere.) Republikaneren Fiesco? Hertug Fiesco? — Rolig! — Her er den bratte Afgrund, hvor Ærens Markskel er rejst, hvor Himmel og Helvede skilles ad. — Netop her har Helte snublet, og Helte er sunkne, og Verden betynger deres Navne med Forbandelser. — Netop her har Helte tvivlet, og Helte har staaet stille og er blevne Halvguder. — (Hurtigere.) Er de virkelig mine, alle Genuas Hjerter? Lader det frygtelige Genua sig virkelig føre snart hid, snart did af mine Hænder? — Aa, den snedige Synd, som stiller en Engel foran hver Djævel! — Ulyksalige Ærgerrighed! Ældgamle Boleri! Engle glemte Himlen, medens de kyssede dig, og Døden sprang ud af dit svangre Liv! — (Gyser.) Du fangede Engle med Sirenesange om

Uendelighed. — Du fisker Mennesker med Guld, Kvinder og Kroner! (Efter at have grublet i nogen Tid, bestemt.) At tilkæmpe sig et Diadem er stort. At kaste det fra sig er guddommeligt. (Bestemt.) Gaa til Grunde, Tyran! Vær fri, Genua, og jeg (med Følelse), jeg vil være din lykkeligste Borger!

(Tæppet falder.)

TREDJE AKT.

Vild Udørk. Nat.

FØRSTE SCENE.

VERRINA og BOURGOGNINO (kommer).

BOURGOGNINO (staar stille).

Men hvorhen fører du mig dog, Fader? Den dumpe Smerte, med hvilken du kaldte mig bort, stønner endnu stadig i dit besværlige Aandedræt. Afbryd denne skrækkelige Tavshed! Tal! Jeg gaar ikke videre.

VERRINA.

Vi er, hvor vi skal være.

BOURGOGNINO.

Det er det skrækkeligste Sted, som du kunde udfinde. Fader, hvis det, som du vil foretage dig her, ligner Stedet, saa vil Haaret paa mit Hoved rejse sig.

VERRINA.

Men Stedet er dog blomstrende i Forhold til den Nat, der er i min Sjæl. Følg mig derhen, hvor Forraadnelsen fortærer Ligene og Døden holder sit gyselige Taffel — derhen, hvor fortabte Sjæles Klynken morer Djævlene og Jammerens utaknemmelige Taarer flyder gennem Evighedens hullede Si — derhen, min Søn, hvor Verden forandrer sit Løsen og Guddommen sønderbryder sit algode Vaaben. — Der vil jeg tale til dig med Ansigtsforvridninger, og du vil høre mig med klaprende Tænder.

BOURGOGNINO.

Høre? Hvad? Jeg besværges dig.

VERRINA

Yngling, jeg er bange — Yngling, dit Blod er rosenrødt — dit Kød er blødt og smidigt; den Slags Naturer føler menneskelig blødt; min grusomme Visdom smelter — ved denne følsomme Flamme. Hvis Alderens Frost eller den blytunge Sorg havde standset dine Livsaanders glade Spring — hvis sort, klumpet Blod havde spærret den lidende Natur Vejen til Hjertet, saa var du egnet til at forstaa min Sorgs Tale og forbavses over min Beslutning.

BOURGOGNINO.

Jeg vil høre den og gøre den til min.

VERRINA.

Nej, min Søn, det er ikke derfor — Verrina vil skaane dit Hjerte for det. Ak, Scipio, der hviler tunge Byrder paa dette Bryst — en Tanke, gyselig

som den lyssky Nat — overvældende nok til at sprænge en Mands Bryst. — Ser du, jeg vil udføre den alene — bære den alene kan jeg ikke. Hvis jeg var stolt, Scipio, kunde jeg sige, at det er en Kval at være den eneste store Mand. — Storhed er faldet Skaberen til Byrde, og han har gjort Aander til sine fortrolige. — Hør, Scipio — —

BOURGOGNINO.

Min Sjæl er opfyldt af dig!

VERRINA.

Hør, men svar ikke! Intet, unge Mand! Hører du? Du maa ikke svare et Ord — Fiesco maa dø!

BOURGOGNINO (bestyrtet).

Dø! Fiesco!

VERRINA.

Ja, dø! — Jeg takker dig, Gud, fordi jeg har faaet det ud! — Fiesco maa dø, min Søn, dø ved mig! — Gaa saa! — Der gives Gerninger, som ikke underkaster sig nogen menneskelig Dom — som kun anerkender Himlen som Dommer — dette er en saadan Gerning. Gaa! Jeg ønsker hverken din Dadel eller dit Bifald. Jeg ved, hvad den Gerning koster mig, det er nok! Men hør — du kunde jo gruble dig vanvittig derover — hør — saa du, hvor han i Gaar glædede sig over vor Bestyrtelse? Den Mand, hvis Smil har ført Italien paa Vildspor, vil han taale Folk, der er hans Ligemænd, i Genua? Gaa! Fiesco vil styrte Tyrannen, det er sikkert! Fiesco vil blive

Genuas farligste Tyran, det er endnu sikrere! (Han gaar hurtigt. Bourgognino ser forbavset og maaløs efter ham, saa følger han ham langsomt.)

ANDEN SCENE.

Sal hos Fiesco. I Midten af Baggrunden en stor Glasdør, gennem hvilken man har Udsigt over Havet og Genua. Morgendæmring.

FIESCO (ved Vinduet).

Hvad er det? — Maanen er gaaet ned — Morgenen stiger ildrød op af Havet — Vilde Fantasier har ødelagt min Søvn — faaet hele mit Væsen til krampagtigt at tumle med een eneste Følelse — Jeg maa have Luft. (Han aabner Glasdøren. Man ser Stad og Hav i Morgenbelysning. Fiesco gaar hurtigt frem og tilbage.) Jeg er den største Mand i hele Genua, og de mindre Sjæle skulde ikke samle sig under den store! — Men jeg krænker Dyden! (Staar stille.) Dyden? — Den fremragende Begavelse har andre Fristelser end den almindelige. — Skulde Dyden være den samme for dem? Det Harnisk, som omgiver Pygmæens spinkle Legem, skulde det passe om en Kæmpekrop? (Solen staar op over Genua.) Denne majestætiske Stad! (Her med aabne Arme hen imod den.) Min! At flamme oven over den lig den kongelige Dag — at skærme den med Herskervinger — at sænke alle disse umættelige Ønsker ned i dette bundløse Ocean! — — Ja, om end ikke Bedragerens Kløgt adler Bedraget, saa adler dog Prisen Bedrageren. Det er beskæmmende at tømme en Pung — det er frækt at stjæle en Million; men det er usigelig stort at stjæle en Krone. Skændselen tager af med den voksende Synd. (Pavse. Saa med Udtryk.) Adlyde! — Herske!

— hvilken uhyre svimlende Kløft. — Læg alt i den, hvad Mennesket har af kostbart — eders vundne Slag, Erobrere — eders udødelige Værker, Kunstnere — eders Vellyst, Epikuræere — eders Have og Øer, Verdensomsejlere. — I kan ikke fylde den! Adlyde og herske, Væren og Ikkeværen. Den, der kan springe over den svimlende Afgrund mellem den højeste Seraf og den uendelige, kan ogsaa maale dette Spring. (Ophøjet.) At staa paa hin frygtelige majestætiske Tinde — smile naadigt ned til Menneskenes rivende Strøm, hvor Lykkens Gudinde, den blinde Bedragerske, skælmisk ruller Skæbnens Hjul — at være den første, som drikker af Glædens Bæger — at føre den harniskklædte Kæmpe, Loven, som er langt der nede, i sit Ledebaand — at se uhævnede Saar bløde, naar Lovens afmægtige Vrede preller af mod de Skranker, der er rejste om Majestæten — at tæmme Folkets ubændige Lidenskaber, som lige saa mange stampende Heste, med Tømmens blide Leg — at træde Vasallers ærgerrige Stolthed i Støvet med eet — eet Aandedrag, naar den skabende Fyrstestav endogsaa gør de fyrstelige Feberdrømme til Virkelighed. — Hvilken Tanke! Som en Hvirvelvind river den min forbavsede Aand ud over de menneskelige Skranker! At være Fyrste eet Øjeblik blæser al Tilværelsens øvrige Indhold bort. Det er ikke Livets Tumbleplads, men dets Indhold, der bestemmer dets Værd. Sønderlem Tordenen i dens enkelte Stavelser, og du kan synge Børn i Søvn med den; sammensmelt dem i et pludseligt Brag, og den kongelige Lyd vil sætte den evige Himmel i Bevægelse. — Jeg har taget min Beslutning!

(Gaar frem og tilbage med majestætiske Trin.)

TREDJE SCENE.

FIESCO. LEONORE (træder ind med synlig Angst).

LEONORE.

Undskyld, Hr. Greve! Jeg er bange for, at jeg forstyrrer Deres Morgenro.

FIESCO (træder meget forlegen tilbage).

Ja, naadige Frue, De overrasker mig sælsomt.

LEONORE.

Det er kun elskende, det aldrig hændes.

FIESCO.

Skønne Grevinde, det er et Forræderi mod Deres Skønhed at udsætte den for den fjendtlige Morgenluft.

LEONORE.

Hvad siger det? Jeg ved heller ikke, hvorfor jeg skulde skaane de svage Rester for Sorgen.

FIESCO.

Sorgen, min kære! Er det en Indbildning, jeg hidtil har haft, at Sindsro var det samme som ikke at ville fremkalde Statsomvæltninger?

LEONORE.

Det er umuligt, at det er saa; men jeg føler, at mit Kvindehjerte brister under denne Sindsro. Jeg kommer, min Herre, for at belemre Dem med en intetsigende Bøn, hvis De gider spilde lidt Tid paa mig. I syv Maaneder havde jeg den sælsomme Drøm,

at jeg var Grevinde af Lavagna. Den er forsvunden. Jeg har faaet ondt i Hovedet af det. Jeg maa tænke paa al min uskyldige Barndoms Nydelse, for at blive helbredet for dette livlige Gøglebilled. Tillad derfor, at jeg tager hjem til min gode Moder.

FIESCO (meget bestyrtet).

Fru Grevinde!

LEONORE.

Mit Hjerte er en svag, forkælet Tingest, som De maa have Medlidenhed med. Selv de svageste Minder om Drømmen kunde gøre min syge Fantasi Skade. Jeg giver derfor de sidste tilbageblevne Panter til deres retmæssige Ejer. (Hun lægger nogle Pretiosa paa et lille Bord.) Ogsaa denne Dolk, som gennemborede mit Hjerte. (Hans Kærlighedsbrev.) Ogsaa denne — og (idet hun højt grædende vil styrte ud.) Jeg beholder intet andet tilbage end Saaret!

FIESCO (bevæget, iler efter hende og standser hende).

Leonore! Hvad skal det sige? For Guds Skyld!

LEONORE (synker mat om i hans Arm).

Jeg har ikke fortjent at være Deres Hustru; men Deres Hustru havde fortjent Agtelse. — Hvor de nu hvisler, de Klaffertunger! Hvor Genuas Damer og Piger skæver til mig! »Se, hvor hun visner, den forfængelige, som har giftet sig med Fiesco!« Det er en grusom Straf for min kvindelige Hoffærdighed! Jeg foragtede hele mit Køn, da Fiesco førte mig til Alteret.

FIESCO.

Det er et underligt Optrin, Madonna!

LEONORE (afsides).

Det er godt, han er snart bleg, snart rød. Nu er jeg modig.

FIESCO.

Vent to Dage, Fru Grevinde, og døm mig saa!

LEONORE.

Og nu har han ofret mig — aa, jeg vil ikke sige det, medens du straaler, jomfruelige Lys! Ofret mig for en Bolerskes Skyld! Nej! Se paa mig, min Husbond! Sandelig, de Øjne, som faar hele Genua til at skælve, de maa skjule sig for en Kvindes Taarer.

FIESCO (meget forvirret).

Hold op, Signora! Sig ikke mere!

LEONORE (med Vemod og noget bitter).

At tilintetgøre et svagt Kvindehjerte — aa, det er det stærke Køn saa værdigt! — Jeg kastede mig i denne Mands Arme. Alle mine kvindelige Svagheder klyngede sig vellystigt til denne stærke Mand. Jeg gav ham hele min Himmel — den ædelmodige Mand giver en —

FIESCO (afbryder hende heftigt).

Nej, min Leonore, nej!

LEONORE.

Min Leonore? — Himmel, hav Tak! Det var atter Kærlighedens ægte gyldne Klang. Jeg burde hade dig, du falske, og jeg kaster mig hungrig over din Kærligheds Smuler. — Hade? Sagde jeg hade,

Fiesco! Aa, tro det ikke! Din Mened lærer mig at dø, men ikke at hade. Mit Hjerte er bedraget.

(Man hører Moren komme.)

FIESCO.

Leonore, opfyld en lille, barnagtig Bøn!

LEONORE.

Alt, Fiesco, kun ikke Ligegyldighed.

FIESCO.

Hvad De vil, som De vil — (Betydningsfuldt). Spørg ikke, fordøm ikke, før Genua er to Dage ældre!

(Han fører hende med Anstand ind i et andet Værelse.)

FJERDE SCENE.

MOREN (pustende). FIESCO.

FIESCO.

Hvor kommer du fra i den Fart?

MOREN.

Hurtigt, naadige Herre —

FIESCO.

Har du faaet fat i noget?

MOREN.

Læs dette Brev! Monstro jeg virkelig er her? Jeg tror, Genua er blevet tolv Gader mindre eller mine Ben saa meget længere. I blegner? Ja, de vil spille om Hoveder, og eders er det bedste! Hvad synes I om det?

FIESCO (kaster bestyrtet Brevet paa Bordet).

For Djævlén, dit Uldhoved, hvorledes kommer du til dette Brev?

MOREN.

Omtrent som — Deres Naade til Republiken. Et Ekspresbud skulde ile med det til Levanto. Jeg fik Færten af den Bid og lagde mig paa Lur efter Fyren i en Hulvej. Paf! der ligger Maaren — og vi har Hønen.

FIESCO.

Hans Blod komme over dig! Det Brev er ikke til at opveje med Guld.

MOREN.

Jeg er dog taknemmelig for Sølv. (Alvorlig og vigtig.) Grev Lavagna! Jeg havde nylig Lyst til jert Hoved. (Idet han peger paa Brevet.) Her er det for anden Gang. — Nu skulde jeg mene, at den naadige Herre og Hallunken er kvit. For det næste kan I takke eders gode Ven. (Rækker ham et andet Papir.) Nummer to!

FIESCO (tager med Forbavselse Papiret).

Er du gal?

MOREN.

Nummer to. (Han stiller sig trodsigt ved Siden af ham, med Haanden i Siden.) Det var dog ikke saa dumt af Løven, at den tilgav Musen. (Lumsk.) Det gjorde den klogt i, hvad behager? Hvem skulde ellers have gnavet den fri for Garnet? — Naa, hvad synes I om det?

FIESCO.

Karl, hvor mange Djæвле har du i din Sold?

MOREN.

Til Tjeneste — kun een, og han faar greveligt Foder.

FIESCO.

Dorias egen Underskrift! — Hvor har du dog faaet det Papir?

MOREN.

Hos min Bononi selv! Jeg gik til hende straks i Gaar Aftes og lod eders skønne Ord og eders endnu skønnere Sekiner klinge. De sidste sejrede. Jeg skulde høre derind igen i Morges Klokken seks. Greven var der ganske rigtigt, som I sagde, og betalte Adgangen til den forbudte Himmel med sort paa hvidt.

FIESCO (opbragt).

Aa, disse lave Kvindetrælle, der er til fals! — Republiken vil de styrte; men de kan ikke tie lige over for en Skøge. Jeg ser af disse Papirer, at Doria og hans Tilhængere har lagt Plan til at myrde mig og elleve Senatorer og gøre Gianettino til souverain Hertug.

MOREN.

Ja vel, og det skal allerede ske den tredje om Morgenen, samme Dag Dogevalget finder Sted.

FIESCO (hurtigt).

Vor raske Nat skal kvæle denne Morgen i Moders Liv — Hurtigt, Hassan! — Mine Sager er i Orden. — Kald paa de andre! — Vi vil komme dem blodigt i Forkøbet. — Rap dig, Hassan!

MOREN.

Jeg maa først tømme min Pose Nyheder. To Tusind Mand er lykkelig og vel praktiseret herind. Jeg har anbragt dem hos Kapucinerne, hvor ikke engang en næsvis Solstraale skal udspionere dem. De brænder af Nysgerrighed efter at se deres Herre, og det er fortræffelige Fyre.

FIESCO.

Hvert Hoved indbringer dig en Scudo. — Hvad siger man i Genua om mine Galejer?

MOREN.

Det er dejlige Løjer, Herre! Over fire Hundrede Eventyrere, som Freden mellem Frankrig og Spanien har gjort brødløse, overhængte mine Folk og bønfaaldt dem om at lægge et godt Ord ind for dem hos eder, saa de kunde drage med i Kampen mod de vantro. Jeg har givet dem Ordre til at møde her i Slotsgaarden i Aften.

FIESCO (glad).

Du fortjente jo næsten, at jeg faldt dig om Halsen, Skurk! Det er et Mesterstykke! Fire Hundrede, siger du? — Genua er ikke mere til at redde! Du skal have fire Hundrede Scudi.

MOREN (trohjertet).

Hør, Fiesco, vi to skal slaa Genua saadan i Smadder, at man kan feje Lovene sammen med en Kost, ikke sandt? — Jeg har aldrig sagt jer, at jeg har nogle Venner i Garnisonen her, som jeg kan gøre lige saa sikkert Regning paa, som at jeg farer til

Helvede. Nu har jeg faaet det ordnet saaledes, at der blandt Vagten ved hver Port er mindst seks af vore Kreaturer; det er nok til at overtale de andre og drukne deres fem Sanser i Vin. Hvis I altsaa har Lyst til at slaa et Slag i Nat, saa finder I Vagterne drukne.

FIESCO.

Sig ikke mere! Hidtil har jeg uden Menneskehjælp væltet den uhyre Blok; skal saa den lumpneste Fyr gøre mig til Skamme saa nær ved Maalet? Giv mig din Haand, Knægt! Hvad Greven bliver dig skyldig, skal Hertugen erstatte.

MOREN.

Saa er her en Billet fra Grevinde Imperiali. Hun kaldte mig op til sig, var meget naadig og spurgte mig spydigt, om Grevinden af Lavagna ikke havde haft et Anfald af Gulsot. Jeg sagde, at Deres Naade kun brød sig om een Persons Befindende —

FIESCO (har læst Billetten og kaster den fra sig).

Meget godt sagt. Hvad svarede hun?

MOREN.

Hun svarede, at hun alligevel beklagede den stakkels Enkes Skæbne og tilbød at give hende Satisfaktion og i Fremtiden at frabede sig Deres Naades Galanterier.

FIESCO (haanligt).

Som vel nok holder op før Verdens Undergang. — Er det det hele, Hassan?

MOREN (ondskabsfuld).

Naadige Herre, Sager, der vedrører Damer, følger lige efter de politiske —

FIESCO.

Aa ja, saamænd, denne ganske vist. Men hvad vil du med den Papirslap?

MOREN.

Tilintetgøre en Nederdrægtighed med en anden. — Disse Pulvere gav Signoraen mig, for at jeg hver Dag skulde blande et i eders Frues Chokolade.

FIESCO (blegner og træder tilbage).

Hvem gav dig dem?

MOREN.

Donna Julia, Grevinde Imperiali.

FIESCO (river dem fra ham. Hurtig).

Hvis du lyver, Canaille, lader jeg dig lænke levende til Vejrhanen paa Lorenzotaarnet, hvor Vinden drejer dig ni Gange rundt i et Aandedrag. — Hvad skulde disse Pulvere til?

MOREN (utaalmodig).

Dem skulde jeg give eders Frue i Chokoladen, befalede Donna Julia Imperiali.

FIESCO (ude af Fatning).

Uhyre! Uhyre! — denne yndige Skabning! — Er der Plads til saa meget Helvede i en Kvindesjæl?

— Men jeg glemte at takke dig, himmelske Forsyn, som tilintetgjorde denne Plan — tilintetgjorde den ved en endnu værre Djævel. Dine Veje er besynderlige. (Til Moren.) Du lover at adlyde og tier.

MOREN.

Meget vel! Det sidste kan jeg; hun betalte mig kontant for det.

FIESCO.

I denne Billet indbyder hun mig til at komme til sig. — Jeg skal komme, Frue. Jeg skal smigre Dem, indtil de følger med herhen. — Det er godt! Nu skynder du dig saa meget som muligt og sammenkalder alle de sammensvorne.

MOREN.

Denne Befaling har jeg forudset, og jeg har derfor paa egen Haand stævnet dem alle til at møde her Klokken ti.

FIESCO.

Jeg hører Trin derude. Det er dem! Karl, du fortjener en ganske særegen Galge, som endnu ingen Adamssøn har sprættet i. Gaa ud i Forhallen og bliv der, til jeg ringer!

MOREN (idet han gaar).

Moren har gjort sit Arbejde, Moren kan gaa. (Gaar.)

FEMTE SCENE.

ALLE DE SAMMENSVORNE.

FIESCO (gaar dem i Møde).

Uvejret trækker op. Skyerne samler sig. Gaa sagte! Skyd begge Slaaer for!

VERRINA.

Jeg har allerede aflaaet otte Værelser, som vi er komne igennem; ingen Spejder kan nærme sig os paa hundrede Skridts Afstand.

BOURGOGNINO.

Her er ingen Forræder, hvis vor Frygt ikke bliver til Forræder.

FIESCO.

Frygt kan ikke komme over min Dørtærskel. Velkommen enhver, der endnu er den samme som i Gaar. Indtag eders Pladser! (De sætter sig.)

BOURGOGNINO (gaar omkring).

Jeg holder ikke af at sidde, naar jeg tænker paa at rive om!

FIESCO.

Genuesere, dette er et vigtigt Øjeblik.

VERRINA.

Du har opfordret os til at tænke over en Plan, der gaar ud paa Tyranmord. Spørg os! Vi er her for at svare dig.

FIESCO.

Først altsaa — et Spørgsmaal, der kommer sent nok til at lyde sælsomt. — Hvem skal falde?

(Alle tier.)

BOURGOGNINO (idet han bøjer sig ned over Fiescos Stol, betydningsfuldt).

Tyrannerne!

FIESCO.

Vel talt, Tyrannerne! Jeg beder jer, læg nøje

Mærke til Ordets hele Vægt! Den, der gør Mine til, eller den, der har Magt til at styrte Friheden? — Hvem er mest Tyran af de to?

VERRINA.

Jeg hader den første, den sidste frygter jeg. Andreas Doria maa falde!

CALCAGNO (bestyrtet).

Andreas, den skrøbelige Andreas, hvis Regning med Naturen maaske er udslettet i Overmorgen?

SACCO.

Den blide, gamle Andreas?

FIESCO.

Denne gamle Mands Blidhed er frygtelig, kære Sacco! Gianettinos dumdristige Trods er kun latterlig. Andreas Doria maa falde! Det var din Visdom, der talte, Verrina.

BOURGOGNINO.

Hvad enten Lænkerne er af Staal eller Silke, saa er de Lænker; Andreas Doria skal falde.

FIESCO.

Staven er altsaa brudt baade over Farbroderen og Brodersønnen! Undertegn! (De undertegner alle.) Spørgsmaalet Hvem? er nu afgjort. Saa kommer vi til det lige saa mærkelige Hvorledes? — Tal De først, Calcagno!

CALCAGNO.

Vi udfører det enten som Soldater eller som

Mordere. Det første er farligt, fordi det tvinger os til at have mange Medvidere, dristigt, fordi Nationens Hjerter endnu ikke er vundet helt. — Til det sidste har vi fem gode Dolke. Om tre Dage er der Højmesse i Lorenzokirken. Der holder de to Doria'er deres Andagt. I den Allerhøjestes Nærværelse falder selv Tyranners Angest i Søvn. Jeg har sagt alt, hvad jeg havde at sige.

FIESCO (idet han vender sig bort fra ham).

Calcagno — Deres fornuftige Mening er afskyelig — Hvad siger De, Raphael Sacco?

SACCO.

Calcagnos Grunde tiltaler, hans Valg oprører mig. Det er bedre, at Fiesco indbyder Farbroder og Brodersøn til et Gæstebud, hvor de saa under Trykket af Republikens Vrede har Valget imellem at finde Døden for vore Dolke og at gøre Besked i god Kyprier. Denne Methode er i alt Fald bekvem.

FIESCO (forfærdet).

Og hvis den Draabe Vin, som deres døende Tunge smager, bliver til sydende Beg, en Forsmag paa Helvede, — hvad saa, Sacco? — Bort med det Raad! Tal du, Verrina!

VERRINA.

Et aabent Hjerter viser en aaben Pande. Snigmord gør os til Kammerat med enhver Bandit. Sværdet i Haand betegner Helten. Min Mening er, at vi højlydt skal give Signal til Oprør og opfordre Genuas

Patrioter til Hævn. (Han farer op fra sin Stol. De andre følger ham. Bourgognino kaster sig om Halsen paa ham.)

BOURGOGNINO.

Og med væbnet Haand fravriste Lykken en Gunst, ikke sandt? Det er Ærens Stemme og tillige min.

FIESCO.

Og min. Fy, Genuesere! (Til Calcagno og Sacco.) Lykken har allerede gjort for meget for os; vi maa ogsaa selv tage fat. — Altsaa Oprør, og endnu i Nat, Genuesere! (Verrina og Bourgognino forbavsede. De andre forskrækkede.)

CALCAGNO.

Hvad? Allerede i Nat? Endnu er Tyrannerne for mægtige og vore Tilhængere for faatallige.

SACCO.

Allerede i Nat? Og der er intet gjort, og Solen gaar allerede ned bag Bjærgene!

FIESCO.

Eders Betæneligheder er meget berettigede; men læs disse Papirer! (Han rækker dem Gianettinos Papirer og gaar frem og tilbage med et onskabsfuldt Smil, medens de nysgerrigt læser dem.) Far vel, Doria, skønne Stjerne! Stolt og fræk stod du der, som om du havde forpagtet Genuas Horisont, og du saa dog, at selv Solen viger bort fra Himlen og deler Verdensscepteret med Maanen. Far vel, Doria, skønne Stjerne!

Død er jo ogsaa Patroklos,
en boldere Helt end du.

BOURGOGNINO (efter at de har læst Papirerne).

Det er skrækkeligt!

CALCAGNO.

Tolv med eet Slag!

VERRINA.

I Morgen i Signoriaen!

BOURGOGNINO.

Giv mig de Sedler! Jeg rider sporenstregs gennem Genua og holder dem saaledes, og Stenene vil springe op bag efter mig, og Hundene hyle »Mord«!

ALLE.

Hævn! Hævn! Hævn! Endnu i Nat.

FIESCO.

Nu er I, som jeg vilde have, I skulde være. Saa snart det bliver Aften, beder jeg de mest fremragende misfornøjede til et Gilde, nemlig alle dem, der staar paa Gianettinos Mordliste, og desuden Saulis, Gentilis, Vivaldis og Vesodimaris, som alle er Dødsfjender af Slægten Doria, og som Snigmorderen har glemt at frygte. De vil modtage min Plan med aabne Arme, det tvivler jeg ikke om.

BOURGOGNINO.

Jeg heller ikke.

FIESCO.

Men fremfor alt maa vi sikre os Havet. Jeg har Galejer og Sømænd. Dorias tyve Skibe er værge-

løse, ubemandede og let at overrumple. Havnens Munding bliver spærret, alt Haab om Flugt udelukket. Naar vi har Havnen, ligger Genua i Lænker.

VERRINA.

Det kan ikke nægtes.

FIESCO.

Saa erobres Byens faste Steder. Det vigtigste er Thomasporten, som fører til Havnen og forbinder vor Sømagt med Landmagten. De to Doria'er bliver overfaldne og myrdede i deres Paladser. Der bliver gjort Alarm i alle Gader, Stormklokkerne kalder Borgerne ud til at tage vort Parti og kæmpe for Genuas Frihed. Hvis Lykken er os god, saa hører I, hvad der videre skal ske, i Signoriaen.

VERRINA.

Planen er god. Lad os se, hvorledes vi skal fordele Rollerne.

FIESCO (med Eftertryk).

Genuesere! I har frivilligt stillet mig i Spidsen for Komplottet. Vil I ogsaa fremdeles lyde mine Befalinger?

VERRINA.

Saa sandt, som de er de bedste.

FIESCO.

Veirina, kender du det Ord, som det gælder om, naar man staar under Fanen? — Sig ham, Genuesere,

at det hedder Lydighed! Hvis jeg ikke kan styre disse Hoveder, som jeg vil — forstaa mig helt — hvis jeg ikke er Sammensværgelsens uindskrænkede Leder, saa har den ogsaa mistet et Medlem.

VERRINA.

Et frit Liv er nok et Par Trældomstimer værdt.
— Vi adlyder.

FIESCO.

Saa forlad mig da nu! En af jer skal undersøge Byen og aflægge Melding til mig om Fæstningsværker-nes Styrke og Svaghed. En anden skal faa Parolen at vide. En tredje bemander Galejerne. En fjerde skaffer de to Tusind Mand til min Slotsgaard. Selv skal jeg have alt i Orden i Aften og desuden, hvis Lykken er mig gunstig, sprænge Faraobanken. Bestemt Klokkeren ni skal alle være her paa Slottet for at faa mine sidste Befalinger. (Ringer.)

VERRINA.

Jeg tager Havnen paa min Samvittighed. (Gaar.)

BOURGOGNINO.

Jeg Soldaterne. (Gaar.)

CALCAGNO.

Parolen skal jeg skaffe. (Gaar.)

SACCO.

Og jeg vil gøre Runden gennem Genua. (Gaar.)

SJETTE SCENE.

FIESCO. Derpaa MOREN.

FIESCO (har sat sig ved en Pult og skriver).

De krummede sig om Ordet Lydighed, som Ormen om Naalen! — Men det er for sent, Republikanere!

MOREN (kommer).

Naadige Herre —

FIESCO (rejser sig, giver ham en Seddel).

Du indbyder alle dem, hvis Navne staar paa denne Seddel, til en Komædie i Aften.

MOREN.

De skal formodentlig spille med. Adgangen betales med Halse.

FIESCO (fremmed og haanligt).

Naar det er besørget, vil jeg ikke holde dig tilbage i Genua længer. (Han gaar og lader en Pung falde efter sig.) Det skal være dit sidste Arbejde! (Gaar.)

SYVENDE SCENE.

MOREN (tager langsomt Pungen op og følger ham med Øjnene).

Er det saaledes, vi har det med hinanden? »Vil jeg ikke holde dig tilbage i Genua længer.« Det vil sige oversat fra det kristelige paa mit hedske Sprog: Naar jeg er Hertug, lader jeg min

gode Ven hænge i en genuesisk Galge. Det er godt! Han er bange for, at jeg, fordi jeg kender hans Kneb, skal omgaas letfærdigt med hans Ære, naar han er Hertug. Saa sagte, Hr. Greve, det sidste maa endnu overvejes. Nu, gamle Doria, har jeg dit Hoved i min Haand. — Du er færdig, hvis jeg ikke advarer dig. Hvis jeg nu gaar hen og angiver Komplotet, saa kan Hertugen af Genua takke mig for ikke mindre end et Liv og et Hertugdømme. Hans Tak kan ikke være mindre end denne Hat topfuld af Guld. (Han vil gaa, men bliver pludselig staaende.) Saa sagte, min gode Hassan! Du er maaske paa Vejen til at gøre en dum Streg! Hvis nu det hele Myrderi gik i sin Moder igen, og der kom noget godt ud af det? — Fy! Fy! Hvad er det for en nederdrægtig Streg, min Begærlighed vil spille mig? — Hvad gør nu mest Ulykke? At jeg narrer denne Fiesco? — Eller at jeg lader denne Doria slagte? — Udspekuler det, mine kære Djævle! — Lykkes det for Fiesco, saa kan Genua vokse i Magt og Styrke. Det duer ikke! — Hvis denne Doria slipper, saa bliver alt som tidligere, og Genua har Fred — det vilde være endnu modbydeligere! — Men sikken en Staahej der bliver, naar Oprørernes Hoveder flyver ned i Bøddelens Køkken! (Paa den anden Side.) Ja, men det bliver ogsaa muntert i Nat, naar Deres Durchlauchtigheder kan takke en Mors Fiffighed for, at de bliver slaaet ihjel! Nej, dette Virvar kan en Kristen maaske hitte ud af, for en Hedning er den Gaade for fin. — — Jeg vil spørge en lærd Mand ad. (Gaar.)

OTTENDE SCENE.

Sal hos Grevinde Imperiali.

JULIA (i Negligé). GIANETTINO (træder ind, forvirret).

GIANETTINO.

God Aften, Søster!

JULIA (rejser sig).

Det maa være noget ganske særlig vigtigt, som fører Kronprinsen af Genua til hans Søster!

GIANETTINO.

Søster, du er jo altid omflagret af Sommerfugle og jeg af Hvepse, hvor faar man saa Tid? — Lad os sætte os!

JULIA.

Du gør mig snart utaalmodig.

GIANETTINO.

Søster, naar besøgte Fiesco dig sidst?

JULIA.

Det var da et mærkeligt Spørgsmaal. Som om min Hjerne husede den Slags Bagateller!

GIANETTINO.

Jeg maa vide det.

JULIA.

Ja — han var her i Gaar.

GIANETTINO.

Var han aaben?

JULIA.

Som altid.

GIANETTINO.

Ogsaa den samme Fantast?

JULIA (fornærmet).

Gianettino!

GIANETTINO (med kraftigere Stemme).

Hører du ikke? Var han ogsaa den samme Fantast?

JULIA (rejses sig opbragt).

Hvad anser De mig for, Broder?

GIANETTINO (bliver siddende, haanligt).

For et Stykke Kvindekød, der er indsvøbt i et stort — stort Adelsbrev, mellem os sagt, Søster, siden ingen hører os.

JULIA (hidsig).

Mellem os sagt — De er en dumdrstig Abe, der rider paa Kæphest paa sin Farbroders Kredit — det vil jeg dog sige Dem, siden ingen hører os.

GIANETTINO.

Naa, lille Søster, vær nu ikke vred! Jeg er kun lystig, fordi Fiesco endnu er den samme Fantast. Det var det, jeg vilde vide. Jeg anbefaler mig. (Vil gaa.)

NIENDE SCENE.

DE FØRIGE. LOMELLINO (kommer).

LOMELLINO (kysser Julia paa Haanden).

Tilgiv min Dristighed, naadige Frue! (Henvender sig til Gianettino.) Visse Ting, som ikke kan opsættes —

GIANETTINO

(gaar til Side med ham. Julia træder vredt hen til et Klaver og spiller en Allegro).

Er alt ordnet til i Morgen?

LOMELLINO.

Ja, Prins. Men den Kurer, som i Morges ilede til Levanto, er ikke kommet tilbage. Spinola er her heller ikke. Hvis han skulde være bleven opsnappet. — Jeg er i den største Forlegenhed.

GIANETTINO.

Vær ubekymret! Du har da Listen ved Haanden?

LOMELLINO (forlegen).

Naadige Herre — Listen — jeg ved ikke — men den ligger vist i den Kappe, jeg havde paa i Gaar.

GIANETTINO.

Naa, det er ogsaa godt. Bare Spinola var her igen! Fiesco findes død i sin Seng i Morgen tidlig. Det har jeg truffet Anstalter til.

LOMELLINO.

Det vil vække frygtelig Opsigt.

GIANETTINO.

Derpaa beror netop vor Sikkerhed. Hverdagsforbrydelser bringer den fornærmedes Blod i Oprør, og i den Tilstand er Mennesket i Stand til alt. Sjældne Forbrydelser bringer Blodet til at stivne af Skræk, og saa er Mennesket intet. Kender du Sagnet om Medusahovedet? Synet af

det gør til Sten. — Hvad kan man ikke gøre, Knægt, før Stene bliver varme?

LOMELLINO.

Har De givet den naadige Frue et Vink?

GIANETTINO.

Nej, Snak da! Hende maa man behandle forsigtigere for Fiescos Skyld. Naar hun først smager Frugterne til Gavns, vil hun glemme, hvad de har kostet. Kom! Jeg venter endnu i Aften Tropper fra Milano og maa give Ordre ved Portene. (Til Julia.) Naa, Søster, har du saa snart klimpret din Vrede bort?

JULIA.

Gaa Deres Vej! De er en vild Krabat.

(Gianettino vil gaa, men møder Fiesco.)

TIENDE SCENE.

FIESCO (kommer).

GIANETTINO (farer tilbage).

Ha!

FIESCO (forekommende og forbindtlig).

De fritager mig for et Besøg, som jeg lige skulde til at gøre Dem, Prins.

GIANETTINO.

Der kunde heller ikke hænde mig noget mere velkomment end at træffe Dem, Hr. Greve.

FIESCO (træder hen til Julia og kysser hende ærbødigt paa Haanden).

Ens Forventninger bliver altid overtrufne, naar der er Tale om Dem, Signora.

JULIA.

Fy! Det vilde lyde tvetydigt, naar der var Tale om en anden. — Men jeg er i Negligé. Undskyld mig, Hr. Greve! (Vil gaa ind i sit Kabinet.)

FIESCO.

Aa nej, blev, skønne, naadige Frue! En Kvinde er altid skønnest i Natdragt; (smilende) det er den Dragt, der hører til hendes Haandtering. — Men Deres Haar er bundet op. — Tillad, at jeg løser det helt!

JULIA.

I Mænd vil saa gerne bringe alt i Uorden!

FIESCO (troskyldigt til Gianettino).

Haar og Republikker! Det er os lige meget, ikke sandt? — Dette Baand sidder ogsaa galt. — Sæt Dem, skønne Grevinde. — Deres Laura forstaar at bedrage Øjne, men ikke Hjerter. — Lad mig være Deres Kammerjomfru! (Hun sætter sig, han ordner hendes Dragt.)

GIANETTINO (trækker i Lomellino).

Den stakkels sorgløse Fyr!

FIESCO (som ordner noget ved Julias Bryst).

Ser De — dette skjuler jeg velviseligt. Sanserne maa altid være blinde Budbærere og ikke vide, hvad Fantasiaen og Naturen har at afgøre med hinanden.

JULIA.

Det er letfærdigt.

FIESCO.

Aldeles ikke; thi, ser De, den bedste Nyhed taber i Værdi, saa snart den bliver almindelig omtalt i Byen. — Vore Sanser er kun vor indre Republiks Hverdagskost. Adelen lever af dem, men hæver sig op over deres platte Smag. (Han har gjort hende færdig og fører hende hen til et Spejl.) Paa Ære, denne Dragt maa i Morgen være Mode i Genua. (Fint.) Maa jeg føre Dem saaledes gennem Byen, Fru Grevinde?

JULIA.

Nej, hvor han er listig! Hvor kunstigt han lægger an paa at lyve saaledes for mig, at jeg retter mig efter hans Vilje! Men jeg har Hovedpine og bliver hjemme.

FIESCO.

Tilgiv, Fru Grevinde — det kan De gøre, som De vil; men De vil ikke. — I Dag er der ankommet et Selskab florentinske Skuespillere, som har tilbudt at spille Komædie i mit Palads. — Jeg har ikke kunnet forhindre, at de fleste fornemme Damer i Staden bliver Tilskuerinder, og er derfor i største Forlegenhed for, hvorledes jeg skal besætte min bedste Loge uden at begaa en Sottise mod mine pirrelige Gæster. Der er kun een Udvej mulig. (Med et dybt Buk.) Vil De være saa naadig, Signora?

JULIA (rødmer og gaar hurtigt ind i sit Kabinet).

Laura!

GIANETTINO (træder hen til Fiesco).

Hr. Greve, De mindes vel en ubehagelig Historie, som nylig foregik mellem os to —

FIESCO.

Jeg vilde ønske, Prins, at vi begge kunde glemme den. — Vi Mennesker handler imod hinanden, efter hvad vi kender til hinanden, og er det nogen andens Skyld end min egen, at min Ven Doria ikke har kendt mig helt?

GIANETTINO.

I det mindste vil jeg aldrig tænke paa det uden af Hjertet at bede Dem om Forladelse —

FIESCO.

Og jeg aldrig uden af Hjertet at tilgive Dem. —
(Julia kommer, noget omklædt, tilbage.)

GIANETTINO.

Hvad det var, jeg vilde sige, Hr. Greve, De sender jo en Flaade ud imod Tyrkerne, ikke sandt?

FIESCO.

Jo, den letter Anker i Aften. — I den Anledning har jeg netop en Bekymring, som min Ven Doria kunde befri mig for.

GIANETTINO (meget høflig).

Med største Fornøjelse! — Læg kun Beslag paa al min Indflydelse!

FIESCO.

Det kunde være, at denne Begivenhed fremkaldte

lidt Opløb ved Havnen og mit Palads, og dette kunde jo Hertugen, Deres Farbroder, misforstaa — —

GIANETTINO (trøhjertet).

Lad De mig sørge for det! Gør som De vil. Jeg ønsker Dem Held til Deres Foretagende!

FIESCO (smiler).

Jeg er Dem meget forbunden.

ELLEVTE SCENE.

DE FORRIGE. EN TYSKER AF LIVVAGTEN.

GIANETTINO.

Hvad er der?

TYSKEREN.

Da jeg gik forbi Thomasporten, saa jeg et stort Antal bevæbnede Soldater ile hen imod Darsenaen og gøre Greven af Lavagnas Galejer sejlfærdige —

GIANETTINO.

Er det ikke andet? Det meldes ikke videre.

TYSKEREN.

Meget vel! Der kommer ogsaa en hel Del mistænkeligt Pak myldrende ud af Kapucinernes Klostre; de lister sig over Torvet. Efter deres Gang og Udseende at dømme maa man antage, at det er Soldater.

GIANETTINO (vredt).

Det Fæ med sin Tjenesteiver! (Til Lomellino, tillidsfuldt.) Det er mine Majlændere.

TYSKEREN.

Befaler Deres Naade, at de skal arresteres?

GIANETTINO (højt til Lomellino).

Undersøg Sagen, Lomellin! (Hefdig til Tyskeren.) Gaa din Vej, det er godt! (Til Lomellin.) Gør den tyske Okse begribeligt, at han skal holde sin Mund!

(Lomellino gaar med Tyskeren.)

FIESCO

(der hidtil har fjaset med Julia og hemmeligt skelet over til de andre).

Vor Ven er ærgerlig! Maa jeg faa Grunden der-til at vide?

GIANETTINO.

Det er ikke saa underligt! Den evige Spørgen og Melden! (Skynder sig ud.)

FIESCO.

Nu maa vi ogsaa gaa, Skuespillet venter paa os. Tør jeg byde Dem min Arm, naadige Frue?

JULIA.

Taalmodighed! Jeg maa først kaste et Overstykke over mig. — Det er da vel intet Sørgespil, Hr. Greve? Det synes jeg, man har nok af i Forvejen.

FIESCO (listigt.)

Aa nej, det er til at le sig ihjel af, Fru Grevinde!
(Han fører hende ud. Tæppet falder.)

FJERDE AKT.

Aften. Slotsgaard hos Fiesco. Der bliver tændt Lygter og baaret Vaaben ind. En Fløj i Slottet er oplyst.

FØRSTE SCENE.

BOURGOGNINO med SOLDATER.

BOURGOGNINO.

Holdt! — Ved den store Port skal der være fire Mand! To ved hver Dør til Slottet! (Vagterne stiller sig paa Post.) Slip ind hvem der vil ind! Ud maa ingen komme! Den, der sætter sig til Modværge, støder I ned! (Gaar med de andre ind i Slottet. Skildvagterne gaar frem og tilbage. Pavse.)

ANDEN SCENE.

VAGT VED GAARDPORTEN (raaber).

Hvem der? (Zenturione kommer.)

ZENTURIONE.

En Ven af Lavagna. (Gaar tværs over Gaarden hen til den højre Slotsport.)

VAGTEN (der).

Tilbage!

ZENTURIONE (studser og gaar til den venstre Port).

VAGTEN (der).

Tilbage!

ZENTURIONE

(staar forvirret stille. Pavse. Derpaa til Vagten til venstre).

Hvor er Vejen til Komediens, min Ven?

VAGTEN.

Ved ikke.

ZENTURIONE

(gaar frem og tilbage, mere og mere forundret; derpaa til Vagten til højre).

Naar begynder Komediens, min Ven?

VAGTEN.

Ved ikke.

ZENTURIONE

(gaar forbavset frem og tilbage. Ser Vaabnene. Bestyrtet).

Hvad skal det til, min Ven?

VAGTEN.

Ved ikke.

ZENTURIONE (indhviler sig forskrækket i sin Kappe).

Det var mærkeligt.

VAGTEN (ved Gaardporten).

Hvem der?

TREDJE SCENE.

DE FORRIGE. ZIBO.

ZIBO (idet han træder ind).

En Ven af Lavagna.

ZENTURIONE.

Zibo, hvor er vi?

ZIBO.

Hvad?

ZENTURIONE.

Se dig om, Zibo!

ZIBO.

Hvor? Hvad?

ZENTURIONE.

Alle Indgange er besatte.

ZIBO.

Her ligger Vaaben.

ZENTURIONE.

Ingen giver Oplysninger.

ZIBO.

Det er sælsomt.

ZENTURIONE.

Hvad er Klokken?

ZIBO.

Den er over otte.

ZENTURIONE.

Puh! Det er hundekoldt.

ZIBO.

Klokken otte er den aftalte Tid.

ZENTURIONE (ryster paa Hovedet).

Her er noget galt paa Færde!

ZIBO.

Fiesco gør Løjer.

ZENTURIONE.

I Morgen er der Dogevalg — Zibo, her er noget galt paa Færde.

ZIBO.

Stille! Stille! Stille!

ZENTURIONE.

Den højre Slotsfløj er fuld af Lys.

ZIBO.

Hører du ikke noget? Hører du ikke noget?

ZENTURIONE.

Jo, Jeg hører Mumlen og undertiden —

ZIBO.

En dump Raslen som af Rustninger, der kommer til at støde sammen —

ZENTURIONE.

Det er skrækkeligt, skrækkeligt!

ZIBO.

Der er en Vogn! Den holder ved Porten.

VAGTEN (ved Gaardporten).

Hvem der?

FJERDE SCENE.

DE FØRIGE. FIRE BRØDRE ASSERATO.

ASSERATO (idet de træder ind).

Venner af Fiesco.

ZIBO.

Det er Brødrene Asserato.

ZENTURIONE.

God Aften, Landsmænd!

ASSERATO.

Vi skal paa Komædie.

ZIBO.

Lykke paa Rejsen!

ASSERATO.

Vil I ikke med paa Komædie?

ZENTURIONE.

Gaa I kun i Forvejen! Vi vil først trække lidt frisk Luft.

ASSERATO.

Det begynder snart. Kom saa! (De gaar videre.)

VAGTEN.

Tilbage!

ASSERATO.

Hvor skal vi da hen?

ZENTURIONE (der).

Ud af Slottet.

ASSERATO.

Det maa være en Misforstaaelse.

ZIBO.

Ja, en haandgribelig Misforstaaelse.

(Musik i den højre Fløj.)

ASSERATO.

Hører I Symfonien? Nu begynder Lystspillet.

ZENTURIONE.

Det forekommer mig, at det allerede er begyndt, og at vi spiller Narrene i det.

ZIBO.

Jeg har det ikke med for megen Varme. Jeg gaar.

ASSERATO.

Her er Vaaben!

ZIBO.

Aa! Paradekaarder!

ZENTURIONE.

Skal vi staa her som Narrene ved Acheron? Kom med hen i Kaffehuset!

(Alle seks skynder sig hen imod Porten.)

VAGTERNE (raaber heftigt).

Tilbage!

ZENTURIONE.

Død og Helvede, vi ere fangne!

ZIBO.

Mit Sværd siger: Ikke længe!

ASSERATO.

Stik det i Skeden! Greven er en Hædersmand!

ZIBO.

Solgt! Forraadt! Komedien var Flæsket; Døren blev slaaet i efter Musen.

ASSERATO.

Det forbyde Gud! Hvad skal dette dog blive til?

FEMTE SCENE.

SKILDVAGTER.

Hvem der?

(Verrina og Sacco kommer.)

VERRINA.

Venner af Huset.

(Syv andre Nobili kommer)

ZIBO.

Hans fortrolige! Nu vil alt blive opklaret.

SACCO (i Samtale med Verrina).

Som jeg sagde, Lescaro, der er Dorias bedste Officer og ham blindt hengiven, har Vagt ved Thomasporten.

VERRINA.

Det glæder mig.

ZIBO (til Verrina).

De kommer som kaldet, Verrina, til at hjælpe os alle ud af Drømmen.

VERRINA.

Hvorledes det?

ZENTURIONE.

Vi er indbudte til en Komædie.

VERRINA.

Saa skal vi een og samme Vej.

ZENTURIONE (utaalmodig).

Ja, den Vej, vi alle skal, kender jeg nok! Men De ser jo, at alle Indgange er besatte. Hvorfor er de det?

ZIBO.

Hvad skal disse Vaaben til?

ZENTURIONE.

Det er jo akkurat, som om vi stod under Galgen!

VERRINA.

Greven kommer selv.

ZENTURIONE.

Han kunde gerne skynde sig. Det er snart ude med min Taalmodighed.

(Alle Nobili gaar op og ned i Baggrunden.)

BOURGOGNINO (kommer fra Slottet).

Hvorledes staar det til i Havnen, Verrina?

VERRINA.

Alle lykkelig og vel om Bord.

BOURGOGNINO.

Slottet er ogsaa propfuldt af Soldater.

VERRINA.

Klokken gaar stærkt til ni.

BOURGOGNINO.

Greven bliver meget længe borte.

VERRINA.

Tidsnok til at se sine Forhaabninger briste, Bourgognino; jeg bliver til Is, naar jeg tænker paa det, du nok ved.

BOURGOGNINO.

Fader, overil dig ikke!

VERRINA.

Man kan ikke overile sig, naar man ikke kan nøle. Hvis jeg ikke begaar det andet Mord, kan jeg aldrig forsvare det første.

BOURGOGNINO.

Men naar skal Fiesco dø?

VERRINA.

Naar Genua er fri, dør Fiesco!

SKILDVAGTER.

Hvem der?

SJETTE SCENE.

DE FORRIGE. FIESCO.

FIESCO (idet han træder ind).

En Ven! (Alle hilser ham. Skildvagterne præsenterer.) Velkommen, mine ærede Gæster! De har vist været vrede, fordi Husets Herre har ladet vente saa længe paa sig. Tilgiv mig! (Sagte til Verrina.) Færdig?

VERRINA (hvisker).

Efter Ønske.

FIESCO (sagte til Bourgognino).

Hvad har De at melde?

BOURGOGNINO

Alt i Orden.

FIESCO (til Sacco).

Og De?

SACCO.

Alt vel!

FIESCO.

Og Calcagno?

BOURGOGNINO

Er endnu ikke kommet.

FIESCO (til Vagten ved Porten).

Porten skal lukkes! (Han tager Hatten af og træder med Anstand hen til Forsamlingen.)

Mine Herrer!

Jeg har været saa fri at indbyde Dem til et Skuespil — ikke for at more Dem, men for at give Dem Roller i det.

Længe nok, mine Venner, har vi taalt Gianettino Dorias Trods og Andreas' Anmasselse. Hvis vi vil redde Genua, mine Venner, er der ingen Tid at spilde. Hvad tror De, at de tyve Galejer skal til, som belejre vor Fødebys Havn? Hvad de Alliancer, som disse Doriaer har sluttet? Hvad de fremmede Vaaben, som de har draget ind i Genuas Hjerter? — Nu er det ikke nok længer, at knurre og forbande. For* at redde alt, maa alt voves. Et fortvivlet Onde kræver et fortvivlet Lægemiddel. Skulde der være nogen i denne Forsamling, der har Flegma nok til at anerkende den, der er hans Ligemand, som Herre? (Mumlen.) Her er ingen, hvis Aner ikke har staaet ved Genuas Vugge. Hvad, ved alt hvad der er helligt, hvad har da disse to Borgere forud for os, siden de saa frækt svinger sig op over vore Hoveder? — (Heftig Mumlen.) — Enhver af Dem er højtidelig opfordret til at føre Genuas Sag imod dets Undertrykkere. — Ingen af Dem kan bortgive en Haarsbred af sine Rettigheder, uden tillige at forraade hele Statens Sjæl. —

(Heftige Bevægelser blandt Tilhørerne afbryder ham. Saa fortsætter han.)

De føler — at alt er vundet nu. Jeg har allerede banet Dem Vej til Hæderen. Vil De følge mig? Jeg er rede til at føre Dem. Disse Anstalter, som De endnu

næppe med Forfærdelse har beskuet, maa indgyde Dem nyt Heltmod. Disse ængstelige Gys maa opflammes til en berømmelig Iver for at gøre fælles Sag med mig og disse Patrioter og styrte Tyrannerne. Lykken vil begunstige Vovestykket; thi mine Anstalter er gode. Foretagendet er retfærdigt; thi Genua lider. Tanken gør os udødelig; thi den er farlig og kolossal.

ZENTURIONE (opbrusende).

Genua! Genua bliver fri! Med dette Feltraab gaar vi imod Helvede!

ZIBO.

Og gid den, hvem det ikke jager op af hans Slummer, maa stønne evigt under Aaget, indtil Dommendagsbasunen befrier ham!

ALLE.

Genua bliver fri.

FIESCO.

Det var mandige Ord. Nu først fortjener De at kende den Fare, der har truet Dem og Genua. (Han giver dem Morens Sedler.) Lys, Soldater! (Adelsmændene flokkes om en Fakkel og læser.) Det gik, som jeg ønskede, min Ven.

VERRINA.

Men tal ikke saa højt! Der paa den venstre Fløj saa jeg Ansigter blegne og Knæ vakle.

ZENTURIONE (rasende).

Tolv Senatorer! Det er djævelsk! Tag hver sit Sværd! (De styrter sig alle over de Vaaben, der ligger rede, med Undtagelse af to.)

ZIBO.

Dit Navn staar der ogsaa, Bourgognino.

BOURGOGNINO.

Og om Gud vil, skal det endnu i Dag staa skrevet
paa Dorias Strube.

ZENTURIONE.

Der er endnu to Sværd tilbage.

ZIBO.

Hvad? Hvad?

ZENTURIONE.

Der er to, som ikke har taget noget Sværd.

ASSERATO.

Mine Brødre kan ikke taale at se Blod. Skaan dem!

ZENTURIONE (heftig).

Hvad? Hvad? Ikke taale at se Tyranblod? Riv
de Krystere i Stykker! Jag dem ud af Republikken, de
Bastarder! (Nogle kaster sig forbitrede over de to.)

FIESCO (skiller dem ad).

Holdt! Holdt! Skal Genua takke Slaver for sin
Frihed? Skal vort Guld miste sin gode Klang ved dette
slette Metal? (Han befrier dem.) De, mine Herrer, tager til
Takke med et Værelse i mit Slot, indtil vore Sager
er afgjorte. (Til Vagten.) To Arrestanter! I indestaar for
dem! To Poster ved deres Dør! (De bliver ført bort.)

(Der bliver banket.)

SKILDVAGTER (ved Gaardporten).

Hvem der?

CALCAGNO (raaber ængsteligt).

Luk op! Det er en Ven! Luk for Guds Skyld op!

BOURGOGNINO.

Det er Calcagno. Hvad skal det »for Guds Skyld« til?

FIESCO.

Luk ham ind, Soldater!

SYVENDE SCENE.

DE FØRIGE. CALCAGNO (aandeløs, forskrækket).

CALCAGNO.

Det er forbi! forbi! Flygt, hvem der kan! Alt er forbi!

BOURGOGNINO.

Hvad er forbi? Har de Kød af Malm? Er vore Sværd Siv?

FIESCO.

Vær rolig, Calcagno! En Misforstaaelse her vilde være utilgivelig.

CALCAGNO.

Vi er forraadte — det er den Helvedes Sandhed! Det er Deres Mor, Lavagna! Jeg kommer fra Signoriaens Palads. Han havde Audiens hos Hertugen.

(Alle Nobili blegner. Fiesco selv skifter Farve.)

VERRINA (resolut til Portvagten).

Soldater! Stræk Hellebarderne frem imod mig! Jeg vil ikke dø for Bødlens Haand.

(Alle Nobili løber bestyrte omkring imellem hverandre.)

FIESCO (mere fattet).

Hvor vil I hen? Hvad er det, I gør? — Gaa til Helvede, Calcagno. — Det var en taabelig Skræk, mine Herrer. — Kælling! at sige det i disse Drenges

Nærværelse! — Ogsaa du, Verrina? — Ogsaa du, Bourgognino? — Hvor vil du hen?

BOURGOGNINO (heftig).

Jeg vil hjem og myrde Bertha og saa komme tilbage.

FIESCO (med høj Latter).

Vent lidt! Holdt! Er det Tyranmordernes Mod? — Du har spillet din Rolle mesterligt, Calcagno! — Lagde I ikke Mærke til, at denne Efterretning var noget, som jeg havde indrettet? — Calcagno, tal, var det ikke mig, der befalede Dem at stille disse Romere paa Prøve?

VERRINA.

Naa, ja, naar du kan le, maa det vel være sandt. Jeg vil tro dig eller aldrig mere anse dig for et Menneske.

FIESCO.

Skam jer, Mænd! At falde for saadan en Drengoprøve! — Tag eders Vaaben igen. — I maa kæmpe som Bjørne, hvis I vil slide det Skaar ud. (Sagte Calcagno.) Var De der selv?

CALCAGNO.

Jeg trængte gennem Drabanterne for i Følge mit Hverv at hente Parolen hos Hertugen. — Da jeg vendte tilbage, kom man med Moren.

FIESCO.

Den gamle er altsaa i Seng? Vi skal tromme ham ud af Dunene! (Sagte.) Talte han længe med Hertugen?

CALCAGNO.

Min øjeblikkelige Forskrækkelse og den nye Fare, I svævede i, bevirkede, at jeg næppe var der i to Minutter.

FIESCO (højt og muntert).

Se dog, hvor vore Landsmænd endnu skælve!

CALCAGNO.

De skulde heller ikke have buset saa hurtigt ud med det. (Sagte.) Men for Guds Skyld, Hr. Greve! Hvad skal denne Nølen gøre godt for?

FIESCO.

Vi skal vinde Tid, min Ven, og nu er ogsaa den første Skræk overstaaet. (Højt.) Halløj! Lad os faa Vin hened! (Sagte.) Saa De Hertugen blegne? (Højt.) Muntert, Brødre, vi vil drikke paa Dansen i Nat!

CALCAGNO.

Morens første Ord maa have været: Sammen-sværgelse! Den gamle traadte ligbleg tilbage.

FIESCO (forvirret).

Hm! Hm! Den Djævel er snu, Calcagno! — Han røbede ikke noget, før de havde Kniven paa Struben. Nu er han jo rigtig nok deres frelsende Engel. Moren er snedig. (Man bringer ham et Bæger Vin; han holder det hen imod Forsamlingen og drikker.) Paa vort Held, Kammerater!

(Der bankes.)

SKILDVAGTER.

Hvem der?

EN STEMME.

Ordonnans fra Hertugen.

(Adelsmændene farer fortvivlede omkring i Gaarden.)

FIESCO (gaar hen imellem dem).

Nej, nej, Børn! I maa ikke være bange! I maa ikke være bange! Jeg er her jo! Hurtig! Skaf disse Vaaben bort! Jeg beder jer, vær Mænd! Dette Besøg bringer mig til at haabe, at Andreas endnu tvivler. Gaa ind! Fat jer! Luk op, Soldater!

(Alle fjerner sig. Porten bliver aabnet.)

OTTENDE SCENE.

FIESCO (som om han lige kom fra Slottet). TRE TYSKERE (der bringer Moren bunden).

FIESCO

Hvem har ladet mig kalde ned i Gaarden?

EN TYSKER.

Før os til Greven!

FIESCO.

Greven er her. Hvad vil I mig?

TYSKEREN (gør Honnør).

Jeg skulde hilse fra Hertugen. Denne Mor her udleverer han bunden til Eders Naade. Jeg skulde sige, at han havde sladret skammeligt. Resten staar paa denne Seddel.

FIESCO (tager ligegyldigt imod den).

Har jeg ikke endnu i Dag sagt dig, at du kom paa Galejerne? (Til Tyskeren.) Det er godt, min Ven! Min ærbødige Hilsen til Hertugen!

MOREN (raaber efter dem).

Min med, og sig ham, Hertugen, at hvis han ikke

havde sendt en Æsel, saa vilde han have erfaret, at der er to Tusind Soldater skjulte i Slottet.

(Tyskeren gaar. Adelsmændene kommer tilbage.)

NIENDE SCENE.

FIESCO. DE SAMMENSFORNE. MOREN (trodsig i Midten).

DE SAMMENSFORNE (farer bævende tilbage ved Synet af Moren).

Hvad er det?

FIESCO (har læst Billetten, med indædt Vrede).

Genuesere, Faren er forbi — men ogsaa Sammensværgelsen.

VERRINA (forbavset).

Hvad? Er Doria'erne døde?

FIESCO (i heftig Bevægelse).

Ved Gud! Jeg var forberedt paa, at modstaa hele Republikens Krigsmagt — men ikke paa dette. Den gamle svagelige Mand slaar halvtredje Tusind Mand med fire Linjer. (Lader kraftløs sine Hænder synke.) Doria slaar Fiesco.

BOURGOGNINO.

Saa tal dog! Vi ved hverken ud eller ind.

FIESCO (læser).

»Lavagna, De har, synes jeg, samme Skæbne som jeg. Velgerninger — lønner man Dem med Utak. Denne Mor advarer mig for et Komplot. — Jeg sender ham hermed bunden tilbage, og jeg vil sove uden Livvagt i Nat.« (Han lader Papiret falde. Alle ser paa ham.)

VERRINA.

Naa, Fiesco?

FIESCO (med Adel).

En Doria skulde vise større Ædelmodighed end jeg? Der skulde mangle een Dyd i Fiescoernes Stamme? Nej, saa sandt jeg er mig selv! — Gaa fra hinanden, I! Jeg gaar til Doria — — og tilstaar alt. (Vil styrte ud.)

VERRINA (standser ham).

Er du vanvittig, Menneske? Var det da en Keltringestreg, vi havde for? Holdt! Eller var det maaske ikke Fædrelandets Sag? Holdt! Eller var det kun Andreas, du vilde til Livs og ikke Tyrannen? Holdt! siger jeg — jeg arresterer dig som Statsforræder —

SAMMENSVORNE.

Bind ham! Kast ham til Jorden!

FIESCO (river et Sværd fra en og baner sig Vej).

Saa sagte! Hvem er den første, som vil kaste en Grime paa Tigeren? — Se, I Herrer, jeg er fri — jeg kunde gaa min Vej, hvis jeg vilde — nu vil jeg blive; thi jeg er kommet paa andre Tanker.

BOURGOGNINO.

Paa Deres Pligt!

FIESCO (opbragt, med Stolthed).

Dreng! Lær De først Deres Pligt imod mig udenad, og kom ikke til mig med sligt! — Rolig, mine Herrer — alt bliver ved det gamle. — (Til Moren, medens han hugger hans Strikker over.) Du har den Fortjeneste at have fremkaldt en stor Daad. — Gaa din Vej!

CALCAGNO (forbitret).

Hvad? Skal den Hedning leve? Han, som har forraadt os alle?

FIESCO.

Leve — ja — han, som har gjort jer alle bange:
Af Sted, Knægt! Sørg for, at du faar Genua i Ryggen,
ellers kunde man let svale sit Mod paa dig.

MOREN.

Det vil sige: Djævelen lader ingen Gavtyv i
Stikken! — Ærbødigste Tjener, mine Herrer! — Jeg
mærker nok: I Italien findes der ingen Strikke til mig.
Jeg maa søge den andetsteds. (Gaar leende.)

TIENDE SCENE.

EN TJENER. DE FORRIGE (uden Moren).

TJENEREN.

Grevinde Imperiali har allerede tre Gange spurgt
efter Deres Naade.

FIESCO.

Guds Død! Ja, Komedien maa vel begynde! Sig
til hende, at jeg straks skal være der. — Vent lidt.
— Bed min Hustru om at gaa ind i Koncertsalen og
vente mig bag Tapeterne. (Tjeneren gaar.) Her har jeg
skrevet alle eders Roller op; naar hver enkelt blot
udfører sin, saa er der intet mere at sige. — Verrina
gaar i Forvejen til Havnen og giver med en Kanon
Signalet til Udbrud, naar Skibene er erobrede. — Nu
gaar jeg; jeg har endnu en vigtig Ting at besørge.
Naar I hører en lille Klokke, skal I alle komme ind i
min Koncertsal. — Gaa imidlertid ind og lad min
Kyprier smage jer! (De gaar.)

ELLEVTE SCENE.

Koncertsal.

LEONORE. ARABELLA. ROSA. (Alle ængstelige.)

LEONORE.

Fiesco lovede at møde her, og han kommer ikke. Klokken er over elleve. Der er en frygtelig Larm af Vaaben og Mennesker i Paladset; men Fiesco kommer ikke!

ROSA.

De skal skjule Dem bag Tapeterne. — Hvad mon den naadige Herre mener med det?

LEONORE.

Han ønsker det, Rosa; jeg ved altsaa nok til at være lydig. Nok til at være ganske uden Frygt, Bella. — Og dog, dog skælver jeg, Bella, og mit Hjerte banker saa skrækkelig ængsteligt. For Guds Skyld! Ingen af jer maa forlade mig.

BELLA.

Vær rolig, Frue! Vor Angest holder vor Nysgerrighed i Ave.

LEONORE.

Hvorhen jeg saa vender mit Øje, træffer jeg fremmede Ansigter, der er hule og fordrejede som Spøgelse. Hvem jeg end kalder paa, saa bæver han som en paagreben Forbryder og flygter ud i den mørkeste Nat, den onde Samvittigheds græsselige Tilflugtssted. Man svarer med en halv, hemmelig Lyd, som endnu paa den bævende Tunge ængstelig tvivler, om den ogsaa maa være saa dristig at undslippe? — Og hvorledes er det med Fiesco? — Jeg ved ikke,

hvad skrækkeligt her er i Gære. — (Idet hun yndefuldt folder Hænderne.) Omsvæv min Fiesco, I himmelske Magter!

ROSA (farer sammen).

Jesus! Hvad er det for en Lyd i Galleriet?

BELLA.

Det er den Soldat, som staar paa Vagt. (Man hører Skildvagten raabe: »Hvem der?» Det bliver besvaret.)

LEONORE.

Der kommer nogen! Hurtig bag Tapetet!

(De skjuler sig.)

TOLVTE SCENE.

JULIA. FIESCO (i Samtale).

JULIA (meget betaget).

Hold op, Hr. Greve! Deres Galanterier rammer ikke længer uopmærksomme Øren, men sydende Blod. — Hvor er jeg? Her er ingen anden end den forføreriske Nat! Hvorhen har De lokket mit intet anende Hjerter?

FIESCO.

Derhen, hvor den frygtsomme Lidenskab bliver dristigere, og Følelser mødes friere med Følelser.

JULIA.

Stands, Fiesco! Ved alt, hvad der er helligt, gaa ikke videre! Hvis Natten ikke var saa mørk, saa vilde du se mine ildrøde Kinder og forbarme dig over mig!

FIESCO.

Du tager fejl, Julia! Da vilde netop min Følelse

blive din Følelses ildrøde Fane var, og desto modigere strømme over sine Bredder.

(Han kysser hende heftigt paa Haanden.)

JULIA.

Menneske, dit Ansigt brænder feberhedt ligesom din Tale. Ak, jeg føler, at der ogsaa i mit er en vild formastelig Lue. Jeg beder dig, lad os søge Lyset. De opirrede Sanser kan mærke dette Mørkes farlige Vink. Gaa! Disse gærende Oprørere kunde drive deres ugudelige Kunster bag den undselige Dags Ryg. Kom med ud blandt andre Mennesker, jeg besværger dig!

FIESCO (mere indtrængende).

Hvortil unyttig Bekymring, min kære? Kan Herskerinden nogen Sinde frygte sin Slave?

JULIA.

Ak, I Mænd med den evige Modsigelse! Som om I ikke netop var de farligste Sejrherre, naar I overgiver eder til vor Egenkærlighed! Skal jeg tilstaa dig alt, Fiesco? At det kun var min Last, som bevogtede min Dyd, kun min Stolthed, som spottede dine Kunster, kun mine Grundsætninger, som hidtil holdt Stand! Du opgiver Haabet om, at udrette noget ved List, og søger Tilflugt hos Julias Sanser. Og jeg er modstandsløs.

FIESCO (letfærdig, dristig).

Og hvad har du tabt ved det?

JULIA (hidenskabelig ophidset).

At jeg legende giver dig Nøglen til min kvindelige Helligdom, saa du kan gøre mig skamrød, naar du vil! Kan jeg faa mindre end alt? Vil du vide mere, Spotter?

Vil du have den Tilstaaelse, at vort Køns hele hemmelige Visdom kun er et ynkeligt Værn til Undsætning for vor svage Side, som dog til sidst alene belejres af jeres Eder, et Værn, som, jeg tilstaar det rødmende, gerne vilde stormes, som ofte, naar Dydens Syn et Øjeblik sløves, forræderisk modtager Fjenden? At alle vore kvindelige Kunster ene og alene kæmper for denne værgeløse Parérplade, ligesom alle Officerer paa Skakbrættet dækker den værgeløse Konge? Naar du overrumpler ham — Mat! Saa kan du rolig kaste alle Brikkerne imellem hinanden. (Efter en Pavse, med Alvor.) Her har du et Billede af vor praleriske Armod. — Vær ædelmodig!

FIESCO.

Og dog, Julia — hvor kan du gemme denne Skat bedre end i min uendelige Lidenskab?

JULIA.

Sikkert intetsteds bedre og intetsteds værre. — Hør, Fiesco, hvor længe vil denne Uendelighed vare? — Ak, jeg har allerede spillet for uheldigt til, at jeg ikke ogsaa skulde sætte alt, hvad jeg har tilbage, paa Spil. — Jeg var sikker paa, Fiesco, at jeg kunde fange dig med min Skønhed; men jeg tiltror den ikke den Almagt at kunne holde fast paa dig. — Aa, fy! Hvad er det, jeg siger?

(Hun træder tilbage og skjuler sit Ansigt i sine Hænder.)

FIESCO.

To Synder i eet Aandedræt. Mistillid til min Smag eller Majestætsforbrydelse imod din Elskværdighed — hvilken af de to Ting er vanskeligst at tilgive?

JULIA (mat, idet hun er ved at bukke under, i en bevæget Tone).

Løgne er kun Helvedes Vaaben — dem behøver Fiesco ikke mere for at overvinde sin Julia. (Hun falder udmattet om paa en Sofa; efter en Pause, højtidelig.) Hør, lad mig endnu sige dig een Ting, Fiesco. — Vi er Heltinder, naar vi vide vor Dyd i Sikkerhed. — Børn, naar vi forsvarer den (stirrer stift og vildt paa ham.) — Furier, naar vi hævner den. — Hør, Fiesco, hvis du tilintetgjorde mig med koldt Blod!

FIESCO (antager en opbragt Tone).

Koldt? Koldt? Ved Gud! Hvad fordrer da Kvindens umættelige Forfængelighed, naar hun ser en Mand krybe for sig og endnu tvivler? Han vaagner igen, jeg føler — (hans Tone bliver kold.) Men jeg faar Øjnene op i rette Tid. — Hvad var det, som jeg lige vilde tiltigge mig? — En Mands mindste Fornedrelse kan ikke maales med en Kvindes højeste Gunst! (Med et dybt, iskoldt Buk.) Fat Dem, Frue, nu er De sikker.

JULIA (bestyrtet).

Hvad mener De, Hr. Greve?

FIESCO (yderst ligegyldig).

Nej, Frue, De har fuldstændig Ret, vi kan begge kun een Gang sætte vor Ære paa Spil. (Med et høfligt Haandkys.) Jeg skal have den Fornøjelse at bevidne Dem min dybeste Ærbødighed i den fornemme Verdens Nærværelse. (Han vil gaa hurtigt.)

JULIA (følger ham og trækker ham tilbage).

Bliv dog! Er du vanvittig? Skal jeg da sige — sige, hvad' alle Mænd paa Knæ — med Taarer — paa

Pinebænken ikke kunde fravriste min Stolthed? — Ak! Selv dette Mørke er for lyst til at skjule den Ild, som Tilstaaelsen fremkalder paa mine Kinder! — Fiesco — Ak, jeg saarer hele mit Køn dødeligt — hele mit Køn vil for evigt hade mig. — Jeg tilbeder dig, Fiesco!

(Falder paa Knæ for ham.)

FIESCO (viger tre Skridt tilbage, lader hende ligge og ler triumferende).

Jeg beklager det, Signora! (Han ringer paa Klokken, løfter Tapetet op og fører Leonore frem.) Her er min Hustru — en guddommelig Kvinde! (Han omfavner Leonore.)

JULIA (springer skrigende op).

Ak! Skammelig bedraget!

TRETTENDE SCENE.

DE SAMMENSVORNE (træder alle ind). DAMER (fra den anden Side).

FIESCO. LEONORE. JULIA.

LEONORE.

Min Ægtefælle, det var alt for haardt.

FIESCO

Et slet Hjerte fortjener ikke mindre; dine Taarer skyldte jeg denne Oprejsning. (Til Forsamlingen.) Nej, mine herrer og Damer, jeg er ikke vant til ved enhver Anledning at blusse op i barnagtige Flammer. Menneskenes Dumheder morer mig længe, før de opirrer mig. Denne Kvinde fortjener hele min Vrede; thi hun har villet give denne Engel Gift. (Han viser de forsamlede herrer og Damer Giften; de træder forfærdede tilbage.)

JULIA (idet hun bider sin Vrede i sig).

Det er godt, godt, meget godt, min Herre! (Vil gaa.)

FIESCO (fører hende tilbage).

De maa have Taalmodighed, Frue. — Endnu er vi ikke færdige. — Dette Selskab vil alt for gerne vide, hvor jeg kunde fornægte min Forstand i den Grad, at jeg spillede saa vanvittig en Roman med den taabeligste Kvinde i Genua. —

JULIA (idet hun springer op).

Det er ikke til at holde ud! — Men du, skælv! (Truende.) Doria hersker i Genua, og jeg — er hans Søster.

FIESCO.

Det er slemt nok, hvis det er Deres sidste bitre Pille. — Des værre maa jeg bringe Dem det Budskab, at Fiesco af Lavagna har flettet en Strikke af Deres durchlaughtigste Broders stjaalne Diadem; i den agter han at hænge Republikens Tyv i Nat. (Da hun blegner, ler han haanligt.) Fy! Det kom uventet! — Og ser De (mere bidende) derfor ansaa jeg det for nødvendigt, at give Deres Slægts paatrængende Blikke noget at bestille, derfor hængte jeg (idet han peger paa hende) denne Harlekinslidenskab paa mig, derfor (idet han peger paa Leonore) lod jeg denne Ædelsten falde, og min Fisk bed lykkelig og vel paa den glimrende Mading. Jeg takker for Deres Imødekommenhed, Signora, og afleverer mit Teatersmykke.

(Han leverer hende hendes Silhouette med et Buk.)

LEONORE (klynger sig bedende til Fiesco).

Ludovico, hun græder. Deres Leonore beder Dem skælvende —

JULIA (trodsigt til Leonore).

Ti; du forhadte —

FIESCO (til en Tjener).

Vær galant, min Ven — byd denne Dame Armen; hun har Lyst til at se mit Statsfængsel. Du indestaar mig for, at Madonna ikke bliver inkommoderet af nogen — der blæser en skarp Luft udenfor — den Storm, som i Nat splintrer Stammen Doria, kunde let — ødelægge hendes Haarpynt.

JULIA (hulkende)

Pesten ramme dig, du sorte, lumske Hykler! (forbitret til Leonore.) Glæd dig ikke over din Triumf; han vil ogsaa ødelægge dig og sig selv og — fortvivle! (Styrter ud.)

FIESCO (til sine Gæster).

De har været Vidner. — Red min Ære i Genua! (Til de sammensvorne.) I henter mig, naar Kanonen tordner. (Alle gaar.)

FJORTENDE SCENE.

LEONORE. FIESCO.

LEONORE (nærmer sig ham ængsteligt).

Fiesco! — Fiesco! — Jeg forstaar Dem kun halvt; men jeg begynder at bæve.

FIESCO (med Vægt).

Leonore! — Jeg saa Dem engang gaa ved en Genueserindes venstre Side. — I Adelens Assembleer saa jeg Dem tage til Takke med Riddernes andet Haandkys. Leonore — det Syn gjorde mig ondt. Jeg besluttede, at det ikke skulde vedblive at være saaledes — det vil blive anderledes. Hører De den krigerske

Larm i mit Slot? Hvad De frygter, er sandt. — Gaa i Seng, Grevinde — i Morgen vækker jeg — Hertuginde.

LEONORE (slaar Hænderne sammen og kaster sig ned paa en Stol).

Aa, Gud! Det anede jeg! Jeg er fortabt!

FIESCO (med rolig Værdighed).

Lad mig tale ud, min kære! To af mine Forfædre har baaret den tredobbelte Krone, Fiescoernes Blod flyder kun sundt under Purpureten. Skal Deres Ægtefælle kun straa af en Glans, han har arvet? (Med større Liv.) Skal al hans Højhed skyldes det gøglende Tilfælde, som en Dag, da det var i taaleligt Humør, lappede en Johan Ludvig Fiesco sammen af hensmuldrende Fortjenester? Nej, Leonore! Jeg er for stolt til at lade mig skænke noget, naar jeg selv kan skaffe mig det. I Nat kaster jeg det laante Smykke tilbage til mine Aner i deres Grav. — Greverne af Lavagna er døde. — Fyrsternes Tid begynder.

LEONORE (ryster paa Hovedet i stille Vildelse).

Jeg ser min Husbond falde med dybe, dødelige Saar — (med Rædsel.) Jeg ser stumme Mænd komme mig i Møde med min Husbonds sønderflængede Lig. (Springer forfærdet op.) Den første — den eneste Kugle gennemborer Fiescos Hjerte.

FIESCO (griber kærligt hendes Haand).

Vær rolig, mit Barn! Det vil denne eneste Kugle ikke gøre.

LEONORE (ser alvorligt paa ham).

Udfordrer Fiesco saa tillidsfuldt Himlen? Selv om

Tilfældet kun var muligt een af Tusind Gange Tusind Gange — saa kunde det jo dog indtræffe, og min Husbond var fortabt. — Tænk, at du spillede om Himlen, Fiesco! Hvis der saa var en Billion Gevinster og en eneste Nitte, vilde du da være kæk nok til at ryste Terningebægeret og gaa ind paa det frække Væddemaal med Gud? Nej, min Husbond! Naar alt er sat paa eet Bræt, er hvert Terningekast Gudsbespottelse.

FIESCO (smiler).

Vær tryg! Lykken og jeg staar paa en bedre Fod med hinanden.

LEONORE.

Det siger du — og du har dog været til Stede ved hint aandsforvirrende Spil. — I kalder det Tidsfordriv — og du har set, hvorledes Lykkegudinden, hin Bedragerske, lokkede sin Yndling med smaa heldige Kort, til han blev varm, rejste sig og udfordrede Banken — og hvorledes hun da, under Fortvivlelsens Kast, forlod ham! — Ak, min Husbond! Fordi du gaar ud og viser dig for Genueserne, kan du ikke være sikker paa at blive tilbedt. At skræmme Republikanere op af deres Søvn, at minde Hesten om dens Hove er ikke en Spadseretur, Fiesco! Tro ikke disse Oprørere! De kloge, der har ophidset dig, frygter dig! De dumme, som har forgudet dig, gavner dig kun lidet, og til hvilken Side jeg end ser hen, er Fiesco fortabt.

FIESCO (gaar med kraftige Skridt frem og tilbage).

Modløshed bringer den største Fare. Storhed kræver ogsaa et Offer.

LEONORE.

Storhed, Fiesco? — Ak, at dit Geni er saa ilde-sindet mod mit Hjerte! Ser du! Jeg stoler paa din Lykke; du sejrer, vil jeg sætte — ve da mig, den ulykkeligste af mit Køn! Ulyksalig, hvis det mislykkes! Ulyksaligere, hvis det lykkes! Her er intet Valg, min elskede! Naar det ikke lykkes Fiesco at blive Hertug, er han fortabt. Naar jeg omfavner Hertugen, er min Husbond borte.

FIESCO.

Det forstaar jeg ikke.

LEONORE.

Jo, min Fiesco. I Tronens stormfulde Zone visner Kærlighedens spæde Plante. Et Menneskes Hjerte, selv om det er Fiesco, som er dette Menneske, er for snævert for to almægtige Guder — Guder, der er saa forbitrede paa hinanden. Kærlighed har Taarer og kan forstaa Taarer; Herskesygen har malmhaarde Øjne, i hvilke Følelsen aldrig fremkalder Perler. — Kærligheden ejer kun een Ting og giver Afkald paa alt andet i Verden; Herskesygen hungrer, selv om den røver hele Naturen. — Herskesygen ødelægger Verden og gør den til et Fængsel med klirrende Lænker, Kærligheden ser et Elysium i enhver Ørk. — Naar du vilde hvile ved mit Bryst, vilde en trodsig Vasal bryde ind i dit Rige. — Naar jeg vilde kaste mig i dine Arme, vilde din Despotangest høre en Morder rasle bag Tapetet og jage dig fra Værelse til Værelse. Ja, Mistanken med de store Øjne vilde til sidst forgifte den huslige Harmoni. — Naar din Leonore bragte dig en kvægende Drik, vilde

du rædselslagen støde Bægeret fra dig og kalde Ømheden en Giftblanderske.

FIESCO (bliver forfærdet staaende).

Hold op, Leonore! Det er en hæsliig Tanke —

LEONORE.

Og dog er Billedet ikke færdigt. Jeg vilde sige: Du kan opofre Kærligheden for Storhedens Skyld, du kan opofre vor Ro — naar blot Fiesco vedbliver at være sig selv. — Ak, min Gud, det er som at blive radbrækket! — Sjældent er Engle steget op paa Tronen, sjældnere er de steget ned af den som Engle. Den, der ikke behøver at frygte noget Menneske, vil han forbarme sig over et Menneske? Vil den, der kan knytte en Tordenkile til hvert Ønske, anse det for nødvendigt at give det et mildt Ord med paa Vejen? (Hun standser, saa træder hun béskedent hen til ham og tager hans Haand. Med den fineste Bitterhed.) Fyrster, Fiesco, disse den viljelystne og evneløse Naturs mislykkede Projekter — sætter sig saa gerne ned mellem Menneskeheden og Guddommen; — daarlige Skabninger — daarligere Skabere!

FIESCO (gaar uroligt frem og tilbage).

Hold op, Leonore! Jeg har kastet Broen af bag ved mig —

LEONORE (ser smægtende paa ham).

Hvorfor, min Husband? Det er kun Gerninger, som man ikke kan udslette. (Smeltende ømt og noget skælmsk.) Jeg hørte dig jo engang sværge, at min Skønhed havde kuldkastet alle dine Planer — du har svoret falsk, du Hykler, eller min Skønhed er tidlig afblomstret.

— Spørg dit Hjerte, hvem der er skyldig! (Ildfuldere, idet hun omfavner ham.) Kom tilbage! Mand dig op! Forsag! Kærligheden skal holde dig skadesløs! Kan mit Hjerte ikke mætte din uhyre store Hunger — ak, Fiesco, Diademmet vil være endnu fattigere. — (Indsmigrende.) Kom! Jeg vil lære alle dine Ønsker udenad, jeg vil forene al Naturens Trolddom i et Elskovskys, for evigt at holde den ophøjede Flygtning bunden i disse himmelske Baand — dit Hjerte er uendeligt — det er Kærligheden ogsaa, Fiesco. (Smeltende.) At gøre et stakkels Væsen lykkeligt — et Væsen, som finder sin Himmel ved dit Bryst — skulde det efterlade en Tomhed i dit Hjerte?

FIESCO (dybt greben).

Leonore, hvad er det, du har gjort? (Falder hende kraftesløs om Halsen.) Jeg kan ikke se nogen Genueser i Øjnene mere —

LEONORE (glad, hurtigt).

Lad os flygte, Fiesco. — Lad os kaste alle disse pralende Bagateller i Støvet, lad os leve alene for vor Kærlighed paa et romantisk Sted! (Hun trykker ham til sit Hjerte. Henrykt.) Vore Sjæle vil da være klare som den lyse, blaa Himmel over os, og Sorgens mørke Pust vil ikke mere strejfe dem. — Vort Liv vil da rinde melodisk op til Skaberen som den rislende Kilde — (Man hører Kanonskuddet. Fiesco river sig løs. Alle de sammensvorne træder ind i Salen.)

FEMTENDE SCENE.

SAMMENSVORNE.

Tiden er kommet!

FIESCO (bestemt til Leonore).

Lev vel — for evigt — eller Genua ligger i
Morgen for din Fod. (Vil styrte af Sted.)

BOURGOGNINO (raaber).

Grevinden er ved at falde.

(Leonore besvimer. Alle styrter til for at holde paa hende. Fiesco
knæler for hende.)

FIESCO (med skærende Røst).

Leonore! For Guds Skyld, red hende! (Rosa og
Bella kommer for at tage sig af hende.) Hun aabner Øjnene. —
(Springer resolut op.) Kom saa — lad os lukke Dorias!

(De sammensvorne styrter ud af Salen.)

(Tæppet falder.)

FEMTE AKT.

Efter Midnat. — Stor Gade i Genua. — Hist og her lyser Lygter paa
nogle Huse; de gaar efterhaanden ud. — I Scenens Baggrund ser man
Thomasporten, som endnu er lukket. I Perspektiv i det fjerne Havet.
— Nogle Mennesker gaar over Pladsen med Haandlygter; derpaa Run-
den og Patrouillen. — Alt er roligt. Kun Havet bølger temmelig voldsomt.

FØRSTE SCENE.

FIESCO (kommer bevæbnet og bliver staaende ved Andreas Dorias
Palads. Derpaa) ANDREAS.

FIESCO.

Den gamle har holdt Ord — alle Lys er slukkede
i Paladset. Vagterne er borte. Jeg vil ringe. (Ringer.)
Halløj! He! Vaagn, Doria! Forraadte, solgte Doria,
vaagn! Halløj! Halløj! Vaagn!

ANDREAS (viser sig paa Altanen).

Hvem er det, der kalder?

FIESCO (med forandret Stemme).

Spørg ikke, men følg mig! Din Stjerne gaar ned, Hertug. Genua rejser sig imod dig. Dine Bødler er i Nærheden, Andreas, hvor kan du sove?

ANDREAS (stolt).

Jeg mindes, at det vrede Hav rasede mod min Bellona, saa Kølen knagede og den øverste Mast knækkede — og Andreas Doria sov rolig. Hvem sender de Bødler?

FIESCO.

En Mand, der er frygteligere end dit vrede Hav, Johan Ludvig Fiesco.

ANDREAS (ler).

Du er i godt Humør, min Ven! Kom med dine Vittigheder om Dagen. Midnat er ikke nogen passende Tid.

FIESCO.

Du haaner den, der advarer dig!

ANDREAS.

Nej, jeg takker ham og gaar i Seng. Fiesco har sviret saa længe, at han er bleven søvniq, og har ingen Tid tilovers for Doria.

FIESCO.

Ulykkelige gamle Mand! — Tro ikke Slangen! Syv Farver kappes om at glitre paa dens Ryg — du nærmer dig, og du kvæles brat i dens Ringe. Du lo ad en Forræders Vink. Le ikke ad en Vens Raad!

En Hest staar sadlet i din Gaard. Flygt, mens det endnu er Tid! Le ikke ad din Ven.

ANDREAS.

Fiesco er ædel. Jeg har aldrig fornærmet ham, og han forraader mig ikke.

FIESCO.

Han er ædel, forraader dig og har givet dig Beviser paa begge Dele.

ANDREAS.

Saa har jeg en Livvagt, som ingen Fiesco kan kaste til Jorden, naar han ikke raader over Keruber.

FIESCO (spotsk).

Den Livvagt gad jeg tale med og bede den om at tage et Brev med til Evigheden.

ANDREAS (værdig).

Stakkels Spotter! Har du aldrig hørt, at Andreas Doria er firsindstyve Aar gammel, og at Genua — er lykkeligt? — (Han forlader Altanen.)

FIESCO (følger ham forbavset med Øjnene).

Maatte jeg først styrte denne Mand, før jeg indsaa, at det er vanskeligere at ligne ham? (Han gaar tankefuld nogle Skridt frem og tilbage.) Naa, — Højsind gaar op imod Højsind. — Vi er kvit, Andreas! Gaa nu din Gang, Ødelæggelse! (Han iler til den bageste Gade. — Der lyder Trommer fra alle Sider. Skarp Fægtning ved Thomasporten. Porten bliver sprængt og aabner Udsigt til Havnen, hvor der ligger Skibe, belyste med Fakler.)

ANDEN SCENE.

GIANETTINO DORIA (i en Skarlagenskaabe). LOMELLINO. TJENERE
(i Forvejen med Fakler. Alle hurtigt).

GIANETTINO (staar stille).

Hvem har befalet at gøre Alarm?

LOMELLINO.

Der blev affyret en Kanon paa Galejerne.

GIANETTINO.

Slaverne sprænger deres Lænker. (Skud ved Thomasporten.)

LOMELLINO.

Der bliver fyret!

GIANETTINO.

Porten er aaben! Vagten i Oprør! (Til Tjenerne.)
Hurtigt, I Slyngler! Lys hen ad Havnen til!
(De iler hen imod Porten.)

TREDJE SCENE.

DE FORRIGE. BOURGOGNINO med SAMMENSJORNE, (der kommer
fra Thomasporten).

BOURGOGNINO.

Sebastian Lescaro er en brav Soldat.

ZENTURIONE.

Han værgede sig som en Bjørn, til han faldt.

GIANETTINO (træder bestyrtet tilbage).

Hvad er det? — Holdt!

BOURGOGNINO.

Hvem er det med Faklen der?

LOMELLINO.

Det er Fjender! List Dem bort der til venstre!

BOURGOGNINO (hidsigt).

Hvem er det med Faklen?

ZENTURIONE.

Staa! Jert Løsen?

GIANETTINO (drager sit Sværd. Trodsigt).

Underkastelse og Doria!

BOURGOGNINO (rasende. Frygteligt).

Naa, det er dig, som baade har røvet Republikken og min Brud! (Til de sammensvorne, idet han styrter løs paa Gianettino.) Der sparede vi een Tur, Brødre! Hans Djævla udleverer ham selv. (Han gennemborer ham.)

GIANETTINO (falder brølende).

Mord! Mord! Mord! Hævn mig, Lomellin!

LOMELLINO. TJENERE (idet de flygter.)

Hjælp! Mord! Mord!

ZENTURIONE (raaber med kraftig Stemme).

Han er ramt! Stands Greven! (Lomellino gribes.)

LOMELLINO (knælende).

Skaan mit Liv! Jeg slutter mig til jer!

BOURGOGNINO.

Lever det Dyr endnu? Krysteren kan flygte.

(Lomellino flygter.)

ZENTURIONE.

Thomasporten er vor! Gianettino død! Løb, alt hvad Remmer og Tøj kan holde, og meld det til Fiesco!

GIANETTINO (bøjer sig krampagtigt opad).
Pest, Fiesco! — (Dør.)

BOURGOGNINO (river sit Sværd ud af Liget).
Genua og min Bertha er fri! — Giv mig dit Sværd,
Zenturione! Dette blodige Væрге bringer du min Brud.
Hendes Fængselsdør er sprængt. Jeg kommer senere
og giver hende Brudekysset. (De iler bort ad forskellige Gader.)

FJERDE SCENE.

ANDREAS DORIA. TYSKERE.

EN TYSKER.

Stormen trak hen i den Retning. Til Hest, Hertug!

ANDREAS.

Lad mig endnu engang se Genuas Taarne og
Himlen! Nej, det er ingen Drøm, Andreas er forraadt!

TYSKEREN.

Vi er omgivne af Fjender! Af Sted! Vent med
eders Forbandelser, til I er kommet over Grænsen!

ANDREAS (kaster sig ned over sin Brodersøns Lig).

Her vil jeg dø. Ingen maa tale til mig om at
flygte! Her ligger min Alderdoms Kraft. Min Løbe-
bane er afsluttet. (I Afstand Calcagno med sammensvorne.)

TYSKEREN.

Der kommer Morderne! Morderne! Fly, gamle
Fyrste!

ANDREAS (da Trommerne atter lyder).

Hør, Udlændinge, hør! Det er Genueserne, hvis

Aag jeg brød. (Skjuler sit Hoved.) Gør man ogsaa i eders Land Gengæld paa den Maade?

TYSKEREN.

Af Sted, af Sted! mens vore tyske Knokler slaar Skaar i deres Klinger. (Calcagno nærmere.)

ANDREAS.

Red jer selv og lad mig blive her! Gør Nationer forfærdede med den skrækkelige Efterretning: Genueserne har dræbt deres Fader!

TYSKEREN.

Død og Helvede! Med Drabet varer det endnu en Stund. — Staa, Kammerater! Vi tager Hertugen midt ind imellem os! (Drager deres Sværd.) Pisk Respekt for en gammel Mand ind i disse vælske Hunde!

CALCAGNO (raaber).

Hvem der? Hvad er der?

TYSKERNE (hugger løs).

Der vanker tyske Hug. (Gaar kæmpende. Gianettinos Lig bringes bort.)

FEMTE SCENE.

LEONORE (klædt som Mand). ARABELLA (følger hende. De kommer begge ængstelig listende).

ARABELLA.

Kom, naadige Frue, kom dog! —

LEONORE.

Der ude raser Oprøret. — — Tys! Var det ikke en døendes Stønnen? — Ak, de omringer ham. — Deres gabende Bøsser peger mod Fiescos Hjerte —

mod mit, Bella! — De trykker af — — Holdt! Holdt!
 Det er min Mand! (Udbreder forvirret Armene.)

ARABELLA.

Men for Guds Skyld —

LEONORE (stadig i vilde Fantasier, raaber i alle Retninger).

Fiesco! Fiesco! Fiesco! Hans Tilhængere svigter ham og viger. — Oprøreres Troskab er usikker. (Heftig, forskrækket.) Er det Oprørere, min Husbond fører? Bella! Aa Gud! Fiesco kæmper som Oprører!

ARABELLA.

Nej, Signora, som Genuas frygtelige Voldgiftsmand!

LEONORE (opmærksom).

Ja, det er rigtigt — og har Leonore saa Lov til at skælte? Skal den første Republikaner omfavnes af den fejgste Republikanerinde? — Gaa, Arabella! — Naar Mændene kæmper om Lande, saa maa Kvinderne ogsaa være modige! (Man hører atter Trommer.) Jeg gaar med i Kampen.

ARABELLA (slaa Hænderne sammen).

Barmhjertige Gud!

LEONORE.

Tys! Hvad er det, min Fod rører ved? Det er en Hat og en Kappe. Der ligger ogsaa et Sværd. (Hun vejer det i Haanden.) Det er et tungt Sværd, Bella, men jeg kan vel nok bære det, og Sværdet gør ikke den, der bærer det, Skam. (Der ringes med Stormklokker.)

ARABELLA.

Hør! Hør! Hvor ynkeligt Klokkerne klemter fra

Dominikanernes Taarn! Gud forbarme sig! Det er skrækkeligt!

LEONORE (fantaserende).

Du burde sige: hvor yndigt! I denne Stormklokkes Toner taler min Fiesco med Genua. (Stærkere Trommeslag.) Hurra! Hurra! Aldrig har jeg hørt saa sød en Fløjteklang! — Min Fiesco taler ogsaa i denne Trommelyd. — Mit Hjerte banker! Der kommer Liv i hele Genua! — Lejesvende springer, naar de hører hans Navn, og hans Hustru skulde være ængstelig? (Der ringes Storm fra tre andre Taarne.) Nej! Min Helt skal omfavne en Heltinde! — Min Brutus skal omfavne en Romerinde! (Hun sætter Hatten paa Hovedet og kaster Skarlagenskaaben om sig.) Jeg er Portia!

ARABELLA.

Naadige Frue, De ved ikke, hvor skrækkelig forvirret De taler! De fantaserer! (Stormringning og Trommer).

LEONORE.

Elendige, som hører alt dette og ikke fantaserer! Disse Sten kunde græde, fordi de ikke har Ben, saa de kan følge min Fiesco. — Disse Paladser vredes paa deres Bygmester, der har muret dem saa dybt ned i Jorden, at de ikke kan følge min Fiesco. — Hvis disse Strande kunde gøre det, saa opgav de deres Pligt, gav Genua til Pris for Havet og fulgte hans Tromme. — Kan det, der rusker Døden op af dens Svøb, ikke vække dit Mod? Gaa! — Jeg skal nok finde Vejen alene.

ARABELLA.

Store Gud! De vil da ikke gøre den Grille til Virkelighed?

LEONORE (stolt og heroisk).

Det skulde jeg mene, du dumme Pige — (Med Ha.)
Der, hvor Kampen raser vildest, hvor min Fiesco
kæmper selv. — Er det Lavagna, hører jeg dem spørge.
— Lavagna, som ingen kan betvinge, som kaster Jærn-
terninger om Genua, er det Lavagna? — Genuesere,
vil jeg sige, det er ham, og denne Mand er min Hus-
bond, og jeg er ogsaa saaret.

(Sacco kommer med sammensvorne.)

SACCO (raaber).

Hvem der? Doria eller Fiesco?

LEONORE (begejstret).

Fiesco og Frihed!

(Hun styrter ind i en Gade. Opløb. Bella bliver revet med af Trængslen.)

SJETTE SCENE.

SACCO (med en Flok). CALCAGNO (møder ham med en anden).

CALCAGNO.

Andreas Doria er flygtet.

SACCO.

Det er en daarlig anbefaling for dig hos Fiesco.

CALCAGNO.

Det er nogle Bjørne, disse Tyskere! De stod som
Klipper foran den gamle. Jeg fik ham slet ikke at se.
Ni af vore Folk faldt; selv blev jeg ramt paa det
venstre Øre. Naar de gør det for fremmede Tyranner,
hvordan maa de saa ikke værne om deres egne Fyrster!

SACCO.

Vi har allerede mange Tilhængere, og alle Porte
er vore.

CALCAGNO.

Der staar en haard Kamp paa Borgen, hører jeg.

SACCO.

Bourgognino er der. Hvad bestiller Verrina?

CALCAGNO.

Han ligger mellem Genua og Havet som en Helvedes Lænkehund, saa at næppe engang en lille Fisk kan slippe igennem.

SACCO.

Jeg lader storme i Forstaden.

CALCAGNO.

Jeg marcherer over Piazza Sarzano. Rør Trommen, Tambur! (De drager videre under Trommeslag.)

SYVENDE SCENE.

MOREN. EN TROP TYVE (med Lunter).

MOREN.

Jeg vil bare sige jer, I Slubberter, at det er mig, som har lavet den hele Basseralle. — De vilde ikke give mig min Part. Men det er ogsaa godt. Den Jagt passer mig brillant. Lad os stikke Ild og plyndre. De derovre slaas om et Hertugdømme; vi fyrer op i Kirkerne, saa de frosne Apostle kan blive varme. (De iler ind i Husene rundt omkring.)

OTTENDE SCENE.

BOURGOGNINO. BERTHA (forklædt).

BOURGOGNINO.

Hvil dig her, min lille Ven! Du er i Sikkerhed. Bløder du?

BERTHA (med forandret Mæle).

Nej.

BOURGOGNINO (livfuldt).

Men fy! Saa rejs dig dog! Jeg skal føre dig til Steder, hvor man høster Saar for Genua. — Det er skønt, ser du? Saar som dette. (Han blotter sin Arm.)

BERTHA (farer tilbage).

Aa Gud!

BOURGOGNINO.

Bliver du bange? Du kønne Dreng, du er for hurtigt bleven til Mand. — Hvor gammel er du?

BERTHA.

Femten Aar.

BOURGOGNINO.

Det var kedeligt! Du er fem Aar for spæd til at være med i denne Nat. — Hvem er din Fader?

BERTHA.

Den bedste Borger i Genua.

BOURGOGNINO.

Naa, naa, Dreng! Det er kun een, og hans Datter er min trolovede Brud. Ved du, hvor Verrina boer?

BERTHA.

Det skulde jeg mene.

BOURGOGNINO (hurtigt).

Og kender du hans guddommelige Datter?

BERTHA.

Hans Datter hedder Bertha.

BOURGOGNINO (heftigt).

Gåa straks og lever hende denne Ring! Sig, at

det skal være Forlovelsesringen, og at den blaa Hjælm-
busk holder sig bravt. Far vel! Jeg maa af Sted!
Faren er endnu ikke ovre (Nogle Huse brænder.)

BERTHA (raaber efter ham med blid Stemme).

Scipio!

BOURGOGNINO (standser studsende).

Ved mit Sværd! Jeg kender den Stemme.

BERTHA (falder ham om Halsen).

Ved mit Hjerte! Jeg er godt kendt her.

BOURGOGNINO (med et Skrig).

Bertha! (Der ringes til Storm i Forstaden. Opløb. De for-
svinder, idet de omfavner hinanden.)

NIENDE SCENE.

FIESCO (heftig). ZIBO. FØLGE.

FIESCO.

Hvem har stukket Ild paa?

ZIBO.

Borgen er erobret.

FIESCO.

Hvem har stukket Ild paa?

ZIBO (giver Følget Tegn).

Send Patrouiller ud efter Gerningsmanden! (Nogle gaar.)

FIESCO (vredt).

Vil de gøre mig til Mordbrænder? Il straks af
Sted med Sprøjter og Spande! (Følget gaar.) Men Gianet-
tino er da vel faldet?

ZIBO.

Det siger man.

FIESCO (vildt).

Siger man kun? Hvem er det, som kun siger det? Zibo, ved Deres Ære, er han undsluppen?

ZIBO (betænkelig).

Hvis jeg kan stole paa mine Øjne til Trods for en Adelsmands Udsagn, saa lever Gianettino endnu.

FIESCO (opfarende).

Den Tale kan koste Dem Deres Hals, Zibo!

ZIBO.

Endnu engang — jeg saa ham for et Øjeblik siden gaa levende omkring med gul Hjælmbusk og Skarlagen.

FIESCO (ude af sig selv).

Himmel og Helvede — Zibo! — Jeg lader Bourgognino gøre et Hoved kortere. Af Sted, Zibo! — Alle Porte skal spærres — alle Felukker skydes i Stumper og Stykker — saa kan han ikke slippe bort til Vands. — Denne Diamant, Zibo, den kostbareste i Genua, Lucca, Venedig og Pisa — denne Diamant giver jeg til den, som bringer mig den Efterretning: Gianettino er død! (Zibo skynder sig bort.) Flyv, Zibo!

TIENDE SCENE.

FIESCO. SACCO. MOREN. SOLDATER.

SACCO.

Vi traf Moren i Færd med at kaste en brændende Lunte ind i Jesuitkirken —

FIESCO.

Dit Forræderi saa jeg igennem Fingrene med, fordi det gik ud over mig. Mordbrænderi straffes med Strikken. Af Sted med ham! Hæng ham paa Kirkeporten!

MOREN.

Fy for den lede! Det passer mig slet ikke! — Kan man ikke snakke sig fra det?

FIESCO.

Nej.

MOREN (fortrolig).

Lad mig komme paa Galejerne paa Prøve!

FIESCO (giver de andre Tegn).

Til Galgen med ham!

MOREN (trodsig).

Saa vil jeg være Kristen!

FIESCO.

Kirken betakker sig for Hedenskabets Udslet!

MOREN (indsmigrende).

Send mig i alt Fald drukken over i Evigheden.

FIESCO.

Nej, ædru.

MOREN.

Men hæng mig bare ikke paa en kristen Kirke!

FIESCO.

En Ridder holder Ord. Jeg har lovet dig en Galge for dig selv.

SACCO (brummer.)

Lad os være fri for alle de Omsvøb, Hedning!
Vi har ogsaa andet at gøre.

MOREN.

Men — hvis nu Strikken gaar i Stykker? —

FIESCO (til Sacco).

Giv ham en dobbelt Strikke om Halsen.

MOREN (resigneret).

Naa, lad gaa. — Fanden kan forberede sig paa
noget ganske ekstra.

(Gaar med Soldater, som hænger ham i nogen Afstand.)

ELLEVTE SCENE.

FIESCO. LEONORE (i Baggrunden i Gianettinos Skarlagenskaabe).

FIESCO (ser hende, farer frem, farer tilbage og mumler forbitret).

Jeg synes, jeg kender denne Fjerbusk og denne
Kaabe! (Iler nærmere hen til hende. Heftigt.) Jeg kender den
Fjerbusk og Kaabe! (Rasende, idet han styrter løs paa hende og
gennemborer hende.) Hvis du har tre Liv, saa staa igen op
og gaa! (Leonore falder med en halvkvalt Lyd. Man hører en Sejrs-
march, Trommer, Horn og Oboer.)

TOLVTE SCENE.

FIESCO. CALCAGNO. SACCO. ZENTURIONE. ZIBO. SOLDATER
(med Musik og Faner).

FIESCO (gaar dem triumferende i Møde).

Genuesere. — Terningen er kastet. Her ligger
han, min Sjæls Orm — mit Hads skrækkelige Næring.
Løft Sværdene højt i Vejret! Gianettino!

CALCAGNO.

Og jeg kommer for at sige Dem, at to Tredjedele af Genua har taget Parti for Dem og sværger til Fiescos Fane —

ZIBO.

Gennem mig sender Verrina Dem Bud fra Admiralskibet med Hilsen og Herredømmet over Havn og Hav —

ZENTURIONE.

Stadens Governør sender Dem gennem mig Kommandostaven og Nøglerne —

SACCO (knæler).

Og i mig kaster Republikens store og lille Raad sig for sin Herres Fod og beder om Naade og Skaansel. —

CALCAGNO.

Lad mig være den første, som byder den store Sejrherre velkommen inden for Stadens Mure. — Hil dig! — Sænk Fanerne dybt! — Hertug af Genua!

ALLE (tager Hattene af).

Hil! Hil! Hertugen af Genua! (Fanemarch.)

FIESCO (staar hele Tiden med sænket Hoved i en grublende Stilling).

CALCAGNO.

Folket og Senatet venter paa at kunne hilse sin Overherre i det fyrstelige Skrud. — Tillader De, naadige Hertug, at vi fører Dem i Triumf til Signoriaen?

FIESCO.

Tillad først, at jeg raadfører mig med mit Hjerte. — Der er en dyrebar Person, som jeg maatte forlade, og som havde bange Anelser, en Person, som

skal dele denne Nats Glans med mig. (Rørt til de andre.)
 Vær saa god at ledsage mig til eders elskværdige
 Hertuginde! (Han vil gaa.)

CALCAGNO.

Skal den skurkagtige Snigmorder blive liggende
 her og skjule sin Skændsel i denne Krog?

ZENTURIONE.

Sæt hans Hoved paa en Hellebard!

ZIBO.

Fej Gaderne med hans sønderrevne Krop.

(Man lyser paa Liget.)

CALCAGNO (forskrækket og dæmpet).

Se her, Genuesere, det er ved Gud intet Gianettino-
 ansigt! (Alle ser forfærdede paa Liget.)

FIESCO (standser, kaster et forskende Blik fra Siden hen paa Liget,
 stirrer forstenet og vender langsomt Blikket bort med krampagtige
 Trækninger i Ansigtet).

Nej, Djævel. — Nej, det er ikke noget Gianettino-
 ansigt! Du ondskabsfulde Djævel! (Med rullende Øjne.) Staden
 Genua er min, siger I! Min? (Med et skrækkeligt Skrig.)
 Helvedes Spilfægteri! Det er min Hustru!

(Synker rædselsslagen om paa Jorden. De sammensvorne staar døds-
 stille i forfærdede Grupper.)

FIESCO (rejser sig, mat, med dump Røst).

Har jeg myrdet min Hustru, Genuesere? — Jeg
 besværges eder, stir ikke saa ligblege paa dette Na-
 turens Gøglespil. — Gud være lovet! Der gives
 Skæbner, som Mennesket ikke behøver at frygte,
 fordi det kun er Menneske. Man byder ikke den
 djævelske Kvaler, hvem guddommelig Vellyst er nægtet.

— Denne Fejltagelse vilde være mere end djævelsk Kval. (Idet han søger at berolige sig.) Genuesere, Gud være lovet! Det kan ikke være Tilfældet!

TRETTENDE SCENE.

DE FORRIGE. ARABELLA (kommer jamrende).

ARABELLA.

Lad dem kun dræbe mig, jeg har jo ikke mere at tabe! — (Til Mændene.) Hav Medynk med mig. — Jeg forlod min naadige Frue her, og jeg kan ikke finde hende nogetsteds.

FIESCO (træder nærmere hen til hende, med sagte, bævende Stemme).

Hedder din naadige Frue Leonore?

ARABELLA (glad).

Aa, Gud ske Lov, det er Dem, kære, naadige Herre! — De maa ikke være vred paa os, vi kunde ikke holde hende tilbage.

FIESCO (med mørk Vrede).

Hvorfra, du forhadte?

ARABELLA.

Hun vilde endelig ud —

FIESCO (heftigere).

Ti! — hvorhen?

ARABELLA.

Blandt Folkemængden —

FIESCO (rasende).

Gid din Tunge blev til en Krokodil! — Hvad havde hun paa?

ARABELLA.

En Skarlagens Kaabe —

FIESCO (vakler rasende hen imod hende).

Ned i Helvedes niende Kreds med dig! — Hvad var det for en Kaabe?

ARABELLA.

Den laa paa Jorden her —

NOGLE SAMMENSJORNE (mumlende).

Gianettino blev dræbt her —

FIESCO (vakler dødtræt tilbage. Til Arabella).

Din Frue er fundet. (Arabella gaar ængstelig. Fiesco ser sig vildt om i hele Kredsen; derpaa med sagte, bævende Stemme, som efterhaanden stiger til Raseri.) Det er sandt — sandt — og jeg er Ofret for den uendelige Keltringestreg. (Idet han dyrisk slaar om sig.) Tilbage, I menneskelige Ansigter — Aa (idet han frækt skærer Tænder op mod Himlen.) Gid jeg dog havde hans Verdensbygning imellem mine Tænder. — Jeg føler Lyst til at sønderslide hele Naturen, til den bliver et grinende Uhyre, der ser ud som min Smerte. — (Til de andre, der bævende omgiver ham.) Menneske! — Se, hvor den staar der, den ynkelige Slægt, og er glad og priser sig salig, fordi den ikke er som jeg — som jeg! — (Bævende og mere dæmpet.) Det er mig alene, som har faaet Slaget. — (Hurtigere, vildere.) Jeg? Hvorfor netop mig? Hvorfor ikke disse sammen med mig? Hvorfor skal ikke min Smerte sløves ved at støde sammen med en Medskabnings Smerte?

CALCAGNO (frygtsomt).

Min kære Hertug —

FIESCO (styrter hen til ham med uhyggelig Glæde).

Aa, velkommen! Gud være lovet! Her er ogsaa een, hvem dette Lyn ramte! (Idet han rasende omfavner Calcagno.) Ulykkesbroder! Lidelsesfælle! Velkommen til Fordømmelsen! Hun er død! Du har ogsaa elsket hende! (Han fører ham med Magt hen til Liget og trykker hans Hoved ned imod det.) Fortvivl! Hun er død! (Stirrer hen i en Krog). Ak, gid jeg stod ved Fordømmelsens Port og med Gysen kunde se ned paa det sindrige Helvedes Tortur-skruer og høre de sønderknuste Synderes Klynken! — Hvis jeg kunde se dem — da kunde jeg maaske bære min Kval. (Idet han gysende gaar tilbage til Liget.) Min Hustru ligger myrdet her. — Nej, det har kun lidet at sige! (Med Eftertryk.) Jeg Skurk har myrdet min Hustru! — Aa, fy, det var alt for lidt for Helvede! — Først slynger det mig kunstigt op paa Glædens højeste, glatteste Tag, helt op til Himmelens Tærskel — og saa ned — saa — aa, gid mit Aandedræt kunde blæse Pesten ind blandt Sjælene — saa — saa myrder jeg min Hustru. — Nej! Det er endnu finere udspekuleret! — (haanligt.) saa er to Øjne altfor ilfærdige, og (med skrækkeligt Eftertryk) jeg — myrder — min Hustru! (Med et haanligt Smil.) Det er Mesterstykket! (Alle de sammensvorne staar bøjede over deres Vaaben. Nogle tørrer Taarer af deres Øjne. Pavse.)

FIESCO (mat og mere dæmpet, idet han ser sig om i Kredsen).

Jeg synes, jeg hørte en hulke! — Ja, ved Gud, de, som har dræbt en Fyrste, de græder! (Hensunken i stille Smerte.) Tal! Græder I over dette Dødens Højforræderi, eller græder I over min Aands krysteragtige Fald? (Idet han dvæler foran den døde i en alvorlig, rørende

Stilling.) Mens stenhaarde Mordere smelter hen i varme Taa-
rer, har Fiesco i sin Fortvivelse udstødt Forbandelser! (Synker
grædende ned ved hende.) Tilgiv mig, Leonore — man kan
ikke med sin Vrede tvinge Himlen til at angre! (Blødt,
med Vemod.) Aar i Forvejen, Leonore, har jeg nydt
den festlige Stund, da jeg skulde bringe Genueserne
deres Hertuginde. — Jeg saa allerede dine Kinder
rødme yndig undseligt, jeg saa dit Bryst svulme fyrstelig
skønt, under Sølvfloret hørte jeg din søde Stemme svigte
dig af Henrykkelse! (Med mere Liv.) Ak, hvor berusende
klang ikke de stolte Bifaldsraab i mine Øren, hvor
spejlede ikke min Kærligheds Triumf sig i den biegnende
Misundelse! — Leonore, Timen er kommet —
din Fiesco er Genuas Hertug — og Genuas usleste
Tigger betænker sig paa at ombytte sin foragtede
Tilstand med min Kval og mit Purpur — (med dyb Rørelse.)
En Hustru deler hans Sorg — med hvem kan jeg
dele min Herlighed? (Han græder heftigere og skjuler sit Aasyn
ved Liget. Alles Ansigter udtrykker Sorg.)

CALCAGNO.

Det var en fortræffelig Kvinde.

ZIBO.

Dette sørgelige Tilfælde maa foreløbig holdes
hemmeligt! Det kunde berøve vore Folk Modet og
opmuntre Fjenden.

FIESCO (rejser sig fattet og bestemt).

Hør, Genuesere! — Hvis jeg forstaar Forsynets
Vink rigtigt, saa har det kun ramt mig saa haardt for
at prøve, om jeg vilde være min store Stilling voksen.
— Det var den haardeste Prøve — nu frygter jeg

hverken Kval eller Henrykkelse mere. Kom! I sagde, at Genua venter mig! — Jeg vil give Genua en Fyrste, som endnu ingen Europæer har set Mage til. — Kom! Jeg vil holde en Ligfærd for denne ulykkelige Fyrstinde, saa Livet skal miste sine Tilbedere og Forraadnelsen straale som en Brud. — Følg eders Hertug.

(De gaar under en Fanemarch.)

FJORTENDE SCENE.

ANDREAS DORIA. LOMELLINO.

ANDREAS.

Der drager de jublende bort!

LOMELLINO.

Deres Held beruser dem. Portene er ubevogtede. Alle strømmer til Signoriaen.

ANDREAS.

Det var kun min Brodersøn, Gangeren blev sky for. Min Brodersøn er død. Hører De, Lommellino —

LOMELLINO.

Hvad? Endnu? De haaber endnu, Hertug?

ANDREAS (alvorlig).

Skælv for dit Liv, naar du spottende kalder mig Hertug, og jeg ikke engang kan haabe.

LOMELLINO.

Naadigste Herre — en begejstret Nation ligger paa Fiescos Vægtskaal — hvad ligger der paa Deres?

ANDREAS (med Højhed og Varme).

Himlen!

LOMELLINO (trækker haanligt paa Skuldren).

Siden Krudtet er blevet opfundet, tager Englene ikke mere Del i Krigen.

ANDREAS.

Ynkelige Abe, som endog vil berøve en fortvivlet Olding hans Gud! (Alvorlig og bydende.) Gaa! Og gør bekendt, at Andreas endnu lever. — Sig, at Andreas beder sine Børn om, at de dog ikke i hans firsindstyvende Aar vil tvinge ham til at leve blandt Udlændinge, som aldrig vilde tilgive ham, at hans Fædreland blomstrer. Sig dem det, og tilføj, at Andreas beder sine Børn om den Smule Jord i Fædrelandet, der behøves til at rumme den Smule Ben!

LOMELLINO.

Jeg adlyder, men tvivler om Udfaldet.
(Vil gaa.)

ANDREAS.

Vent lidt! Tag denne hvide Lok med. — Sig, det var den sidste paa mit Hoved, og at den løsede sig om Natten, den tredje Januar, da Genua rev sig løs fra mit Hjerte; den har holdt i firsindstyve Aar og forlod min skaldede Isse i mit firsindstyvende Aar — Lokken er skør, men dog stærk nok til at knytte Purpuret til den ranke Yngling. (Han skjuler Ansigtet i sine Hænder. Lomellino gaar ind i Gaden ligeover for. Man hører larmende Jubelraab med Trompeter og Pauker.)

FEMTENDE SCENE.

VERRINA (fra Havnen). BERTHA og BOURGOGNINO.

VERRINA.

Hvad skal de Jubelraab sige?

BOURGOGNINO.

De udraaber vist Fiesco til Hertug.

BERTHA (klynger sig ængsteligt til Bourgognino).
Fader er frygtelig, Scipio.

VERRINA

Lad mig være alene, Børn! — Ak, Genua! Genua!

BOURGOGNINO.

Pøbelen forguder ham, den fordrede larmende
Purpuret til ham. Adelen saa til med Forfærdelse og
turde ikke sige nej.

VERRINA.

Min Søn, jeg har forvandlet alle mine Ejendele til
Guld og ladet det bringe om Bord paa dit Skib.
Tag din Brud med og let øjeblikkelig! I sejler
til Marseille. Maaske kommer jeg senere. Maaske —
mere kan jeg ikke sige. (Idet han mørk og beklemt omfavner
dem.) Gud være med eder! (Gaar hurtigt.)

BERTHA.

For Guds Skyld, hvad er det, Fader pønser paa?

BOURGOGNINO.

Forstod du ham?

BERTHA.

Vi skal flygte! Aa, Gud! Flygte i Brudenatten!

BOURGOGNINO.

Det sagde han — og vi adlyder.

(De gaar ned til Havnen.)

SEKSTENDE SCENE.

VERRINA. FIESCO (i hertugelig Dragt. De mødes).

FIESCO.

Verrina! Det var godt! Jeg var lige i Færd med at søge dig.

VERRINA.

Det samme var jeg.

FIESCO.

Ser Verrina ingen Forandring hos sin Ven?

VERRINA (tilbageholden).

Jeg ønsker ikke nogen.

FIESCO.

Men ser du ikke nogen?

VERRINA (uden at se paa ham).

Forhaabentlig ikke.

FIESCO.

Jeg spørger, om du ikke ser nogen Forandring?

VERRINA (efter et flygtigt Blik).

Nej, jeg gør ikke.

FIESCO.

Ser du, saa maa det dog være sandt, at Magten ikke gør Folk til Tyranner. Siden vi forlod hinanden, er jeg bleven Hertug i Genua, og Verrina (trykker ham til sit Bryst) vil finde min Omfavnelse lige saa varm som ellers.

VERRINA.

Saa meget des værre, at jeg maa besvare den iskoldt. Synet af Majestæten falder som en skarp

Kniv mellem mig og Hertugen! Johan Ludvig Fiesco ejede Lande i mit Hjerte — nu har han jo erobret Genua, og jeg tager min Ejendom tilbage.

FIESCO (bestyrtet).

Det forbyde Gud! Den Pris vilde være for jødisk for et Hertugdømme.

VERRINA (mumler mørkt).

Hm! Er Friheden da bleven mindre moderne, siden man for en lurvet Betaling tilkaster den første, den bedste en Republik?

FIESCO (bider Læberne sammen).

Det vover du ikke at sige til andre end Fiesco.

VERRINA.

Nej, naturligvis! Det er kun de udmærkede Hoveder, man kan sige Sandheden uden at risikere et Ørefigen. — Det er Skade! Den snedige Spiller har kun set fejl af eet Kort. Han beregnede hele Misundelsens Spil; men det raffinerede kløgtige Hoved glemte uheldigvis Patrioterne. (Med Eftertryk.) Har Frihedens Undertrykker maaske ogsaa et Kneb tilbage, som han kan overvinde den romerske Dyd med? Jeg sværger ved den levende Gud, før Efterverdenen finder mine Levninger paa et Hertugdømmes Kirkegaard, skal den samle dem sammen paa Hjulet.

FIESCO (tager sagtmødigt hans Haand).

Gælder det samme, naar Hertugen er din Broder, naar han kun gør sit Fyrstendømme til Skatkammer for sin Velgørelse, der under hans tarveligere Forhold

hidtil kun var tiggeragtig? Gælder det ogsaa da, Verrina?

VERRINA.

Ja. — At Tyven skænkede sit Rov bort, har aldrig hjulpet ham til at slippe fra Galgen. For øvrigt var denne Ædelmodighed daarlig anvendt hos Verrina. Jeg kunde tillade min Medborger at vise mig Tjenester — min Medborger kunde jeg haabe at gengælde det. En Fyrstes Gaver er Naade — og kun Gud er mig naadig.

FIESCO (ærgelig).

Jeg kunde snarere rive Italien løs fra Atlanterhavet end denne Stivnakke fra hans Indbildning.

VERRINA.

At rive noget løs er ellers ikke din daarligste Kunst; det ved Lammet Republikken, som du rev ud af Ulven Dorias Gab — for selv at fortære det. — Men nok derom! Sig mig blot endnu, Hertug, hvad havde den stakkels Pjalt gjort, som I hængte paa Jesuitkirken?

FIESCO.

Den Canaille stak Ild paa Genua.

VERRINA.

Men den Canaille lod dog Lovene i Fred?

FIESCO.

Verrina brandskatter mit Venskab.

VERRINA.

Bort med det Venskab! Jeg siger dig jo, jeg holder ikke mere af dig; jeg sværger dig til, at jeg hader dig — hader dig, som hin Slange i Paradis, der

gjorde den første falske Streg i Verden, under hvilken allerede fem Aartusinder har blødt. — Hør mig, Fiesco. — Det er ikke som en Undersaat til sin Herre — ikke som Vennen til sin Ven — men som det ene Menneske til det andet, at jeg nu taler til dig. (Skarpt og heftigt.) Du har begaaet en Skændselsgerning imod den sande Guds Majestæt, da du lod Dyden føre dine Hænder til en Keltringestreg og lod Genuas Patrioter bedrive Utugt med Genua. — Fiesco, hvis ogsaa jeg havde været redelig dum nok til ikke at mærke Keltringestregen, Fiesco, ved al Evighedens Gru, da flettede jeg en Strikke af mine egne Tarme og kvalte mig, saa min flygtende Sjæl sprøjtede dig i Møde som Skumblærer. Den fyrstelige Gavtyvestreg knuser vel de menneskelige Synders Guldvægt; men du har haanet Himlen, og Verdensdommen vil føre Processen.

(Fiesco forbavset og maalløs, betragter ham med store Øjne.)

VERRINA.

Søg ikke at finde paa noget Svar! Nu er vi færdige! (Efter at have gaaet frem og tilbage). Hertug af Genua! Paa den styrtede Tyrans Skibe gjorde jeg Bekendtskab med nogle stakkels Væsener, som med hvert Aareslag tygger Drøv paa en gammel Brøde og lader deres Taarer falde i Oceanet, der som en rig Mand er for fornem til at tælle dem. — En god Fyrste begynder sin Regering med at vise Barmhertighed. Kan du beslutte dig til at frigive Galejsslaverne?

FIESCO (skarpt).

De skal være de første, som faar mit Tyranni at føle. — Gaa og meld dem alle, at de er fri!

VERRINA.

Du gør kun Sagen halvt, naar du gaar Glip af deres Glæde. Prøv at gaa selv! De fornemme Herrer er saa sjælden til Stede, naar de gør noget ondt; skal de ogsaa gøre det gode fra et Baghold? — Jeg skulde mene, at Hertugen ikke er for stor, til at en Tiggers Følelse ikke skulde kunne gøre Indtryk paa ham.

FIESCO.

Mand, du er skrækkelig; men jeg ved ikke, hvorfor jeg maa følge dig. (De gaar begge ad Havet til.)

VERRINA (standser, med Vemod).

Men omfavn mig endnu engang, Fiesco! Her er jo ingen, som kan se Verrina græde og en Fyrste føle. (Trykker ham inderligt til sig.) Aldrig har to større Hjerter slaaet sammen, vi har jo elsket hinanden saa broderlig varmt. — (Græder heftigt, idet han omfavner Fiesco.) Fiesco! Fiesco! Du efterlader en Plads tom i mit Hjerter, som Menneskeslægten, om den saa toges trefold, ikke kan udfylde igen.

FIESCO (dybt rørt).

Vær — min — Ven! —

VERRINA.

Kast dette hæslige Purpur fra dig, og jeg er din Ven! — Den første Fyrste var en Morder og indførte Purpuret for at skjule sin Gernings Pletter i denne Blodfarve. — Hør mig, Fiesco — jeg er Krieger, jeg forstaar mig kun daarligt paa vaade Kinder. — Fiesco! — Det er mine første Taarer. — Kast dette Purpur fra dig!

FIESCO.

Ti!

VERRINA (heftigere).

Fiesco — om saa alle denne Jords Kroner skulde være min Belønning for at knæle for en dødelig, om alle dens Torturer vilde skræmme mig til det — jeg knælede ikke — Fiesco! (Idet han knæler.) Det er første Gang, jeg knæler — Kast dette Purpur fra dig!

FIESCO.

Rejs dig og tir mig ikke mere!

VERRINA (besluttet).

Jeg rejser mig og turrer dig ikke mere. (De staar ved et Bræt, som fører til en Galej.) Fyrsten gaar først (De gaar over Brættet.)

FIESCO.

Hvorfor river du i min Kaabe? — Den falder!

VERRINA (med frygtelig Haan).

Naa ja, naar Purpuret falder, maa Hertugen med.
(Han støder ham ud i Havet.)

FIESCO (i Bølgerne, raaber).

Hjælp, Genua! Hjælp! Hjælp din Hertug!
(Han synker.)

SYTTENDE SCENE.

CALCAGNO. SACCO. ZIBO. ZENTURIONE. SAMMENSVORNE.

FOLKEMÆNGDE. (Alle ilsomme og ængstelige).

CALCAGNO (raaber).

Fiesco! Fiesco! Andreas er kommet tilbage, det halve Genua slutter sig til ham. Hvor er Fiesco?

VERRINA (fast).

Han er druknet.

ZENTURIONE.

Er det Helvede eller Galehuset, som svarer?

VERRINA.

Han er bleven druknet, hvis det lyder kønnere.
— Jeg gaar til Andreas.

(De bliver alle staaende i forfærdede Grupper. Tæppet falder.)

KABALE OG KÆRLIGHED.

ET BØRGERLIGT SØRGESPIL.

PERSONERNE.

Præsident von Walter, ved en tysk Fyrstes Hof.

Ferdinand, hans Søn, Major.

Hofmarchal von Kalb.

Lady Milford, Fyrstens Favoritinde.

Wurm, Præsidentens Sekretær.

Miller, Stadsmusikant.

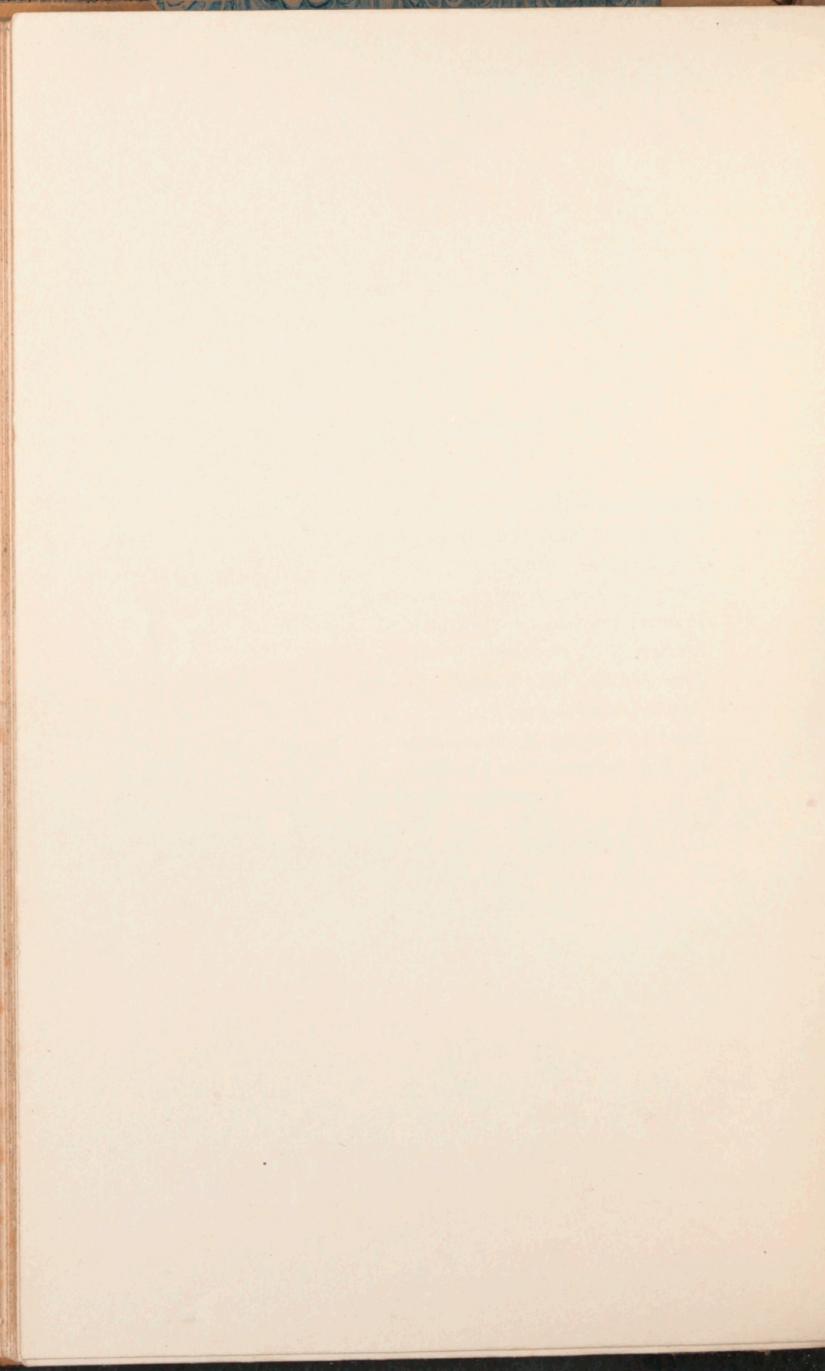
Fru Miller, hans Kone.

Louise, hans Datter.

Sophie, Ladyens Kammerjomfru.

En Kammertjener hos Fyrsten.

Forskellige Bipersoner.

FØRSTE AKT.

Værelse hos Musikeren.

FØRSTE SCENE.

MILLER har lige rejst sig op fra en Stol og stiller sin Violoncel til Side. Ved et Bord sidder FRU MILLER, endnu i Natdragt, og drikker Kaffe.

MILLER (gaar hurtigt op og ned).

Jeg siger dig en Gang for alle, Enden paa det bliver, at Baronen ødelægger hendes Rygte. Mit Navn kommer i Folkemunde. Præsidenten lugter Luntten, og — kort og godt, jeg viser Junkeren Døren.

FRU MILLER.

Du har jo ikke lokket ham ind i dit Hus — og ikke prakket ham din Datter paa.

MILLER.

Jeg har ikke lokket ham ind i mit Hus! — Jeg har ikke prakket ham Pigebarnet paa! — Nej, men hvem tænker paa det? — Jeg er jo Herre i mit Hus. Jeg skulde have læst min Datter Teksten. Jeg skulde have trumfet bedre op for Majoren — eller straks fortalt Hans Excellence, Faderen, det hele. Den unge Baron slipper med en Visker, og Spillemanden faar al Landsens Ulykker!

FRU MILLER (tømmer sin Kop).

Snak! — Vaas! — Hvad skulde det være for Ulykker? Hvem kan gøre dig noget? Du passer dit Arbejde og tager Elever, hvor du kan faa dem.

MILLER.

Men saa sig mig dog, hvad skal der komme ud af hele den Historie? — Gifte sig med Pigen kan han ikke. — Om at gifte sig med hende er der slet ikke Tale, og at hun skulde gaa hen og — ih Gud forbarme sig! — God Morgen! — Ja, naar saadan en Hr. Von har været paa Spil hist og her og taget til Takke med, Fanden maa vide, hvad Slags Varer, saa smager det jo nok den gode Kavalier, naar han engang kommer til rigtig godt fersk Vand. Pas du paa! Pas du paa! Selv om du kunde kigge gennem hvert Hul og staa paa Post ved hver Blodsdraabe, saa besnakker han hende dog lige for Næsen af dig, beklikker hende og forsvinder. Saa er Pigebarnet ødelagt for Livstid og bliver siddende, eller hun har faaet Smag for Haandværket og fortsætter det. (Slaar sig for Panden.) Jesus Kristus!

FRU MILLER.

Men, Gud bevare os dog!

MILLER.

Nej, det maa hun selv gøre. — Hvad andet gaar saadan en Vindbeutel ud paa? — Pigen er køn — rank — gaar pænt paa sine Ben. Det er lige meget, hvordan der ser ud i Kvistetagen. Det ser man bort fra hos jer Fruentimmer, naar Vorherre bare ikke har sparet paa noget i Stuen. — Naar Fyren først faar det opsnuset — halløj! Saa gaar der et Lys op for

ham som for Rodney,*) naar han faar Færten af en Franskmand, saa kiler han paa for fulde Sejl — og jeg fortænker ham slet ikke i det. Man er ikke mere end et Menneske. — Det siger nu jeg!

FRU MILLER.

Du skulde bare læse de nydelige Billetter, som den naadige Herre skriver til din Datter. Gode Gud! Af dem ser man jo soleklart, at han kun tænker paa hendes skønne Sjæl.

MILLER.

Ja, saadan skal det være! Man ser paa Pæren og mener Æblet. Naar man vil Kødet noget, saa sender man Bud med det gode Hjerte. Hvad har jeg selv gjort? Naar man først er kommet saa vidt, at Sjælene siger Top, vips, saa følger Legemerne Eksemplet; Tjenestefolkene efterligner Herskabet, og naar det kommer til Stykket, er det den »sølvklare Maane«, der har ageret Kobler.

FRU MILLER.

Men saa tænk dog bare paa alle de prægtige Bøger, som Majøren har bragt os ind i Huset. Din Datter læser altid Bønner i dem.

MILLER (fløjter).

Aahaa! Bønner! Ja, det kommer over dit Hoved! — Naturens raa Kraftsuppe er endnu for drøj for hendes Naades fine Makronmave. — Han maa først lade den kunstigt koge op i Æstetikernes Helvedes Pestilenskøkken. I Ilden med det Skidt! Pigen faar bare, Gud maa vide, hvad for noget overspændt Tøjeri

*) G. B. Rodney, en berømt engelsk Søhelt. En Gisning af Goedeke gaar ud paa, at Miller ejer en Hund af det Navn.

i Hovedet, det gaar i Blodet som spanske Fluer og ødelægger vel endda den Smule Kristendom, som hendes Fader med Nød og næppe har holdt sammen paa. I llden med det, siger jeg! Pigebarnet sætter sig alt muligt djævelsk Kram i Hovedet; naar hun saadan stadig svanser omkring i Slaraffenland, kan hun til sidst ikke finde sit Hjem mere; hun glemmer og skammer sig ved, at hendes Fader Miller er Musiker, og forhindrer mig til sidst i at faa en brav, ærbar Svigersøn, som kunde overtage min Forretning. — — Nej! Gud for-dømme mig! (Han farer hidsigt op.) Der maa smeddes, mens Jernet er varmt, og Majoren — — ja, ja, Majoren skal jeg vise, hvor David købte Øllet. (Han vil gaa.)

FRU MILLER.

Vær dog ordentlig, Miller! Hvor mangen en god Skilling har ikke Præsenterne — —

MILLER (kommer tilbage og bliver staaende foran hende).

Blodpenge — for min Datter! — Rejs Fanden i Vold, du infame Koblerske! Før vil jeg trække omkring og tigge med min Violin og give Koncert for at faa varm Mad — jeg vil slaa min Violoncel i Stykker og komme Møg i Resonansbunden, før jeg vil nyde noget, der er købt for de Penge, som mit eneste Barn har tjent paa sin Sjæls og Saligheds Bekostning. — Hold op med den forbandede Kaffe og det Tobaks-snuseri, saa behøver du ikke at bringe din Datters Ansigt til Torvs. Jeg har spist mig mæt og altid haft en god Skjorte paa Kroppen, før saadan en forbistret Vindhas stak Næsen ind i min Stue.

FRU MILLER.

Løb dog ikke straks med Panden imod Væggen!

Du er straks lutter Fyr og Flamme! Jeg siger jo bare, at man ikke maa irritere Majoren; for han er jo Præsidentens Søn.

MILLER.

Ja, se det er Humlen. Derfor, netop derfor maa Sagen bringes i Orden endnu i Dag! Præsidenten maa være mig taknemmelig for det, hvis han er en retskaffen Fader. — Du er saa god at børste min røde Pysches Frakke. Jeg lader mig melde hos hans Hans Excellence. Jeg vil sige til Hans Excellence: Deres Hr. Søn har kastet sine Øjne paa min Datter; min Datter er for ringe til at være Deres Hr. Søns Kone, men til at være Deres Hr. Søns Tøs er min Datter for kostbar, og dermed Basta! — Mit Navn er Miller.

ANDEN SCENE.

SEKRETÆR WURM. DE FORRIGE.

FRU MILLER.

Nej, se god Morgen, Hr. Sekretær! Har man endelig den Fornøjelse at se Dem engang igen?

WURM.

Fornøjelsen er paa min Side, Madam! I et Hus, hvor en højvelbaaren Kavalier søger, der kan en borgerlig Mand som jeg ikke være til nogen Fornøjelse.

FRU MILLER.

Jøsses bevares, Hr. Sekretær, Hans Naade Major von Walter gør os vel af og til den Plaser at se her ind; men derfor foragter vi ingen.

MILLER (ærgelig).

Giv Herren en Stol, Kone! Vil De ikke lægge fra Dem, Hr. Landsmand?

WURM (lægger Hat og Stok og sætter sig).

Naa! — Naa! — Og hvorledes har saa min tilkommende — eller min forhenværende det? — Jeg vil da ikke haabe — faar man ikke Jomfru Louise at se?

FRU MILLER.

Tak for Forespørgslen, Hr. Sekretær! Min Datter er slet ikke hovmodig.

MILLER (ærgeligt, støder til hende med Albuen).

Kone!

FRU MILLER.

Vi beklager kun, at hun ikke kan have den Ære at se Sekretæren. Min Datter er lige gaaet i Kirke.

WURM.

Det glæder mig, det glæder mig. Jeg faar engang en from, kristelig Hustru i hende.

FRU MILLER (smiler dumt, fornemt).

Ja — men, Hr. Sekretær —

MILLER (synlig forlegen, kniber hende i Øret).

Kælling!

FRU MILLER.

Hvis vi ellers kan tjene Dem med noget — skal det være os en stor Fornøjelse, Hr. Sekretær —

WURM (med et lumsk Blik).

Ellers! Mange Tak! Mange Tak! Mange Tak! — Hm! Hm! Hm!

FRU MILLER.

Men — som Sekretæren selv vil indse —

MILLER (støder forbitret sin Kone i Ryggen),

Fruentimmer!

FRU MILLER.

Det bedste er ikke for godt, og man vil da ikke

staa sit eneste Barns Lykke i Vejen. (Bondsk-stolt.) De forstaaer mig vel nok, Hr. Sekretær?

WURM (flytter sig uroligt om paa Stolen, kradser sig bag Ørene og river i sine Manchetter og sit Kalvekrøs).

Forstaaer Dem? Nej — Naa jo! — Hvad mener De egentlig?

FRU MILLER.

Ja — ja — jeg mente bare — jeg mener, (hoster) at siden Vorherre absolut vil gøre min Datter til naadig Frue —

WURM (farer op fra Stolen).

Hvad behager? Hvad er det, De siger?

MILLER.

Bliv siddende! Bliv siddende, Hr. Sekretarius! Det Fruentimmer er en dum Gaas. Hvor skulde den naadig Frue komme fra? — Sikken et Asen man maa være for at sige saadant noget forbandet Sludder!

FRU MILLER.

Skænd du, saa meget du vil. Hvad jeg ved, det ved jeg — og hvad Majoren har sagt, det har han sagt.

MILLER (opbragt, springer hen efter sit Instrument).

Vil du holde din Mund? Vil du have min Cello i Skallen? — Hvad ved du? — Hvad har han sagt? — Bryd Dem ikke om det Sludder, Hr. Sekretarius! — March ud i Køkkenet med dig, du! — De tror da vel ikke, jeg er født i Gaar, saa jeg vil højt til Vejrs med Pigen? Det tænker De da vel ikke om mig, Hr. Sekretarius?

WURM.

Det har jeg heller ikke fortjent af Dem, Hr. Musikmester! De har altid vist mig, at De var en

ordholdende Mand, og min Fordring paa Deres Datter var saa godt som garanteret mig ved Kontrakt. Jeg har et Embede, som kan ernære en god Økonom; Præsidenten er venligsindet imod mig; jeg kommer ikke til at mangle anbefalinger, hvis jeg vil højere op. De ser, at mine Hensigter med Jomfru Louise er alvorlige; hvis De maaske har ladet Dem bedaare af en adelig Vindbeutel — —

FRU MILLER.

Hr. Sekretær Wurm, mere Respekt, om jeg tør bede —

MILLER.

Hold din Mund, siger jeg. — Lad nu det være godt! Det bliver ved det gamle. Jeg gentager, hvad jeg sagde til Dem i Efteraaret. Jeg tvinger ikke min Datter. Hvis hun synes om Dem — naa ja, saa kan hun se, om hun bliver lykkelig med Dem. Hvis hun ryster paa Hovedet — saa er det endnu bedre — — saa i Guds Navn, vilde jeg sige — — saa put De den Kurv i Lommen og drik en Flaske Vin med hendes Fader. — Det er Pigebarnet, der skal leve sammen med Dem, og ikke mig. — Hvorfor skal jeg af den rene, pure Stædighed prakke hende en Mand paa, som hun ikke kan udstaa? — For at den Onde skulde jage efter mig som sit visse Bytte, naar jeg bliver en hvidhaaret Olding — for at jeg ved hvert et Glas Vin, jeg drikker, ved hver en Portion Suppe, jeg spiser, skulde tænke: Du er en Keltring, som har ødelagt dit Barn.

FRU MILLER.

Kort og godt — jeg giver aldrig i Evighed mit

Samtykke; min Datter er bestemt til noget højere, og jeg henvender mig til Retten, hvis min Mand lader sig overtale.

MILLER.

Skal jeg knække Arme og Ben paa dig, din Sladderkælling?

WURM (til Miller).

En Faders Raad kan udrette meget hos en Datter; og forhaabentlig kender De mig, Hr. Miller.

MILLER.

Aa, saa gid Satan — Det er Pigen, der skal kende Dem. Hvad jeg gamle Knark ser hos Dem, er just ikke Mad for slikvorne unge Piger. Jeg skal sige Dem paa en Prik, om De duer til at være i et Orkester — men en Kvindesjæl er for indviklet, selv for en Kapelmester. — Og rent ud sagt, Hr. Sekretarius — jeg er en plump, ligefrem tysk Mand — det vilde ende med, at De ikke var videre taknemmelig for mit Raad. Jeg raader ikke min Datter til at tage nogen — men jeg raader hende fra at tage Dem, Hr. Sekretarius! Lad mig tale ud! En Elsker, der kalder Faderen til Hjælp, ham har jeg — ja, undskyld! — ham har jeg ikke Spor af Fidus til! Naar han duer til noget, saa skammer han sig ved at vise sin elskede, hvad han duer til, paa denne gammeldags Maner. — Naar han ikke har Courage, saa er han et Harehjerte, og den Slags Karle er der ingen Pige som Louise bestemt for. — — Nej! Bag Faderens Ryg maa han henvende sig til Datteren. Han maa sørge for, at Pigebarnet hellere ønsker sine Forældre Fanden i Vold, end at hun vil lade ham fare — eller at hun selv kommer og kaster sig for sin

Faders Fod og i Guds Navn beder om den lede, sorte Død eller sin elskede. — Det kalder jeg en Karl! Det kalder jeg at elske! Og den, der ikke bringer det saa vidt hos et Fruentimmer, han kan — — ryge og rejse paa sin Gaasepen!

WURM (tager Hat og Stok og gaar sin Vej).

Mange Tak, Hr. Miller!

MILLER (gaar langsomt efter ham).

Hvorfor? Hvorfor? De har jo ingenting nydt, Hr. Sekretarius! (Idet han kommer tilbage.) Han vil ikke høre noget, han gaar sin Vej — — Uh, ha. Det er mig som Edder og Forgift, naar jeg ser den Blæksmører. Det er saadan en væmmelig, modbydelig Karl, at man skulde tro, en eller anden Smugter havde smuglet ham ind i Guds Verden. — De smaa lumske Museøjne — det ildrøde Haar — Hagen, der er svullen, som om Naturen af bar Arrigskab over det forkludrede Stykke Arbejde havde taget fat paa Slynglen der og smidt ham hen i en Krog. — Nej! Før jeg kaster min Datter bort til saadan en Slubbert, vilde jeg dog hellere, hun skulde — Gud tilgive mig —

FRU MILLER (spytter, arrigt).

Den Hund! — Nej, god Morgen!

MILLER.

Og saa du med din forbandede Junker! — Du bragte mig ogsaa saadan i Harnisk før. — Du er heller aldrig saa dum, som naar du for Gud i Himlens Skyld skulde være klog. Hvad skulde det Sludder til om en naadig Frue og din Datter? — Det er ogsaa den rette at komme til med det! Man behøver bare

at sige ham saadant noget for at faa det raabt ud paa Gaderne i Morgen. Det er en Monsieur af den Slags, som snuser omkring i Folks Huse og ræsonnerer over Vinen og Maden, og naar man kommer til at forsnakke sig — Vupti! Saa ved Fyrsten og Mætressen og Præsidenten det, og man sidder net i Suppedasen.

TREDJE SCENE.

LOUISE MILLER (kommer med en Bog i Haanden). DE FORRIGE.

LOUISE (lægger Bogen fra sig, gaar hen til Miller og trykker ham i Haanden).

God Morgen, kære Fader!

MILLER (varmt).

Det er ret, Louise — det glæder mig — at du saa flittigt tænker paa Vorherre. Vær altid saaledes, saa vil hans Arm støtte dig.

LOUISE.

Ak, jeg er en slem Synderinde, Fader! — Har han været her, Moder?

FRU MILLER.

Hvem, mit Barn?

LOUISE.

Aa, det er sandt, jeg glemte, at der gives andre Mennesker end han. — Jeg er saa forstyrret i Hovedet. — Har han ikke været her? Jeg mener Walter.

MILLER (bedrøvet og alvorlig).

Jeg troede, at du havde ladet det Navn blive tilbage i Kirken, Louise.

LOUISE (efter at hun i nogen Tid har stirret stift paa ham).

Jeg forstaar Ham, Fader. — Jeg føler den Kniv, som Han støder i min Samvittighed; men det er for

sent. — Jeg har ingen Andagt mere, Fader. — Himlen og Ferdinand brydes om min blødende Sjæl, og jeg er bange for — jeg er bange for — (Efter en Pause.) Nej, kære Fader! Naar vi forsømmer Kunstneren for Maleriets Skyld, saa finder han, at det er den fineste Ros. — Naar min Glæde over Guds Mesterstykke bringer mig til at glemme ham selv, maa det saa ikke glæde ham, Fader?

MILLER (kaster sig utaalmodig ned paa en Stol).

Der har vi det! Det er Frugten af den ugudelige Læsen.

LOUISE (gaar uroligt hen til et Vindue).

Hvor mon han er nu? — De fornemme Frøkener, som nu ser ham — hører ham — — jeg er en ringe, forladt Pige. (Bliver forskrækket over sine Ord og styrter hen til Faderen.) Nej, nej, tilgiv mig! Jeg græder ikke over min Skæbne. Jeg vil kun — — tænke lidt paa ham — det koster jo ikke noget. Denne Smule Liv — gid jeg kunde udaande det i et let, kærtegnende Vindpust, som kunde køle hans Ansigt! — Min blomstrende Ungdom — gid det var en Viol, og han traadte paa den, og den kunde dø beskeden under hans Fodtrin! Det vilde jeg nøjes med, Fader! Kan den stolte, majestætiske Sol straffe Myggen, fordi den soler sig i dens Straaler?

MILLER (bøjer sig rørt ned imod Stolens Arm og skjuler sit Ansigt).

Hør engang, Louise. — Den Smule Bundfald af Aar, jeg har tilbage, vilde jeg med Glæde ofre, hvis du aldrig havde set Majoren.

LOUISE (forskrækket).

Hvad er det, Han siger? Hvad? — Nej, min gode

Fader mener noget andet. Han ved ikke, at Ferdinand er min, skabt for mig, skabt til Glæde for mig af de elskendes Fader! (Hun staar og grubler.) Da jeg saa ham første Gang — (hurtigere) og Blodet steg op i mine Kinder, og mit Hjerte bankede gladere, da sagde hver Rørelse i mig, da hviskede hvert Aandedrag: Det er ham! Og mit Hjerte saa, at det var ham, jeg altid havde savnet, og det stadfæstede: Det er ham! — og hvor gav det ikke Genklang i hele Verden, der glædede sig med mig! Dengang — ak, dengang gryede den første Morgen i min Sjæl. Tusind unge Følelser sprang ud i mit Hjerte som Blomsterne af Jorden, naar det bliver Foraar. Jeg saa ikke Verden længer, og dog mindes jeg, at den aldrig har været saa skøn. Jeg vidste ikke mere, at der var en Gud, og dog havde jeg aldrig elsket ham saa højt.

MILLER (gaar hen til hende og trykker hende til sit Bryst).

Louise — mit kære — prægtige Barn. — Tag mit gamle, skøre Hoved — tag alt — alt! — Men — Gud er mit Vidne — Majoren kan jeg aldrig give dig. (Han gaar.)

LOUISE.

Jeg vil jo heller ikke have ham nu, kære Fader! Denne lille Dugdraabe Tid — alene en Drøm om Ferdinand sluger den med Vellyst. Jeg giver Afkald paa ham for dette Liv. Men saa, Moder — saa, naar Forskellens Skranker styrter sammen — naar alle forhadte Standshylstre falder af os — naar Mennesker kun er Mennesker — Jeg medbringer ikke andet end min Uskyld; men Fader har jo saa ofte sagt, at Smykker og prægtige Titler bliver billige, naar Gud kommer,

og at Hjerterne stiger i Pris. Da er jeg rig. Der regner man Taarer for Triumfer og skønne Tanker for Aner! Da er jeg fornem, Moder. — Hvad har han vel saa forud for sin Pige?

FRU MILLER (farer op).

Louise! Majoren! Han springer over Plankeværket! Hvor skal jeg dog gemme mig?

LOUISE (skælvende).

Bliv kun her, Moder!

FRU MILLER.

Aa Gud, hvor jeg ser ud! Jeg maa jo skamme mig. Saadan tør jeg ikke lade mig se af Hans Naade!

(Gaar.)

FJERDE SCENE.

FERDINAND von WALTER. LOUISE.

(Han flyver hen imod hende — hun synker bleg og mat ned paa en Stol — Han bliver staaende foran hende — de ser en Tid lang i Tavshed paa hinanden. Pause.)

FERDINAND.

Du er bleg, Louise!

LOUISE (rejser sig og falder ham om Halsen.)

Det er ingenting! Det er ingenting! Du er her jo! Det er forbi!

FERDINAND (idet han tager hendes Haand og kysser paa den).

Elsker min Louise mig endnu? Mit Hjerter er, som det var i Gaar. Gælder det samme om dit? Jeg flyver kun herhen for at se, om du er glad, og vil saa gaa igen og være det selv. — Men du er ikke glad!

LOUISE.

Jo, jo, min elskede.

FERDINAND.

Tal Sandhed! Du er ikke glad! Jeg ser gennem din Sjæl som gennem denne Brillants klare Vand. (Han peger paa sin Ring.) Her kan intet Fnug komme, uden at jeg ser det — i dette Ansigt kan der ikke vise sig nogen Tanke, som undslipper mig. Hvad er der i Vejen? Hurtig! Naar jeg kun ved, at dette Spejl er blankt, saa kan ingen Sky formørke Verden. Hvorfor er du bekymret?

LOUISE (ser et Øjeblik i Tavshed og betydningsfuldt paa ham. Vemodigt).

Ferdinand! Ferdinand! Gid du vidste, hvor smukt den borgerlige Pige tager sig ud paa det Sprog —

FERDINAND.

Hvad skal det sige? (Forundret.) Hør mig, Pige! Hvorledes kommer du til det? — Du er min Louise! Hvem siger dig, at du skal være noget andet tillige? Du falske, skal jeg gribe dig i en saadan Kold-sindighed? Hvis du var helt opfyldt af Kærlighed til mig, hvor skulde du saa have faaet Tid til at gøre en Sammenligning? Naar jeg er hos dig, smelter min Fornuft hen i et Blik, — i en Drøm om dig, naar jeg er borte; og du kan have Kløgt ved Siden af din Kærlighed? — Skam dig! Hvert Øjeblik, som du har spildt paa denne Sorg, er stjaalet fra din elskede.

LOUISE (tager hans Haand og ryster paa Hovedet).

Du vil lulle mig i Søvn, Ferdinand — du vil lokke mine Øjne bort fra den Afgrund, som jeg ganske vist maa styrte ned i. Jeg ser ud i Fremtiden — Æren — dine Planer — din Fader — min Ubetydelighed. (Farer sammen og slipper pludselig hans Haand.)

Ferdinand! Der svæver et Sværd over dig og mig! —
Man vil skille os ad!

FERDINAND.

Skille os ad! (Han springer op.) Hvordan kommer du paa den Tanke, Louise? Skiller os ad? — Hvem kan løse to Hjerters Pagt eller rive en Akkords Toner fra hinanden? — Jeg er Adelsmand. — Lad os dog se, om mit Adelsbrev er ældre end Planen til det uendelige Verdensalt? eller mit Vaaben gyldigere end Himlens Haandskrift i Louises Øjne, som siger: denne Kvinde er bestemt for denne Mand? — Jeg er Præsidentens Søn. Ja, netop derfor. Hvad andet end Kærligheden kan faa mig til at glemme de Forbandelser, som min Faders Blodsugeri vil testamentere mig?

LOUISE.

Aa, hvor jeg frygter denne Fader!

FERDINAND.

Jeg frygter intet — intet — uden Grænsen for din Kærlighed! Lad Hindringer taarne sig op som Bjerge imellem os, for mig er det kun Trin, over hvilke jeg flyver op i Louises Arme. Den fjendtlige Skæbnes Storme skal kun faa mine Følelser til at svulme, Farer vil kun gøre min Louise yndigere. — Tal derfor ikke mere om Frygt, min Ven! Jeg selv — jeg vil vaage over dig som Eventyrets Drage over det underjordiske Guld. — Betro dig til mig! Du behøver ingen Engel mere. — Jeg vil kaste mig mellem dig og Skæbnen — jeg vil modtage hvert Saar, som var bestemt til dig — samle hver Draabe af Glædens Bæger til dig — og bringe dig den i Kærlighedens Skaal. (Omfavner hende kærligt.) Ved denne

Arm skal min Louise danse gennem Livet; Himlen skal faa dig tilbage, skønnere, end den sendte dig herved, og den skal med Undren tilstaa, at kun Kærligheden kan lægge den sidste Haand paa Sjælene. —

LOUISE (støder ham blidt fra sig, i stor Sindsbevægelse).

Sig ikke mere! Jeg beder dig, ti! — Naar du vidste — Lad mig være. — Du ved ikke, at dine Forhaabninger angriber mit Hjerte som Furier. (Vil gaa.)

FERDINAND (holder hende tilbage).

Louise! Hvad er det? Hvad gaar der af dig?

LOUISE.

Jeg havde glemt disse Drømme og var lykkelig. — Nu! Nu! Fra i Dag af — er min Livsfred forbi. — Vilde Ønsker — jeg ved det — vil rase i mit Bryst. — Gaa — Gud tilgive dig! Du har kastet en Brand i mit unge, fredelige Hjerte, og den vil aldrig, aldrig blive slukket. (Hun styrter ud. Han følger hende maaløs.)

FEMTE SCENE.

Sal hos Præsidenten.

PRÆSIDENTEN (med et Ordenskors om Halsen, en Stjerne paa Brystet).

SEKRETÆR WURM.

PRÆSIDENTEN.

En alvorlig Tilbøjelighed! Min Søn? — Nej, Wurm, det faar Han mig aldrig til at tro!

WURM.

Vil Deres Excellence være saa naadig at befale mig at bevise det?

PRÆSIDENTEN.

At han gør Kur til en borgerlig Canaille — siger hende pæne Ting — ja, maaske endog taler om

Følelser — det er lutter Ting, som jeg finder mulige — tilgivelige — men — og saa er det oven i Købet en Musikers Datter, siger Han?

WURM.

Ja, Musikmester Millers Datter.

PRÆSIDENTEN.

Er hun køn? — Ja, naturligvis.

WURM (med Liv).

Den skønneste Blondine. Det er ikke for meget sagt, at hun vilde gøre Figur ved Siden af Hoffets største Skønheder.

PRÆSIDENTEN (ter).

Han siger mig, Wurm — at Han selv har noget tilovers for Pigen — det mærker jeg; men ser han, min kære Wurm — at min Søn har Sans for Fruentimmer, det giver mig Haab om, at Damerne ikke vil hade ham. Han kan sætte noget igennem ved Hoffet. Pigen er smuk, siger Han; det kan jeg lide min Søn for, det viser, at han har Smag. Hvis han bilder Tossehovedet ind, at han har solide Hensigter — det er endnu bedre — det viser, at han har Forstand nok til at spare Penge ved en Løgn. Han kan blive Præsident. Hvis han gennemfører det — brillant! det viser mig, at han har Lykken med sig. — Hvis Farcen ender med en sund Sønnesøn — mageløst! Saa drikker jeg en Flaske Malaga ekstra paa de gode Udsigter for mit Stamtræ og betaler Skortationsbøden for hans Tøs.

WURM.

Jeg vil ønske, at Deres Excellence ikke maa behøve at drikke denne Flaske Vin for at glemme ubehagelige Ting.

PRÆSIDENTEN (alvorlig).

Han maa huske paa, Wurm, at naar jeg engang tror noget, saa tror jeg det haardnakket, at jeg raser, naar jeg bliver vred. — Jeg vil betragte det som Løjer, at han søger at ophidse mig imod min Søn. Jeg vil inderlig gerne tro, at Han kunde have Lyst til at skaffe sig en Medbejler fra Halsen. Da det kunde falde Ham besværligt at stikke min Søn ud hos Pigen, skal Faderen være Hans Medhjælper, hvad jeg finder begribeligt — og at Han har saa fortræffelige Anlæg til at være en Gavtyv, det gør mig ligefrem henrykt. — Men, min kære Wurm, der er kun een Ting, Han ikke maa. Han maa ikke gaa ud paa ogsaa at narre mig. Han maa ikke drive sine Fif saa vidt, at Han kommer i Konflikt med mine Principer.

WURM.

Jeg beder Deres Excellence om Forladelse! Selv om Deres Mistanke er rigtig, selv om Skinsygen skulde være paa Spil her, saa er det i alt Fald kun med Øjnene og ikke med Tungen.

PRÆSIDENTEN.

Jeg tænker, det var bedre, den blev helt borte. Dumme Fæ, hvad har det at sige, om Han faar Guldstykkerne lige fra Mønten eller gennem en Bankier? Han kan trøste sig med vor Adel. Hos os sluttet der sjældent en Mariage — hvad enten man ved det eller ikke — uden at mindst en halv Snes af Gæsterne — eller Tjenerne — geometrisk kan maale Brudgommens Paradis.

WURM (bukker).

I den Henseende vil jeg gerne høre til Borgerstanden, naadige Herre.

PRÆSIDENTEN.

Desuden kan Han med det første have den Glæde paa den skønneste Maade at betale sin Medbejlers Spot tilbage med samme Mønt. Der ligger en Plan i Kabinettet, og den gaar ud paa følgende: Ved den nye Hertuginde's Ankomst skal Lady Milford for et Syns Skyld have sin Afsked, og, for at gøre Bedraget fuldstændigt, hun skal indgaa en ægteskabelig Forbindelse. Han ved, Wurm, i hvor høj en Grad min Anseelse beror paa Lady's Indflydelse — at i det hele taget mine mægtigste Drivfjedre griber ind i Fyrstens Tilbøjeligheder. Hertugen søger et Parti for Lady Milford. En anden kan melde sig — afslutte Handelen, bemægtige sig Fyrstens Fortrolighed ved Hjælp af sit Forhold til Damen, gøre sig uundværlig for ham — For at nu Fyrsten skal blive i min Families Garn, skal Ferdinand ægte Lady Milford — — Kan Han se det?

WURM.

Ja, saa det skærer mig i Øjnene — — I alt Fald har Præsidenten i dette Tilfælde bevist, at Faderen kun er en Begynder i Sammenligning med ham. Hvis Majoren er en lige saa lydig Søn, som De er ham en kærlig Fader, saa turde Deres Fordring komme tilbage med Protest.

PRÆSIDENTEN.

Heldigvis har jeg aldrig været bange for Udførelsen af en Plan, naar jeg kunde sige: Det skal være saaledes! — Men hør, Wurm, det fører os tilbage til det, vi gik ud fra. Jeg meddeler ham endnu i Formiddag, at han skal gifte sig. Det Ansigt, som han

saa sætter op, vil enten stadfæste Hans Mistanke eller fuldstændigt gendrive den.

WURM.

Jeg beder om Forladelse, naadige Herre; men det mørke Ansigt, som han ganske sikkert vil vise Dem, kan lige saa godt tilskrives den Brud, De vil give ham, som den Brud, De vil tage fra ham. Jeg beder Dem om en skarpere Prøve. Vælg det ulasteligste Parti i Landet, og hvis han saa siger Ja, saa send De Sekretær Wurm paa Galejerne i tre Aar.

PRÆSIDENTEN (bider sig i Læben).

Djævel!

WURM.

Ja, saadan er det. Moderen — der er Dumheden selv — har i sin Enfoldighed snakket for meget.

PRÆSIDENTEN (gaar op og ned, behersker sin Vrede).

Det er godt! Det skal ske endnu i Formiddag.

WURM.

Kun maa Deres Excellence ikke glemme, at Majoren — er min Herres Søn!

PRÆSIDENTEN.

Han skal blive skaanet, Wurm.

WURM.

Og at den Tjeneste at skille Dem af med en uvelkommen Svigerdatter —

PRÆSIDENTEN.

Til Gengæld er den Tjeneste værd, at man hjælper Ham til en Kone — ja vel, Wurm!

WURM (bukker fornøjet).

Tusind Tak, naadige Herre! (Han vil gaa.)

PRÆSIDENTEN.

Hvad jeg betroede Ham, Wurm — (Truende.) Hvis Han snakker —

WURM (ler).

Saa viser Deres Excellence mine falske Dokumenter — (Han gaar.)

PRÆSIDENTEN.

Ja, dig er jeg sikker paa. Jeg holder dig fast med dine egne Skurkestreger, som en Ræv i Saksen.

EN KAMMERTJENER (kommer).

Hofmarchal von Kalb —

PRÆSIDENTEN.

Han kommer som kaldet. — Bed ham om at træde nærmere. (Kammertjeneren gaar.)

SJETTE SCENE.

HOFMARCHAL von KALB (i en kostbar, men smagløs Hofdragt, med Kammerherrenøgler, to Ure og en Kaarde, Chapeau-bas og friseret à la Hérisson. Han iler med mange uarticulerede Udbrud hen imod Præsidenten og udbreder Moskuslugt over hele Parterret). PRÆSIDENTEN.

HOFMARCHALLEN (idet han omfavner ham).

Ah! God Morgen, min kære! Hvorledes har Natten været? Hvorledes har De sovet? — De undskylder da, at jeg først saa sent har den Fornøjelse — vigtige Forretninger — Spisesedlen — Visitkort — Arrangementet af Kaneturen i Dag — Ah — og saa maatte jeg jo være til Stede ved Lever'en og sige Hans Durchlauchtighed, hvorledes Vejret var.

PRÆSIDENTEN.

Ja, min kære Marchal, saa kunde De naturligvis ikke komme af Sted.

HOFMARCHALLEN.

Og saa har oven i Købet en Gavtyv af en Skrædder ladet mig i Stikken.

PRÆSIDENTEN.

Og De er dog fiks og færdig!

HOFMARCHALLEN.

Ja, men det er ikke det hele. Den ene Ulykke følger i Hælene paa den anden. Nu skal De bare høre.

PRÆSIDENTEN (adspreedt).

Er det muligt?

HOFMARCHALLEN.

Ja, nu skal De høre! Jeg er næppe kommet ud af Vognen, før Hestene bliver sky, stamper og slaar ud, saa — ja, tænk Dem bare! — saa Mudderet til-søler mine Benklæder. Hvad skal jeg gøre? — Sæt Dem for Guds Skyld ind i min Stilling, Hr. Baron! Der stod jeg! Det var sent! Det var en hel Dagsrejse — og at vise sig for Hans Durchlauchtighed i den Tilstand — store Gud! Jeg faar en Idé! Jeg lader, som om jeg besvimer. Man sætter mig hurtigt ind i Kareten. Jeg kører hjem i fuld Carrière — skifter Klæder — kører tilbage — Hvad siger De? — og er dog den første i Antichambret — Hvad synes De?

PRÆSIDENTEN.

Det var et glimrende Indfald saadan paa staaende Fod — Men undskyld, Kalb, for at tale om noget andet — De har altsaa allerede talt med Hertugen?

HOFMARCHALLEN (vigtig).

Tyve og et halvt Minut.

PRÆSIDENTEN.

Naa, det maa jeg sige! Saa kender De ganske sikkert en vigtig Nyhed?

HOFMARCHALLEN (alvorlig, efter et Øjeblik's Tavshed).

Hans Durchlaughtighed havde i Dag en Merde-d'Oye-farvet Hat paa.

PRÆSIDENTEN.

Nej, virkelig? — Saa har jeg dog en bedre Nyhed til Dem. — Det er sikkert nyt for Dem, at Lady Milford bliver Majorinde von Walter!

HOFMARCHALLEN.

Saa! Er det allerede afgjort?

PRÆSIDENTEN.

Ja, underskrevet, Hr. Marchal — og De gør mig en Tjeneste, hvis De straks vil gaa hen til Ladyen og forberede hende paa Ferdinands Besøg og gøre hans Beslutning bekendt i hele Residensen.

HOFMARCHALLEN (henrykt).

Aa, med største Fornøjelse, min kære! — Intet kan være mig mere velkomment! — Jeg flyver — (omfavner ham.) Far vel — om tre Kvarter ved hele Byen det. (Hopper ud.)

PRÆSIDENTEN (ser leende efter Marchallen).

Og saa siger man, at den Slags Skabninger ikke duer til noget her i Verden! — — Nu maa jo Ferdinand ville det, ellers lyver hele Byen. (Ringer. — Wurm kommer.) Vil De kalde paa min Søn!

(Wurm gaar. Præsidenten gaar tankefuld frem og tilbage.)

SYVENDE SCENE.

FERDINAND. PRÆSIDENTEN. WURM (som straks gaar).

FERDINAND.

De har befalet, min naadige Hr. Fader —

PRÆSIDENTEN.

Det maa jeg desværre, naar jeg vil glæde mig ved Synet af min Søn — Lad os være alene, Wurm! — Ferdinand, jeg har i nogen Tid iagttaget dig, og finder ikke mere den aabne, friske Ungdom, som ellers har gjort mig saa glad. Der ruger en sælsom Sorg over dit Ansigt. — Du undgaar mig. — Du undgaar din Kreds — Fy! — Et Menneske i din Alder tilgiver man hellere ti Udskejelser end en eneste Grille. Overlad sligt til mig, min Søn! Lad mig arbejde paa din Lykke, og tænk ikke paa andet end at arbejde Haand i Haand med mine Planer! — — Kom! Omfavn mig, Ferdinand!

FERDINAND.

De er meget naadig i Dag, min Fader.

PRÆSIDENTEN.

I Dag, du Skælm? — og dette »i Dag« siger du endda med en fæl Grimace? (Alvorlig.) Ferdinand! For hvis Skyld har jeg betraadt den farlige Vej til Fyrstens Hjerter? For hvis Skyld er jeg for evigt kommet i Splid med Himlen og min Samvittighed? — Hør mig, Ferdinand. — Jeg taler med min Søn. — For hvem har jeg skaffet Plads ved at rydde min Forgænger af Vejen — en Historie, der skærer des blodigere i mit Hjerter, jo omhyggeligere jeg skjuler Kniven for Verden. Sig mig, Ferdinand, for hvis Skyld har jeg gjort alt dette?

FERDINAND (træder forskrækket tilbage).

Dog vel ikke for min Skyld, Fader? Det blodige Genskin af denne Forbrydelse skal da vel ikke falde paa mig? Ved den almægtige Gud! det er bedre slet ikke at være født end at tjene som Skalkeskjul for saadan en Misgerning!

PRÆSIDENTEN.

Hvad? Hvad var det, du sagde? Men jeg vil undskylde det med dine romantiske Nykker! — Ferdinand! — Jeg vil ikke være heftig! — Mundkaade Dreng, lønner du mig saaledes for mine søvnløse Nætter? For mine rastløse Bekymringer, for min Samvittigheds evige Skorpionstik? — Paa mig falder Ansvarets Byrde — Forbandelsen, Dommerens Torden! — Du modtager Lykken paa anden Haand — Forbrydelsen klæber ikke ved Arven.

FERDINAND (strækker sin højre Haand mod Himlen).

Her giver jeg højtideligt Afkald paa en Arv, som kun minder mig om en skrækkelig Fader.

PRÆSIDENTEN.

Hør, unge Menneske, gør mig ikke vred! — Hvis det gik efter dit Hoved, saa vilde du hele dit Liv igennem krybe omkring i Støvet.

FERDINAND.

Det vilde dog altid være bedre, Fader, end om jeg krøb omkring Tronen!

PRÆSIDENTEN (bider sin Vrede i sig).

Hm! — Man maa tvinge dig til at indse, hvad der er din Lykke! Hvor ti andre til Trods for alle deres Anstrengelser ikke kan klatre op, der bliver du

legende, ligesom i Søvnne løftet op! Du er Fændrik i dit tolvte Aar, Major i dit tyvende! Jeg har sat det igennem hos Fyrsten. Du skal tage Uniformen af og træde ind i Ministeriet! Fyrsten talte om Gehejmeraad — Gesandtskaber — overordentlige Naadesbevisninger. Du har de herligste Udsigter. — Den lige Vej til Tronens Nærhed — til Tronen selv, saa sandt som Magten er lige saa meget værd som Tegnene paa den — og det begejstrer dig ikke?

FERDINAND.

Fordi mine Begreber om Storhed og Lykke ikke er ganske de samme som Deres. — Deres Lyksalighed viser sig kun sjældent paa anden Maade end ved Ødelæggelse. Misundelse, Frygt, Forbandelse er de sørgelige Spejle, hvori en Herskers Højhed smiler til sig selv. — Mit Ideal af Lykke er nøjsommere og trækker sig tilbage til mit Indre. I mit Hjerte ligger alle mine Ønsker begravede!

PRÆSIDENTEN.

Mesterligt! Uforligneligt! Prægtigt! Efter tredive Aars Forløb faar jeg den første Forelæsning igen! — Det er Synd, at mit halvtredsindstyveaarige Hoved er for sejt til at lære noget! — Men — for at dette sjældne Talent ikke skal ruste fast, vil jeg give dig en, sammen med hvem du efter Forgødtbefindende kan øve dig i dette spillende Vanvid. — Du vil beslutte dig til — endnu i Dag beslutte dig til — at tage en Kone.

FERDINAND (træder bestyrtet tilbage).

Fader!

PRÆSIDENTEN.

Uden Omsvøb. — Jeg har i dit Navn sendt et

Kort til Lady Milford. Du vil uden Tøven bekvemme dig til at gaa hen til hende og sige hende, at du er hendes Brudgom.

FERDINAND.

Til Lady Milford, Fader?

PRÆSIDENTEN.

Hvis du kender hende —

FERDINAND (ude af Fatning).

Hvilken Skamstøtte i Hertugdømmet gør ikke det? — Men De synes vist, jeg er latterlig, kære Fader, siden jeg tager Deres Vittighed for Alvor! Vilde De være Fader til den Skurk af en Søn, der giftede sig med en privilegeret Bolerske?

PRÆSIDENTEN.

Jeg vilde oven i Købet selv bejle til hende, hvis hun vilde have en halvtredsindstyveaarig Mand. — Vilde du ikke være denne skurkagtige Faders Søn?

FERDINAND.

Nej, saa sandt Gud lever!

PRÆSIDENTEN.

Det er, paa min Ære, en Frækhed, som jeg tilgiver paa Grund af dens Sjældenhed —

FERDINAND.

Jeg beder Dem, Fader, lad mig ikke længer holde fast ved en Formodning, som gør mig det utaaleligt at kalde mig Deres Søn!

PRÆSIDENTEN.

Dreng, er du gal? Hvilket fornuftigt Menneske vilde ikke jage efter den Udmærkelse at dele med sin Fyrste?

FERDINAND.

De bliver en Gaade for mig, Fader. De kalder det Udmærkelse — Udmærkelse at dele med sin Fyrste paa et Omraade, hvor han ogsaa kryber ned som de andre Mennesker!

(Præsidenten slaar en Latter op.)

FERDINAND.

De kan le — men jeg vil se bort fra det, Fader. Med hvilket Ansigt skal jeg træde frem for den simpleste Haandværker, der i alt Fald faar en hel Krop i Medgift med sin Kone? Med hvilket Ansigt skal jeg træde frem for Verden, for Fyrsten, ja for Bolersken selv, der med min Skændsel vilde udtvætte Brændemærket paa sin Ære?

PRÆSIDENTEN.

Hvor i al Verden faar du den Veltalenhed fra, Dreng?

FERDINAND.

Jeg besværges Dem ved Himmel og Jord, Fader! Ved saaledes at kaste Deres eneste Søn bort kan De ikke blive saa lykkelig, som De gør ham ulykkelig. Jeg vil give Dem mit Liv, hvis det kan bringe Dem til Vejrs. Mit Liv har jeg faaet af Dem; jeg vil ikke betænke mig et Øjeblik paa helt at ofre det for Deres Storhed. — Men min Ære, Fader! — Hvis De tager den fra mig, saa var det en letfærdig Gavtyvestreg at skænke mig Livet, og saa maa jeg forbande Faderen saavel som Kobleren.

PRÆSIDENTEN (venligt, idet han klapper ham paa Skulderen).

Det er rigtigt, min kære Dreng! Nu ser jeg, at du er Karl for din Hat og fortjener den bedste Kvinde

i Hertugdømmet. — Du skal faa hende. — Endnu i Dag forlover du dig med Grevinde von Ostheim.

FERDINAND (atter bestyrtet).

Skal jeg da endelig helt tilintetgøres i denne Stund?

PRÆSIDENTEN (med et lurende Blik.)

Der har da forhaabentlig din Ære intet at indvende?

FERDINAND.

Nej, Fader! Frederikke von Ostheim kunde gøre enhver anden til det lykkeligste Menneske. (Afsides, meget forvirret.) Det, som hans Ondskab levnede mig helt af mit Hjerte, det sønderriver nu hans Godhed.

PRÆSIDENTEN (der stadig ser paa ham).

Jeg venter at høre noget om din Taknemmelighed, Ferdinand! —

FERDINAND (styrter hen til ham og kysser varmt hans Haand).

Fader, Deres Naade faar mit Hjerte til at svulme! — Fader, jeg takker Dem inderligt for Deres venlige Hensigt — Deres Valg er dadelfrit — men jeg kan — jeg maa — beklag mig — jeg kan ikke elske Grevinden.

PRÆSIDENTEN (træder et Skridt tilbage).

Se, se! Nu har jeg den unge Herre! Han gik altsaa i Fælden, den listige Hykler! — Det var altsaa ikke din Ære, der forbød dig at ægte Ladyen? Det var ikke Personen, men Ægteskabet, der vakte din Afsky? — (Ferdinand staar først ligesom forstenet, saa farer han op og vil styrte ud.)

PRÆSIDENTEN.

Hvor vil du hen? Er det den Respekt, du skylder mig? (Majoren kommer tilbage.) Du er meldt hos Ladyen.

Fyrsten har mit Ord. By og Hof ved Besked. — Hvis du gør mig til Løgner, Dreng — for Fyrsten — Ladyen — Byen — hvis du gør mig til Løgner for Hoffet — hør, Dreng — eller hvis jeg kommer efter visse Historier! — Holdt! Vent lidt! Hvad er det, der paa een Gang gør dine Kinder farveløse?

FERDINAND (ligbleg og skælvende).

Hvad? Hvad? Det er ingenting, Fader!

PRÆSIDENTEN (med et frygteligt Blik paa ham).

Og hvis det er noget — hvis jeg skulde komme paa Sporet af det, der er Skyld i din Stridighed — — Ha, Dreng! Mistanken alene gør mig rasende. Gaa straks! Vagtparaden begynder! Du er hos Ladyen, saa snart Parolen er givet. — Naar jeg træder frem, skælver et Hertugdømme. Vi skal dog se, om en stivsindet Søn kan overvinde mig. (Han gaar og kommer tilbage.) Dreng, jeg siger dig, du gaar derhen, eller frygt min Vrede! (Han gaar.)

FERDINAND (idet han vaagner op af en Bedøvelse).

Er han borte? Var det en Faders Stemme? — Ja, jeg vil hen til hende — sige hende Sandheden — holde et Spejl frem for hende — og hvis du saa endnu forlanger min Haand, du skændige. — I hele Adelsens, Militærets og Folkets Paasyn — omgjord dig med hele dit Englands Stolthed! — Jeg, en tysk Yngling forkaster dig! (Han iler ud.)

(Tæppet falder.)

ANDEN AKT.

En Sal i Lady Milfords Palais; til højre en Sofa, til venstre et Flygel.

FØRSTE SCENE.

LADY MILFORD (i et frit, men nydeligt Negligé, Haaret endnu ikke sat, sidder ved Flygelet og fantaserer). SOPHIE (Kammerjomfruen, kommer fra Vinduet).

SOPHIE.

Officererne skilles ad! Vagtparaden er forbi — men jeg ser endnu ikke Major von Walter.

LADY (meget urolig, idet hun rejser sig og gaar gennem Salen).

Jeg ved ikke, hvordan det er fat med mig i Dag, Sophie. — Jeg har aldrig været saaledes til Mode. — Du saa ham altsaa slet ikke. — Ja — han har vel ikke Hastværk. — Det hviler paa mit Bryst som en Forbrydelse. — Gaa, Sophie, og sig, at man skal bringe mig den vildeste Hest, der er i Stalden. Jeg maa ud i det fri — se Mennesker og den blaa Himmel, ride, til jeg bliver lettere om Hjertet.

SOPHIE.

Hvis De føler Dem upasselig, Mylady — saa kunde De jo holde Assemblé herinde! De kan jo lade Hertugen holde Taffel her — eller lade l'Hombrebordene stille ved Deres Sofa. Hvis jeg saadan havde Fyrste og Hof til min Raadighed, vilde jeg ikke give mig af med Grillefængeri.

LADY (kaster sig paa Sofaen).

Aa, skaan mig! Jeg vil give dig en Diamant for hver Time, i hvilken jeg kan holde mig dem fra Halsen. Skal jeg taptsere mit Værelse med disse

Folk? Det er daarlige, ynkelige Mennesker, som bliver forfærdede, naar der undslipper mig et varmt og hjerteligt Ord, og spiler Deres Mund og Næse op, som om de saa' et Spøgelse. — Slaver af en eneste Marionettraad, som jeg styrer lettere end mit Filerarbejde! Hvad skal jeg gøre med Mennesker, hvis Sjæle gaar lige saa regelmæssigt som deres Lommeure? Kan jeg have Glæde af at spørge dem om noget, naar jeg i Forvejen ved, hvad de vil svare? Eller veksle Ord med dem, naar de ikke har Mod til at have nogen anden Mening end min? — Bort med dem! Det er ærgerligt at ride paa en Hest, der ikke samtidig slider i Tøjlen. (Gaar hen til Vinduet.)

SOPHIE.

Men De gør da en Undtagelse med Fyrsten, Lady? Den smukkeste Mand — den ildfuldeste Elsker — det vittigste Hoved i hele Landet!

LADY (kommer tilbage).

Ja; for det er hans Land — og kun et Fyrstendømme kan tjene som taalelig Undskyldning for min Smag. — Du siger, at man misunder mig. Jeg Stakkel! Man skulde snarere beklage mig! Blandt alle dem, der die ved Majestætens Bryst, er Favoritinden værst stillet, fordi hun alene ser den store og rige Mand med Tiggerstaven. — Det er sandt, at han med sin Storheds Talisman kan faa hvert Ønske i mit Hjerte til at springe op af Jorden som et Fepalads. Han sætter to indiske Rigers Saft paa Bordet — gør Ørkener til Paradieser — lader sit Lands Kilder springe op mod Himlen i stolte Buer, eller sine Undersaatters Marv puffe af i et Fyrværkeri — — men kan han ogsaa

befale sit Hjerte at slaa stort og ildfuldt mod et stort og ildfuldt Bryst? Kan han tvinge sin fattige Hjerne til en eneste skøn Følelse? — Mit Hjerte hungrer trods al den Rigdom for Sanserne; og hvad hjælper tusind bedre Følelser, naar jeg kun kan tilfredsstille sanselige Fornemmelser?

SOPHIE (ser forundret paa hende).

Men hvor længe har jeg i Grunden tjent hos Dem, Mylady?

LADY.

— Siden du først i Dag lærer mig at kende, mener du! — Det er sandt, kære Sophie. — Jeg har solgt min Ære til Fyrsten; men mit Hjerte har altid været frit — et Hjerte, min Ven, som maaske endnu er en Mand værdigt — som Hoffets giftige Vind kun er gaaet hen over som et Aandepust over et Spejl. — Stol paa, min Ven, at jeg for længe siden vilde have hævdet det lige over for denne usselige Fyrste, hvis jeg blot kunde have kuert min Ærgerrighed saa meget, at jeg vilde indrømme en anden Dame ved Hoffet Forrangen fremfor mig.

SOPHIE.

Og har da dette Hjerte beredvilligt bøjet sig for Ærgerrigheden?

LADY (livlig).

Som om det ikke allerede havde hævnnet sig! Som om det ikke endnu hævnede sig! — — Sophie! (Med Eftertryk, idet hun lægger Haanden paa Sophies Skulder.) Vi Kvinder kan kun vælge imellem at herske og at tjene; men Magtens højeste Fryd er dog kun et usselt Surrogat, naar den større Fryd nægtes os, nemlig: at være Slavinder hos en Mand, som vi elsker!

SOPHIE.

Det er en Sandhed, som jeg mindst ventede at høre af Dem, Mylady!

LADY.

Hvorfor det, Sophie? Kan man da ikke af denne barnagtige Maade, vi fører Scepteret paa, se, at vi kun duer til at gaa i Ledebaand? Har du da ikke set af mit lunefulde Væsen — mine vilde Adspredelser, at de kun skulde overdøve vildere Ønsker i mit Bryst?

SOPHIE (træder forbavset tilbage).

Lady!

LADY (livligere).

Tilfredsstil dem! Giv mig den Mand, som jeg nu tænker paa — som jeg tilbeder — Sophie, jeg maa dø eller eje ham. (Sværmerisk.) Lad mig høre af hans Mund, at Elskovens Taarer straalere skønnere i vore Øjne end Brillanterne i vort Haar! (Ildfuldt) Da vil jeg kaste Fyrstens Hjerter og hans Fyrstendømme for hans Fod, flygte med denne Mand, flygte til Verdens ødste Ørk — —

SOPHIE (ser forskrækket paa hende).

Aa Gud! Hvad er det, De siger? Hvorledes er det fat med Dem, Lady?

LADY (bestyrtet).

Du blegner! — Har jeg maaske sagt for meget? — Aa, saa lad mig binde din Tunge med min Tillid — hør endnu mere — hør alt —

SOPHIE (ser sig ængstelig om).

Jeg er bange for, Mylady — jeg er bange for — at jeg ikke behøver at høre mere.

LADY.

Forbindelsen med Majoren — du og Verden tror, at det er en Hof-Kabale — Sophie — bliv ikke rød — skam dig ikke over mig — det er min Kærligheds Værk!

SOPHIE.

Aa Gud! Jeg anede det!

LADY.

De lod sig alle besnakke, Sophie — den svage Fyrste — den listige Walter — den dumme Marchal. Hver enkelt af dem vil sværge paa, at dette Giftermaal er det ufejlbarligste Middel til at bevare mig for Hertugen, til at knytte vor Forbindelse endnu fastere — — Ja, til at opløse den for evigt! Til for evigt at bryde disse skammelige Lænker! — Overlistede Løgnere! — I, som er overlistede af en svag Kvinde! — I fører mig selv til min elskede! Det var jo kun det, jeg vilde — Naar jeg først har ham — naar jeg har ham — aa, da Godnat for bestandig, afskyelige Herlighed! —

ANDEN SCENE.

EN GAMMEL FYRSTELIG KAMMERTJENER (med et Juvelskrin).

DE FORRIGE.

KAMMERTJENEREN.

Hans Durchlaughtighed Hertugen sender Mylady sin Hilsen og beder Dem modtage disse Brillanter som Brudegave. De er lige kommet fra Venedig.

LADY (aabner Skrinet og træder forskrækket tilbage).

Menneske! Hvad betaler din Hertug for disse Ædelstene?

KAMMERTJENEREN (mørk).

De koster ham ikke en Hvid.

LADY.

Hvad? Er du gal? Ingenting? — og (idet hun træder et Skridt tilbage) du sender mig jo et Blik, som om du vilde gennembore mig. — Koster disse umaadelig kostbare Ædelstene ham ingen Ting?

KAMMERTJENEREN.

I Gaar er syv Tusind af Landets Børn blevne sendte til Amerika — de betaler det hele.

LADY (sætter pludselig Juvelerne fra sig og gaar rask gennem Salen; efter en Pause til Kammertjeneren).

Mand! Hvad er der i Vejen med dig? Jeg synes, du græder?

KAMMERTJENEREN (tørre sine Øjne, med skrækkelig Stemme, skælvende).

Ja, Ædelstene som de der — jeg har et Par Sønner iblandt dem.

LADY (vender sig bævende bort, griber hans Haand).

Men de blev da vel ikke tvungne til det?

KAMMERTJENEREN (med en fortvivlet Latter).

Aa, Gud — Nej! — De gik alle frivillig med! — Der traadte vel nogle næsvise Knægte frem foran Fronten og spurgte Obersten, hvor meget Fyrsten tog for et Spand Mennesker? — Men vor naadigste Landsherre lod alle Regimenterne marchere op paa Paradepladsen og disse Gavflabe skyde ned. Vi hørte Bøsserne knalde, saa deres Hjerner sprøjte paa Brostenene, og hele Armeen raabte: Hurra! Af Sted til Amerika! —

LADY (synker forfærdet ned paa Sofaen).

Aa Gud, aa Gud! — Og jeg hørte ingenting! — Og jeg mærkede ingenting!

KAMMERTJENEREN.

Ja, naadige Frue! Hvorfor skulde I ogsaa netop ride paa Bjernejagt med vor naadige Herre, da man gav Signal til Opbrud? — I burde dog have været med til den Herlighed, da de buldrende Trommer forkyndte, at det var paa Tiden, da hist hylende forældreløse klamrede sig til en levende Fader, medens her en rasende Moder styrtede af Sted for at spidde sit diende Barn paa Bajonetterne, da man skilte Brudgom og Brud ad med Sabelhug, og da vi graaskæggede gamle stod fortvivlede og til sidst kastede vore Krykker efter Knøsene, ind i den nye Verden. — Ak, og saa af og til de larmende Tromme-hvirvler, for at den Alvidende ikke skulde høre os bede! —

LADY (rejser sig, heftig bevæget).

Bort med disse funklende Ædelstene — det er Helvedesflammer i mit Hjerte! (Blidere til Kammertjeneren.) Vær rolig, stakkels gamle Mand! De kommer igen. De vil atter faa deres Fædreland at se!

KAMMERTJENEREN (varmt og med Eftertryk).

Ja, det ved Himlen! — Det vil de! — Endnu ved Byens Port vendte de sig om og raabte: »Gud være med eder, Kone og Børn! — Vor Fyrste leve! — Til Dommedag kommer vi igen!« —

LADY (gaar hurtigt frem og tilbage).

Det er afskyeligt! Det er frygteligt! — Til mig sagde man, at jeg havde tørret alle Landets Taarer. — Det er en forfærdelig Maade, jeg faar Øjnene op paa! — Gaa — sig til din Herre — jeg vil takke ham personligt! (Kammertjeneren vil gaa. Hun kaster sin Penge-pung i haas Hat.) Og tag det, fordi du har sagt mig Sandheden —

KAMMERTJENEREN (kaster den foragteligt tilbage paa Bordet).

Læg det til det andet! (Han gaar).

LADY (forbavset).

Spring efter ham, Sophie! Spørg om hans Navn! Han skal have sine Sønner tilbage. (Sophie gaar. Ladyen gaar grublende frem og tilbage. Pause. Til Sophie, som kommer). Var der ikke forleden et Rygte, der sagde, at Ilden havde ødelagt en By paa Grænsen og bragt omtrent fire Hundrede Familier til Tiggerstaven? (Hun ringer.)

SOPHIE.

Hvorledes kommer De til at tænke paa det? Jo, det er rigtigt, og de fleste af disse ulykkelige tjener nu deres Kreditorer som Slaver eller gaar ynkeligt til Grunde i de fyrstelige Sølv-Bjærgværker.

EN TJENER (kommer).

Hvad befaler Mylady?

LADY (giver ham Juvelerne).

Bring straks dette hen i Rentekammeret! — Jeg befaler, at det skal sælges, og at Summen skal deles mellem de fire Hundrede Familier, som blev ødelagt af Branden.

SOPHIE.

Betænk De, Mylady, at De udsætter Dem for den allerhøjeste Unaade?

LADY (patetisk).

Skal jeg bære Landets Forbandelse i mit Haar? (Hun giver Tjeneren Tegn til at gaa.) Eller vil du, at jeg skal synke til Jorden under saadanne Taarers forfærdelige Vægt? — Gaa, Sophie. — Det er bedre, at bære falske Juveler i Haaret og Bevidstheden om denne Gerning i Hjertet.

SOPHIE.

Men Juveler som disse! Kunde De ikke have taget nogle af Deres simplere? Nej, Mylady, det er virkelig utilgiveligt!

LADY.

Tossede Pige! Til Gengæld vil der i et Øjeblik falde flere Diamanter og Perler for mig, end ti Konger har baaret paa deres Kroner, og skønnere —

TJENEREN (kommer tilbage).

Major von Walter!

SOPHIE (iler hen til Ladyen).

De blegner, Mylady!

LADY.

Det er den første Mand, der gør mig bange — Sophie. — Sig, jeg er upasselig, Edvard. — Vent lidt! — Er han i godt Humør? — Ler han? Hvad siger han? Aa, Sophie! Jeg ser meget styg ud, ikke sandt?

SOPHIE.

Nej, Mylady —

TJENEREN.

Befaler Mylady, at jeg skal nægte Dem hjemme? —

LADY (stammende).

Han er velkommen. (Tjeneren gaar.) Tal, Sophie! — Hvad skal jeg sige til ham? Hvorledes skal jeg modtage ham? — Jeg kan ikke sige noget. — Han vil spotte over min Svaghed. — Han vil — Aa, hvad er det for en Anelse? — Forlader du mig, Sophie? — Bliv! — Nej, gaa! — Men saa bliv dog!

(Majoren kommer gennem Forværelset.)

SOPHIE.

Fat Dem! Han er der allerede.

TREDJE SCENE.

FERDINAND von WALTER. DE FØRRIGE.

FERDINAND (med et let Buk).

Hvis jeg forstyrrer Dem i noget, naadige Frue —

LADY (med Hjertebanken).

De forstyrrer mig ikke i noget, der er mig af større Vigtighed, Hr. Major.

FERDINAND.

Jeg kommer efter min Faders Befaling —

LADY.

Jeg er i hans Gæld.

FERDINAND.

Og skal melde Dem, at vi skal gifte os med hinanden. — Det er altsaa det Hverv, min Fader har givet mig.

LADY (bleg og skælvende).

Ikke Deres eget Hjerte?

FERDINAND.

Det plejer Ministre og Koblere ikke at spørge om!

LADY (ængstelig, saa hun næppe kan faa Ordene frem).

Og har De selv ikke noget at tilføje?

FERDINAND (med et Blik paa Sophie).

Jo, meget, Mylady.

LADY (giver Sophie Tegn til at gaa).

Vil De ikke tage Plads her i Sofaen?

FERDINAND.

Jeg skal fatte mig i Korthed, Mylady.

LADY.

De vilde sige?

FERDINAND.

Jeg er en Mand af Ære.

LADY.

Jeg forstaar at skatte Deres Værd.

FERDINAND.

Jeg er Kavalier.

LADY.

Der findes ingen bedre i Hertugdømmet.

FERDINAND.

Og Officer.

LADY (indsmigrende).

De har her omtalt Fortrin, som ogsaa andre har.
Hvorfor nævner De ikke større Fortrin, som De er
ene om?

FERDINAND (iskold).

De behøves ikke her.

LADY (med stigende Angest).

Men hvorledes skal jeg opfatte denne Indledning?

FERDINAND (langsomt med Eftertryk).

Som Ærens Indvending, hvis De skulde have Lyst
til at tiltvinge Dem min Haand.

LADY (farer op).

Hvad skal det sige, Hr. Major?

FERDINAND (roligt).

Saaledes taler mit Hjerte — mit Vaaben — og
denne Kaarde.

LADY.

Denne Kaarde har Fyrsten givet Dem.

FERDINAND.

Staten har givet mig den ved Fyrstens Haand —
mit Hjerte skylder jeg Gud — og mit Vaaben har et
halvt Aartusind givet mig.

LADY.

Hertugens Navn —

FERDINAND (hidsig).

Kan Hertugen forfalske Menneskehedens Love eller mønte Handlinger, som han mønter Skillinger? — Selv er han ikke hævet over Æren; men han kan tilstoppe dens Mund med sit Guld. Han kan dække sin Skændsel til med Hermelinet. Jeg udbeder mig, Mylady, at der ikke tales mere om det. — Der er ikke mere Tale om forspildte Udsigter og Aner — eller om denne Porte-épée — eller om Verdens Mening. Jeg er rede til at træde det altsammen under Fødder, saa snart De har overbevist mig om, at Prisen ikke er endnu værre end Ofret.

LADY (fjerner sig smerteligt fra ham).

Hr. Major! Det har jeg ikke fortjent.

FERDINAND (tager hendes Haand).

Tilgiv mig! Vi er jo uden Vidner her. Den Omstændighed, der — i Dag og aldrig mere — fører Dem og mig sammen, berettiger mig, tvinger mig til ikke at skjule mine hemmeligste Følelser for Dem. — — Jeg kan ikke faa det ind i mit Hoved, Mylady, at en Dame med saa megen Skønhed og Aand — Egenskaber, som en Mand vilde vurdere — skulde kunne kaste sig bort til en Fyrste, der i hende kun har lært at beundre Kønnen, medens denne Dame ikke skammede sig ved at tilbyde en Mand sit Hjerte.

LADY (ser ham lige i Øjnene).

Tal helt ud!

FERDINAND.

De kalder dem en Brite. Tillad mig — jeg kan

ikke tro, at De er Brite. Den fribaarne Datter af det frieste Folk under Solen — som ogsaa er for stolt til at ofre Virak for fremmed Dyd — kan aldrig sælge sig til fremmed Last. Det er ikke muligt, at De er Brite — ellers maa denne Brites Hjerte være lige saa lille, som Britanniens Aarer slaar højt og stærkt.

LADY.

Er De færdig?

FERDINAND.

Man kunde svare, det er kvindelig Forfængelighed — Lidenskab — Temperament — Hang til Forlystelser. Dyden har ofte overlevet Æren. Mangen en Kvinde, som med Skændsel traadte inden for denne Skranke, har senere forsonet Verden ved ædle Handlinger og adlet det hæslige Haandværk ved en smuk Brug af det — — Men hvorfra kommer saa pludselig denne skrækkelige Udsugelse af Landet, der aldrig har været saa vanvittig før? — Det var i Hertugdømmets Navn. — Jeg er færdig.

LADY (med Blidhed og Højhed).

Det er første Gang, Walter, at man vover at tale saaledes til mig, og De er det eneste Menneske, som jeg svarer. — At De forkaster min Haand, det agter jeg Dem for. At De haaner mit Hjerte, tilgiver jeg Dem. At det er Deres Alvor, tror jeg ikke. Den, der fordrister sig til at sige den Slags fornærmelige Ting til en Dame, som ikke behøver mere end een Nat til fuldstændig at ødelægge ham, maa stole paa, at denne Dame har en stor Sjæl, eller være vanvittig. — At De vil vælte Landets Ruin over paa mig, det tilgive Gud den Almægtige Dem, naar han engang

stiller Dem og mig og Fyrsten lige over for hverandre! — Men, De har udæsket Englænderinden i mig, og paa den Slags Bebrejdelser kræver mit Fædreland, at jeg skal svare.

FERDINAND (støtter sig til sin Kaarde).

Jeg er lutter Øre.

LADY.

Hør altsaa, hvad jeg aldrig har betroet nogen anden end Dem og aldrig vil betro til noget Menneske! Jeg er ikke den Eventyrske, Walter, som De anser mig for. Jeg kunde godt være hovmodig og sige: Jeg er af fyrstelig Æt — jeg nedstammer fra den ulykkelige Thomas Norfolk, som blev et Offer for den skotske Maria. — Min Fader, som var Kongens første Kammerherre, blev beskyldt for at staa i forræderisk Forbindelse med Frankrig, dømt ved en Parlamentskendelse og halshugget. — Alle vore Godser tilfaldt Kronen. Vi selv blev landsforviste. Min Moder døde samme Dag, han blev henrettet. Jeg — et fjorten-aars Barn — flyttede til Tyskland med min Pige — et lille Juvelskrin — og dette Kors, som min døende Moder hængte mig om Halsen, idet hun gav mig sin sidste Velsignelse. (Ferdinand bliver tankefuld og ser med mere Sympati paa Ladyen. — Hun fortsætter med stigende Sindsbevægelse.) Syg — uden Beskyttelse og Formue — en forældreløs Ud-lænding — saaledes kom jeg til Hamborg. Jeg havde ikke lært andet end en Smule Fransk — lidt Filering og at spille paa Flygel — des bedre forstod jeg at spise paa Guld- og Sølvservice, at sove under Damaskes-tæpper, at lade ti Tjenere flyve paa mit Vink og at høre paa fornemme Mænds smigrende Ord. — Jeg

havde grædt i seks Aar. — Den sidste Guldnaal var sat over Styr. — Min Pige døde. — Da førte Skæbnen Deres Hertug til Hamburg. — Jeg spadserede ved Elbens Bredder, saa ned i Floden og begyndte lige at fantasere om, hvad der var dybest: dette Vand eller min Nød! — Hertugen saa mig, forfulgte mig, fandt min Bolig, laa for min Fod og svor, at han elskede mig. (Hun standser i stor Bevægelse, saa fortsætter hun med grædende Røst.) Alle Billeder fra min lykkelige Barndom vaagnede op med daarende Glans. — Sort som Graven var den trøstesløse Skæbne, jeg saa for mig. — Mit Hjerter længtes brændende efter et andet Hjerter. — Jeg laa ved hans Bryst. (Gaar hurtigt bort fra ham.) Fordøm mig saa, om De kan!

FERDINAND (meget bevæget, iler hen til hende og holder hende tilbage.)

Lady! Aa Gud! Hvad hører jeg? Hvad har jeg gjort? — — Jeg ser, at jeg har begaaet en skrækkelig Uretfærdighed! De kan ikke tilgive mig.

LADY (kommer tilbage og søger at fatte sig).

Hør videre! Fyrsten overrumplede vel mig værgeløse unge Pige — men Norfolkernes Blod oprørtes i mig. Du er en født Fyrstinde, raabte det, og nu er du en Fyrstes Konkubine! — Stoltheden og Skæbnen brødes i mit Bryst, da Fyrsten bragte mig hertil, og da paa en Gang det gyseligste Syn stod for mit Øje. — Den Vellyst, som findes hos denne Verdens Stormænd, er en umættelig Hyæne, der med Ulvehunger søger sit Offer. — Den havde allerede raset frygteligt i dette Land — den havde skilt Brud og Brudgom — havde endog sønderrevet Ægteskabernes hellige Baand — hist ødelagt en Families stille Lykke — her aabnet

et ungt, uerfarent Hjerter for den hærgende Pest, og døende Piger nævnede deres Lærers Navn under Forbandelser og Krampetrækninger. — Jeg stillede mig mellem Lammet og Tigeren, fralokkede ham i en lidenskabelig Time hans fyrstelige Ed, og denne afskyelige Ofring maatte standse.

FERDINAND (gaar op og ned i den heftigste Bevægelse).

Hold op, Mylady! Jeg vil ikke høre mere!

LADY.

Denne sørgelige Periode veg for en endnu sørgeligere. Hof og Serail myldrede nu med Italiens Udskud. Flagrende Pariserinder legede med det frygtelige Scepter, og Folket blødte under deres Luner — de oplevede alle deres Fald. Jeg saa dem synke i Støvet ved Siden af mig; thi jeg var mere koket end de alle. Jeg tog Tøjlen fra Tyrannen, som i vellystig Slappelse hvilede i mine Arme — dit Fædreland, Walter, følte for første Gang en menneskelig Haand og sank tillidsfuldt til mit Bryst. (Pause, i hvilken hun ser ømt paa ham.) Ak, at den Mand, som er den eneste, jeg ikke vil miskendes af, nu maa tvinge mig til at prale og til at svide mine tavse Velgerninger i Beundringens Lys! — Walter, jeg har sprængt Fængsler — jeg har sønderrevet Dødsdomme og forkortet mangan forfærdelig Evighed paa Galejerne. I uhelbredelige Saar har jeg dog i alt Fald gydt lindrende Balsam — jeg har knust mægtige Forbrydere og ofte reddet Uskylds fortabte Sag ved Bolerskens Taare. — Ak, hvor skønt var ikke det, du unge Mand! Hvor stolt kunde ikke mit Hjerter gendrive enhver Anklage for min fyrstelige Fødsel! — Og nu kommer den Mand,

som ene og alene kan belønne mig for alt dette — den Mand, som min trætte Skæbne har skabt til Erstatning for mine tidligere Lidelser — den Mand, som jeg alt i Drømme omfatter med brændende Længsel —

FERDINAND (afbryder hende i den heftigste Sindsbevægelse).

Det er for meget! Det er for meget! Det er imod Aftalen, Lady. De skulde rense Dem for Anklager, og nu gør De mig til en Forbryder. Skaan mig — jeg besværger Dem — skaan mit Hjerte, som sønderrives af Skam og bitter Angst.

LADY (holder hans Haand fast i sin).

Nu eller aldrig! Længe nok har jeg holdt Stand som en Heltinde. — Disse Taarers Vægt maa du endnu føle. (I den kærligste Tone). Hør mig, Walter — naar en ulykkelig Kvinde — der uimodstaaeligt, almægtigt føler sig draget til dig — naar hun trykker sig til dig med et Bryst, der er fuldt af glødende, uendelig Kærlighed — Walter! — og du saa endnu formaar at udtale det kolde Ord Ære — naar denne ulykkelige — nedtrykt af Følelsen af sin Skam — led ved Lasten — hævet ved Dydens Røst — naar hun kaster sig saaledes — i dine Arme (Hun slaar Armene om ham. Højtideligt) naar hun vil frelses af dig — ved dig gives tilbage til Himlen, eller (idet hun vender Ansigtet bort, med bævende Stemme) for at fly dit Billede lyder Fortvivlelsens frygtelige Stemme og atter tumler ned i en afskyeligere Afgrund af Last —

FERDINAND (river sig løs. I den skrækkeligste Forlegenhed).

Nej, ved Himlens Gud! Jeg kan ikke holde det ud — Lady, jeg maa — Himmel og Jord hviler paa mig — jeg maa gøre Dem en Tilstaaelse, Lady!

LADY (idet hun iler bort fra ham).

Ikke nu! Ikke nu, ved alt, hvad der er helligt! — ikke i dette forfærdelige Øjeblik, nu da mit sønderrevne Hjerte bløder af tusind Dolkestik. — Om det saa gælder Liv og Død — jeg kan ikke, — jeg vil ikke høre det.

FERDINAND.

Jo, jo, kære Lady! De maa! Hvad jeg nu vil sige Dem, vil formindske min Skyld og være en varm Afbigt for det tidligere. — Jeg har taget fejl af Dem, Mylady. Jeg ventede — jeg ønskede at finde Dem værdig til min Foragt. Da jeg kom herhen, var jeg fast besluttet paa at fornærme Dem og gøre mig fortjent til Deres Had. — Det havde været et Held for os begge, hvis mit Forsæt var lykkedes! (Han tier et Øjeblik og taler derpaa sagttere og undseligere.) Jeg elsker, Mylady — jeg elsker en borgerlig Pige — Louise Miller, en Musikers Datter. (Ladyen vender sig blegnende bort fra ham; han fortsætter med mere Liv.) Jeg ved, hvad det er, jeg styrter mig ind i; men selv om Kløgten byder Lidenskabens at tie, saa taler Pligten des højere. — Jeg er den skyldige. Det var mig, som sønderrev hendes Uskylds gyldne Fred — jeg lullede hendes Hjerte i Søvn med dristige Forhaabninger og gav det forræderisk til Pris for den vilde Lidenskab. — De vil minde mig om min Stand — min Fødsel — min Faders Principer — men jeg elsker — Mit Haab stiger saa meget højere, jo dybere Naturen er i Splid med Konvientiensen — Min Beslutning og Fordomme! — Vi faar at se, om Moden eller Menneskeheden beholder Valpladsen! (Ladyen skjuler sit Ansigt med begge Hænder. Han nærmer sig hende.) Vilde De sige noget, Mylady?

LADY (med et Udtryk af den største Lidelse.)

Nej, Hr. von Walter! Nej, ikke andet, end at De ødelægger Dem selv og mig og en tredje tillige.

FERDINAND.

Og en tredje tillige?

LADY.

Vi kan ikke blive lykkelige med hinanden. Vi maa dog falde som Ofre for Deres Faders Hastværk. Jeg vil aldrig i Evighed vinde den Mands Hjerter, som kun tvungen har givet mig sin Haand.

FERDINAND.

Tvungen, Lady? Givet Dem sin Haand tvungen? og altsaa dog givet? Kan De tiltvinge Dem en Haand, naar Hjertet ikke følger med? Kan De berøve en Pige den Mand, som er denne Piges hele Verden? Kan De rive en Mand bort fra en Pige, som er denne Mands hele Verden? Kan De, Mylady — De, som for et Øjeblik siden var den beundringsværdige britiske Kvinde — kan De gøre det?

LADY.

Ja, fordi jeg maa gøre det. (Med Alvor og Styrke.) Min Lidenskab, Walter, viger for min Kærlighed til Dem. Men min Ære kan ikke længer gøre det. — Vor Forbindelse drøftes af hele Landet. Alles Øjne, alle Spottens Pile er rettede imod mig. Det er en uudslettelig Beskæmmelse, hvis en af Fyrstens Under-saatter afviser mig. Gaa i Rette med Deres Fader! Værg Dem, saa godt De kan! — Jeg lader alle Miner springe! (Hun gaar hurtigt ud. Majoren bliver staaende i maalloes Bedøvelse. Pause. Saa styrter han ud gennem Flojddøren.)

FJERDE SCENE.

Værelse hos Musikanten.

MILLER. FRU MILLER. LOUISE.

MILLER (kommer hurtigt ind).

Jeg har jo sagt det i Forvejen!

LOUISE (iler ængsteligt hen til ham).

Hvad, Fader? Hvad har du sagt?

MILLER (gaar rasende frem og tilbage).

Kom med min Stadsfrakke — hurtigt! — jeg maa komme ham i Forkøbet — og en hvid Manchetskjorte! — Det tænkte jeg mig straks!

LOUISE.

For Guds Skyld! Hvad?

FRU MILLER.

Hvad er der i Vejen? Hvad er der dog?

MILLER (kaster sin Paryk fra sig).

Hen til Frisøren med den straks! — Hvad der er i Vejen? (Springer hen til Spejlet.) Og mit Skæg er ogsaa alt for langt — Hvad der er i Vejen? — Hvad der er i Vejen, dit Kadaver? — Fanden er løs, og han skal gale i dig!

FRU MILLER.

Nej, vil man se! Jeg skal ogsaa straks have Skyld for alting!

MILLER.

Du have Skylden? Ja, din Pokkers Kæft, hvem skulde ellers have det? Du med din Satans Junker i Morges — Sagde jeg det ikke straks? — Wurm har sladret.

FRU MILLER.

Aa Passiar! Hvor kan du vide det?

MILLER.

Hvor jeg kan vide det? — Nede ved Gadedøren spøger en af Ministerens Tjenere omkring og vil tale med Spillekanten.

LOUISE.

Jeg er fortabt.

MILLER.

Og saa du med dine Forglemmigej-Øjne! (Ler ondskabsfuldt.) Det er ganske rigtigt. Naar Djævelen har lagt et Æg i ens Hus, saa faar man en smuk Datter. — Nu ser jeg det!

FRU MILLER.

Hvoraf ved du da, at det gælder Louise? — Du kan jo være bleven anbefalet til Hertugen. Han vil maaske have dig i sit Orkester.

MILLER (springer efter sin Stok).

Saa gid da Svovlregnen fra Sodoma — Orkester! — Ja, et Orkester, i hvilket du skal hyle Diskanten, din Rufferske, og min forpiskede Bagdel forestille Kontrabassen! (Kaster sig paa en Stol.) Almægtige Gud!

LOUISE (sætter sig ligbleg).

Moder! Fader! Hvorfor mon jeg paa en Gang bliver saa bange?

MILLER (springer op igen).

Men lad den Blæksmører bare engang komme i Nærheden af mig. — Lad ham komme! — Hvad enten det er i denne eller den anden Verden. — Jeg skal mase hans Legeme og Sjæl til Vælling, jeg skal skrive alle ti Bud, alle de syv Bønner i Fadervor og

alle Mosebøger og Profeterne paa hans Pukkel, saa man endnu ved Dommedag skal kunne se de blaa Pletter —

FRU MILLER.

Ja, band og støj du kun! Det er ogsaa den rette Maade at holde Djævelen ude paa! Hjælp os, store Gud! Hvad skal vi nu gøre? Hvordan skal vi klare os? Hvad skal vi dog gøre? Saa tal dog, Miller!

(Hun gaar grædende frem og tilbage.)

MILLER.

Jeg vil straks til Ministeren! Jeg vil tale først — jeg vil selv angive det. Du har vidst det før jeg. Du kunde have givet mig et Vink. Man kunde have snakket Pigen til Rette. Det havde der endnu været Tid til. — Men nej! — Der var noget at makke sammen; der var noget at fiske! Du har oven i Købet baaret Ved til Ilden. — Sørg du nu selv for dit Koblerskind! Søb den Kaal, du har spyttet i! Jeg tager min Datter under Armen og marcherer over Grænsen med hende!

FEMTE SCENE.

FERDINAND von WALTER (styrter forskrækket og aandeløs ind i Værelset.)

DE FORRIGE.

FERDINAND.

Har min Fader været her?

LOUISE (farer sammen).

Hans Fader? Store Gud!

FRU MILLER (slaar Hænderne sammen).

Præsidenten! Det er ude med os!

MILLER (ler onskabsfuldt).

Der har vi Skandalen!

} paa en Gang.

FERDINAND (iler hen til Louise og trykker hende i sine Arme).

Min er du, om saa Himmel og Helvede træder imellem os!

LOUISE.

Min Død er sikker! — Hvad mere? — Du nævnede et skrækkeligt Navn — Din Fader?

FERDINAND.

Nej! Nej! Det er overstaaet. Jeg har dig jo igen. — Du har jo mig igen. Aa, lad mig trække Vejret ved dette Bryst! Det var en skrækkelig Time!

LOUISE.

Hvilken? Du dræber mig!

FERDINAND (træder tilbage og ser betydningsfuldt paa hende).

En Time, Louise, i hvilken en fremmed Skikkelse stillede sig imellem mit Hjerte og dig — i hvilken min Samvittighed fik min Kærlighed til at blegne — i hvilken min Louise holdt op med at være alt for sin Ferdinand — —

(Louise skjuler Ansigtet i Hænderne og synker ned paa Stolen.)

FERDINAND (gaar hurtigt hen til hende, bliver staaende maalløs foran hende og stirrer paa hende; saa gaar han pludselig fra hende i stærk Bevægelse).

Nej! Aldrig! Det er umuligt, Lady! Det er for meget forlangt! Jeg kan ikke ofre dig denne Uskyld. — Nej, ved den evige Gud! Jeg kan ikke bryde min Ed, der højt som Himlens Torden taler advarende til mig fra dette bristende Øje — Lady, se her hen — se her hen, du Ravnefader — Skal jeg dræbe denne Engel? Skal jeg sende Helvede ned i dette skønne Bryst? (Idet han besluttet iler hen til hende.) Jeg vil føre hende frem for Verdensdommerens Trone, og den evige skal sige, om min Kærlighed er Forbrydelse. (Han tager hende

ved Haanden og rejser hende op fra Stolen. Fat Mod, min elskede!
— Du har sejret! Som Sejrherre kommer jeg tilbage
fra den farligste Kamp!

LOUISE.

Nej, nej! Skjul intet for mig! Udtal den forfærdelige Dom! Nævnedes du din Fader? Nævnedes du Ladyen?
— Dødens Gys isner mig. — Man siger, at hun vil gifte sig.

FERDINAND (styrter bedøvet ned for Louises Fod).

Med mig, ulyksalige!

LOUISE (efter en Pause, med stille, bævende Tone og skrækkelig Ro).

Naa — hvorfor ræddes jeg? — Den gamle Mand derhenne har jo ofte sagt mig det — jeg har aldrig villet tro ham. (Pause. Hun kaster sig grædende i Millers Arme.)
Fader, her har du din Datter igen. — Tilgiv mig, Fader! — Dit Barn kan jo ikke gøre for, at denne Drøm var saa skøn, og — — at hendes Opvaagnen nu er saa frygtelig — —

MILLER.

Louise! Louise! — Aa Gud, hun er ude af sig selv. — Min Datter, mit stakkels Barn — Forbandelse over Forføreren! — Forbandelse over den Kvinde, der har været hans Koblerske!

FRU MILLER (kaster sig jamrende ned paa Gulvet).

Fortjener jeg denne Forbandelse, min Datter? Gud tilgive Dem, Hr. Baron! — Hvad har dette Lam gjort, siden De vil dræbe det?

FERDINAND (gaar hen til hende. Med Bestemthed).

Men jeg vil ødelægge hans Kabaler — jeg vil sønderrive alle disse Fordommens Jærnlænker. — Fri

som en Mand vil jeg vælge, saa disse Insektsjæle skal svimle ved at se min Kærligheds Kæmpeværk.

(Han vil gaa.)

LOUISE (rejser sig skælvende og følger ham).

Bliv! Bliv! — Fader! — Moder! — I denne skrækkelige Time forlader han os!

FRU MILLER (iler efter ham og holder paa ham).

Præsidenten kommer herhen — Han mishandler vort Barn — Han mishandler os — og De vil forlade os, Hr. von Walter?

MILLER (ler rasende).

Forlade os! Ja, naturligvis! Hvorfor ikke? — Hun har jo givet ham alt! (Idet han med den ene Haand griber Majorens, med den anden Louises Haand.) Taalmodighed, min Herre! Vejen ud af mit Hus gaar kun over hende der. — Vent paa din Fader her, hvis du ikke er en Skurk! Fortæl ham, hvorledes du har listet dig ind i hendes Hjerte, Bedrager, eller ved Gud! (Han kaster Datteren hen imod ham. Vildt og heftigt.) Du skal først sønderræde denne klynkende Orm, hvem Kærligheden til dig saaledes har ødelagt.

FERDINAND (kommer tilbage og gaar op og ned i dybe Tanker).

Præsidentens Magt er vel stor — en Faders Ret strækker sig langt — Forbrydelsen kan endog skjule sig under dens Dække; han kan gaa vidt — vidt! — Men til det yderste gaar dog kun Kærligheden. — Her, Louise! din Haand er min! (Han griber den heftigt.) Saa sandt Gud ikke skal forlade mig i mit sidste Aandedrag! — Det Øjeblik, som skiller disse to Hænder ad, sønderriver ogsaa Traaden mellem mig og Verden.

LOUISE.

Jeg bliver bange for dig! Se ikke paa mig! Dine
Læber skælver! Dit Øje ruller saa frygteligt —

FERDINAND.

Nej, Louise! Skælv ikke! Det er ikke Vanvid,
som taler ud af mig! Det er Himlens kostelige Gave,
Beslutningen i det afgørende Øjeblik, naar det tyngede
Bryst kun kan skaffe sig Luft ved en uhørt Anstrengelse
— Jeg elsker dig, Louise — Jeg vil beholde dig,
Louise — Nu, af Sted til min Fader.

(Han styrter hurtigt af Sted og løber — imod Præsidenten.)

SJETTE SCENE.

PRÆSIDENTEN (med Følge). DE FORRIGE.

PRÆSIDENTEN (idet han træder ind).

Der er han jo!

(Alle forfærdede.)

FERDINAND (viger nogle Skridt tilbage).

I Uskyldighedens Hus.

PRÆSIDENTEN.

Hvor Sønnen lærer Lydighed imod sin Fader?

FERDINAND.

Lad os — —

PRÆSIDENTEN (afbryder ham, til Miller).

Er Han Faderen?

MILLER.

Stadsmusikant Miller.

PRÆSIDENTEN (til Konen).

Og Hun Moderen?

FRU MILLER.

Ak ja, jeg er Moderen.

FERDINAND (til Miller).

Fader, før Han sin Datter ud. — Hun er lige ved at besvime.

PRÆSIDENTEN.

Det er en overflødig Omhu! Jeg skal muntre hende! (Til Louise.) Hvor længe har Hun kendt Præsidentens Søn?

LOUISE.

Ham har jeg aldrig brudt mig om. Ferdinand von Walter har besøgt mig siden November.

FERDINAND.

Og tilbeder hende.

PRÆSIDENTEN.

Har Hun faaet noget Løfte?

FERDINAND.

I dette Øjeblik det højtideligste for Guds Aasyn!

PRÆSIDENTEN (vred til sin Søn).

Du skal nok faa Lejlighed til at skrifte din Daarskab.
(Til Louise.) Jeg venter paa Svar.

LOUISE.

Han har svoret, at han elsker mig.

FERDINAND.

Og jeg skal holde min Ed.

PRÆSIDENTEN.

Skal jeg befale, for at faa dig til at tie? —
Har Hun taget imod den Ed?

LOUISE (inderligt).

Jeg besvarede den.

FERDINAND (med fast Stemme).

Forbundet er sluttet.

PRÆSIDENTEN.

Jeg lader det Ekko smide ud. (Ondskabsfuldt til Louise.)
Men han har da altid betalt Hende kontant?

LOUISE (opmærksom).

Det Spørgsmaal forstaar jeg ikke helt.

PRÆSIDENTEN (med bidende Latter).

Ikke det? Naa, jeg mener kun — enhver Arbejder er jo sin Løn værd, som man siger — og Hun har vel forhaabentlig heller ikke foræret sin Gunst bort — eller var hun maaske tilfreds med Afsætningen alene? Hvad?

FERDINAND (farer rasende op).

Helvede! Hvad var det?

LOUISE (med Værdighed og Vrede til Majoren).

Hr. von Walter, nu er De fri.

FERDINAND.

Fader! Dyden kræver Ærefrygt, selv om den er i Tiggerdragt.

PRÆSIDENTEN (ter højere).

Det var en morsom Fordring! Faderen skal respektere sin Søns Skøge!

LOUISE (styrter om).

Himmel og Jord!

FERDINAND (samtidig med Louise, idet han drager sin Kaarde imod Præsidenten, men hurtigt lader den synke igen).

Fader, De har engang haft et Liv at fordre af mig. — Det er betalt. (Stikker Kaarden i Skeden). Mit Gælds-brev ligger sønderrevet der —

MILLER som hidtil har staaet frygtsom i nogen Afstand, træder nu bevæget frem. Han skærer Tænder af Vrede, eller de klaprer af Angest).

Deres Excellence — Barnet er Faderens Værk.

— Med Deres Tilladelse! — Den, der skælder Barnet ud for en Mær, slaar Faderen i Ansigtet, — og lige for lige — Saadan er Taksten hos os — Med Deres Tilladelse!

FRU MILLER.

Hjælp, store Gud! — Nu begynder den gamle ogsaa. — Lynet rammer vort Hoved.

PRÆSIDENTEN (der kun halvvejs har hørt ham).

Er Kobleren ogsaa paa Færde? — Vi skal straks tales ved, Kobler!

MILLER.

Med Deres Tilladelse! Mit Navn er Miller, hvis De vil høre en Adagio — med Elskovsaffærer kan jeg ikke være til Tjeneste. Saa længe Hoffet endnu har Forraad nok af den Slags, behøver vi Borgerfolk ikke at levere noget. Med Deres Tilladelse.

FRU MILLER.

For Guds Skyld, Mand! Du ødelægger Kone og Barn!

FERDINAND.

Fader, De spiller en Rolle her, som De i alt Fald kunde have undværet Vidner til.

MILLER (kommer nærmere; mere behjertet).

Jeg vil tale rent ud af Posen. Med Deres Tilladelse. Deres Excellence styrer og raader i Landet. Dette er min Stue. Min underdanigste Kompliment, naar jeg engang bringer en Promemoria; men en ubehøvlet Gæst kaster jeg paa Porten — Med Deres Tilladelse.

PRÆSIDENTEN (bleg af Vrede).

Hvad? — Hvad behager? (Træder nærmere hen til ham.)

MILLER (trækker sig langsomt tilbage).

Ja, det var bare min Mening, Hr. — Med Deres Tilladelse.

PRÆSIDENTEN (forbitret).

Din dristige Mening bringer dig i Tugthuset, Keltring! — Af Sted! Hent nogle Retsbetjente. (Nogle af Følget gaar. Præsidenten gaar rasende frem og tilbage). Faderen i Tugthuset — Moderen og Tøsen i Gabestokken! — Retfærdigheden skal laane min Vrede sine Arme. — For denne Beskæmmelse maa jeg have en frygtelig Oprejsning. — Noget saadant Pak skulde ødelægge mine Planer og ustraffet pudse Fader og Søn paa hinanden! — Ha, I fordømte! Jeg vil mætte mit Had med eders Undergang; hele Ynglen, Fader, Moder og Datter vil jeg ofre for min brændende Hævn.

FERDINAND (træder rolig og standhaftig hen til dem).

Aa, nej! Vær I kun uden Frygt! Jeg er jo til Stede. (Beskedent til Præsidenten.) Fader, De maa ikke handle overilet! For Deres egen Skyld maa De ikke begaa nogen Voldsgerning. — Der findes et Sted i mit Hjerte, hvor Ordet Fader endnu aldrig er blevet hørt — træng ikke ind i dette!

PRÆSIDENTEN.

Ti, elendige! Æg ikke min Vrede endnu mere!

MILLER (vaagner op af en Døs).

Sørg du for dit Barn, Kone! Jeg løber hen til Hertugen — Hans Hofskrædder — den Tanke har Gud indgivet mig — hans Hofskrædder lærer at spille paa Fløjte hos mig. Det maa lykkes mig hos Hertugen.

(Han vil gaa.)

PRÆSIDENTEN.

Hos Hertugen, siger du? — Har du glemt, at

jeg er den Tærskel, som du maa springe over eller knække Halsen paa? — Hos Hertugen, Fæhoved? — Prøv det, naar du ligger levende begravet i et Fængsel dybt under Jorden, hvor Natten gantes med Helvede, og Lys og Lyd ikke naar ned. Saa kan du rasle med dine Lænker og klynke: Jeg er bleven behandlet for galt.

SYVENDE SCENE.

RETSBETJENTE. DE FORRIGE.

FERDINAND (iler hen til Louise, som halvdød falder i Armene paa ham).

Louise! Hjælp! Til Hjælp! Hun dør af Skræk!
(Miller tager sin Spanskkrøsstok, sætter Hatten paa Hovedet og forbereder sig til Angreb. Konen kaster sig paa Knæ for Præsidenten.)

PRÆSIDENTEN (til Retsbetjentene, idet han viser sin Orden).

Læg Haand paa dem, i Hertugens Navn! — Bort fra Skøgen, Dreng — hvad enten hun er besvimet eller ikke. — Naar hun har Jærnhalsbaandet paa, bliver hun nok vækket med Stenkast.

FRU MILLER.

Naade, Deres Excellence! Naade! Naade!

MILLER (haler sin Kone op).

Knæl for Gud, din gamle Hylemær, og ikke for — — Hallunker, siden jeg nu dog skal i Tugthuset!

PRÆSIDENTEN (bider sig i Læben).

Du kan regne fejl, Slubbert. Der staar endnu Galger tomme. (Til Retsbetjentene). Skal jeg sige det endnu en Gang? (Retsbetjentene nærmer sig Louise).

FERDINAND (stiller sig foran hende. Forbitret).

Hvem ønsker noget? (Han tager sin Kaarde og vægger sig med Grebet). Vov at røre ved hende, hvis I ikke ogsaa

har bortlejet eders Hjerneskalder til Retten! (Til Præsidenten.)
Skaan Dem selv! Driv mig ikke videre, Fader!

PRÆSIDENTEN (truende til Retsbetjentene).

Hvis I sætter Pris paa jer Stilling, I Kujoner —
(Retsbetjentene søger atter at tage fat paa Louise.)

FERDINAND.

Død og Helvede! Jeg siger: Tilbage! — Endnu
en Gang! Hav Medynk med Dem selv! Driv mig ikke
til det yderste, Fader!

PRÆSIDENTEN (opbragt til Retsbetjentene).

Er det eders Tjenesteiver, I Skurke?
(Retsbetjentene tager hidsigere fat.)

FERDINAND.

Hvis det skal være saa (han drager Kaarden og saarer
nogle af dem) — tilgiv mig, Retfærdighed!

PRÆSIDENTEN (forbitret).

Jeg vil dog se, om ogsaa jeg skal føle den Kaarde.
(Han tager selv fat paa Louise og overgiver hende til en Retsbetjent.)

FERDINAND (ler forbitret).

Fader! Fader! De laver her et bidende Smæde-
skrift mod Guddommen, der har forstaaet sig saa
daarligt paa sine Folk og gjort fuldkomne Bøddel-
knægte til slette Ministre.

PRÆSIDENTEN (til de andre).

Af Sted med hende!

FERDINAND.

Fader, hun skal staa i Gabestokken, men sammen
med Majoren, Præsidentens Søn — Forlanger De det
endnu?

PRÆSIDENTEN.

Des morsommere bliver Skuespillet. — Af Sted!

FERDINAND.

Fader! Jeg kaster min Officerskaarde paa Pigen.
— Forlanger De det endnu?

PRÆSIDENTEN.

Portépéen er ved din Side bleven vant til Gabe-
stokken. — Af Sted! Af Sted! I kender jo min Vilje.FERDINAND (puffer en Retsbetjent til Side, tager fat i Louise med den
ene Arm, medens han retter Kaarden imod hende med den anden.)Fader! Før De beskæmmer min Hustru, gennem-
borer jeg hende. — Forlanger De det endnu?

PRÆSIDENTEN.

Gør det, hvis din Klinge er spids!

FERDINAND (slipper Louise og kaster et frygteligt Blik mod Himlen).

Almægtige Gud! Du er mit Vidne! Jeg har prøvet
alle menneskelige Midler. — Nu maa jeg skride til et
djævelsk. — I fører hende til Gabestokken, og imidlertid
(han raaber det ind i Præsidentens Øren) fortæller jeg Residensen
en Historie om, hvorledes man bliver Præsident.

(Gaar.)

PRÆSIDENTEN (som ramt af et Lyn).

Hvad er det? — Ferdinand! — Slip hende!

(Han iler ud efter Majoren.)

(Tæppet falder.)

TREDJE AKT.

Sal hos Præsidenten.

FØRSTE SCENE.

PRÆSIDENTEN og SEKRETÆR WURM (kommer).

PRÆSIDENTEN.

Det var en forbandet Historie.

WURM.

Jeg var bange for det, naadige Herre. Tvang gør altid Sværmere forbitret, men omvender dem aldrig.

PRÆSIDENTEN.

Jeg stolede fast paa denne Plan. Jeg ræsonnerede saaledes: Naar Pigen bliver vanæret, maa han som Officer træde tilbage.

WURM.

Det var fortræffeligt. Men saa skulde Vanæren ogsaa have været der.

PRÆSIDENTEN.

Og dog — naar jeg nu med koldt Blod overvejer det. — Jeg burde ikke have ladet mig skræmme saaledes. Det var en Trussel, som han aldrig havde gjort Alvor af.

WURM.

Det skal De ikke sige. Naar man turrer et lidenskabeligt Menneske, er ingen Dumhed ham for vanvittig. De siger, at Majoren altid har rystet paa Hovedet ad Deres Administration. Det tror jeg gerne. De Principer, som han bragte med fra Akademierne, huede mig straks ikke rigtigt. Hvad havde ogsaa de fantastiske Drømme om Sjælsstorhed og personlig Adel at gøre

ved et Hof, hvor den største Visdom bestaar i at være stor og lille i det rette Tempo og paa en behændig Maade! Han er for ung og ildfuld til at finde Behag i Kabalens langsomme, krumme Gang, og intet andet end det store og eventyrlige kan sætte hans Ærgerrighed i Bevægelse.

PRÆSIDENTEN.

Men hvad kan denne velvise Bemærkning gavne vor Sag?

WURM.

Den viser Deres Excellence Saaret og maaske ogsaa Forbindingen. Et Menneske med en saadan Karakter — jeg beder om Forladelse — skulde man enten aldrig have gjort til sin fortrolige eller til sin Fjende. Han finder det Middel, hvorved De er steget, afskyeligt. Maaske har det hidtil kun været Sønnen, der har bundet Forræderens Tunge. Giv ham Lejlighed til med Rette at kunne ryste Sønnen af sig, bring ham ved gentagne Storme mod hans Lidenskab til at tro, at De ikke er en øm Fader, og De skal se, at Patriotens Pligter melder sig hos ham. Ja, alene den sælsomme Tanke at bringe Retfærdigheden saa mærkværdigt et Offer kunde have nok Tiltrækningskraft for ham, saa han endog kunde styrte sin Fader.

PRÆSIDENTEN.

Wurm — Wurm — Det er en forfærdelig Afgrund, Han fører mig hen til.

WURM.

Jeg skal føre Dem tilbage, naadige Herre. — Maa jeg tale rent ud?

PRÆSIDENTEN (sætter sig).

Som en dømt Forbryder til sin medskyldige.

WURM.

Altsaa tilgiver De, naar jeg siger, at De skylder Deres smidige Hofkunst hele Præsidenten; men hvorfor har De saa ikke ogsaa betroet Faderen til den? Jeg mindes, med hvilken Aabenhed De i sin Tid overtalte Deres Forgænger til at spille et Parti Piquet og i al Ven-skabelighed sad og drak en god Burgunder med ham den halve Nat igennem, og det var dog den samme Nat, i hvilken den store Mine skulde tændes og sprænge den gode Mand i Luften. — Hvorfor har De vist Deres Søn, hvem der var hans Fjende? Han burde aldrig have er-faret, at jeg vidste Besked med hans Elskovsaffære. De kunde have undermineret Romanen paa Pigens Side og beholdt Deres Søns Hjerte. De vilde da have spillet den kloge General, som ikke angriber sin Fjendes Cen-trum, men søger at sprænge Fløjene.

PRÆSIDENTEN.

Hvorledes skulde det gøres?

WURM.

Paa den simpleste Maade — og alle Kort er endnu langt fra spillede ud. Se i nogen Tid bort fra, at De er Fader! Kæmp ikke med en Lidenskab, som enhver Modstand kun gør mægtigere. — Overlad det til mig, ved denne Lidenskabs egen Arne at udruge Ormen, som skal fortære den!

PRÆSIDENTEN.

Jeg er virkelig nysgerrig.

WURM.

Jeg vilde kun forstaa mig daarligt paa Sjælens Barometer, hvis ikke Majoren er lige saa skrækkelig i sin Skinsyge som i sin Kærlighed. Giv ham Mistanke mod Pigebarnet — — hvad enten den er rimelig eller ikke. Et Gran Bærme er nok til at bringe hele Massen i Gæring.

PRÆSIDENTEN.

Men hvor skal vi faa det Gran fra?

WURM.

Ja, det er det, det kommer an paa. — Fremfor alt maa De forklare mig, naadige Herre, hvor meget der staar paa Spil for Dem, hvis Majoren fastholder sin Vægning — i hvor høj Grad det er vigtigt for Dem at gøre Ende paa hans Roman med den borgerlige Pige og bringe Forbindelsen med Lady Milford i Stand.

PRÆSIDENTEN.

Hvor kan Han spørge om det, Wurm? — Hele min Indflydelse staar paa Spil, hvis Partiet med Ladyen gaar tilbage, og jeg risikerer min Hals, hvis jeg tvinger Majoren.

WURM (muntert).

Vil De nu være saa naadig at høre efter! — Majoren behandler vi med List. Lige over for Pigen benytter vi hele Deres Magt. Vi dikterer hende en Billetdoux til en tredje Mand og spiller den paa en snild Maade i Hænderne paa Majoren.

PRÆSIDENTEN.

Det var en vild Ide! Som om hun saadan uden

videre vilde bekvemme sig til at underskrive sin egen Dødsdom!

WURM.

Hun maa gøre det, hvis De vil lade mig have fri Hænder. Jeg kender den gode Sjæl ud og ind. Hun har kun to saarbare Punkter, gennem hvilke vi kan løbe Storm mod hendes Samvittighed — nemlig Faderen og Majoren. Den sidstnævnte holder vi ganske ude af Spillet; desto friere kan vi manøvrere med Musikanten.

PRÆSIDENTEN.

Som f. Eks.?

WURM.

Efter hvad Deres Excellence har sagt mig om Optrinet der i Huset, er intet lettere end at true Faderen med en Kriminalproces. Yndlingens og Seglbevarerens Person er saa at sige Majestætens Skygge. — Naar man fornærmer hin, saarer man denne. — I alt Fald skal jeg jage den stakkels Prakker gennem et Naaleøje med denne kunstige Bussemand.

PRÆSIDENTEN.

Ja, men — alvorlig maa Historien ikke blive.

WURM.

Nej, aldeles ikke — kun for saa vidt som det er nødvendigt at bringe Familien i Knibe. — Vi lader altsaa i al Stilhed Musikeren sætte fast — for at gøre Nøden større, kunde man jo tage Moderen med — saa taler vi om kriminel Anklage, om Skafottet, livsvarigt Fængsel og gør Brevet fra Datteren til eneste Betingelse for hans Frigivelse.

PRÆSIDENTEN.

Ja, ja vel! Det er godt!

WURM.

Hun elsker sin Fader — jeg kan gerne sige: til Raseri. Der er Fare for hans Liv, i alt Fald for hans Frihed — hendes Samvittighed vil bebrejde hende, at hun har givet Anledning dertil — hun ser, det er umuligt at faa Majoren — hun er forstyrret i Hovedet — det skal jeg sørge for. — Det kan ikke slaa fejl — hun maa gaa i Fælden.

PRÆSIDENTEN.

Men min Søn? Vil han ikke straks faa Færten deraf? Bliver han saa ikke endnu mere rasende?

WURM.

Lad det være min Sag, naadige Herre. — Faderen og Moderen bliver ikke slupne løs, før hele Familien har aflagt Ed paa at holde det hele hemmeligt og stadfæste Bedrageriet.

PRÆSIDENTEN.

En Ed? Hvad gavner en Ed, Tosse?

WURM.

Intet hos os, naadige Herre! Men alt hos disse Mennesker! — Ser De nu, hvor let vi begge to kommer til Maalet paa denne Maade. — Pigebarnet mister Majorens Kærlighed og sit gode Navn og Rygte. Forældrene bliver medgørligere, og naar de er blevne helt føjelige ved denne Slags Skæbnens Tilskikkelser, synes de til sidst, at det er en Naade, naar jeg giver Datteren hendes Reputation tilbage ved at gifte mig med hende.

PRÆSIDENTEN (ler og ryster paa Hovedet).

Ja, jeg erklærer mig for overvunden, Skurk!

Dette Væv er fordømt fint! Eleven overgaar Mesteren!
— — Nu bliver Spørgsmaalet, til hvem Billetten skal
adresseres? Hvem skal hun mistænkes for at staa i
Forhold til?

WURM.

Det maa nødvendigvis være en Mand, hvis hele
Velfærd er afhængig af Deres Søns Beslutning i denne
Affære.

PRÆSIDENTEN (efter at have tænkt sig om).

Jeg ved ikke andre end Hofmarchallen.

WURM (trækker paa Skulderen).

Det vilde nu rigtignok ikke være min Smag, hvis
jeg var Louise Miller.

PRÆSIDENTEN.

Hvorfor ikke? Det var mærkeligt! Et glimrende
Toilette — en Duft af eau de mille fleurs og Moskus
— en Haandfuld Dukater efter hvert dumt Ord — og
alt dette skulde ikke i Længden kunne bestikke en
borgerlig Piges Sjæl? Min gode Ven, saa nøjeregnende
er Skinsygen ikke. Jeg sender Bud efter Marchallen.

(Ringer.)

WURM.

Medens Deres Excellence besørger dette og lader
Spillemanden putte i Hullet, vil jeg gøre et Udkast til
den omtalte Elskovsbillet.

PRÆSIDENTEN (gaar hen til Skrivepulten).

Som Han bringer mig til Gennemlæsning, saa
snart den er færdig. (Wurm gaar. Præsidenten sætter sig til at
skrive; en Kammertjener kommer, han rejser sig og giver ham et Papir.)
Denne Arrestbefaling skal straks ekspederes — en
anden af jer beder Hofmarchallen om at se hen til mig.

KAMMERTJENEREN.

Den naadige Herre kom kørende i dette Øjeblik.

PRÆSIDENTEN.

Saa meget des bedre — Han maa sige, at Anstalterne skal træffes med Forsigtighed, saa der ikke bliver Opløb.

KAMMERTJENEREN.

Meget vel, Deres Excellence!

PRÆSIDENTEN.

Det skal gaa ganske stille af, forstaar Han?

KAMMERTJENEREN.

Ja, Deres Excellence. (Gaar.)

ANDEN SCENE.

PRÆSIDENTEN. HOFMARCHALLEN.

HOFMARCHALLEN (har meget travlt).

Jeg ser her ind ganske en passant, kæreste! — Hvordan har De det? Hvorledes befinder De Dem? — I Aften er der stor Opera — Dido — det superbesteste Fyrværkeri — en hel Stad staar i Flamme — De vil da ogsaa se den brænde? Ikke?

PRÆSIDENTEN.

Jeg har Fyrværkeri nok her i mit eget Hus; det sprænger mig formodentlig snart hele Herligheden i Luften! — De kommer som kaldet, kære Marchal. De maa raade mig, hjælpe mig i en Sag, der enten vil poussere os begge frem eller ødelægge os fuldstændigt. Sæt Dem!

HOFMARCHALLEN.

De gør mig ganske bange, kære, søde Ven!

PRÆSIDENTEN.

Som sagt — poussere os frem eller ødelægge os fuldstændigt. De kender min Plan med Majoren og Lady Milford. De forstaar ogsaa, hvor nødvendig den var for at befæste vor Lykke. Det hele kan styrte sammen, Kalb. Ferdinand vil ikke.

HOFMARCHALLEN.

Vil ikke — vil ikke! — Jeg har fortalt det i hele Byen! Alle Mennesker taler jo om denne Mariage.

PRÆSIDENTEN.

De staar som en Vindbeutel for hele Byen. Han elsker en anden.

HOFMARCHALLEN.

De spøger. Er det en Hindring?

PRÆSIDENTEN.

Ja, den mest uovervindelige Hindring hos den Stivnakke.

HOFMARCHALLEN.

Han skulde være saa vanvittig at støde sin *fortune* fra sig? Hvad?

PRÆSIDENTEN.

Spørg ham, og De skal høre, hvad han svarer.

HOFMARCHALLEN.

Men, *mon Dieu!* Hvad svarer han da?

PRÆSIDENTEN.

At han vil oplyse hele Verden om den Forbrydelse, ved hvilken vi er stegne — at han vil angive os for vore falske Breve og Kvitteringer — at han vil udlevere os begge to til Bødden — det svarer han.

HOFMARCHALLEN

Er De forrykt?

PRÆSIDENTEN.

Det har han svaret. Han var allerede lige ved at gøre det. — Jeg fik ham med Nød og næppe fra det ved at ydmyge mig paa det dybeste. Hvad siger De til det?

HOFMARCHALLEN (med et faareagtigt Ansigt).

Min Forstand staar stille.

PRÆSIDENTEN.

Det fik nu endda være. Men mine Spioner melder mig tillige, at Overmundskænk von Bock staar paa Springet til at fri til Ladyen.

HOFMARCHALLEN.

De gør mig rasende! Hvem siger De? Von Bock, siger De? — Ved De ikke, at vi er Dødsfjender? Ved De, hvorfor vi er det?

PRÆSIDENTEN.

Nej, jeg har ikke Anelse om det.

HOFMARCHALLEN.

Kæreste! Naar De hører det, bliver De rasende. — Kan De endnu huske det Hofbal — — det er snart een og tyve Aar siden — det Hofbal, ser De, paa hvilket der første Gang blev danset den engelske Dans — da der dryppede hedt Voks fra en Lysekroner ned paa Grev von Meerschaums Domino. — Aa Gud, det maa De da kunne huske!

PRÆSIDENTEN.

Ja, hvem skulde kunne glemme det?

HOFMARCHALLEN.

Ser De! Prinsesse Amalie havde i Dansens Hede tabt et Strømpebaand. — Der opstod en almindelig

Tumult — naturligvis — von Bock og jeg — vi var Kammerjunkere — vi kryber gennem hele Balsalen for at søge efter Strømpebaandet — endelig ser jeg det — von Bock springer frem — river mig det ud af Haanden — hvad siger De? — bringer Prinsessen det og snapper Komplimenten væk lige for Næsen af mig. — Hvad synes De?

PRÆSIDENTEN.

Det var impertinent!

HOFMARCHALLEN.

Han snapper Komplimenten væk lige for Næsen af mig. — Jeg var lige ved at besvime. Der er ingen, der har oplevet Mage til Malice. — Endelig mander jeg mig op; jeg nærmer mig Hendes Durchlaughtighed og siger: Naadigste Frue, von Bock var saa lykkelig at overrække Deres Højhed Strømpebaandet; men den, der først fik Øje paa Strømpebaandet, finder i al Stilhed sin Løn i Gerningen og tier.

PRÆSIDENTEN.

Bravo, Marchal, bravissimo!

HOFMARCHALLEN.

Og tier. — Men jeg skal huske von Bock det lige til Dommedag — den nederdrægtige, krybende Sptykikker! — Og det var ikke det hele endnu. — Da vi begge to paa samme Tid styrter os over Strømpebaandet, tørrer von Bock al Pudret af paa højre Side af min Frisure, og jeg var ødelagt for hele Resten af Aftenen.

PRÆSIDENTEN.

Det er den Mand, som skal ægte Lady Milford og være Nummer eet ved Hoffet!

HOFMARCHALLEN.

De støder mig en Dolk i Hjertet. Skal ægte? Skal? Hvorfor skulde han det? Jeg indser ikke Nødvendigheden af det?

PRÆSIDENTEN.

Fordi Ferdinand ikke vil, og der er ingen anden, der melder sig.

HOFMARCHALLEN.

Men ved de da ikke et eneste Middel til at bringe Majoren til Fornuft? — Om det saa er nok saa bisart, nok saa fortvivlet! — Hvad i al Verden kan være os saa modbydeligt, at det ikke nu vilde være os velkomment, naar det gælder om at stikke denne nedrige von Bock ud?

PRÆSIDENTEN.

Jeg ved kun eet Middel, og det beror paa Dem.

HOFMARCHALLEN.

Det beror paa mig! Hvad er det?

PRÆSIDENTEN.

Det er at sætte Splid mellem Majoren og hans elskede.

HOFMARCHALLEN.

Sætte Splid imellem dem? Hvad mener De? — Hvorledes skal jeg gøre det?

PRÆSIDENTEN.

Slaget er vundet, saa snart vi vækker hans Mistanke mod Pigen.

HOFMARCHALLEN.

Mener De Mistanke om, at hun stjæler?

PRÆSIDENTEN.

Aa Snak! Hvor skulde han tro det? Nej, Mistanke om, at hun ogsaa har med en anden at gøre.

HOFMARCHALLEN.

Og denne anden?

PRÆSIDENTEN.

Det skal være Dem, Hr. Baron.

HOFMARCHALLEN.

Mig? Mig? — Er hun af Adel?

PRÆSIDENTEN.

Hvad skal det sige? Hvilken Ide! — Hun er Datter af en Musikant.

HOFMARCHALLEN.

Altsaa borgerlig! Det gaar ikke an! Vel?

PRÆSIDENTEN.

Hvorfor gaar det ikke an? Narrestreger! Hvem i al Verden vil det falde ind at spørge om Stamtræet, naar der er Tale om et Par runde Kinder?

HOFMARCHALLEN.

Men betænk dog, at jeg er Ægteemand! Og min Reputation ved Hove!

PRÆSIDENTEN.

Det er en anden Sag. Saa beder jeg om Undskyldning! Jeg vidste ikke, at De lagde mere Vægt paa ulastelige Sæder end paa Indflydelse. Lad os saa ikke tale mere om den Ting.

HOFMARCHALLEN.

Nej, nej, Hr. Baron! Det er ikke Meningen.

PRÆSIDENTEN (kold).

Nej — De har fuldstændig Ret. Jeg er ogsaa ked af det. Nu siger jeg Stop og ønsker von Bock til Lykke til Premierministerværdigheden. Man kan

ogsaa leve andre Steder. Jeg beder Hertugen om min Dimission.

HOFMARCHALLEN.

Hvad skal jeg saa gøre? — De kan sagtens snakke — De er en studeret Mand! Men hvad skal jeg gøre? — *Mon Dieu!* hvad er jeg, naar Hans Durchlaughtighed giver mig min Afsked?

PRÆSIDENTEN.

Et Bonmot fra i Forgaars. Moden fra i Fjor.

HOFMARCHALLEN.

Jeg besværges Dem, kærester, bedste Ven! — Den Tanke er alt for gruelig! — Jeg vil finde mig i alt.

PRÆSIDENTEN.

Vil De laane Deres Navn til et Rendezvous, som denne Jomfru Miller skal foreslaa Dem i et Brev?

HOFMARCHALLEN.

Naa ja da, i Guds Navn.

PRÆSIDENTEN.

Og tabe dette Brev et eller andet Sted, hvor Majoren maa se det?

HOFMARCHALLEN.

Ja, jeg kan jo f. Eks. ved Paraden lade, som om jeg taber det, idet jeg tager mit Lommetørklæde frem.

PRÆSIDENTEN.

Og vil De saa spille Deres Elskerrolle lige over for Majoren?

HOFMARCHALLEN.

Mort de ma vie! Jeg skal lære ham Mores. Jeg skal gøre den Per Næsvis ked af at spidse Næsen efter mine Amours!

PRÆSIDENTEN.

Nu gaar det efter Ønske. Brevet maa skrives endnu i Dag. De maa komme herhen inden Aften for at hente det og gennemgaa Deres Rolle med mig.

HOFMARCHALLEN.

Saa snart jeg har gjort seksten Visiter, der er af allerstørste Importance. Undskyld derfor, at jeg gaar lige paa Stedet! (Gaar.)

PRÆSIDENTEN (ringer).

Jeg gør Regning paa Deres Kløgt, Hr. Marchal.

HOFMARCHALLEN (raaber tilbage).

Ah, mon Dieu! De kender mig jo.

TREDJE SCENE.

PRÆSIDENTEN. WURM.

WURM.

Spillemanden og hans Kone er lykkelig og vel arresterede. Vil Deres Excellence saa læse Brevet igennem?

PRÆSIDENTEN (efter at have læst det).

Brillant! Brillant, Sekretær! Marchallen har ogsaa bidt paa Krogen! — En Gift som denne vilde forvandle selve Sundheden til buldnende Udslæt — Gaa nu straks med Forslagene til Faderen og saa paa staaende Fod til Datteren! (De gaar bort til forskellige Sider.)

FJERDE SCENE.

Værelse i Millers Bolig.

LOUISE og FERDINAND.

LOUISE.

Jeg beder dig, hold op! Jeg tror ikke længer paa lykkelige Dage. Alle mine Forhaahninger er sunkne.

FERDINAND.

Og mine er stegne. Min Fader er i en ophidset Tilstand. Han vil rette alt sit Skyts imod os. Han vil tvinge mig til at være en umenneskelig Søn. Jeg indestaar ikke mere for, at jeg kan tage Hensyn til mine sønlige Pligter. Raseri og Fortvivlelse vil presse den mørke Hemmelighed om Mordet ud af mig. Sønnen vil overlevere Faderen til Bølden. — Den højeste Fare truer — — og den højeste Fare maatte true, hvis min Kærlighed skulde vove Kæmpespringet. — Hør mig, Louise! — En Tanke, der er stor og dristig som min Lidenskab, betager min Sjæl. — Du, Louise, og jeg og Kærligheden! — — ligger ikke hele Himlen inden for den Kreds? eller behøver du mere?

LOUISE.

Hold op! Sig ikke mere! Jeg blegner ved Tanken om det, du vil sige.

FERDINAND.

Naar vi ikke stiller nogen Fordring mere til Verden, hvorfor skal vi saa tigge om dens Bifald? Hvorfor skal vi vove, naar der intet er at vinde, men alt at tabe? — Straaler ikke dette Øje lige klart, naar det spejler sig i Rhinen, i Elben eller i det baltiske Hav? Mit Fædreland er der, hvor Louise elsker mig. Dit Fodspor i vilde, sandede Ørkener er mere interessant for mig end Domkirken i min Fødeby. — Tror du, vi vil savne Byernes Pragt? — Hvor vi end er, Louise, er der en Sol, som staar op og gaar ned — og ved Siden af disse Skuespil, blegner den højeste Kunst. Selv om vi ikke længer tjener Gud i Templer, saa vil

Natten bryde frem med sine begejstrende Gys, den skiftende Maane vil prædike Bod for os, og en andægtig Stjernekirke vil bede med os. — Kan vi blive trætte af at tale om Kærligheden? — Et Smil af min Louise er Stof for Aarhundreder, og Livets Drøm er forbi, før jeg har udgrundet denne Taare.

LOUISE.

Og har du ingen andre Pligter end din Kærlighed?

FERDINAND (omfavner hende).

Din Ro er min helligste Pligt.

LOUISE (alvorligt).

Saa ti og forlad mig. — Jeg har en Fader, som ikke ejer nogen anden Formue end sin eneste Datter — han bliver tresindstyve Aar i Morgen. — Han er sikker paa Præsidentens Hævn —

FERDINAND (afbryder hende hurtigt).

Han skal følge med os. Gør derfor ingen Indvendinger mere, min elskede! Jeg gaar, sælger de Værdigenstande, jeg har, hæver Summer paa min Faders Navn. Det er tilladt at udplyndre en Røver; hans Skatte er jo Fædrelandets Blodpenge! — Paa Slaget eet i Nat møder der en Vogn her. I skynder jer op i den, og vi flygter.

LOUISE.

Og din Faders Forbandelse følger os! — En Forbandelse, du ubesindige, som endog Mordere aldrig udtaler, uden at den bliver hørt, som Himlens Hævn ikke nægter Tyven paa Stejlen; en Forbandelse, der som et Spøgelse ubarmhjertigt vilde jage os paa Flugt

fra Hav til Hav! — Nej, min elskede! Hvis kun en Synd kan bevare dig for mig, saa har jeg endnu Styrke til at miste dig.

FERDINAND (staar stille og mumler mørkt).

Har du virkelig?

LOUISE.

Miste dig? — Ak, den Tanke er forfærdelig over al Maade! — skrækkelig nok til at gennembore den udødelige Aand og blege den Kind, som gløder af Glæde. — Ferdinand! — At miste dig! — Men man mister jo kun, hvad man har ejet, og dit Hjerte tilhører din Stand. — Min Fordring paa dig var Kirkeran, og med Gysen opgiver jeg den. —

FERDINAND (med fordrejet Ansigt, bider sig i Underlæben).

Opgiver du den.

LOUISE.

Nej! Se paa mig, kære Walter! Bid ikke saa bittert Tænderne sammen! Kom! Lad mig ved mit Eksempel opildne dit døende Mod! Lad mig være dette Øjeblikks Heltinde — skænke en Fader hans flygtende Søn igen — give Afkald paa en Forbindelse, som vilde opløse den borgerlige Verden og tilintetgøre den almindelige evige Orden. — Jeg er Forbrydersken — mit Bryst har næret frække, taabelige Ønsker — min Ulykke er min Straf; saa lad mig dog nu beholde den søde, smigrende Indbildning, at det var et Offer, jeg bragte. — Vil du ikke unde mig denne Fryd?

(Ferdinand har i Aandsfraværelse og Vrede grebet en Violin og prøvet at spille paa den. — Nu sønderriver han Strængene, knuser Instrumentet mod Gulvet og bryder ud i en høj Latter).

LOUISE.

Walter! For Himlens Skyld! Hvad skal det sige?
 — Mand dig op! — Denne Time fordrer Fatning —
 det er en Skilsmisssens Time. Du har et Hjerte, kære
 Walter. Jeg kender det. — Varm som Livet er din
 Kærlighed, og den er uden Skranker som Uendelig-
 heden. — Skænk den til en ædlere og værdigere —
 — (Idet hun undertrykker sine Taarer). Mig skal du ikke se
 mere. — Lad den forfængelige, bedragne Pige græde
 sin Sorg ud bag ensomme Mure; hendes Taarer vil
 ingen bryde sig om — — Min Fremtid er tom og
 død. — Kun af og til vil jeg indaande Duften af min
 Fortids visne Urtekost. (Idet hun med bortvendt Aasyn giver
 ham sin skælvende Haand.) Lev vel, Hr. von Walter!

FERDINAND (farer op af sin Bedøvelse).-

Jeg flygter, Louise. Vil du virkelig ikke følge mig?

LOUISE (har sat sig ned i Baggrunden og skjuler sit Ansigt med begge
 Hænder.)

Min Pligt byder mig at blive og lide.

FERDINAND.

Slange, du lyver! Der er noget andet, som holder
 dig tilbage her.

LOUISE (i en Tone, som udtrykker den dybeste Smerte).

Hold fast ved denne Antagelse — den gør dig
 maaske mindre ulykkelig.

FERDINAND.

Den kolde Pligt imod den ildfulde Kærlighed! —
 Det Eventyr skulde blænde mig? — Det er en Elsker,
 som holder dig tilbage, og Ve over dig og ham, hvis
 min Mistanke bliver stadfæstet. (Gaar hurtigt.)

FEMTE SCENE.

LOUISE (alene).

(Hun bliver endnu en Tid lang siddende uden at røre sig og i Tavshed, endelig rejser hun sig, gaar frem og ser sig frygtsomt om).

Hvor mon mine Forældre bliver af? — Fader lovede at komme tilbage om et Par Minuter, og der er allerede gaaet hele fem frygtelige Timer. — Hvis han skulde være kommet til noget — Hvad er der i Vejen med mig? — Hvorfor bliver jeg pludselig saa bange? (Wurm træder ind i Værelset og bliver staaende i Baggrunden, uden at hun lægger Mærke til ham.) Det er ingenting — det er kun et gyseligt Gøglebillede af mit ophidsede Blod. — Naar Sjælen blot en Gang er bleven tilstrækkelig mættet med Rædsel, saa ser Øjet Spøgelser i hver Krog.

SJETTE SCENE.

LOUISE og SEKRETÆR WURM.

WURM (kommer nærmere).

God Aften, Jomfru!

LOUISE.

Gud! Hvem er det? (Hun vender sig om, faar Øje paa Wurm og træder forskrækket tilbage.) Det er skrækkeligt, skrækkeligt! Min ængstelige Anelse gaar i den ulyksaligste Opfyldelse! (Til Sekretæren med et haanligt Blik.) Søger De maaske Præsidenten? Han er her ikke mere.

WURM.

Jeg søger Dem, Jomfru.

LOUISE.

Saa undrer det mig, at De ikke er gaaet hen paa Torvet!

WURM.

Hvorfor netop derhen?

LOUISE.

For at hente Deres Brud i Gabestokken.

WURM.

Jomfru Miller, De har en ugrundet Mistanke —

LOUISE (idet hun behersker sig og ikke svarer, hvad hun vilde).

Hvad ønsker De?

WURM.

Det er Deres Fader, som sender mig.

LOUISE (bestyrtet).

Min Fader? — Hvor er han?

WURM.

Paa et Sted, hvor han ikke gerne vil være.

LOUISE.

For Guds Skyld! Hurtigt! Jeg faar en Anelse!

— Hvor er han?

WURM.

I Fængsel, hvis De endelig vil vide det.

LOUISE (med et Blik op mod Himlen).

Ogsaa det! Ogsaa det! — — I Fængsel? Hvorfor er han i Fængsel?

WURM.

Paa Hertugens Befaling.

LOUISE.

Hertugen?

WURM.

Han har besluttet —

LOUISE.

Hvad? Hvad? O, store Gud!

WURM.

At den Krænkelſe af Majestæten, der er tilføjet ham i hans Stedfortræders Person, skal straffes paa en afskrækkende Maade.

LOUISE.

Det var det eneste, der var tilbage! Det! — Ja — ja — der var jo noget andet, jeg elskede foruden Majoren — det maatte ikke gaa fri. — Krænkelſe af Majestæten. — Himmelske Forsyn! frels! frels min vaklende Tro! — Og Ferdinand?

WURM.

Vælger Lady Milford eller Forbandelse og Arveløshed.

LOUISE.

Forfærdelige Valg! — Og dog — dog er han lykkeligere. Han har ingen Fader at miste. Skønt det er vel forfærdeligt nok ingen Fader at have. — Min Fader krænker Majestæten — min elskede vælger Ladyen eller Forbandelse og Arveløshed. — Sandelig, det er beundringsværdigt! En fuldkommen Skurkestreg er ogsaa noget fuldkomment. — Fuldkommenhed? Nej, der mangler endnu noget — — Hvor er min Moder?

WURM.

I Spindehuset.

LOUISE (med et smerteligt Smil).

Saa er det fuldstændigt! — Fuldstændigt, og jeg er jo altsaa fri — frigjort fra alle Pligter — og Taarer — og Glæder — frigjort fra Forsigtigheden. Jeg behøver den jo ikke mere — (En skrækkelig Pause.) Har De maaske flere Tidender? Tal kun. Nu kan jeg høre alt.

WURM.

De ved, hvad der er sket.

LOUISE.

Altsaa ikke, hvad der vil ske? (Atter en Pause, under hvilken hun maaler Sekretæren fra øverst til nederst.) Stakkels Menneske, du driver et sørgeligt Haandværk, hvormed du umuligt kan blive salig. At gøre andre Mennesker ulykkelige er allerede skrækkeligt nok; men det maa være forfærdeligt at meddele dem det — at synge denne Uglesang for dem, at staa og se til, medens det blødende Hjerte bæver under Nødvendighedens Jærnklo, og Kristne tvivle paa Gud. — Himlen bevare mig! Selv om hver Angestens Draabe, som du ser falde, blev opvejet med en Tønde Guld — jeg vilde ikke være dig! — — Hvad kan der saa ske mere?

WURM.

Det ved jeg ikke.

LOUISE.

De vil ikke vide det? — Dette lyssky Budskab er bange for Ordenes Larm; men i Deres Ansigts Gravstilhed ser jeg Spøgelset — Hvad er der endnu tilbage? — De sagde før, at Hertugen vilde straffe paa en afskrækkende Maade? — Hvad kalder De afskrækkende?

WURM.

Spørg ikke mere!

LOUISE.

Hør engang, Menneske! Du har gaaet i Skole hos Bødlen. Hvordan skulde du ellers forstaa først langsomt og betænksomt at stryge med Sværdet henad de knagende Ledemod og at drille det bævende Hjerte

med Forbarmelsens Slag? Hvilken Skæbne venter der min Fader? — Der er Død i det, du leende siger, hvorledes mon saa det er, som du beholder for dig selv? Sig det dog! Lad mig paa een Gang faa hele den dræbende Salve! Hvad venter der min Fader?

WURM.

En Kriminalproces.

LOUISE.

Men hvad er det? — Jeg er en uvidende Pige og forstaar mig kun lidt paa jeres frygtelige latinske Ord. Hvad er en Kriminalproces?

WURM.

Dom over Liv og Død.

LOUISE (standhaftig).

Jeg takker Dem! (Hun iler ind i et Sideværelse).

WURM (forundret).

Hvad skal det sige? Den Tosse skulde da ikke? — For Pokker, hun vil da ikke? — Jeg maa indestaa for hendes Liv. (I Begreb med at følge hende.)

LOUISE (kommer tilbage med en Kaabe kastet over sig).

Undskyld, Hr. Sekretær! Jeg vilde gerne lukke af for Værelset.

WURM.

Hvor vil De hen i saadan en Fart?

LOUISE.

Til Hertugen. (Vil gaa.)

WURM.

Hvad behager? Hvor vil De hen?

(Holder hende forskrækket tilbage.)

LOUISE.

Til Hertugen. Kan De ikke høre? Til den samme

Hertug, der vil lade min Fader dømme paa Liv og Død. — Nej! ikke vil — men maa lade dømme, fordi nogle onde Mennesker vil det, medens han ikke har anden Del i den krænkede Majestæts Proces end sin Majestæt og sin fyrstelige Haandskrift.

WURM (ler overdrevent højt).

Til Hertugen!

LOUISE.

Jeg ved, hvorfor De ler; — men jeg vil jo heller ikke vække Medynk der — Gud bevare mig for det! — men kun Væmmelse! — Væmmelse over mine Skrig. Man har sagt mig, at denne Verdens Stormænd endnu ikke har lært, hvad Elendighed er — ikke vil lære det. Jeg vil sige ham, hvad Elendighed er — jeg vil male Elendigheden for ham med alle Dødens Krampe-trækninger — hyle Elendigheden for ham med Toner, som gaar til Marv og Ben — og naar Haarene rejser sig paa hans Hoved ved denne Beskrivelse, vil jeg til Slutning skringe ham ind i Ørene, at i Dødens Stund begynder ogsaa de jordiske Guders Lunger at ralle, og Dommedagen ryster Majestæter og Tiggere i den samme Si. (Hun vil gaa).

WURM (ondskabsfuld venlig).

Gaa, ja gaa endelig! De kan virkelig ikke gøre noget klogere. Jeg raader Dem til at gaa og giver Dem mit Ord paa, at Hertugen vil føje Dem.

LOUISE (bliver pludselig staaende).

Hvad siger De — De raader mig til at gaa? (Kommer hurtigt tilbage.) Hm! Hvad er det, jeg vil? Det maa være noget afskyeligt, siden dette Menneske raader til det. — Hvoraf ved De, at Fyrsten vil føje mig?

WURM.

Fordi han ikke vil gøre det gratis.

LOUISE.

Gratis? Hvilken Pris kan han forlange for een Gang at vise Menneskelighed?

WURM.

Den smukke Supplikantinde er en tilstrækkelig høj Betaling.

LOUISE (bliver forfærdet staaende, saa med bristende Røst).

Retfærdige Gud!

WURM.

Og jeg haaber, at De ikke vil finde, at denne naadige Takst er for meget for en Fader.

LOUISE (gaar frem og tilbage ude af Fatning).

Ja! Ja! Det er sandt! Eders Stormænd er forskansede — forskansede mod Sandheden bag deres egne Laster, som bag Kerubers Sværd. — Den Almægtige hjælpe dig, Fader! Din Datter kan dø, men ikke synde for din Skyld.

WURM.

Det kommer ham vist uventet, den stakkels forladte Mand — »Louise«, sagde han til mig, »har slaaet mig til Jorden, Louise vil rejse mig op igen«. — Jeg iler med at bringe ham Svaret, Jomfru.

(Lader, som om han vil gaa.)

LOUISE (skynder sig efter ham og holder ham tilbage).

Bliv! Bliv! Taalmodighed! — Hvor denne Satan er flink, naar det gælder om at gøre Mennesker af-sindige! — Jeg har slaaet ham til Jorden! Jeg maa rejse ham op igen. Tal! Raad! Hvad kan jeg? Hvad skal jeg gøre?

WURM.

Der er kun eet Middel.

LOUISE.

Hvad er det for et Middel?

WURN.

Deres Fader ønsker ogsaa —

LOUISE.

Hvad ønsker min Fader? — Hvad er det for et Middel?

WURM.

Det er let for Dem.

LOUISE.

Jeg kender intet vanskeligere end Skændselen.

WURM.

Hvis De vil give Majoren hans Frihed igen.

LOUISE.

Give ham Frihed for hans Kærlighed? Gør De Nar ad mig? — Vil De give mig Frihed til noget, som jeg bliver tvunget til?

WURM.

Saaledes er det ikke ment, kære Jomfru. Majoren maa træde først og frivilligt tilbage.

LOUISE.

Det gør han ikke.

WURM.

Det synes saa. — Tror De, man vilde søge Tilflugt hos Dem, hvis ikke De var den eneste, som kan hjælpe med dertil?

LOUISE.

Kan jeg tvinge ham til at hade mig?

WURM.

Lad os prøve ad. Sæt Dem!

LOUISE (forvirret).

Menneske! Hvad er det, du pønser paa?

WURM.

Sæt Dem! Skriv! Her er Pen, Blæk og Papir.

LOUISE (sætter sig. I den største Angest).

Hvad skal jeg skrive? Til hvem skal jeg skrive?

WURM.

Til Deres Faders Bøddel.

LOUISE.

Ha! Du forstaar at spænde Sjæle paa Pinebænken.

(Hun tager en Pen.)

WURM (dikterer).

»Naadige Herre« —

(Louise skriver med rystende Haand.)

WURM.

»Der er allerede gaaet tre utaaelige Dage — —
tre utaaelige Dage — siden vi sidst saa hinanden.«

LOUISE (studser, lægger Pennen fra sig).

Til hvem er Brevet?

WURM.

Til Deres Faders Bøddel.

LOUISE.

Aa Gud!

WURM.

»Henhold Dem i den Anledning til Majoren — til
Majoren — der hele Dagen bevogter mig som en Argus.«

LOUISE (springer op).

Skurkestreger! Uhørte Skurkestreger! Til hvem
er Brevet?

WURM.

Til Deres Faders Bøddel.

LOUISE (vrider sine Hænder, gaar frem og tilbage).

Nej! Nej! Nej! Det er tyrannisk, store Gud! Straf Mennesker menneskeligt, naar de krænker dig; men hvorfor knuser du mig mellem to Rædsler? Hvorfor gynger du mig frem og tilbage mellem Død og Skændsel? Hvorfor sætter du denne blodsugende Djævel paa min Nakke? — Gør, hvad I vil! Dette skriver jeg aldrig i Evighed.

WURM tager sin Hat).

Som De vil, Mademoiselle! De kan gøre, hvad De har Lyst til.

LOUISE.

Lyst til, siger De? Hvad jeg har Lyst til? — Gaa, Umenneske! Hæng en ulykkelig op over Helvedes Afgrund, befal ham noget, og spot saa Gud og spørg, om han har Lyst til det! — Aa, du ved alt for godt, at vort Hjerte er bundet til sine naturlige Drifter saa fast som med Lænker — Men nu er alt ligegyldigt. Dikter videre. Jeg tænker ikke mere. Helvede har overlistet mig, og jeg bøjer mig. (Hun sætter sig igen).

WURM.

»Der hele Dagen bevogter mig som en Argus.«
— Har De det?

LOUISE.

Videre! Videre!

WURM.

»Præsidenten var her hjemme i Gaar. Det var pudsigt at se, hvorledes den gode Major værnede om min Ære.«

LOUISE.

Aa dejligt! herligt! — Gaa videre! videre!

WURM.

»Jeg tog min Tilflugt til en Afmagt — til en Afmagt — for ikke at komme til at le højt.«

LOUISE.

O Himmel!

WURM.

»Men den Maske bliver mig snart utaalelig — utaalelig. — Gid jeg dog snart kunde slippe fri.« —

LOUISE (standser, rejser sig, gaar frem og tilbage med sænket Hoved, som om hun søgte efter noget paa Gulvet; sætter sig atter og skriver videre).

»Kunde slippe fri.«

WURM.

»Han har Tjeneste i Morgen — pas paa, naar han gaar fra mig, og mød paa det aftalte Sted.« — Har De »aftalte«?

LOUISE.

Jeg har det hele.

WURM.

»Paa det aftalte Sted, hvor De vil træffe Deres hengivne — Louise.«

LOUISE.

Nu mangler kun Adressen.

WURM.

»Til Hr. Hofmarchal von Kalb.«

LOUISE.

Evige Forsyn! Et Navn, der er lige saa fremmed for mine Øren som mit Hjerte for disse skammelige Linjer! (Hun rejser sig op og betragter i lang Tid med stift Blik Brevet, som hun endelig rækker Sekretæren. Med mat, bristende Stemme:)

Tag det, min Herre! Det er mit ærlige Navn — det er Ferdinand — det er al min Livsglæde, som jeg nu giver i Deres Haand. — Jeg er en Tiggerske.

WURM.

Nej! Nej! Fortvivl ikke, kære Mademoiselle! Jeg har hjærtelig Medlidenhed med Dem. Maaske — hvem ved? — Jeg kunde maaske sætte mig ud over visse Ting. — Ja, ved Gud, jeg har virkelig Medlidenhed med Dem.

LOUISE (ser stift og gennemborende paa ham).

Tal ikke ud, min Herre! De er paa Veje til at ønske Dem noget forfærdeligt.

WURM (i Begreb med at kysse hende paa Haanden).

Sæt, at det var denne nydelige Haand. — Hvorfor vilde det være forfærdeligt, kæreste Jomfru?

LOUISE (imponerende og skrækkelig).

Fordi jeg vilde kvæle dig i Brudenatten og derpaa med Vellyst lade mig radbrække. (Hun vil gaa, men kommer hurtigt tilbage). Er vi nu færdige, min Herre? Har Duen Lov til at flyve?

WURM.

Kun en Bagatel endnu, Jomfru! De maa gaa med mig og tage Sakramentet paa, at De vil udgive dette Brev for frivilligt.

LOUISE.

Gud! Gud! maa du selv sætte Segl paa Helvedes Værk?

(Wurm trækker hende med sig.)

FJERDE AKT.

(Sal hos Præsidenten.)

FØRSTE SCENE.

FERDINAND von WALTER (med et aabent Brev i Haanden, kommer stormende ind ad en Dør, en KAMMERTJENER kommer ind ad en anden).

FERDINAND.

Har Marchallen ikke været her?

KAMMERTJENEREN.

Hr. Major! Præsidenten spørger efter Dem.

FERDINAND.

For Satan! Jeg spørger, om Marchallen ikke har været her?

KAMMERTJENEREN.

Den naadige Herre sidder oppe ved Pharaobordet.

FERDINAND.

Den naadige Herre skal i hele Helvedes Navn komme herved! (Kammertjeneren gaar).

ANDEN SCENE.

FERDINAND (alene, læser Brevet igennem, snart stiv af Rædsel, snart farer han rasende omkring).

Det er ikke muligt! Det er ikke muligt! Denne himmelske Skikkelse kan ikke gemme saa djævelsk et Hjerte. — — Og dog! dog! Selv om alle Engle kom herved og indestod for hendes Uskyldighed — selv om Himmel og Jord, selv om det skabte og Skaberen traadte sammen og indestod for hendes Uskyldighed. — Det er hendes Skrift. — Et uhørt, utroligt Bedrageri, som Menneskeheden ikke har set Mage til! — Det var

altsaa derfor, at man saa haardnakket modsatte sig Flugten! — Det var derfor — aa Gud, nu vaagner jeg, nu ser jeg det hele! Derfor opgav man sin Fordring paa min Kærlighed med saa meget Heltemod, og der manglede kun lidet, kun lidet i, at den himmelske Sminke havde bedraget endog mig! (Han farer hurtigere igennem Værelset; saa bliver han atter staaende og grubler).

At forstaa mig saa fuldstændigt! — At besvare hver kæk Følelse, hver fin, undselig Rørelse, hver Opbrusning. — At fatte min Sjæl lige til den ubegribeligste Finhed, en Finhed, der var spæd som en hendedøende Tone. — At gribe min Sjæl i den fineste Lyd, der udgaar fra Munden — at beregne mig i en Taare — at ledsage mig paa Lidenskabens stejleste Toppunkt, møde mig ved hver svimlende Afgrund. — Gud! Gud! og alt dette skulde ikke være andet end en Grimasse! — En Grimasse! — Hvis Løgnen har saa ægte en Farve, hvor kan det saa være, at ingen Djævel endnu har løjet sig ind i Himmerige!

Da jeg viste hende den Fare, der truede vor Kærlighed, med hvilken Troværdighed blegnede da ikke den falske! Med hvilken sejrrig Værdighed slog hun ikke min Faders frække Haan til Jorden, og i det samme Øjeblik følte hun sig dog skyldig. — Hvad? Udholdt hun ikke selve Sandhedens Ildprøve? — Hyklersken besvimer. Hvilket Sprog vil du nu føre, Følelse? Ogsaa Koketter besvimer. Hvormed vil du retfærdiggøre dig, Uskyld? — Ogsaa Skøger besvimer.

Hun ved, hvad hun har gjort mig til. Hun har set hele min Sjæl. Mit Hjærte viste sig i mine Øjne, da hun rødmede kyskede mig første Gang — og hun

følte intet? Følte hun kun sin Kunsts Triumf? — Den Gang, da jeg i mit lykkelige Vanvid mente at omfavne hele Himlen i hende? da mine vildeste Ønsker tav? For min Sjæl stod ingen anden Tanke end Evigheden og denne Pige — aa Gud, og da følte hun ingen Ting? Følte ikke andet, end at hendes Plan var lykkes? ikke andet end Stolthed over sine Yndigheder? Død og Hævn! Intet andet, end at jeg var narret?

TREDJE SCENE.

HOFMARCHALLEN. FERDINAND.

HOFMARCHALLEN (kommer trippende ind).

De ønsker, kæreste —

FERDINAND (mumler).

At knække Halsen paa en Skurk. (Højt.) Hr. Marchal, dette Brev maa under Paraden være faldet ud af Deres Lomme — og jeg (med onskabsfuld Latter) var heldigvis Finderen.

HOFMARCHALLEN.

De?

FERDINAND.

Ved det morsomste Tilfælde. Klar De den Sag med den Almægtige!

HOFMARCHALLEN.

De ser, hvor forfærdet jeg er, Hr. Baron.

FERDINAND.

Læs! Læs! (Gaar bort fra ham.) Selv om jeg er for ringe til at være Elsker, saa kan jeg maaske saa meget des bedre bruges til Kobler. (Medens Hofmarschallen læser, træder Ferdinand hen til Væggen og tager to Pistoler ned).

HOFMARCHALLEN (kaster Brevet paa Bordet og vil gaa).

Fordømt!

FERDINAND (fører ham tilbage).

Taalmodighed, kære Hr. Marschal! Jeg synes, det maa være behagelige Tidender. Jeg vil have Findeløn.

(Han viser ham Pistolerne.)

HOFMARCHALLEN (træder forskrækket tilbage).

De er da vel fornuftig, kæreste Ven!

FERDINAND (med stærk, frygtelig Stemme).

Mer end nok til at sende en Slyngel som dig over i den anden Verden. (Han tvinger ham til at tage en Pistol, tager samtidig sit Lommetørklæde frem.) Vær saa god! Tag fat i dette Lommetørklæde! Jeg har faaet det af Bolersken.

HOFMARCHALLEN.

Over Lommetørklædet? Er De vanvittig? Hvor vil De hen?

FERDINAND.

Tag fat, siger jeg! Ellers skyder du jo fejl, Kryster! — Hvor han skælver, den Kujon! Du skulde takke Gud, Kujon, fordi du endelig en Gang faar noget ind i din Hjærne. (Hofmarchallen søger at slippe ud.) Saa sagte! Det skal vi nok forhindre. (Han indhenter ham og laaser Døren af.)

HOFMARCHALLEN.

Skal det være her i Værelset, Hr. Baron?

FERDINAND.

Som om det var Umagen værd at gaa ud paa Fæstningsvolden med dig! — Nej, min Ven, her knalder det højere, og det er dog vist første Gang, du volder nogen Larm i Verden. — Læg an!

HOFMARCHALLEN (tørrer sin Pande).

Vil De udsætte Deres kostbare Liv saaledes, haabefulde unge Mand?

FERDINAND.

Læg an, siger jeg. Jeg har intet mere at gøre i denne Verden.

HOFMARCHALLEN.

Men jeg saa meget des mere, min bedste Ven!

FERDINAND.

Du, Knægt! Hvad har du at gøre? — Ja, at gaa ind paa, hvad andre Mennesker anser sig for at være for gode til! At blive syv Gange kort og syv Gange lang i et Øjeblik ligesom Sommerfuglen paa Naalen! At føre Register over din Herres Besøg paa Natskrinet og være Lejekrikke for hans Vid! Det er lige saa godt, jeg fører dig med mig som et eller andet sjældent Murmeldyr! Som en tam Abe skal du danse til de fordømtes Hyl, apportere og varte op og adsprede den evige Fortvivlelse med dine Hofsnogkunster.

HOFMARCHALLEN.

Som De befaler, Herre. — Ganske som De vil. — Men tag Pistolerne bort.

FERDINAND.

Se, hvor han staa der, den Pjalt! — Se, hvor han staa der til Skam for Skabelsens sjette Dag! Som om han var en elendig Bogtrykkers Eftertryk af den Almægtiges Værk. — Det er kun Synd, evig Synd for den Smule Hjærne, der bærer saa ringe Frugt i denne utaknemmelige Hjærneskal! Denne Smule kunde have gjort den Bavian til Menneske, men nu er den kun en Brøkdal Fornuft. — Og at dele hendes Hjerter med ham! — Det er skrækkeligt! uforsvarligt! — En Fyr, der snarere er skabt til at vende en af med Synden, end at ægge en til den!

HOFMARCHALLEN.

Aa, Gud være lovet! Han bliver vittig!

FERDINAND.

Jeg vil lade ham gaa. Den Tolerance, der skaaner Kaalormen, skal ogsaa komme ham til Gode. Man møder ham, trækker paa Skuldren, beundrer maaske endda Himlens kloge Økonomi, fordi den ogsaa bespiser Skabninger med Mask og Bundfald, fordi den dækker Bord for Ravnene ved Galgen og for en Hofsnog i Majestæternes Morads. — Endelig forbavses man over Forsynets store Politi, som selv i Aandeverdenen ansætter sine Staalorme og Taranteler til Udførsel af Giften. — Men (idet han atter blive forbitret) paa min Blomst skal Utøjet ikke krybe, eller jeg skal behandle det saadan (Tager fat paa Marschallen og rusker i ham) og saadan og mase det.

HOFMARCHALLEN (sukkende).

Aa Gud, hvem der var borte herfra! Hundrede Mil herfra, i Bicêtre i Paris, kun ikke her hos ham!

FERDINAND.

Skurk! Hvis hun ikke længer er ren! Skurk, hvis du har nydt der, hvor jeg tilbad! (Rasende.) Svælget, hvor jeg følte mig som en Gud! (Tier pludselig, derpaa med frygtelig Røst.) Det var bedre for dig, Skurk, at du flygtede til Helvede, end at min Vrede skulde møde dig i Himlen! — Hvor vidt er du kommet med Pigen? Bekend!

HOFMARCHALLEN.

Slip mig! Jeg vil tilstaa alt!

FERDINAND.

Aa — det maa være skønnere at bole med denne Pige end at sværme nok saa himmelsk med andre! —

Hvis hun vilde skeje ud, hvis hun vilde, saa kunde hun formindske Sjælens Værdi og forfalske Dyden med Vellyst. (Han sætter Pistolen mod Marchallens Bryst.) Hvor vidt er du kommet med hende? Bekend, eller jeg trykker af!

HOFMARCHALLEN.

Det er ingen Ting — det hele er jo ingen Ting. Hav kun Taalmodighed et Minut! Man bedrager Dem!

FERDINAND.

Og det minder du mig om, Skurk? — Hvor vidt er du kommet med hende? Bekend, eller du er Dødsens!

HOFMARCHALLEN.

Mon Dieu! Min Gud! Jeg taler jo. — Saa hør dog bare. — Deres Fader — kødelige Fader —

FERDINAND (mere og mere forbitret).

Har Faderen solgt sin Datter til dig? Hvor vidt er du kommet med hende? Jeg myrder dig, hvis du ikke bekender?

HOFMARCHALLEN.

De raser. De vil ikke høre, hvad jeg siger. Jeg har aldrig set hende. Jeg kender hende ikke. Jeg ved slet ikke noget om hende.

FERDINAND (træder tilbage).

Du har aldrig set hende? Du kender hende ikke? Du ved slet ikke noget om hende? — Pigen er fortabt for din Skyld; du fornægter hende tre Gange i et Aandedrag! — Af Sted med dig, elendige Karl! (Han giver ham et Slag med Pistolen og puffer ham ud af Værelset.) For Folk som dig er Krudtet ikke opfundet.

FJERDE SCENE.

FERDINAND

(efter en lang Pause, under hvilken hans Ansigt har et Udtryk af en skrækkelig Tanke).

Fortabt! Ja, ulyksalige! — Det er jeg. Og det er du ogsaa! Ja, ved den store Gud! Hvis jeg er fortabt, saa er du det ogsaa! — Verdens Dommer! Du maa ikke fordre hende af mig! Pigen er min. Jeg har afstaaet hele Verden til dig for Pigen, jeg har givet Afkald paa hele din dejlige Verden. Lad mig beholde Pigen! — Verdens Dommer! Hist klynker Millioner af Sjæle efter dig — vend din Forbarmelses Øje hist hen — lad mig gøre, hvad jeg vil her, Verdens Dommer! (Folder Hænderne). Skulde den rige, formaaende Skaber være karrig med en Sjæl, der tilmed er den sletteste i hans Verden? — Pigen er min! Jeg var engang hendes Gud, nu er jeg hendes Djævel! (Stirrer hen i en Krog.) En Evighed med hende paa en Fordømmelsens Stejle — Øje stirrende paa Øje — Haarene rejste paa begge Hoveder — vor hule Klynken smeltet sammen til een Klynken — gentage mine kærlige Ord, synge hendes Eder for hende — Gud! Gud! Den Formæling er frygtelig, men evig! (Han gaar hurtigt, men møder Præsidenten.)

FEMTE SCENE.

PRÆSIDENTEN og FERDINAND.

FERDINAND (træder tilbage).

Min Fader!

PRÆSIDENTEN.

Det er godt, at jeg træffer dig, Ferdinand. Jeg kommer for at meddele dig noget behageligt, noget,

som sikkert vil overraske dig, kære Ferdinand. — Lad os sætte os.

FERDINAND (ser længe stift paa ham).

Fader! (Med stærkere Sindsbevægelse, gaar hen til ham og tager hans Haand.) Fader! (Kysser hans Haand og knæler for ham.) Ak, Fader!

PRÆSIDENTEN.

Hvad er der i Vejen, min Søn? Rejs dig! Din Haand ryster og er brændende hed.

FERDINAND (tidskabeligt).

Tilgiv min Utaknemmighed, Fader! Jeg er et slet Menneske. Jeg har miskendt Deres Godhed. De mente det saa faderligt med mig. — Ak, Deres Anelse var rigtig. — Nu er det for sent. — Tilgiv mig! Tilgiv mig! Velsign mig, Fader!

PRÆSIDENTEN (hykler en brødefuld Mine).

Rejs dig, min Søn! Jeg forstaar ikke, hvad du mener.

FERDINAND.

Denne Jomfru Miller, Fader. — Aa, De kender Menneskene. — Deres Vrede var dengang saa retfærdig, saa ædel, saa faderlig varm. — Deres varme faderlige Iver tog kun fejl af Vejen — denne Jomfru Miller —

PRÆSIDENTEN.

Lovpris mig ikke, min Søn! Jeg forbander min Haardhed. Jeg kommer for at gøre dig Afbigt.

FERDINAND.

Gøre mig Afbigt! — Forbande Deres Haardhed mod mig! — Deres Misbilligelse var Visdom. Deres Haardhed himmelsk Medlidenhed — — denne Jomfru Miller, Fader —

PRÆSIDENTEN.

Er en god, ædel Pige. — Jeg tilbagekalder min overilede Mistanke. Hun har vundet min Agtelse.

FERDINAND (springer forfærdet op).

Hvad? Ogsaa De? — Fader, ogsaa De? — ikke sandt Fader, det er et Væsen, der ser ud som Uskyldigheden selv? — Er det ikke menneskeligt at elske denne Pige?

PRÆSIDENTEN.

Sig hellere: Det er en Forbrydelse ikke at elske hende.

FERDINAND.

Det er uhørt, skrækkeligt! — Og De gennemskuer jo dog ellers Hjerterne! De har oven i Købet set paa hende med Hadets Øjne! — Hyklery uden Mage. — Denne Jomfru Miller, Fader —

PRÆSIDENTEN.

Fortjener at være min Datter. Jeg regner hendes Dyder for Aner og hendes Skønhed for Guld. Mine Principer viger for din Kærlighed. — Hun maa være din!

FERDINAND (styrter fortvivlet ud af Værelset).

Det manglede blot! — Lev vel, Fader! (Gaar.)

PRÆSIDENTEN (følger ham).

Bliv dog, bliv! Hvor vil du hen? (Gaar.)

SJETTE SCENE.

En meget prægtig Sal hos Ladyen.

LADY og SOPHIE.

LADY.

Du saa hende altsaa? Vil hun komme?

SOPHIE.

Paa Øjeblikket. Hun var endnu i Morgenkjole, men vilde hurtigt klæde sig om.

LADY.

Sig ikke noget om hende. — Stille. — Som en Forbryderske skælver jeg ved Tanken om at se den lykkelige, der føler sammen med mit Hjerter i en saa skrækkelig Harmoni. — Hvorledes tog hun imod Opfordringen?

SOPHIE.

Hun syntes bestyrtet, blev tankefuld, saa paa mig med store Øjne og tav. Jeg var allerede forberedt paa, at hun skulde komme med Udflugter, da hun med et Blik, der overraskede mig, svarede: Deres Frue befaler mig, hvad jeg i Morgen selv vilde bede hende om.

LADY (meget urolig).

Lad mig være i Fred, Sophie! Beklag mig! Jeg maa rødme, hvis hun kun er en almindelig Kvinde, og fortvivle, hvis hun er mere.

SOPHIE.

Men, Mylady — det er ikke det rigtige Lune at være i, naar man skal modtage en Medbejlerske. Husk dog paa, hvem De er! Kald Deres Fødsel, Deres Rang, Deres Magt til Hjælp! Et stoltere Hjerter maa forhøje Deres Ydres stolte Pragt!

LADY (adspreedt).

Hvad er det, den Tosse siger?

SOPHIE (ondskabsfuldt).

Eller er det maaske et Tilfælde, at de kostbareste Brillanter netop funkler paa Dem i Dag? Er det et Tilfælde, at De netop i Dag har de skønneste Stoffer paa — at Deres Antichambre myldrer af Hejdukker og Pager, og at Borgerpigen bliver modtaget i den fyrstelige Sal?

LADY (gaar forbitret frem og tilbage).

Fordømt! Utaaleligt! At Kvinder skal have saadanne Losøjne for kvindelige Svagheder! — — Men hvor dybt, hvor dybt maa jeg ikke være sunket, siden saadant et Væsen gennemskuer mig!

EN KAMMERTJENER (kommer).

Jomfru Miller!

LADY (til Sophie).

Gaa din Vej! (Truende, da Sophie tøver.) Gaa, siger jeg dig! (Sophie gaar. Ladyen gaar gennem Salen.) Det er godt, rigtig godt, at mit Blod kom i Bevægelse! Jeg er saaledes, som jeg ønskede at være. (Til Kammertjeneren.) Lad Jomfruen komme ind! (Kammertjeneren gaar. Hun kaster sig paa en Sofa og indtager en fornem-skødesløs Stilling.)

SYVENDE SCENE.

LOUISE MILLER (træder forlegen ind og bliver staaende i lang Afstand fra Ladyen). LADY (har vendt hende Ryggen og betragter hende en Tid lang opmærksomt i Spejlet lige overfor. En Pause.

LOUISE.

Naadige Frue, jeg venter paa Deres Befaling.

LADY (vender sig om imod Louise og nikker let. Fremmed og reserveret).

Aha! Er Hun her? — Det er vel Jomfru — hvad er det nu, Hun hedder?

LOUISE (lidt stødt).

Min Fader hedder Miller, og Deres Naade har sendt Bud efter hans Datter.

LADY.

Det er rigtigt! Nu husker jeg det — den fattige Spillemandsdatter, som der nylig var Tale om. (Efter en Pause afsides.) Meget interessant og dog ingen Skønhed —

(Højt.) Træd nærmere, mit Barn. (Atter afsides.) Øjne, der har øvet sig i at græde. — Hvor jeg elsker disse Øjne! (Højt.) Kom nærmere — helt her hen. — Kære Barn, jeg tror, du er bange!

LOUISE (fornem og bestemt).

Nej, Mylady. Jeg foragter Mængdens Dom.

LADY (afsides).

Nej se! — Denne Trods har hun fra ham. (Højt.) Man har anbefalet Hende til mig, Jomfru. Hun skal have lært en Del og have Levemaade. — Naa ja. Jeg vil gerne tro det — der er heller ingen i Verden, der kan faa mig til at tvivle om, at Hendes varme Talsmand har Ret.

LOUISE.

Jeg kender ingen, Mylady, der vilde gøre sig den Ulejlighed at søge en Beskytterinde for mig.

LADY (kunstlet).

Mener Hun Ulejlighed for Beskytterindens eller den beskyttedes Skyld?

LOUISE.

Det er mig for højt, naadige Frue.

LADY.

Hun er mere skælmsk, end man skulde tro efter Hendes fordringsløse Ydre at dømme! Hun hedder jo Louise? Hvor gammel er Hun, om jeg maa spørge?

LOUISE.

Jeg er fyldt seksten Aar.

LADY (rejser sig hurtigt).

Nå forstaar jeg det! Seksten Aar! Det første Puls-slag i denne Lidenskab. — Den første forjættende, sølvklare Tone fra det uberørte Klaver. — Intet er mere

bedaaende. — Sæt dig; jeg holder af dig, min kære Pige. — Ogsaa han elsker for første Gang. — Hvad Under, om een Morgenrødes Straaler finder hinanden? (Meget venligt, idet hun griber hendes Haand.) Det bliver derved, jeg vil gøre din Lykke, min kære. — Intet, intet andet end det søde, tidligt flygtende Drømmeri. (Idet hun klapper Louise paa Kinden.) Sophie gifter sig. Du skal have hendes Plads. — Seksten Aar! Det kan ikke vare ved!

LOUISE (kysser ærbødigt hendes Haand).

Jeg takker for denne Naade, Mylady, som om jeg kunde modtage den.

LADY (bliver vred).

Nej vil man se den store Dame! — Jomfruer af Hendes Oprindelse ere ellers lykkelige, naar de blot kan finde et Herskab. — Hvor højt vil Hun da til Vejrs, min kostbare Jomfru? Ere disse Fingre for pæne til at arbejde? Er det Hendes Smule Ansigt, Hun er saa vigtig af?

LOUISE.

Mit Ansigt, naadige Frue, tilhører mig lige saa lidt som min Oprindelse.

LADY.

Eller tror Hun maaske, at det aldrig tager Ende dermed? — Stakkels Væsen, den, der har sat dig det i Hovedet — hvem det nu end er — han har haft jer begge to til bedste. Disse Kinder er ikke varig forgyldte. Hvad dit Spejl udgiver for massivt og evigt, det er kun tynde løse Guldblade, som før eller senere maa blive siddende i din Tilbeders Haand. — Hvad skal vi saa gøre?

LOUISE.

Beklage Tilbederen, Mylady, der købte en Diamant, fordi han troede, den var indfattet i Guld.

LADY (uden at ænse hendes Ord).

En Pige i Hendes Alder har altid to Spejle paa een Gang, det virkelige og hendes Beundrer — den sidstes venlige Smidighed bøder paa det førstes Aabenhjertighed. Den ene dadler et stygt Kopar. Tværtimod, siger den anden, det er Gratiernes Smilehul. I gode Børn troer kun denne, naar hin har stadfæstet hans Udsagn, I springer fra den ene til den anden, til I til sidst forveksler begges Udsagn. — — Hvorfor stirrer Hun saaledes paa mig?

LOUISE.

Undskyld, naadige Frue, jeg var lige ved at beklage denne prægtigt funklende Rubin, som ikke maa vide, at dens Ejerinde ivrer saa stærkt imod Forfængeligheden.

LADY (rødmende).

Ingen Udflugter, min kære. — Hvis det ikke var de Løfter, Hendes Skønhed giver, hvad i al Verden skulde da hindre Hende i at vælge en Stand, som er den eneste, i hvilken hun kan faa Manerer og god Tone, den eneste, i hvilken Hun kan blive fri for sine borgerlige Fordomme?

LOUISE.

Ogsaa for min borgerlige Uskyld, Mylady?

LADY.

En taabelig Indvending! Den kaadeste Knægt er for bange til at byde os noget vanærende, naar vi ikke selv opmuntrer ham. Vis Hun, hvem Hun er, giv Hun

sig selv Ære og Værdighed, og jeg vil indestaa Hende for, at Hun ikke bliver udsat for nogen Fristelse.

LOUISE

Tillad, naadige Frue, at jeg er saa fri at tvivle om det! Visse Damers Paladser er ofte Fristed for den frækkeste Morskab. Hvem vilde tiltro den stakkels Spillemands Datter det Heltemod at kaste sig midt ind i Pesten og dog at gyse for Forgiftningen? Hvem vilde drømme om, at Lady Milford vilde holde en evig Skorpion for sin Samvittighed, at hun vilde anvende Pengesummer paa at have den Fordel hvert Øjeblik at blive rød af Skam? — Jeg er aabenhjertig, naadige Frue. — Vilde Synet af mig glæde Dem, naar De skulde deltage i en Fornøjelse? Vilde De kunne holde det ud, naar De kom tilbage? — Ak, det er bedre, langt bedre, at De lader Himmelstrøg skille os ad — at De lader Have flyde imellem os! — Se Dem vel for, Mylady! — Der kommer ædruelige Timer, slappe Øjeblikke — Angerens Snoge kunde angribe Deres Bryst, og da — — hvilken Kval for Dem, naar De i Deres Piges Ansigt læste den muntre Ro, hvormed Uskyldigheden plejer at belønne et rent Hjerte! (Hun træder et Skridt tilbage.) Endnu en Gang, naadige Frue! Jeg beder om Forladelse!

LADY.

Det er utaaleligt, at hun siger mig det, endnu utaaleligere, at hun har Ret! (Gaar hen til Louise og ser hende stift i Øjnene.) Pige, du kan ikke overliste mig. Saa varmt taler man ikke for sine Anskuelser alene. Bag dine Sætninger lurer der en varmere Interesse, som gør Tjenesten hos mig særlig afskyelig for dig — som

gjorde din Tale saare ildfuld — som jeg (truende) maa opdage.

LOUISE (roligt og ædelt).

Og selv om De nu opdagede den? Og selv om Deres foragtelige Spark vakte den krænkede Orm, hvem Skaberen har givet en Brod til at væрге sig mod Mishandling? — Jeg frygter ikke Deres Hævn, Lady! — Den stakkels Synderinde, der kører ud paa Bødlens Kærre, ler ad Verdens Undergang. — Min Elendighed er bleven saa stor, at Oprigtighed ikke kan forøge den. (Efter en Pause, alvortfuld.) De vil løfte mig op af min lave Stands Støv. Jeg vil ikke undersøge Grunden til denne mistænkelige Naade. Jeg vil kun spørge Mylady, hvad der kan bevæge hende til at anse mig for en Daare, der rødmer over sin Oprindelse? Hvad der kunde berettigge hende til at ville skabe min Lykke, før hun vidste, om jeg vilde modtage den af hendes Hænder? — Jeg havde sønderrevet min Fordring paa Verdens Glæder, denne evige Menneskerettighed. — Jeg havde tilgivet Lykken, at den overilet havde lovet mig noget. — Hvorfor minder De mig atter om dette? — Naar selv Guddommen skjuler sine Straaler for sine Skabningers Blik, for at end ikke den øverste Seraf skal gyse tilbage for Mørket — hvorfor vil saa Mennesker være saa grusomt barmhjertige? — Hvor kan det være, Mylady, at De med Deres højt priste Lykke tigger en elendig om Misundelse og Beundring? Behøver Deres Fryd endelig Fortvivlelsen som Baggrund? — Jeg beder Dem, und mig dog en Blindhed, som er det eneste, der endnu forsoner mig med min barbariske Skæbne! — Insektet i et Glas Vand føler

sig jo dog saa salig, som om det var et Himmerig, saa glad og saa salig, indtil man fortæller det om et Verdenshav, i hvilket Flaader og Hvaler leger! — — De vilde jo have, at jeg skulde være lykkelig! (Efter en Pause træder hun pludselig hen til Ladyen og spørger hende overrasket) Er De lykkelig, Mylady? (Denne gaar hurtigt bort fra Louise, som følger hende og lægger Haanden paa hendes Bryst.) Har dette Hjerte ogsaa deres Stillings leende Skikkelse? Og hvis vi nu skulde udveksle Bryst mod Bryst og Skæbne mod Skæbne — hvis jeg i barnlig Uskyld — paa Deres Samvittighed — som om De var min Moder, bad Dem om Raad — vilde De saa raade mig til Byttet?

LADY (kaster sig paa Sofaen i stærk Sindsbevægelse).

Det er ubegribeligt! Nej, Pige, nej! Denne Højhed er du ikke født med, og din Fader kan ikke have lært dig den endnu. Lyv ikke for mig! Jeg hører en anden Lærer —

LOUISE (idet hun betragter hende med et fint og skarpt Blik).

Det skulde dog undre mig, Mylady, hvis De først nu kom til at tænke paa denne Lærer, medens De dog før vidste en Kondition til mig.

LADY (springer op).

Det er ikke til at holde ud! — Ja, ja, siden jeg dog ikke kan smutte bort fra dig. Jeg kender ham — jeg ved alt — jeg ved mere, end jeg har Lyst til at vide. (Standser pludselig; derpaa med en Heftighed, som efterhaanden næsten stiger til Raseri.) Men vov det, ulykkelige — vov at elske ham eller lade ham elske dig! — Hvad er det, jeg siger? — Vov at tænke paa ham eller at optage hans Tanker. — Jeg er mægtig, ulyksalige — frygtelig. — Saa sandt Gud lever! Du er fortabt!

LOUISE (fast).

Uden Redning, Mylady, saa snart De tvinger ham til at elske Dem.

LADY.

Jeg forstaar dig — men han skal ikke elske mig. Jeg vil sejre over denne vanærende Lidenskab, overvinde mit Hjerte og knuse dit. — Klipper og Afgrunde vil jeg kaste imellem eder, som en Furie vil jeg gaa gennem eders Himmel; mit Navn skal forjage eders Kys, som et Spøgelse jager Forbrydere fra hinanden; din unge, blomstrende Skikkelse skal visne og falde sammen som en Mumie under hans Favntag. — Jeg kan ikke blive lykkelig med ham — men du skal heller ikke blive det. — Det skal du vide, ulykkelige! At ødelægge Salighed er ogsaa en Salighed!

LOUISE.

En Salighed, som man allerede har berøvet Dem! Haan ikke Deres eget Hjerte! De evner ikke at gøre det, som De saa truende kalder ned over mig. De evner ikke at pine et Væsen, som ikke har gjort Dem andet ondt end at føle ligesom De. — Men jeg elsker Dem for denne lidenskabelige Bevægelses Skyld, Mylady.

LADY (som nu har fattet sig).

Hvor er jeg? Hvor har jeg været? Hvad har jeg gjort? Hvem har jeg røbet mig for? — Aa, Louise, ædle, store, guddommelige Sjæl! — Tilgiv en vanvittig Kvinde. — Jeg vil ikke krænke dig det allermindste, mit Barn. Ønsk! Forlang! Jeg vil bære dig paa Hænderne, jeg vil være din Veninde, din Søster. — Du er fattig. — Se! (Hun tager nogle Brillanter af sit Haar.) Jeg vil sælge disse Juveler — sælge min Garderobe og mine Heste

og Vogne. — Det skal være dit alt sammen; men giv Afkald paa ham!

LOUISE (træder meget forundret tilbage).

Spotter hun en fortvivlet, eller skulde hun i Virkeligheden ikke have nogen Del i den barbariske Ger-ning? — Aa, saa kunde jeg jo endnu give mig Skin af at være en Heltinde og pynte min Afmagt op til at være noget fortjenstfuldt. (Hun staar et Øjeblik tankefuld, saa træder hun hen til Lady'en, griber hendes Haand og ser stift og betydningsfuldt paa hende.) Saa tag ham da, Mylady! — Frivillig aftræder jeg den Mand til Dem, som man med Helvedes Hager rev bort fra mit blødende Hjerte. — — Maaske ved De det ikke selv, Mylady; men De har ødelagt to elskendes Himmel, revet to Hjerter fra hinanden, som Gud havde bundet sammen, knust en Skabning, som stod ham lige saa nær som De, som han skabte til Glæde ligesom Dem, som har prist ham ligesom De, og som nu aldrig mere vil prise ham. — Lady, den søndertraadte Orms sidste Krampetrækning naar ogsaa op til den Alvidende. — Det vil ikke være ham ligegyldigt, naar man myrder Sjæle, som han holder sin Haand over. — Nu tilhører han Dem, Lady! Tag ham! Styr Dem i hans Arme! Før ham til Altret. — Men glem ikke, at en Selvmorderskes Spøgelse vil træde i Vejen for Deres Brudekys. — Gud vil være barmhjertig. — Jeg kan ikke gøre andet. (Hun styrter ud.)

OTTENDE SCENE.

LADY (alene).

(Grebet og forfærdet staar hun med Blikket stift rettet mod den Dør, bag hvilken Louise er forsvundet, endelig vaagner hun op af sin Bedøvelse).

Hvad var det? Hvad var der i Vejen? Hvad var

det, den ulykkelige sagde? — Himmel! endnu sønderriver de mit Øre, disse frygtelige Ord, som fordømte mig. Tag ham! — Hvem, ulyksalige? Din Dødsrallens Gave — din Fortvivlelses gyselige Testamente? Gud! Gud! Er jeg sunket saa dybt — styrtet saa pludselig ned fra alle min Stoltheds Troner, at jeg begærlig venter paa det, som en Tiggerske i sin sidste Døds-kamp højmodigt vil kaste hen til mig? — Saa tag ham da! og det siger hun i en Tone og med et Blik — Emilie! Er det derfor, du er gaaet ud over dit Køns Grænser? Har du bejlet til en britisk Kvindes herlige Navn, for at din Æres prægtige Bygning skulde styrte i Grus ved Siden af en forsømt Borgerdatters renere Dyd? — Nej, stolte ulykkelige! Nej! — Emilie Milford kan lade sig ydmyge, — men aldrig vanære! Ogsaa jeg har Kraft til at forsage. (Hun gaar frem og tilbage med majestætiske Skridt.) Bort med dig nu, bløde, lidende Kvinde! — Far hen, I Kærlighedens søde, gyldne Billeder. — Højsind skal nu være min eneste Fører! — — Dette elskende Par er fortabt, hvis ikke Lady Milford udsletter sin Fordring og dør i Fyrstens Hjerter! (Efter en Pause. Med Liv.) Det er sket! — Den frygtelige Hindring er hævet — brudte er alle Baand mellem mig og Hertugen, denne vilde Kærlighed er revet ud af mit Bryst! — — Dyd! Jeg kaster mig i dine Arme! — Modtag din angrende Datter! — Ak, hvor jeg er vel til Mode! Jeg føler mig saa let og glad om Hjertet! — Stor, som en faldende Sol, vil jeg i Dag synke ned fra min Højheds Toppunkt, min Herlighed skal dø sammen med min Elskov, og intet andet end mit Hjerter skal ledsage mig ud i denne stolte Landsforvisning!

(Besluttet, idet hun gaar hen til sin Skrivepult.) Det maa ske nu straks — lige paa Stedet, før Synet af den elskede fornyer mit Hjertes blodige Kamp. (Hun sætter sig og begynder at skrive.)

NIENDE SCENE.

LADY. EN KAMMERTJENER. SOPHIE, senere HOFMARCHALLEN,
til sidst TYENDE.

KAMMERTJENEREN.

Hofmarchal von Kalb staar i Forhallen med et Ærinde fra Hertugen.

LADY (medens hun ivrigt skriver).

Denne fyrstelige Dukke farer jo nok op! Ja! Det er ogsaa morsomt nok at bringe saadan en durchlauchtig Hjerneskal i Uorden. Hans Hofsnoge vil styrte af Sted til alle Sider. — Hele Landet vil komme i Gæring.

KAMMERTJENEREN og SOPHIE.

Hofmarchallen, Mylady —

LADY (vender sig om).

Hvem? Hvad? — Saa meget des bedre! — Den Slags Venner er til i Verden for at agere Pakæsler. — Han er velkommen. (Kammertjeneren gaar.)

SOPHIE (kommer ængstelig nærmere).

Hvis jeg ikke var bange for, at det er for dristigt, Mylady — (Ladyen skriver ivrigt). Jomfru Miller styrtede som ude af sig selv gennem Forhallen. — De er blussende hed. — De taler med Dem selv (Lady vedbliver at skrive).
Hvad er der sket?

HOFMARCHALLEN

(træder ind, gør tusind Buk for Ladyens Ryg; da hun ikke bemærker ham, træder han nærmere, stiller sig bag hendes Stol, søger at faa fat i en Flig af hendes Kjole og trykker et Kys paa den. Med frygtsom Læspen).

Serenissimus —

LADY (idet hun strør Sand paa og læser det skrevne igennem).

Han vil beskyldde mig for sort Utaknemmelighed. — Jeg var forladt, og han drog mig ud af Elendigheden. — Elendigheden? — Afskyelige Bytte! — Riv din Regning i Stykker, Forfører! — Min evige Skamrødme betaler den med Aagerrenter.

HOFMARCHALLEN (efter at han forgæves har krydset om Ladyen).

Mylady synes at være noget distrait. — Jeg maa nok selv tillade mig den Dristighed. (Meget højt.) Mylady, Serenissimus sender mig for at spørge, om der skal være Vauxhall eller tysk Komedie i Aften.

LADY (rejser sig leende).

En af Delene, min Engel. — Bring nu De Hertugen denne Billet som Dessert. (Til Sophie.) Sophie, befall, at man skal spænde for, og kald alle mine Tjenestefolk ind her i Salen. —

SOPHIE (bestyrtet, idet hun gaar).

Aa Gud! Jeg aner noget! Hvad skal det blive til!

HOFMARCHALLEN.

De er echaufferet, min naadige!

LADY.

Des mindre behøver jeg at lyve. — Hurra, Hr. Hofmarchal! Der bliver et Embede ledigt! God Lejlighed for Koblere! (Da Marchallen kaster et mistænksomt Blik paa den Seddel, hun har givet ham.) Læs bare! Læs! Jeg ønsker ikke, at Indholdet skal være ukendt.

HOFMARCHALLEN (læser; imidlertid samler Ladyens Tjenestefolk sig i Baggrunden).

»Naadigste Herre!

En Overenskomst, som De saa letsindig har brudt, kan ikke mere binde mig. Deres Lands Lykke var

Betingelsen for min Kærlighed. Det Bedrag varede i tre Aar. Bindet falder mig fra Øjnene. Jeg afskyr Gunstbevisninger, der vædes af Undersaatters Taarer. — Skænk den Kærlighed, som jeg ikke længer kan besvare, til Deres grædende Land, og lær af en britisk Fyrstinde Barmhjertighed mod Deres tyske Folk. Om en Time er jeg over Grænsen.

Johanna Norfolk. «

ALLE TJENESTEFOLK (mumler bestyrtede).

Over Grænsen?

HOFMARCHALLEN (lægger forskrækket Billetten paa Bordet).

Men Gud bevares, min bedste og naadige Frue! At overbringe den Billet er lige saa halsløs Gerning som at skrive den.

LADY.

Det bliver din Sag, min Skat. — Desværre ved jeg, at du og Folk af din Art er lige ved at kvæles af Anstrengelse for at fortælle, hvad andre gør! — Jeg raader dig til at lade Sedlen bage ind i en Vildt-postej, saa kan Serenissimus finde den paa sin Tallerken.

HOFMARCHALLEN.

Ciel! Hvilken Formastelighed! — Saa overvej dog, saa betænk dog, i hvor stor en Disgrace De kommer, Lady!

LADY (henvender sig til de forsamlende Tjenestefolk og siger dybt rørt følgende).

I er bestyrtede, mine kære Folk, og venter med Angst paa, hvorledes Gaaden skal klare sig! — Kom nærmere, mine Venner! — I har tjent mig redeligt og ivrigt, I har tiere set paa mine Øjne end paa min Pung; eders Lydighed har været eders Lyst, min Naade eders

Stolthed! — — Ak, at jeg til Mindet om eders Tro-
 skab skal knytte Erindringen om min Fornedrelse!
 Sørgelige Skæbne, at mine usleste Dage skulde være
 eders lykkeligste. (Med Taarer i Øjnene.) Jeg afskediger eder,
 mine Børn. — — Lady Milford er ikke mere til, og
 Johanna Norfolk er for fattig til at betale hendes Gæld.
 — Min Skatmester skal dele mine Penge imellem jer.
 — Dette Palads beholder Hertugen. — Den fattigste
 af eder vil gaa rigere herfra end eders Herskerinde.
 (Hun rækker dem sine Hænder, som de alle kysser lidenskabeligt.) Jeg
 forstaar jer, mine Venner. — Lev vel! Lev vel for
 evigt! (Fatter sig efter sin Bevægelse.) Der er Vognen! (Hun
 river sig løs og vil gaa ud, Marschallen stiller sig i Vejen for hende.)
 Er du her endnu, du sølle Skrog?

HOFMARCHALLEN (der hele Tiden har stirret fuldstændig fjollet paa Sedlen).

Og denne Billet skal jeg overlevere i hans høj-
 fyrstelige Durchlaughtigheds højstegne Hænder?

LADY.

Ja, du sølle Skrog, i hans højstegne Hænder, og
 du kan forkynde hans højstegne Øren, at da jeg ikke
 kan gaa barfodet til Loretto, saa vil jeg arbejde for
 Dagløn, for at rense mig for den Skam at have hersket
 over ham. (Hun iler af Sted. De andre skilles ad meget bevægede.)

(Tæppet falder.)

FEMTE AKT.

Et Værelse hos Musikanten. Tusmørke.

FØRSTE SCENE.

LOUISE sidder stum og uden at røre sig i Værelsets mørkeste Krog. Hendes Hoved er sunket ned paa Armen. Efter en lang, dødsstille Pause kommer MILLER med en Haandlygte, lyser ængsteligt omkring i Værelset uden at lægge Mærke til Louise; saa lægger han Hatten paa Bordet og sætter Lygten fra sig.

MILLER.

Her er hun heller ikke. Heller ikke her. — Jeg er gaaet gennem alle Gader, jeg har været hos alle bekendte, jeg har spurgt ved alle Porte. — Intetsteds har man set mit Barn! (Efter en Pavse.) Taalmodighed, stakkels, ulykkelige Fader! Vent til i Morgen. Maaske din eneste Datter da bliver skyllet op paa Strandbredden. — — Aa Gud, aa Gud! Har ikke denne Datter alt for meget været min Afgud? — Straffen er haard. Den er haard, himmelske Fader! Jeg vil ikke knurre, himmelske Fader; men Straffen er haard! (Han kaster sig bedøvet paa en Stol.)

LOUISE (taler hende i sin Krog).

Du handler ret, stakkels, gamle Mand! Lær i Tide at miste!

MILLER (springer op).

Er du der, mit Barn? Er det dig? — Men hvorfor er du saa ensom og uden Lys?

LOUISE.

Derfor er jeg dog ikke ensom. Naar det er rigtig sort rundt omkring mig, har jeg mine bedste Gæster.

MILLER.

Gud bevare dig! Kun Samvittighedens Orm færdes ude paa samme Tid som Uglen. Syndere og onde Aander skyr Lyset.

LOUISE.

Det gør ogsaa Evigheden, Fader, den taler med Sjælen uden Mellemand.

MILLER.

Barn! Barn! Hvad er det for en Tale?

LOUISE (rejser sig og gaar frem).

Jeg har kæmpet en haard Kamp. Det ved Han, Fader. Gud gav mig Kraft. Kampen er afgjort. Fader, man plejer at kalde vort Køn fint og skrøbeligt. Det skal Han ikke tro længer! Vi ryster for en Edderkop; men det sorte Genfærd Forraadnelsen trykker vi spøgende i vore Arme. Det var kun det, jeg vilde sige Ham, Fader. — Nu er jeg saa glad og lystig.

MILLER.

Hør engang, min Datter, jeg vilde ønske, du græd. Det vilde jeg synes bedre om.

LOUISE.

Hvor jeg skal overliste ham, Fader! Hvor jeg skal narre Tyrannen! — Kærligheden er snedigere end Ondskaben, og den er dristigere — det har han ikke vidst, denne Mand med den triste Stjerne. — Aa, de er fiffige nok, saa længe de kun har at gøre med Hovedet; men saa snart de binder an med Hjertet, saa bliver de dumme, de onde Mennesker. — — Han tænkte, han kunde besegle Bedrageriet med en Ed! En Ed, Fader, binder nok de levende; men i Døden smelter

selv Sakramenternes Jærnbaand. Ferdinand kender nok sin Louise. — Vil Han besørge denne Billet for mig, Fader? Vil Han være saa god?

MILLER.

Til hvem, min Datter?

LOUISE.

Hvilket sælsomt Spørgsmaal! Uendeligheden og mit Hjerte har tilsammen ikke Plads nok til en eneste Tanke paa ham. — Hvem skulde jeg vel ellers skrive til?

MILLER (uroelig).

Louise! Jeg bryder Brevet.

LOUISE.

Gør, som Han vil, Fader! — men Han bliver ikke klogere af det. Bogstaverne ligger der som kolde Lig og lever kun for Kærlighedens Øjne.

MILLER (læser).

»Du er forraadt, Ferdinand! — En enestaaende Skurkestreg har sønderrevet vore Hjerters Baand, men en skrækkelig Ed binder min Tunge, og din Fader har udstillet Spioner overalt. Dog, hvis du har Mod, min elskede — jeg ved et tredje Sted, hvor Eder ikke længer binder, og hvorhen han ikke kan faa nogen Spion til at gaa.« (Miller standser og ser alvorligt paa hende).

LOUISE.

Hvorfor ser Han saaledes paa mig? Læs det hele, Fader!

MILLER.

»Men du maa have Mod nok til at vandre en mørk Vej, hvor intet lyser for dig uden Louise og Gud. —

Naar du kommer, maa du kun være opfyldt af din Kærlighed; alle dine Forhaabninger og alle dine brusede Ønsker maa du lade blive hjemme; du kan ikke bruge andet end dit Hjerte. — Hvis du vil — saa bryd op, naar Klokkeren slaar det tolvte Slag paa Karmeliter-taarnet! Hvis du ræddes — saa overstreg Ordet »stærk« foran dit Køn; thi da har en Pige gjort dig til Skamme.» (Miller lægger Billetten fra sig, ser længe med et smerteligt, stift Blik lige ud; endelig vender han sig om imod hende og siger med sagte, brudt Stemme.) Og dette tredje Sted, min Datter?

LOUISE.

Kender Han det ikke, kender Han det virkelig ikke, Fader? — Det er underligt! Stedet er dog saa tydeligt beskrevet. Ferdinand finder det.

MILLER.

Hm! Tal tydeligere!

LOUISE.

Jeg ved for Øjeblikket ikke noget smukt Navn for det. — Han maa ikke blive bange, Fader, hvis jeg nævner et stygt. Dette Sted — ak, hvorfor har Kærligheden ikke opfundet Navne? Den vilde have givet det det skønneste Navn. Det tredje Sted, kære Fader — men Han maa lade mig tale ud — det tredje Sted er Graven.

MILLER (gaar vakkende hen til en Stol).

Aa Gud!

LOUISE (gaar hen til ham og holder paa ham).

Nej, kære Fader! Det er kun Ordet, der klinger som Rædsel. — Bort med det, og der ligger en Brudeseng, over hvilken Morgenen breder sit gyldne Tæppe, og Vaaren strør sine brogede Kranse. Kun

en hylende Synder kunde udkælde Døden for et Skelet; den er tværtimod en venlig, yndig Dreng, blomstrende, som man maler Elskovsguden, men ikke saa trædsk — en stille, tjenstvillig Genius, som rækker den udmattede Pilegrim Sjælen sin Arm for at føre ham over Tidens Grav, derpaa aabner den evige Herligheds Feslot, nikker venligt og forsvinder.

MILLER.

Hvad har du i Sinde, min Datter? — Vil du egenmægtig lægge Haand paa dig selv?

LOUISE

Kald det ikke saaledes, Fader! At forlade et Selskab, hvor man ikke synes om mig — at ile til et Sted, som jeg ikke længer kan undvære, lidt tidligere end det var bestemt — er det en Synd?

MILLER.

Selv mord er den afskyeligste Synd, mit Barn, — den eneste, som man ikke kan angre, fordi Død og Misgerning falder sammen.

LOUISE (bliver forfærdet staaende).

Det er skrækkeligt! — Men saa hurtigt gaar det vist ikke! Jeg vil springe i Floden, Fader, og medens jeg er ved at synke, vil jeg bede Gud den Almægtige om Naade.

MILLER.

Det vil sige, du vil angre Tyveriet, saa snart du har bragt det stjaalne Gods i Sikkerhed. — Min kære, kære Datter! Pas paa, at du ikke spotter Gud, naar du trænger mest til ham! Aa, det er kommet vidt, meget vidt med dig! — Du har opgivet at bede, og den Almægtige har taget sin Haand fra dig!

LOUISE.

Er Kærlighed da en Synd, Fader?

MILLER.

Naar du elsker Gud, vil du aldrig elske saaledes, at det bliver en Synd. — — Du har knust mig, min eneste Datter, knust mig, saa jeg maaske gaar i Graven. — Men jeg vil ikke gøre dig dit Hjerte endnu tungere. — Min Datter, jeg sagde før noget. Jeg troede, jeg var alene. Du hørte det; og hvorfor skulde jeg endnu længere holde det hemmeligt? Du har været min Afgud. Hør mig, Louise, hvis du endnu har Rum for en Faders Følelse — du har været alt for mig! Nu har du intet mere at sætte over Styr. Ogsaa jeg har alt at tabe. Du ser, mit Haar begynder at blive graat. Den Tid nærmer sig, da din Fader skal have Gavn af den Kapital, som han har anlagt i sit Barns Hjerte. — Vil du narre mig for det, Louise? Vil du flygte med din Faders Ejendele?

LOUISE (kysser dybt rørt hans Haand).

Nej, Fader, jeg gaar ud af Verden som Hans Skyldnerinde og vil betale Ham min Gjæld tilbage med Aagerrenter i Evigheden.

MILLER.

Tag dig i Agt for, at du ikke forregner dig mit Barn! (Meget alvorligt og højtideligt.) Mon vi vil træffe hinanden igen der? — — Se, hvor bleg du bliver! — Louise forstaar godt, at jeg næppe kan indhente hende i hin Verden, da jeg ikke iler saa tidlig over i den som hun. (Louise styrter sig gysende til hans Bryst. — Han omfavner hende lidenskabeligt og fortsætter med højtidelig Røst.) Min Datter, min kære Datter! Du faldne, maaske allerede

fortabte Datter! Læg dig mit alvorlige, faderlige Ord paa Hjerte! Jeg kan ikke vaage over dig. Jeg kan tage Knivene fra dig; men du kan dræbe dig med en Strikkepind. Mod Gift kan jeg bevare dig; men du kan kvæle dig med en Perlesnor. — Louise, Louise, det eneste, jeg kan gøre, er at advare dig. — Vil du vove at udsætte dig for, at dit troløse Gøglebillede først viger fra dig paa den skrækkelige Bro mellem Tid og Evighed? — Vil du vove at træde frem for den Alvidendes Trone med den Løgn: Jeg er her for din Skyld, Skaber! naar dine strafværdige Øjne søger deres forkrænkelige Hylster? — og naar denne din Hjernes skrøbelige Gud, der da er en Orm ligesom du, vrider sig for din Dommers Fod og i dette skrækkelige Øjeblik gør din ugudelige Tillid til Løgn og henviser dit Haab, som han har skuffet, til den evige Barmhertighed, som den elendige næppe selv kan opnaa ved sine Bønner — hvad saa? (Med mere Eftertryk, højere.) Hvad saa, ulyksalige? (Han holder fastere paa hende, ser et Øjeblik stift og gennemborende paa hende og gaar saa hurtigt bort fra hende.) Nu ved jeg intet mere — (Idet han hæver sin højre Haand) jeg kan ikke længer indestaa dig for denne Sjæl, Gud og Dommer! Gør, hvad du vil! Bring et Offer for din ranke Yngling, saa dine Djævle jubler, og dine gode Engle viger bort! Gaa! Tag alle dine Synder paa dig, tag ogsaa denne, den sidste, den forfærdeligste, paa dig, og hvis Byrden da endnu er for let, saa lad min Forbandelse gøre Vægten fuldstændig! — Her er en Kniv — gennembor dit Hjerte og (idet han grædende vil styrte ud) din Faders Hjerte!

LOUISE (springer op og følger ham).

Holdt! Aa, Fader! — At Kærligheden øver en

endnu mere barbarisk Tvang end tyrannisk Vrede! —
Hvad skal jeg gøre? Jeg kan ikke! Hvad skal jeg gøre?

MILLER.

Hvis din Majors Kys brænder hedere end din
Faders Taarer — saa dø!

LOUISE (efter en pinefuld Kamp, med nogen Fasthed).

Fader! Her er min Haand! Jeg vil — Gud! Gud!
hvad gør jeg? Hvad vil jeg? — Fader, jeg sværger —
Ve mig, ve! Jeg er en Forbryderske, hvorhen jeg end
vender mig! — Fader, lad det da være saa! —
Ferdinand! — Gud ser herved! — Saaledes sønder-
river jeg det sidste Minde om ham. (Hun river sit Brev i Stykker.)

MILLER (omfavner hende ude af sig selv af Glæde).

Det er min Datter! Se op! Du har mistet en
Elsker; men du har gjort din Fader lykkelig. (Omfavner
hende skiftevis grædende og leende.) Barn! Barn! Jeg har ikke
fortjent at have saadant et Barn! Gud ved, hvorledes
jeg slemme Mand er kommet til saadan en Engel? —
Min Louise, mit alt i Verden! — Aa Gud, jeg forstaar
mig saa lidt paa Kærlighed; men at det maa være en
Kval at forsage — det fatter jeg.

LOUISE.

Men bort fra denne Egn, Fader! — Bort fra denne
By, hvor mine jævnaldrende spotter mig, og mit gode
Navn er ødelagt for bestandig. — Bort, bort, langt
bort fra det Sted, hvor saa mange Spor af den for-
dums Salighed taler til mig! — Bort, hvis det er
muligt —

MILLER.

Hvorhen du vil, min Datter. Vorherres Brød findes
overalt, og han vil ogsaa skænke os Øren, der lytter

til min Violin. Ja, selv om ogsaa alt andet farer hen, — jeg sætter Musik til Historien om din Sorg og synger en Sang om den Datter, der sønderrev sit Hjerte for at trøste sin Fader — med den Sang tigger vi saa fra Dør til Dør, og den Almisse, vi faar af de grædende Tilhørere, vil smage kosteligt.

ANDEN SCENE.

FERDINAND. DE FORRIGE.

LOUISE (ser ham først og kaster sig med et Skrig om Millers Hals).

Aa Gud! Der er han! Jeg er fortabt.

MILLER.

Hvor? Hvem?

LOUISE (peger med bortvendt Aasyn paa Majoren og trykker sig fastere ind til Faderen).

Han! Han selv! — Se, Fader! — Han kommer for at myrde mig.

MILLER (ser ham, farer sammen).

Hvad? Er De her, Baron?

FERDINAND (kommer langsomt nærmere, bliver staaende lige over for Louise og ser paa hende med et stift, forskende Blik. Efter en Pause).

Hav Tak, overraskede Samvittighed! Din Tilstaaelse er skrækkelig, men hurtig og sikker og sparer mig Torturen. — God Aften, Miller.

MILLER.

Men for Guds Skyld! Hvad vil De, Hr. Baron? Hvad fører Dem herhen? Hvad skal dette Overfald til?

FERDINAND.

Jeg mindes en Tid, da man sønderlemmede Dagen i Sekunder, da Længsel efter mig hængte sig ved det langsomme Taffelurs Lodder og spejdede efter det

Hjerteslag, ved hvilket jeg skulde komme. — Hvor kan det være, at jeg nu overrasker?

MILLER.

Gaa, gaa, Hr. Baron! — Hvis der endnu er en Gnist af Menneskelighed tilbage i Deres Hjerte, hvis De ikke vil dræbe hende, som De foregiver at elske, saa flygt, bliv ikke et Øjeblik længere her! Velsignelsen forsvandt fra min Hytte, saa snart De satte Deres Fod i den. — De har bragt Elendigheden ind i mit Hus, hvor der tidligere kun var Glæde. Er De endnu ikke tilfreds? Vil De oven i Købet flænge i det Saar, som det ulykkelige Bekendtskab med Dem har tilføjet mit eneste Barn?

FERDINAND.

Underlige Fader, jeg kommer jo nu for at sige din Datter noget glædeligt.

MILLER.

Er det maaske nye Forhaabninger, der fører til ny Fortvivlelse? — Gaa, du Ulykkesbud! Dit Ansigt gør dine Ord til Skamme.

FERDINAND.

Endelig er mine Forhaabningers Maal naaet! Lady Milford, som var den frygteligste Hindring for vor Kærlighed, er i dette Øjeblik flygtet ud af Landet. Min Fader billiger mit Valg. Skæbnen forfølger os ikke længer. Vore lykkelige Stjerner staar op. — Jeg er her for at holde det Ord, jeg har givet, og føre min Brud til Altret.

MILLER.

Hører du ham, Datter? Hører du, hvor han driver Spot med dine skuffede Forhaabninger? Ja, Hr. Baron, det klæder Forføreren godt at gøre sig lystig over sit Offer.

FERDINAND.

Du tror, at jeg spøger. Nej, ved min Ære! Min Tale er saa sand som min Louises Kærlighed, og mit Ord skal være mig lige saa helligt, som hendes Eder er hende hellige. — Jeg kender ikke noget helligere. — Tvivler du endnu? Er der endnu ingen glad Rødme paa min skønne Gemalindes Kinder? Det er underligt! Løgnen maa være gangbar Mønt her, naar Sandheden finder saa liden Tiltro. I tvivler om mit Ord! Saa tro da dette skriftlige Vidnesbyrd! (Han kaster Brevet til Marchallen hen til Louise.)

(Louise lukker det op og synker ligbleg ned.)

MILLER (uden at mærke det, til Majoren).

Hvad skal det sige, Hr. Baron? Jeg forstaaer Dem ikke.

FERDINAND (fører ham hen til Louise).

Des bedre har hun der forstaaet mig!

MILLER (kaster sig ned ved Siden af hende).

Aa Gud, min Datter!

FERDINAND.

Bleg som Døden! — Nu først behager hun mig, din Datter! Saa skøn har hun aldrig været før, den fromme, retskafne Datter! — Med dette ligblege Ansigt. — — Verdensdommerens Aande, der fjerner Fernissen fra enhver Løgn, har nu blæst den Sminke bort, hvormed Tusindkunstnerinden endog narrede Lysets Engle. — Det er hendes skønneste Ansigt! Det er hendes første sande Ansigt! Lad mig kysse det!

(Han gaar hen til hende.)

MILLER.

Tilbage! Bort! Kom ikke en Faders Hjerte for nær, Dreng! Mod dine Kærtegn kunde jeg ikke be-

skytte hende; men jeg kan gøre det mod dine Mis-handlinger.

FERDINAND.

Hvad vil du, gamle Mand? Med dig har jeg intet at gøre. Bland dig ikke i et Spil, der saa afgjort er tabt — eller er du maaske klogere, end jeg har anset dig for? Har du laant dine tresindstyve Aars Visdom til din Datters Boleri og skændet dette ærværdige Hoved med en Koblers Haandværk? — Ak, hvis det ikke er Tilfældet, saa læg dig ned og dø, du ulykkelige gamle Mand — endnu er det Tid. Endnu kan du sove ind i den søde Indbildning: Jeg har været en lykkelig Fader! — Et Øjeblik endnu, og du slynger den giftige Snog tilbage til dens Helvedes Hjem, forbander Gaven og Giveren og farer med Gudsbespottelse ned i din Grav. (Til Louise.) Tal, ulyksalige! Har du skrevet dette Brev?

MILLER (advarende til Louise).

For Guds Skyld, Datter! Glem ikke! Glem ikke!

LOUISE.

Ak, dette Brev, Fader —

FERDINAND.

Det er nok faldet i urette Hænder? — Priset være Tilfældet, det har udført større Bedrifter end den snusfornuftige Klogskab og vil staa sig bedre paa hin Dag end alle Vismænds Kløgt. — Tilfældet, siger jeg? — Aa nej, Forsynet er til Stede, naar en Spurv falder til Jorden, skulde det saa ikke være det, naar en Djævel skal afsløres? — Jeg vil have Svar! — Har du skrevet dette Brev?

MILLER (afsides til hende i en indtrængende Tone).

Vær standhaftig, vær standhaftig, min Datter! Svar kun ja denne eneste Gang, og alt er overvundet.

FERDINAND.

Hej, lystig, lystig! Ogsaa Faderen er narret! Alle er narrede! Se engang, hvor hun staar der, den skændige, medens selv hendes Tunge nægter hende at sige den sidste Løgn! Sværg ved Gud, ved den frygteligt sande Gud! Har du skrevet dette Brev?

LOUISE (efter en kvalfuld Kamp, under hvilken hun med Blikke har talt med sin Fader, fast og bestemt).

Ja, jeg har skrevet det.

FERDINAND (bliver forfærdet staaende).

Louise! — Nej! Saa sandt min Sjæl lever! Du lyver. — Paa Pinebænken tilstaar selv Uskyldigheden Forbrydelser, som den aldrig har begaaet. — Jeg spurgte for heftigt. — Ikke sandt, Louise? — Du tilstod kun, fordi jeg spurgte for heftigt?

LOUISE.

Jeg tilstod, hvad der er sandt?

FERDINAND.

Nej, siger jeg! Nej! Nej! Du har ikke skrevet det. Det er slet ikke din Haandskrift. — Og hvis det var det, hvorfor skulde det være vanskeligere at efterligne en Haandskrift end at ødelægge Hjerter? Tal Sandhed, Louise — eller nej, nej, gør det ikke, du kunde sige ja, og saa var jeg fortabt. — En Løgn, Louise! — en Løgn! — Aa — hvis du nu kunde sige en Løgn, slænge den hen til mig med denne aabne Englemine, kun overtalte mit Øre, mit Øje, om du saa

narrede mit Hjerte nok saa afskyeligt. — Aa, Louise! Saa kunde med dette Pust al Sandhed vandre ud af Verden, og den gode Sag fra nu af krumme sin stive Hals til et slesk Buk. (I en sky, bævende Tone.) Har du skrevet dette Brev?

LOUISE.

Ved Gud! Ved den frygtelig sande Gud! Ja!

FERDINAND (efter en Pause, med et Udtryk af den dybeste Smerte).

Kvinde! Kvinde! — Aa, det Aasyn, med hvilket du nu staar for mig! — Uddel Parader med dette Aasyn, og du vil ikke finde en Køber, selv i de fordømtes Rige. — Har du vidst, hvad du var for mig, Louise? Det er umuligt! Nej! Du har ikke vidst, at du var alt for mig! Alt! — Det er et stakkels almindeligt Ord; men Evigheden har Besvær med at rumme det; Kloder fuldender deres Baner i det. — Alt! Og at lege saa formasteligt med det! — Aa, det er skrækkeligt!

LOUISE.

De har hørt min Tilstaaelse, Hr. von Walter. Jeg har fordømt mig selv. Gaa nu! Forlad et Hus, hvor De har været saa ulykkelig!

FERDINAND.

Ja! Ja! Jeg er jo rolig — roligt, siger man jo, er ogsaa det gysende Land, som Pesten har gennemvandret — jeg er rolig. (Efter et Øjeblik Eftertanke.) Endnu en Bøn, Louise — den sidste! Mit Hoved er saa feberhedt. Jeg trænger til at blive afkølet. — Vil du ikke lave mig et Glas Limonade? (Louise gaar.)

TREDJE SCENE.

FERDINAND og MILLER.

(De gaar begge uden at sige et Ord i nogen Tid op og ned paa hver sin Side af Væreiset).

MILLER (bliver endelig staaende og betragter Majoren med bedrøvet Mine).

Kære Hr. Baron, kan det maaske formindske Deres Sorg, naar jeg tilstaar, at jeg af Hjertet beklager Dem?

FERDINAND.

Lad det være godt, Miller! (Gaar atter nogle Skridt.)
Miller, jeg husker næppe engang, hvorledes jeg kom i Hans Hus. — Hvad var Anledningen?

MILLER.

Hvad behager, Hr. Major? De vilde jo have Undervisning i Fløjtespil hos mig. Kan De ikke huske det?

FERDINAND (hurtigt).

Jeg saa Hans Datter. (Atter en Pause.) Han har ikke holdt Ord, min Ven. Vi blev enige om, at der skulde være Ro i mine ensomme Timer. Han har narret mig og solgt mig Skorpioner. (Da han ser Millers Bevægelse.) Nej, bliv ikke bange, gamle Mand! (Omfavner ham rørt.) Du har ingen Skyld.

MILLER (tørre sine Øjne).

Det ved den alvidende Gud!

FERDINAND (gaar atter frem og tilbage, fordybet i mørke Grublerier).

Sælsomt, ak ubegribelig sælsomt leger Gud med os. I tynde, fine Snore hænger der ofte skrækkelige Vægte. — Vidste Mennesket, at han skulde spise sig Døden til med dette ene Æble? — Hm! — Vidste han det? (Gaar heftigere frem og tilbage, griber saa i dyb Bevægelse Millers Haand.) Mand! Jeg betaler dit Smule Fløjtespil for

dyrt — — og du tjener ikke engang ved det — ogsaa du taber --- taber maaske alt. (Overvældet, gaar bort fra ham) Ulyksalige Fløjtespil, som jeg aldrig burde have tænkt paa.

MILLER (søger at skjule sin Bevægelse).

Hun bliver længe borte med den Limonade. Jeg tror, jeg vil gaa ud og se, hvad hun tager sig for, hvis De ikke tager mig det fortrydeligt op —

FERDINAND.

Det haster ikke, kære Miller. (Mumler hen for sig.) Især ikke for Faderen. — Bliv Han kun. — Hvad det var, jeg vilde sige. — Naa ja! Er Louise Hans eneste Datter? Har Han ingen andre Børn?

MILLER (varmt).

Nej, jeg har ikke, Hr. Baron — jeg ønsker heller ikke flere. Det Pigebarn er just skabt til at optage mit Faderhjerte helt — alt, hvad jeg havde af Kærlighed, har jeg ogsaa spenderet paa den Pige.

FERDINAND (stærkt rystet).

Aa! — — Se dog alligevel efter, hvor den Limonade bliver af, gode Miller! (Miller gaar.)

FJERDE SCENE.

FERDINAND (alene).

Det eneste Barn! — Føler du det, Morder! Det eneste, Morder! Hører du det, det eneste? — I hele Guds store Verden har Manden ikke andet end sit Instrument og sit eneste Barn. — Og du vil tage det fra ham?

Tage det fra ham? — Tage den sidste Nødskilling fra en Tigger? Knække den haltes Krykke og

kaste den for hans Fod? Hvad? Har jeg Hjerte til det? — — Og naar han nu skynder sig hjem og ikke kan afvente det Øjeblik, da han skal se al den Glæde, han har, i sin Datters Ansigt, og han saa træder ind, og hun ligger der, Blomsten — vissen — død — søndertraadt, letfærdigt — det sidste, eneste jordiske Haab — aa! og naar han staar der foran hende, staar der, og hele Naturen er død for ham, og hans stivnede Blik forgæves vandrer igennem den døde Uendelighed, søger Gud og ikke mere kan finde Gud og kommer tomt tilbage — — Gud! Gud! Men min Fader har ogsaa kun en eneste Søn — en eneste Søn; men det er ikke hans eneste Rigdom. — (Efter en Pause.) Men hvad er det? Hvad mister han da egentlig? Kan den Pige, hvem Kærlighedens hellige Følelse kun var et usselt Legetøj, gøre sin Fader lykkelig? — Nej, det kan hun ikke, det kan hun ikke! Jeg fortjener oven i Købet Tak, fordi jeg søndertræder Hugormen, førend den ogsaa har saaret sin Fader.

FEMTE SCENE.

MILLER (kommer tilbage). FERDINAND.

MILLER.

Nu kommer den straks, Baron! — Den stakkels Pige sidder derude og er lige ved at græde sig ihjel. Hun giver Dem Taarer at drikke sammen med Limonaden.

FERDINAND.

Det var godt, hvis det kun var Taarer! — — Siden vi talte om Musiken før, Miller — (Tager en Pung frem.) Jeg er endnu i Hans Gæld.

MILLER.

Hvad? Hvad behager? Aa Snak, Hr. Baron! Hvad tænker De om mig? Det har jo gode Veje; gør mig dog ikke den Tort. Om Gud vil, er vi da heller ikke sammen for sidste Gang.

FERDINAND.

Hvem kan vide det? Tag den kun! For Livs og Døds Skyld!

MILLER (leende).

Aa, Hr. Baron, for den Sags Skyld kan man nok give Dem Kredit.

FERDINAND.

Skulde man virkelig kunne det? — Har Han endnu aldrig hørt, at unge Mænd er døde? — Piger og Ynglinge, Haabets Børn, bedragne Fædres Luftkasteller. — Hvad Sjælens Orm og Alderen ikke gør, kan ofte Lynilden besørge. — Hans Louise er heller ikke udødelig.

MILLER.

Gud har givet mig hende.

FERDINAND.

Hør engang. — Jeg siger Ham, hun er ikke udødelig. Denne Datter er Hans Øjsten. Han hænger med Liv og Sjæl ved den Datter. Vær forsigtig, Miller! Kun en fortvivlet Spiller sætter alt paa et eneste Kort. Den Købmand, der betror hele sin Formue til eet Skib, kalder man en Vovehals. — Hør, tænk Han paa denne Advarsel! — Men hvorfor tager Han ikke sine Penge?

MILLER.

Hvad behager, Herre? Hele den propfulde Pung? Hvad mener Deres Naade?

FERDINAND.

Det er et Afdrag. — Der! (Han kaster Pungen paa Bordet, saa nogle Guldstykker falder ud.) Jeg kan ikke beholde det Stads en Evighed.

MILLER (bestyrtet).

Hvad? ved den store Gud! Det lød ikke som Sølv! (Han gaar hen til Bordet og udbryder forskrækket.) Men for Guds Skyld, Hr. Baron, hvad mener De? Hvorledes har De det, Hr. Baron? Det kan man kalde Distraction! (slaar Hænderne sammen.) Her ligger jo — eller er jeg forhekset, eller — Gud fordømme mig! Det er jo det pure, røde, livagtige Guld. — Nej, Satanas, du skal ikke faa Fingre i mig!

FERDINAND.

Er det gammel eller ny Vin, Han har drukket, Miller?

MILLER (grov).

Død og Helvede! Se dog engang — det er Guld!

FERDINAND.

Ja, hvad saa?

MILLER.

I Djævelens Skind og Ben — jeg siger — jeg beder Dem for Guds Skyld — det er Guld!

FERDINAND.

Ja, det er meget mærkeligt.

MILLER (efter en Pause, gaar rørt hen til ham).

Naadige Herre, jeg er en jævn, ligefrem Mand; hvis De maaske skulde ville have mig til at gøre en Keltringestreg — for saa mange Penge kan man ved Gud ikke tjene ved noget godt.

FERDINAND (bevæget).

Vær Han ganske rolig, kære Miller! De Penge har Han fortjent for længe siden, og Gud bevare mig for, at jeg sknlde gøre mig betalt derfor med Hans gode Samvittighed!

MILLER (springer op halvtosset af Glæde).

Det er altsaa mit? Mit! Det er mit med Vorherres Vidende og Vilje! (Løber hen til Døren og raaber.) Kone! Datter! Viktoria! Kom ind! (Kommer tilbage.) Men du store Gud! Hvordan kommer jeg egentlig paa en Gang til hele denne skrækkelige Rigdom? Hvormed har jeg fortjent den? Hvorledes skal jeg takke for den? Hvad?

FERDINAND.

Ikke med Timer i Musik, Miller. — Med de Penge betaler jeg Ham (standser gysende) betaler jeg Ham (efter en Pause vemodigt) for den lange, lykkelige Drøm om Hans Datter, der varede i tre Maaneder.

MILLER (griber hans Haand og trykker den stærkt).

Naadige Herre! Hvis De var en simpel, jævn Borgermand — (hurtigt) og min Datter saa ikke elskede Dem — saa slog jeg hende ihjel. (Tager atter fat paa Pengene. Derpaa nedslaaet:) Men nu har jeg jo det hele, og De har ingen Ting, saa jeg maa vel ud med hele den Sjælesvir igen? Hvad?

FERDINAND.

Nej, bryd Han sig ikke om det, min Ven! — Jeg rejser min Vej, og i det Land, hvor jeg vil bo-sætte mig, gælder ikke den Mønt.

MILLER (som imidlertid ufravendt har stirret paa Guldets, henrykt).

Jeg faar altsaa Lov til at beholde det? Faar jeg

virkelig? — Men det gør mig ondt, at De rejser Deres Vej. — Nej, hvor jeg skal spille op! Hvor jeg skal tage Munden fuld! (Sætter sin Hat paa Hovedet og farer gennem Værelset.) Jeg vil give mine Musiktimer gratis og ryge Knaster Nr. Fem, og Fanden skal tage mig, om jeg igen vil sidde paa den daarligste Plads i Theatret.
(Vil gaa.)

FERDINAND.

Bliv her! Ti stille! Put Han sine Penge i Lommen! (Eftertæksom.) Ti blot stille endnu i Aften og gør mig den Tjeneste fra nu af ikke at give flere Timer i Musik.

MILLER (endnu hidsigere, og idet han tager haardt fat i hans Vest, opfyldt af inderlig Glæde).

Og min Datter, Herre! (Slipper ham.) Det er ikke Penge, der skaber Manden — nej, det er ikke Penge. — Om jeg har spist Kartoffler eller Vildt — naar man er mæt, saa er man mæt, og denne Frakke er evig god, naar blot ikke Solen skinner gennem Ærmerne. — Hvad bryder jeg mig om det Stads. — Men Pigebarnet skal have godt af disse velsignede Penge. — Hun skal have alt, hvad jeg kan tænke mig, hun ønsker sig —

FERDINAND (afbryder ham hurtigt).

Stille, aa ti stille —

MILLER (mere og mere begejstret).

Hun skal lære Fransk rigtig fra Grunden af, og hun skal lære at danse Menuet og at synge, saa man kan læse om det i Aviserne, og hun skal gaa med samme Slags Hue som en Hofraads Døtre og med en Cul de Paris, som de kalder det — man skal tale om Spillekantens Datter i fire Mils Omkreds —

FERDINAND (griber hans Haand i den skrækkeligste Sindsbevægelse).

Hold op! Hold op! For Guds Skyld til! Ti kun endnu i Dag! Det er den eneste Tak, jeg fordrer af Ham!

SJETTE SCENE.

LOUISE (med Limonaden). DE FORRIGE.

LOUISE (med forgrædte Øjne og bævende Stemme, idet hun byder Majoren Glasset paa en Bakke).

Vil De sige til, hvis den ikke er stærk nok?

FERDINAND (tager Glasset, sætter det paa Bordet og henvender sig saa hurtigt til Miller).

Det er sandt, det havde jeg nær glemt! — Maa jeg ikke bede Ham om noget, kære Miller? Vil Han ikke gøre mig en lille Tjeneste?

MILLER.

Hvad befaler —

FERDINAND.

Man venter mig ved Aftensbordet. Desværre er jeg i meget daarligt Humør. Det er mig ganske umuligt at vise mig mellem Folk. — Vil Han ikke gaa hen til min Fader og undskylde mig? —

LOUISE (bliver forskrækket og siger hurtigt).

Det kan jeg jo gøre.

MILLER.

Til Præsidenten?

FERDINAND.

Nej, ikke til ham selv. Han kan melde det til en Kammertjener i Garderoben. — Her har Han min Ring til at legitimere sig med. — Jeg bliver her, til Han kommer tilbage. — Han kan vente paa Svar.

LOUISE (meget ængstelig).

Kan jeg ikke besørge det?

FERDINAND (til Miller, som er ved at gaa).

Vent lidt, der er noget mere! Her er et Brev til min Fader, som jeg har modtaget i Aften. — Maaske det haster med det. — Det kan Han tage med —

MILLER.

Ja vel.

LOUISE (hænger sig fast ved Faderen; i den skrækkeligste Angst).
Men Fader, alt det kan jeg jo godt besørge.

MILLER.

Du kan ikke gaa alene, det er jo bælgmørk Nat. (Gaar.)

FERDINAND.

Lys for din Fader, Louise! (Medens hun lyser Miller ud, gaar han hen til Bordet og hælder Gift i Limonaden.) Ja, hun skal til det! Hun skal! De højere Magter nikke et skrækkeligt Ja ned til mig, Himlens Hævn underskriver Dødsdommen, hendes gode Engel lader hende fare —

SYVENDE SCENE.

FERDINAND og LOUISE.

(Hun kommer langsomt tilbage med Lyset, sætter det paa Bordet og stiller sig paa den modsatte Side af den, hvor Majoren staar, med nedslagne Øjne, kun af og til lister hun sig til at kaste et frygtsomt Blik paa ham. Han staar paa den anden Side og stirrer stift lige ud).

(Dyb Tavshed, som bebuder dette Optrin).

LOUISE.

Vil De akkompagnere mig, Hr. von Walter, saa skal jeg spille et Stykke. (Hun aabner Pianofortet.)

(Ferdinand svarer ikke. Pause.)

LOUISE.

De skylder mig ogsaa Revanche i Skak. Skal vi spille et Parti, Hr. von Walter?

(Atter Pause.)

LOUISE.

Hr. von Walter, den Brevtaske, som jeg engang lovede Dem at brodere — den har jeg taget fat paa. — Vil De ikke se Mønstret?

(Atter Pause.)

LOUISE.

Ak, jeg er meget ulykkelig!

FERDINAND (i samme Stilling som før).

Det turde være sandt.

LOUISE.

Det er ikke min Skyld, Hr. von Walter, at jeg underholder Dem saa daarligt.

FERDINAND (ler haanligt hen for sig).

Nej, hvad kan du gøre for min idiotiske Beskedenhed?

LOUISE.

Jeg vidste jo nok, at det ikke var til nogen Nytte, at vi nu var sammen. Jeg blev ogsaa ganske bange, da De sendte min Fader bort. — Hr. von Walter, jeg antager, at dette Øjeblik er lige utaaleligt for os begge. — Hvis De ikke har noget imod det, saa gaar jeg ud og beder nogle af mine Bekendte om at komme herhen.

FERDINAND.

Ja saamænd, gør det! Saa skal jeg ogsaa bede nogle af mine.

LOUISE (ser studsende paa ham).

Hr. von Walter?

FERDINAND (ondt).

Det er paa min Ære det kløgtigste Indfald, som et Menneske kan have under disse Forhold. Vi gør

denne ærgerlige Duet til en munter Svir og hævner os paa Kærlighedens Luner ved Hjælp af visse Galanterier.

LOUISE.

De er oprømt, Hr. von Walter!

FERDINAND.

Ja, frygtelig, saa jeg kunde faa Drengene paa Gaden til at rende efter mig! Nej! Sandelig, Louise, dit Eksempel omvender mig — du skal være min Lærerinde. Det er Daarer de Folk, som snakker om evig Kærlighed. Evig Ensformighed er utaaelig, Forandring er Fornøjelsens Salt. — Top, Louise! Det vil jeg være med til. — Vi danser fra Roman til Roman, vælter os fra Skarndyngge til Skarndyngge — du der — jeg her — maaske finder jeg den Ro, jeg har tabt, paa et Bordel — maaske vi saa efter det lystige Kapløb som to raadnende Skeletter med den behageligste Overraskelse af Verden igen træffer hinanden, maaske vi da ligesom i Komediens genkender hinanden paa det fælles Familietræk, som intet Barn af denne Moder fornægter, maaske Væmmelse og Undseelse da skaber en Harmoni, som den ømmeste Kærlighed umulig kunde have skabt.

LOUISE.

Ferdinand! Ferdinand! Du er allerede ulykkelig, vil du ogsaa fortjene at være det?

FERDINAND (mumler forbitret mellem Tænderne).

Er jeg ulykkelig? Hvem har sagt dig det? Kvinde, du er for slet til selv at kunne føle — hvordan kan du saa veje en andens Følelser? — Ulykkelig? — Aa, dette Ord kunde kalde min Vrede op af Graven! —

Ulykkelig maatte jeg blive, det vidste hun. Død og Fordømmelse! Det vidste hun, og hun forraadte mig dog. — Se, Slange, det var det eneste Gran af Tilgivelse, der endnu var muligt. — Dit Ord knækker Halsen paa dig. — Hidtil kunde jeg besmykke din Forbrydelse med din Enfoldighed; under min Foragt var du nær undsluppen min Hævn. (Idet han hurtigt griber Glasset.) Du var altsaa ikke letsindig — du var ikke dum — du var kun en Djævel. (Han drikker.) Limonaden er flov, som din Sjæl. — Prøv den!

LOUISE.

Aa Gud! Det var ikke for ingenting, at jeg var bange for dette Optrin!

FERDINAND (bydende).

Prøv den!

(Louise tager uvilligt Glasset og drikker).

(Ferdinand vender sig bort, saa snart hun sætter Glasset til Munden, han bliver bleg og gaar hen i Værelsets Baggrund.)

LOUISE.

Limonaden er god.

FERDINAND (uden at vende sig om, ryster gysende).

Vel bekomme!

LOUISE (efter at have sat Glasset fra sig).

Hvis De vidste, Walter, hvor frygteligt De krænker mig!

FERDINAND.

Hm!

LOUISE.

Der vil komme en Tid, Walter —

FERDINAND (kommer atter frem i Forgrunden).

Aa, Tiden faar vi nok Ende paa engang.

LOUISE.

Da denne Aften maaske falder tungt paa Deres Samvittighed —

FERDINAND (begynder at gaa hurtigere omkring og at blive uroligere.
Han kaster Skærf og Kaarde fra sig).

God Nat, Fyrstetjeneste!

LOUISE.

Min Gud, hvad er der med Dem?

FERDINAND.

Jeg føler mig varm og trykket. — Jeg vil gøre mig det mageligere.

LOUISE.

Drik! Drik! Limonaden vil afkøle Dem.

FERDINAND.

Det vil den ganske sikkert. — Den Skøge er godhjertet — aa, det er de alle!

LOUISE (med et Udtryk af den inderligste Kærlighed, idet hun vil kaste sig i hans Arme).

Siger du det til din Louise, Ferdinand?

FERDINAND (skubber hende bort).

Bort med dig! Bort med disse blide, smægtende Øjne! Jeg bukker under. Kom i al din Ækelhed, Slange, spring op ad mig, Orm! — Vis mig dine Bugter, sno dig op imod Himlen! — lige saa afskyelig, som Afgrunden nogen Sinde har set dig — men vær ikke længer Engel — blot ikke længer Engel nu. — Det er for sent. — Jeg maa søndertræde dig som en Øgle eller fortvivle —

LOUISE.

Aa! at det skulde komme saa vidt!

FERDINAND (idet han betragter hende fra Siden).

Dette den himmelske Kunstners skønne Værk! —

Hvem kan tro det? — Hvem skulde kunne tro det? (Idet han griber hendes Haand og holder den op). Jeg vil ikke kræve dig til Regnskab, Gud og Skaber! — Men hvorfor hælder du din Gift i saa skønne Kar? — Kan Lasten trives i denne milde Himmelegn? — Aa, det er sælsomt.

LOUISE.

At maatte høre paa dette og tie!

FERDINAND.

Og den søde, melodiske Stemme. — Hvor kan der komme saa megen Velklang fra brystne Strænge? (Ser paa hende med sværmerisk Blik.) Alt er saa skønt — saa fuldt af Harmoni — saa guddommelig fuldkomment! — Det hele skabt med saa megen Kærlighed! — Ved Gud! som om den store Verden kun var fremstaaet for at sætte Skaberen af dette Mesterværk i godt Humør. — — Og kun med Sjælen skulde Gud have grebet fejl. Er det muligt, at denne oprørende Vanskabning blev sat ind i Naturen uden Dadel? (Idet han hurtigt gaar bort fra hende.) Eller saa han en Engel fremstaa under Meislens Slag og bødede hurtigt paa denne Fejltagelse med et saa meget slettere Hjerte?

LOUISE.

Ak, hvilken formastelig Egensindighed! Han vil hellere angribe Himlen end tilstaa, at han har gjort sig skyldig i Overilelse.

FERDINAND (omfavner hende med heftig Graad).

Og dog! en Gang endnu, Louise! — Aa, lad det endnu een Gang være som den Dag, da du gav mig det første Kys, da du stammede »Ferdinand«, og det første »Du« kom over dine brændende Læber. — Ak,

en Sæd af uendelige, usigelige Glæder syntes at hvile i dette Øjeblik som i en Knop, der venter paa at springe ud. Da laa Evigheden for vore Øjne som en skøn Dag i Maj; herlige Aartusinder svævede forbi vor Sjæl som henrykte Brude. — — Da var jeg lykkelig! — Aa, Louise! Louise! Louise! Hvorfor har du gjort det imod mig?

LOUISE.

Græd, græd, Walter! Deres Sorg er retfærdigere mod mig end Deres Forbitrelse!

FERDINAND.

Du tager fejl. Det er ikke vemodige Taarer. — Det er ikke den varme, vellystige Dug, der som Balsam flyder ned i Sjælens Saar og atter sætter Følelsens standsede Hjul i Bevægelse. Det er enkelte — kolde Draaber — min Kærligheds grufulde evige Farvel. (Frygtelig højtideligt, idet han lægger sin Haand paa hendes Hoved.) Taarer for din Sjæl, Louise. — Taarer for Guddommen, for hvem den uendelige Godhed her glippede, som saa letsindigt giver Slip paa sit herligste Værk. — Ak, jeg synes, hele den skabte Verden skulde tage Flor paa og være forfærdet over det, der sker midt i den. — Det er saa almindeligt, at Mennesker falde og at Parader gaar tabte; men naar Pesten raser blandt Englene, saa maa man raabe til hele Naturen, at den skal sørge!

LOUISE.

Driv mig ikke til det yderste, Walter! Jeg har Sjælsstyrke saa vel som nogen — men det maa være en menneskelig Prøve, De sætter den paa. Walter, endnu et Ord, og saa maa vi skilles. — — En for-

færdelig Skæbne har forvirret vore Hjerters Sprog. Hvis jeg turde tale, Walter, saa kunde jeg sige dig Ting — jeg kunde — men Skæbnen har bundet min Tunge ligesom min Kærlighed, og jeg maa taale, at du mishandler mig som den laveste Skøge.

FERDINAND.

Føler du dig vel, Louise?

LOUISE.

Hvad skal det Spørgsmaal sige?

FERDINAND.

Det vilde gøre mig ondt for dig, hvis du maatte gaa herfra med denne Løgn.

LOUISE.

Jeg besværger Dem, Walter —

FERDINAND (med heftige Fagter.)

Nej! Nej! Denne Hævn vilde være for satanisk! Nej, Gud bevare mig for det! Jeg vilde ikke lade det naa ind i den anden Verden — Louise! Har du elsket Marchallen? Du kommer ikke mere ud af dette Værelse.

LOUISE.

Spørg om, hvad De vil. Jeg svarer ikke mere.
(Sætter sig).

FERDINAND (alvorligere).

Tænk paa din udødelige Sjæl, Louise! — Har du elsket Marchallen? Du kommer ikke mere ud af dette Værelse.

LOUISE.

Jeg svarer ikke mere.

FERDINAND (knæler i frygtelig Sindsbevægelse ned foran hende).

Louise! Har du elsket Marchallen? Før dette Lys er brændt ud — staar du — for Gud.

LOUISE (farer forskrækket op).

Jesus! Hvad er det? — — — jeg faar saa ondt.
(Synker tilbage paa Stolen.)

FERDINAND.

Allerede? — I Kvinder er ogsaa en evig Gaade!
De skrøbelige Nerver holder Stand lige over for For-
brydelser, som søndergnaver Menneskehedens Rod; men
et elendigt Gran Arsenik ødelægger dem —

LOUISE.

Gift! Gift! Aa Gud!

FERDINAND.

Ja, jeg er bange for det. Din Limonade var
krydret i Helvede. Du har drukket Døden til i den.

LOUISE.

Dø! Dø! Barmhjertige Gud! Gift i Limonaden og
dø! — Forbarm dig over min Sjæl, du Forbarmel-
sens Gud!

FERDINAND.

Ja, det er Sagen. Det beder jeg ham ogsaa om.

LOUISE.

Og min Moder — min Fader. — Aa, du Verdens
Frelser! Min stakkels ulykkelige Fader! Er der ingen
Redning mere? Jeg er saa ung, og der er ingen
Redning! Skal jeg allerede dø nu?

FERDINAND.

Der er ingen Redning, du maa allerede dø nu
— men vær rolig! Vi gør Rejsen sammen.

LOUISE.

Ferdinand, ogsaa du! Gift, Ferdinand! Af dig?
Aa, Gud, tilgiv ham — du Naadens Gud, tag den Synd
fra ham —

FERDINAND.

Sørg du for dit eget Regnskab. — Jeg er bange for, det staar daarligt til med det.

LOUISE.

Ferdinand! Ferdinand! — Ak! — Nu kan jeg ikke tie længer — Døden — Døden ophæver alle Eder. — Ferdinand! Ingen er usaligere end du i Himlen og paa Jorden. — Jeg dør uskyldig, Ferdinand.

FERDINAND (forskrækket).

Hvad er det, hun siger? — Man plejer dog ellers ikke at tage en Løgn med paa den Rejse!

LOUISE.

Jeg lyver ikke — jeg lyver ikke — jeg har kun løjet een Gang i mit Liv. — Aa! hvor det farer iskoldt gennem alle mine Aarer — — Det var, da jeg skrev Brevet til Hofmarchallen —

FERDINAND.

Ha! Dette Brev! — Gud ske Lov! Nu faar jeg al min Kraft tilbage!

LOUISE (hendes Tunge bliver tungere, der begynder at komme Krampe-trækninger i hendes Fingre).

Dette Brev — er du forberedt? thi det er forfærdeligt. — Min Haand skrev, men mit Hjerte fordømte. — Din Fader har dikteret Brevet.

(Ferdinand staar stiv som en Billedstøtte i en lang Pause, saa falder han som ramt af Lynet.)

LOUISE.

Aa, den grufulde Misforstaaelse — Ferdinand — de tvang mig — tilgiv — din Louise vilde have foretrukket Døden — men min Fader — Faren — de gjorde det saa klogt.

FERDINAND (springer vildt op).

Gud være lovet! Endnu mærker jeg ikke Giften.
(Han river sin Kaarde ud af Skeden.)

LOUISE (der bliver svagere og svagere).

Ak! Hvad er det, du vil? Husk, det er din Fader —

FERDINAND (med et Udtryk af det ustyrligste Raseri).

Morder og en Morders Fader! — Med maa han, for at Verdens Dommer kan vende sit Raseri imod den skyldige alene! (Han vil gaa.)

LOUISE.

Min Frelser tilgav i sin Død. — Velsignelse over dig og ham! (Hun dør.)

FERDINAND (vender hurtig om, ser hendes sidste, døende Bevægelse og styrter sig opløst af Smerte ned ved Siden af hende).

Vent! Vent! Flygt ikke bort fra mig, du Himlens Engel! (Han griber hendes Haand og lader den hurtig falde igen.) Kold, kold og klam! Hun er død! (Han springer op igen.) Min Louises Gud! Naade! Naade for den skændigste Morder! Det var hendes sidste Bøn! — — Hvor hun er dejlig ogsaa i Døden! Dødsenglen er blevet rørt og er svævet skaanselsfuld hen over disse skønne Kinder! — Denne Blidhed var ingen Maske, den holdt ogsaa Stand i Døden. (Efter en Pause.) Men hvordan er det? Hvorfor føler jeg intet? Vil min Ungdomsstyrke redde mig fra Døden! Den Ulejlighed høster ingen Tak! Det har jeg aldrig ment. (Han tager Glasset.)

SIDSTE SCENE.

FERDINAND. PRÆSIDENTEN, WURM og TJENERE, styrter alle forfærdede ind; derpaa MILLER med Folk og RETSBETJENTE, som samler sig i Baggrunden.

PRÆSIDENTEN (med Brevet i Haanden).

Min Søn, hvad er det? — Jeg kan umulig tro —

FERDINAND (kaster Glasset for hans Fod.)

Saa se, Morder!

PRÆSIDENTEN tumler tilbage. Alle forfærdede. En skrækkelig Pause).

Min Søn, hvorfor har du gjort det?

FERDINAND (uden at se paa ham).

Naa ja, saamænd! Jeg skulde først have spurgt Statsmanden, om det ogsaa passede i hans Kram? — Jeg maa tilstaa, det var en fin og beundringsværdig Streg at sønderrive vore Hjerters Baand ved Skinsyge. — Den Beregning var gjort af en Mester; det var kun Synd, at den forbitrede Kærlighed ikke var dig lige saa lydige som din Trædukke.

PRÆSIDENTEN (ser sig om i Kredsen).

Er der ingen her, som græder over en trøstesløs Fader?

MILLER (raaber bag Scenen).

Lad mig komme ind! For Guds Skyld! Lad mig komme ind!

FERDINAND.

Pigen er en Helgeninde — for hende maa en anden kræve dig til Regnskab. (Han aabner Døren. Miller styrter ind med Folk og Retsbetjente.)

MILLER i den skrækkeligste Angst).

Mit Barn! Mit Barn! — Gift! — Man siger, at der er nogen, der har taget Gift her. — Min Datter! — Hvor er du?

FERDINAND (fører ham hen imellem Præsidenten og Louises Lig).

Jeg er uskyldig. — Du kan takke ham der for det.

MILLER (styrter ned ved Siden af hende).

Jesus!

FERDINAND.

Kort og godt, Fader — Tiden begynder at blive kostbar. — Jeg er bleven keltringeagtig snydt for mit Liv, snydt af Dem. Jeg skælver for Gud — men jeg har aldrig været et slet Menneske. Min evige Lod falde, som den vil — gid den ikke maa falde paa Dem! — Men jeg har begaaet et Mord (med frygtelig høj Stemme) et Mord, som du ikke vil byde mig at slæbe alene hen for Verdens Dommer. Højtideligt vælter jeg her ved den største og skrækkeligste Halvdel af Byrden over paa dig; se du saa selv, hvorledes du klarer dig! (Han fører ham hen til Louises Lig). Se, Tyran! Glæd dig over din Kløgts forfærdelige Virkning; paa dette Ansigt er dit Navn skrevet med Krampetræk, og Dødens Engle vil læse det. — En Skikkelse, som denne, drage Gardinet fra din Seng, naar du sover, og give dig sin iskolde Haand! — En Skikkelse, som denne, staa for din Sjæl, naar du dør, og bortjage din sidste Bøn! — En Skikkelse, som denne, staa paa din Grav i Opstandelsens Stund — og ved Siden af Gud, naar han dømmer dig! (Han falder i Afmagt, Tjenere holder ham oppe.)

PRÆSIDENTEN (i frygtelig Bevægelse, rækker Armen mod Himlen).

Du Verdens Dommer, forlang ikke disse Sjæle af mig, ikke af mig, men af ham der!

(Han gaar hen imod Wurm.)

WURM (farer op).

Af mig?

PRÆSIDENTEN.

Ja, forbandede, af dig! Af dig, Satan! — Du gav dette djævelske Raad! — Ansvarer skal falde paa dig. — Jeg vadsker mine Hænder.

WURM.

Paa mig? (Ler skrækkeligt.) Lystig! Lystig! Nu ved jeg da ogsaa, paa hvilken Maade Djævlene takker hinanden! — Paa mig, dumme Skurk? Var det min Søn? Var jeg din Herre? — Ansvarer skal falde paa mig! Ha, ved dette Syn, som faar al Marven i mine Knokler til at stivne! Paa mig skal det falde! — Nu vil jeg være fortabt; men du skal være det sammen med mig. — Af Sted! Af Sted! Raab Mord i Gaderne! Væk Justitsen! Retsbetjente, bind mig! Før mig bort herfra! Jeg vil meddele Hemmeligheder, som skal faa dem, der hører derpaa, til at gyse. (Vil gaa.)

PRÆSIDENTEN (holder paa ham).

Vanvittige, du vil da ikke —

WURM (klapper ham paa Skulderen).

Jo, Kammerat! Jo, jeg vil! — Jeg er vanvittig, det er sandt — det er dit Værk — og jeg vil handle som en vanvittig. — Arm i Arm med dig vil jeg gaa til Skafottet! Arm i Arm med dig til Helvede! Det skal være en Vellyst for mig, Skurk, at være fordømt sammen med dig. (Han bliver ført bort.)

MILLER (der hele Tiden i stum Smerte har ligget med Hovedet i Louises Skød, rejser sig nu hurtigt og kaster Pungen hen for Majorens Fod).

Giftblander! Behold dit forbandede Guld! — Vilde du købe mit Barn af mig for det?

(Han styrter ud af Værelset.)

FERDINAND (med brudt Røs).

Følg ham! Han fortvivler! — Gem de Penge til ham. — Det er en frygtelig Betaling. Louise! — Louise! — Jeg kommer! — Lev vel. — — Lad mig dø ved dette Alter!

PRÆSIDENTEN (idet han vaagner op af en sløv, bedøvet Tilstand).

Ferdinand! Min Søn! Under du ikke din fortvivlede Fader et eneste Blik?

(Majoren bliver lagt ved Siden af Louise.)

FERDINAND.

Mit sidste Blik tilhører den barmhjertige Gud!

PRÆSIDENTEN (i den skrækkeligste Kval, knæler ned ved Siden af ham).

Skaberen og det, han skabte, forlader mig. — Skal intet Blik bringe mig Lindring for sidste Gang?

(Ferdinand rækker ham døende sin Haand.)

PRÆSIDENTEN (rejser sig hurtigt).

Han tilgav mig! (Til de andre.) Nu er jeg eders Fange!

(Han gaar, Retsbetjentene følger ham. Tæppet falder).

